
ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ସଂକଳନ

ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

9

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ସଂକଳନ ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ, ଅବସର ପ୍ରାପ୍ତ ଟେଲିକମ ଇଞ୍ଜିନିୟର ,
ସହାୟକା ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଧାରାଣୀ ଦାଶ, ସହଧର୍ମିଣୀ ,
ପ୍ରେରଣା ଶ୍ରୀ ଲତୁକେଶ୍ବର ସାହୁ, ଅବସର ପ୍ରାପ୍ତ ସରକାରୀ ଅଫିସର ,

ପ୍ରକାଶକ/ମୁଦ୍ରଣ

ମୂଲ୍ୟ

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ ୨୮/୨୯୯୫ ଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରସାଦ,
ବମିଖାଲ ଆର୍ ଇ ଓ ଅଫିସ ପଛ
ରସୁଲଗଡ ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ, ଭୁବନେଶ୍ବର-୭୫୧୦୧୦
ଫୋ ୬୭୪-୨୫ ୪୯୮୫୮
ଫୋ ୯୪୩୭୩୦୬୬୬୭

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,
ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୩

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ସୂଚିପତ୍ର

କ୍ରମାଙ୍କ	ବିଷୟ ବସ୍ତୁ	ପୃଷ୍ଠାଙ୍କ
୧	ଉପକ୍ରମଣିକା	୧୨
୨	ବିଶ୍ୱ ଓ ଜୀବଜଗତର ଉତ୍ପତ୍ତି	୧୬
୩	ତ୍ରୀପଦା ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ଉଦ୍ଭବ	୨୮
୪	ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ	୩୧
୫	ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଶକ୍ତି ପ୍ରବାହ	୩୪
୬	ଗାୟତ୍ରୀ ଓ ଶକ୍ତିକୋଷ	୪୧
୭	ଗାୟତ୍ରୀ ହିଁ ବ୍ରହ୍ମ	୫୦
୮	ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନାର ପ୍ରଭାବ	୫୮
୯	ଗାୟତ୍ରୀ ହିଁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ତ୍ରିବେଣୀ	୬୨
୧୦	ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ଗୁଣାତ୍ମକ ସିଦ୍ଧି	୬୫
୧୧	ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନାର ଉପାଦେୟତା	୬୮
୧୨	ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନାରେ ନାରୀର ଅଧିକାର	୭୭
୧୩	ନାରୀ ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା	୮୩
୧୪	ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ଅନିଷ୍ଟ ଶୂନ୍ୟ	୮୬

ଆଙ୍କଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୪

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

୧୫	ସ୍ଥିରତା ଓ ଏକାଗ୍ରତା ସାଧନାର ଅଙ୍ଗ	୯୦
୧୬	ସାଧନା ପାପ ମୁକ୍ତିର ଉପାୟ	୯୩
୧୭	ଗାୟତ୍ରୀ ଉତ୍କଳନ ଓ ଶାପବିମୋଚନ ରହସ୍ୟ	୧୦୪
୧୮	ଯଜ୍ଞୋପବୀତ ଓ ଗାୟତ୍ରୀ	୧୧୪
୧୯	ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ପଞ୍ଚମୁଖ ପଞ୍ଚକୋଶର ପ୍ରତୀକ	୧୨୫
୨୦	ପଞ୍ଚକୋଶୀ ସାଧନାର ଆବଶ୍ୟକତା	୧୩୨
୨୧	ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ନିଷ୍ଠଳ ହୁଏନାହିଁ	୧୪୧
୨୨	ସନ୍ଧ୍ୟାପାସନାର ଆବଶ୍ୟକତା	୧୪୪
୨୩	ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ଓ ନବଦୁର୍ଗା	୧୪୭
୨୪	ତପଶଯ୍ୟାର ବିଶେଷତା	୧୪୯

ଫାକଲନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,
ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୫

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

॥ ବିନମ୍ର ନିବେଦନ ॥

ହେ ଅମୃତର ସନ୍ତାନ ! ହେ ସକଳ ଜୀବଗଣ ! ଜାଣିରଖ ,
ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ ତ୍ରୀଲୋକର ଜନନୀ, ସକଳ ପାପତାପ ନାଶିନୀ , ଧର୍ମ
ଅର୍ଥ କାମ ମୋକ୍ଷ ଚତୁର୍ବର୍ଗ ପ୍ରଦାୟିନୀ, ଅନନ୍ତ ଶକ୍ତିର ଉତ୍ସ ଓ ପୃଥିବୀ ତଥା
ସ୍ୱର୍ଗରେ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ପରି କୌଣସି ମନ୍ତ୍ର ନାହିଁ ଯାହା ମନୁଷ୍ୟ ତଥା ଦେବ
ଗଣଙ୍କୁ ପବିତ୍ର କାରକ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରି ପାରିବ । ସେହି ଦେବୀ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କର
ଅଖଣ୍ଡ ଓ ଅନନ୍ତ ଶକ୍ତିର ଶରଣାପନ୍ନ ହୋଇ ମନ, ବୁଦ୍ଧି, କର୍ମ, ଭାବନା,
କାମନା ଆଦି ଶୁଦ୍ଧ ଓ ପବିତ୍ର କରି ଆତ୍ମସାକ୍ଷାତ୍ତାର ପଥରେ ପ୍ରଚେଷ୍ଟିତ ହୁଅ ଓ
ତା ସହିତ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ମହିମା ରୂପକ ପ୍ରସାଦ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ବିତ୍ତ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ପଥରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରି ମାତାଙ୍କ ଆଶ୍ରୟରେ ଏ
ସଂସାରକୁ ସୁଖ ଶାନ୍ତିର ସଂସାର ରୂପରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ବ୍ରତୀହୁଅ ।

ସଂକଳନ - ଦେବେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,
ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୨

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଏହି ସଂକଳନ କେବଳ ମାତାଙ୍କ ମହିମା ରୂପକ ପ୍ରସାଦ ବଞ୍ଚନର ଏକ ନମୁନା । ଗୁରୁଜୀ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀରାମ ଶର୍ମାଙ୍କ ଦେବନାଗରୀ ଭାଷା କୃତ ଗାୟତ୍ରୀ ମହାବିଜ୍ଞାନ ଓ ସେଥିରେ ଉଦ୍ଧୃତଶାସ୍ତ୍ର ସମୂହ ସାହାଯ୍ୟରେ , ଗାୟତ୍ରୀ ତପୋଭୂମି ମଥୁରା ଓ ବିଶ୍ୱ ଗାୟତ୍ରୀ ପରିବାରର କେତେକ ପ୍ରକାଶନ, ସଂଗୃହିତ ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ପୁରାପର୍ବ ଅଧିଶ୍ୱରଙ୍କ ଆଶ୍ରମରୁ ପ୍ରକାଶିତ ଉପନିଷଦ ବାହିନୀର ଆଧାରରେ ଏହି ସଂକଳନ ଆରମ୍ଭହେଲା ୨୦୧୦ ମସିହା ଏପ୍ରିଲ ୧୩ ତାରିଖ ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଅବସରରେ ଯାହା ନୂତନ ବର୍ଷାରମ୍ଭ ରୂପେ ପାଳିତ ହୁଏ ।

ଗୀତାରେ ଅର୍ଜୁନ ପଚାରିଲେ ହେ କେଶବ , ଯେଉଁ ବିଭୂତି ଦ୍ୱାରା ଚରାଚର ଜଗତରେ ଆପଣଙ୍କର ସ୍ଥିତି ବ୍ୟାପି ରହିଛି ତାହା କିପରି ଜଣାଯିବ । ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ଭଗବାନ କହିଛନ୍ତି :

ସାମବେଦମନ୍ତରେ ମୁଁ ବୃହତ୍ସାମ ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦଯୁକ୍ତର
ମାସରେ ମୁଁ ମାର୍ଗଶୀର ରତ୍ନମଧ୍ୟେ ମୁଁ ଅଟେ କୁସୁମାକର ।

ଅର୍ଥାତ୍ ଯେପରି ସାମବେଦରେ ଭଗବାନଙ୍କର ବିଭୂତି ବୃହସ୍ପତି, ମାସମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମାର୍ଗଶୀର ଏବଂ ରତ୍ନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବସନ୍ତ ରତ୍ନ , ସେହିପରି ଛନ୍ଦଯୁକ୍ତ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ହିଁ ଭଗବାନଙ୍କର ବିଭୂତି । ଏହି ଗାୟତ୍ରୀ ହିଁ ସ୍ୱୟଂ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ବୋଲି ଭଗବାନ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ବୁଝାଇଥିଲେ ।

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ଜୀବନରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସୁଖବାୟୀ ଅଭିଳାଷ ପୂରଣ ପାଇଁ , ସାଧନାରେ ସିଦ୍ଧିଲାଭ ପାଇଁ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରଠାରୁ ଇହଲୋକ କି ପରଲୋକରେ ବି ଆଉ କୌଣସି ମନ୍ତ୍ର ନାହିଁ ବୋଲି ପଣ୍ଡିତମାନେ କହି ଯାଇଛନ୍ତି । ଅବିଚଳିତ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା, ମନ ଓ ଚିତ୍ତକୁ ଅଲୌକିକ ଭାବରେ ଏପରି ସ୍ଥିର ଓ ନିଶ୍ଚଳ କରି ଦିଏ ଯେ ମନୁଷ୍ୟ ସାମ୍ବାରୀକ ସମସ୍ତ ଝଡ଼ଝଞ୍ଜା ମଧ୍ୟରେ ବି ଅନ୍ତରରେ ଅଖଣ୍ଡ ଆନନ୍ଦ ଓ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ଶାନ୍ତି ଲାଭ କରି ପାରିଥାଏ ବୋଲି ଅନୁଭବି ସାଧକମାନେ ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି ଦେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ଜପ, ସାଧନା ଓ ଯଜ୍ଞ ଆମ ସମାଜରେ ଏକ ପାରମ୍ପରାକ କ୍ରିୟା ହିସାବରେ କେଉଁ ଅନାଦି କାଳରୁ ଚଳି ଆସିଛି ତାହା ଅନୁମାନ କରିବା କଷ୍ଟ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ସମାଜରେ ଉପନୟନାଦି ସଂସ୍କାର କର୍ମରେ, ଦୈନନ୍ଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟା ତର୍ପଣରେ ଏହାର ବହୁଳ ପ୍ରସାର ରହିଥିଲା ।

ଗୀତାରେ କୁହା ଯାଇଛି ମହାପ୍ରଳୟରେ ସତ ରଜ ତମ ତ୍ରୀଗୁଣ,ଶବ୍ଦ ଓ ଶକ୍ତି ରୂପରେ ପ୍ରକୃତିର ଗୁଡ଼ଗର୍ଭରେ ଲୀନ ରହିଥାଏ ଓ ମହାସର୍ଗରେ ସେହି ତ୍ରୀଗୁଣର ପ୍ରବାହ ତିନି ପ୍ରକାର ଧ୍ୱନି ଜାତ କରିଥାଏ । ତାହା ହେଲା ସର୍ ପ୍ରବାହରୁ ହ୍ରାଁ , ରଜ ପ୍ରବାହରୁ ଶ୍ରୀଁ ଓ ତମ ପ୍ରବାହରୁ କ୍ଳାଁ ର ସମ୍ମିଳିତ ଧ୍ୱନି । ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ରଚନାର ସୁରଶର ଓ ପ୍ରକୃତି ସହିତ ଘାତ ପ୍ରତିଘାତରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଓଁ ଧ୍ୱନିପ୍ରବାହ ମଧ୍ୟ ଉପରୋକ୍ତ ହ୍ରାଁ ଶ୍ରୀଁ କ୍ଳାଁ ଧ୍ୱନି ସହିତ ସମ୍ମିଳିତ ହୋଇ ଚତୁର୍ମୁଖୀ ଧ୍ୱନି ପ୍ରବାହିତ ହେଉଥାଏ । ଏହି ଧ୍ୱନି

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୮

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ସମୂହକୁ ଧ୍ୟାନ କରି କରି ମନୁଷ୍ୟ ସୁକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରକୃତିକୁ ପାର କରି ବ୍ରହ୍ମ ସାମୁଦ୍ଧ୍ୟ ଲାଭ କରିପାରେ ବୋଲି ପଣ୍ଡିତ ଓ ସାଧକମାନଙ୍କର ମତ । ପୂରାକାଳରେ ପୂର୍ବଜମାନେ ଓ ଯୋଗୀରଷିମାନେ ଆଦିଶକ୍ତିଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ତ୍ରୀବିଧ ଶକ୍ତି ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ସ୍ଥାପନ କରି ସଂସାର ତଥା ଜୀବଜଗତର କଲ୍ୟାଣପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଅଲୌକିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ କରିପାରୁଥିଲେ ।

ଜନ୍ମ ଜନ୍ମାନ୍ତରର ଅଧ୍ୟବସାୟ ଫଳରେ, ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଏହି ବହୁମୂଲ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମ , ଜୀବକୁ ମିଳିଛି । ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ କେବଳ ଅନ୍ୟ ଜୀବମାନଙ୍କ ପରି ଆହାର, ବିହାର, ଶୟନ ଓ ମୈଥୁନ ଆଦିରେ କାଳାତିପାତ କରି ଜୀବନ ବିତେଇ ଦେବା । ନିତ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ସାଧାରଣ କ୍ରିୟା ସହିତ , ଆତ୍ମୋନ୍ନତି ପଥରେ ସାଧନ କରି କରି ଜନ୍ମପରେ ଜନ୍ମ ଅତିକ୍ରମ କରି , ଶେଷରେ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଠାରେ ବିଲୀନ ହୋଇଯିବା ମଧ୍ୟ ଏହି ଦୁର୍ଲଭ ମାନବ ଜନ୍ମର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ହେବା ଉଚିତ । ମାତ୍ର ମନୁଷ୍ୟ, ତାର ପୂର୍ବ ସଞ୍ଚିତ ସଂସ୍କାର, ଗୁଣ ଓ ସ୍ୱଭାବମାନଙ୍କର ପ୍ରଭାବକୁ ପ୍ରତିହତ ନ କରିପାରି ଅଜ୍ଞାନ ଅସ୍ବକାର ମଧ୍ୟରେ ବୁଡି ରହି ଓ ସ୍ୱଭାବ ତଥା ଗୁଣୋଚିତ କର୍ମରେ ଲିପ୍ତ ରହି , ଆତ୍ମୋନ୍ନତି ପଥରୁ ଦୂରେଇ ଯାଉଛି । ଏହି ଅସ୍ବକାରକୁ ପ୍ରତିହତ କରି ମୁକ୍ତିର ଆଲୋକ ପଥରେ ଯିବାପାଇଁ ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ ହିଁ ସର୍ବଦା ତାଙ୍କର ଅଭୟ ହସ୍ତ ପ୍ରସାରଣ କରି , ମନୁଷ୍ୟକୁ ଆହ୍ୱାନ କରୁଛନ୍ତି , କିନ୍ତୁ ହାୟ ! ଅଜ୍ଞାନୀ ମନୁଷ୍ୟର ଦୃଷ୍ଟି ପଥରେ ମାତାଙ୍କ ସ୍ୱରୂପ କି କର୍ଣ୍ଣ ପଥରେ ସେ ଆହ୍ୱାନ ପଡି

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୯

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ପାରୁନାହିଁ । ସେ ଜାଣି ପାରୁନାହିଁ ଯେ ମାତା ହିଁ ସର୍ବଦା ସନ୍ତାନର ହିତ କାମନା କରନ୍ତି ଓ ସେ ହିଁ ବିପରିତ ମାର୍ଗୀ ମାନଙ୍କୁ ସତ୍ ମାର୍ଗର ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥାନ୍ତି ।

ହେ ଅମୃତର ସନ୍ତାନ , ଥରେ ମାତ୍ର ଏହି ଗୁଡ଼ ରହସ୍ୟମୟ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କର । ମନେ ରଖ , ଶିଶୁ ନ କାନ୍ଦିଲେ ମାତା କ୍ଷୀର ଦେଇ ନ ଥାଏ ଉଚ୍ଛିଟି ଭୁଲନ୍ତୁହେଁ । ମାତା ଗୃହ କର୍ମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହି ଶିଶୁର ମୌଳୀକ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଇବାକୁ ଭୁଲି ଯାଇ ପାରନ୍ତି । ଶିଶୁ କ୍ରନ୍ଦନ କରି କରି ନିଜର ଆବଶ୍ୟକତା ବିଷୟରେ ମାତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥାଏ । ସେହିପରି ଅମୃତର ସନ୍ତାନ ହୋଇ , ମାତାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ର ଜପ ଓ ଆରାଧନା ରୂପକ ଅମୃତ ପାନ କରିବା ପାଇଁ , ଅନ୍ତରର କରୁଣ ନିବେଦନ ମାତାଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କରିଦିଅ , ଦେଖିବ,ମା ,ଯେ ଜଗତର କଲ୍ୟାଣ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଛନ୍ତି, ସେ ନିଶ୍ଚୟ ତୁମର ମୌଳୀକ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିଦେବେ ? ତେଣୁ ମନ ପ୍ରାଣ ଦେଇ ଅବିଚଳିତ ମାତାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ର ଜପ,ଧ୍ୟାନ, ଆରାଧନା ଓ ଯଜ୍ଞ ଇତ୍ୟାଦି ରୂପକ ନିବେଦନ ଦ୍ଵାରା ମାତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକର ,ମା ନିଶ୍ଚୟ ତୁମର ନିବେଦନଶୁଣି ତାଙ୍କର ଅଭୟ ହସ୍ତ ପ୍ରସାର କରି ନିର୍ଭୟ ଆଶ୍ରୟ ଦେବେ । ତୁମର ଜୀବନ ଯାତ୍ରାରେ ସକଳ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଲାଘବ କରିଦେବେ । ପ୍ରାରମ୍ଭ ଭୋଗ ହିସାବରେ ତୁମ ଉପରେ ପଥର ପଡ଼ି ତୁମ ଜୀବନ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଯିବାର ଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ତାହା ମାତାଙ୍କ କୃପାରୁ, ସମୁଦ୍ରର ଲହରି ପରି କେତେବେଳେ ଆସିବ ଓ ଚାଲିଯିବ ତୁମେ ଜାଣି ପାରିବ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୦

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଶ୍ରୀକ୍ଷା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ରୂପକ ଦୁଇ ହାତରେ ମାତାଙ୍କ ପାଦମୁଗଳକୁ ଯାବୁତୀ ଧରି
ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ କେବେ ଭୁଲି ଯାଅ ନାହିଁ ।

ବିନୀତ

ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ପ୍ରାକ୍ ସ୍ମରନା

ଗାୟତ୍ରୀ ଏକ ଦୈବୀଶକ୍ତି । ଜୀବ ଜଗତ ତଥା ମାନବ ସମାଜ ଉପରେ ଏହାର ଅଲୌକିକ ପ୍ରଭାବ କେଉଁ ଆବହମାନ କାଳରୁ ରହି ଆସିଛି । ଗାୟତ୍ରୀ ଶକ୍ତି ସୃଷ୍ଟିର ମୂଳ ଶକ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ତତ୍ତ୍ୱଦର୍ଶୀ ମାନଙ୍କ ମତରେ ଜଗତର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଏହି ଶକ୍ତିର ହିଁ ଏକ ଏକ ଉତ୍ସ । ଗୀତାଭାଷ୍ୟରେ ଏହାକୁ ମହତ୍ ବ୍ରହ୍ମ ବୋଲି କୁହା ଯାଇଛି ।

ବ୍ରହ୍ମ ଗାୟତ୍ରୀତି – ବ୍ରହ୍ମ ବୈ ଗାୟତ୍ରୀ ।--- ଗାୟତ୍ରୀ ତତ୍ତ୍ୱ

ଗାୟତ୍ରୀ ହିଁ ବ୍ରହ୍ମ ଓ ବ୍ରହ୍ମ ହିଁ ଗାୟତ୍ରୀ ଉକ୍ତିରୁ ପ୍ରମାଣିତ ଯେ ଚେତନ ଜଗତର ଆଦ୍ୟ ସ୍ମରଣ ହିଁ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଉଦ୍ଭବ । କୌଣସି କର୍ମ କରିବାକୁ ହେଲେ, ପ୍ରଥମେ ସଂକଳ୍ପ ଓ ପରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ସୃଷ୍ଟି ରଚନାର ସ୍ମରଣ ବା ସଂକଳ୍ପଶକ୍ତି ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନଶକ୍ତି ଗୋଟିଏ ଉତ୍ସର ଦୁଇଟି ପାର୍ଶ୍ୱ । ଏହି ପୁଷ୍ପକ, ଦେବୀ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରାମାଣିକ ଉତ୍ପତ୍ତି ,ସେହି ଅଲୌକିକ ଶକ୍ତିରୁ ଜତ ଓ ଚେତନ ଜଗତର ସମ୍ଭାବନା ,ଦୁଇ ଜଗତର ସମନ୍ୱୟ ଓ ପରିଚାଳନା ସମ୍ବିଧାନ ସ୍ୱରୂପ ବେଦ ଚତୁଷ୍ଟୟର ଉଦ୍ଭବ,

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୨

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଦେବୀ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ମହିମା, ଉପାସନା, ଜୀବ ଜଗତପାଇଁ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ସାଧନାର ଉପକାରାତା , ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରରେ ଗାୟତ୍ରୀ ଶକ୍ତି କୋଶର ଅବସ୍ଥିତି ଓ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରକଟନ ପଦ୍ଧତି ଇତ୍ୟାଦିର ସରଳୀକରଣ କରି , ସର୍ବଜନ ବୋଧଗମ୍ୟ କରାଇବା ଏକ ପ୍ରୟାସ ମାତ୍ର ।

ଗାୟତ୍ରୀ ସ୍ମୃତି, ଗାୟତ୍ରୀଲହରୀ ଇତ୍ୟାଦି ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଗାୟତ୍ରୀମାତାଙ୍କ ପଞ୍ଚମୁଖର କଳ୍ପନା କରା ଯାଇଛି । ସେହି ପଞ୍ଚମୁଖର ପରିଚୟ ସ୍ୱରୂପ, ଯେପରି ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ପଞ୍ଚଭାଗ ଓ ପଞ୍ଚଦେବତା ସନ୍ନିବେଷିତ , ସେହିପରି ଏହି ସଂକଳନକୁ ପ୍ରକାଶ ପଥେ, ପ୍ରସ୍ତୁତି ପଥେ, ସାଧନା ପଥେ, ବିଜ୍ଞାନ ପଥେ ଓ ଯଜନ ପଥେ ଆଦି ପାଞ୍ଚ ନାମ କରିବାର କଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ପାଞ୍ଚଭାଗ ପରସ୍ପରର ପରିପୂରକ । ମାତାଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମହିମା ଓ ସାଧନାର ବିଶେଷତ୍ୱ ସମ୍ୟକ ରୂପେ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପାଞ୍ଚଭାଗକୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଉପକ୍ରମଣୀକା

ବକ୍ରତୁଣ୍ଡଂ ମହାକାୟଂ ସୂର୍ଯ୍ୟକୋଟି ସମପ୍ରଭମ୍
ନିର୍ବିଘ୍ନ କୁରୁ ମେ ଦେବ ସର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟେଷୁ ସର୍ବଦା ।
ଗୁରୁର୍ବ୍ରହ୍ମା ଗୁରୁର୍ବିଷ୍ଣୁ ଗୁରୁଦେବ ମହେଶ୍ୱର
ଗୁରୁ ସାକ୍ଷାତ୍ ପରବ୍ରହ୍ମ ତସ୍ମୈ ଶ୍ରୀ ଗୁରବେ ନମଃ ।
ଗାୟତ୍ରୀ ବେଦ ଜନନୀ ଗାୟତ୍ରୀ ପାପନାଶିନୀ
ଗାୟତ୍ରୀୟାସ୍ତୁ ପର ନାସ୍ତି ଦେବୀଚେହ ଚ ପାବନମ୍ ।
ନିତ୍ୟ ନୈମିତ୍ତିକେ କାମ୍ୟେ ତୃତୀୟେ ତପ ବର୍ଦ୍ଧନେ
ଗାୟତ୍ରୀୟାସ୍ତୁ ପର ନାସ୍ତି ଇହଲୋକେ ପରତ୍ର ଚ ।
ସର୍ବଦେବ ସାରଭୂତା ଗାୟତ୍ରୀୟାସ୍ତୁ ସମାର୍ଚ୍ଚନା
ବ୍ରହ୍ମାଦୟୋପି ସନ୍ଧ୍ୟାୟାଂ ତାଂ ଧ୍ୟାୟନ୍ତି ଜପନ୍ତି ଚ ।
ଦେବୀ ଭାଗବତ ।

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ ସର୍ବ ବେଦଗଣଙ୍କର ଜନନୀ, ସକଳ ପାପ ତାପ
ନାଶିନୀ , ପୃଥିବୀ ତଥା ସ୍ୱର୍ଗରେ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ପରି କୌଣସି ମନ୍ତ୍ର ନାହିଁ

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଯାହା ମନୁଷ୍ୟ ତଥା ଦେବ ଗଣଙ୍କୁ ପବିତ୍ର କାରକ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରି ପାରିବ । ସେଥିପାଇଁ ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବଗଣ ସର୍ବ ବେଦସାରଭୂତ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ତର୍ପଣରେ ସମାର୍ଚନ କରନ୍ତି ।

ପ୍ରକୃତରେ ସାଂସାରିକ ଜୀବନରେ ମାନବର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଅଭିଳାଷ ପୂରଣ ପାଇଁ, ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ସାଧନା ତଥା ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା ଯେ କେତେ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ତାହା କେବଳ ଅନୁଭବି ସାଧକ ତଥା ପଣ୍ଡିତମାନେ କହିପାରିବେ । ସେଥିପାଇଁ ସେମାନେ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ଜପ, ସାଧନା ଓ ଯଜ୍ଞ ଆମ ସମାଜରେ ଏକ ପାରମ୍ପରୀକ କ୍ରିୟାର ଏକ ଅନୁଭାଗ ହିସାବରେ କେଉଁ ଅନାଦି କାଳରୁ ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମତରେ, ଆତ୍ମାର ଉତ୍କର୍ଷତା ସାଧନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗାୟତ୍ରୀର ଭୂମିକା ଅତୁଳନୀୟ ।

ବ୍ରାହ୍ମଣ ସମାଜରେ ଏହାକୁ ଗୁରୁମନ୍ତ୍ରରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଦୈନନ୍ଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟା ତର୍ପଣରେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା କରି ନିଜର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉତ୍କର୍ଷତା ସାଧନ କରନ୍ତି । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏହି ମନୁଷ୍ୟ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନାରେ ସିଦ୍ଧିଲାଭ କରି, ସିଦ୍ଧିର ଉପକାରିତାକୁ ଜଗତର ହିତରେ ବିନିଯୋଗ କରିଛନ୍ତି । କେତେକ ମଧ୍ୟ ଦେବୀ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କର ଅଖଣ୍ଡ ଓ ଅନନ୍ତ ଶକ୍ତିର ଶରଣାପନ୍ନ ହୋଇ ମନ, ବୁଦ୍ଧି, କର୍ମ, ଭାବନା, କାମନା ଆଦି ଶୁଦ୍ଧ ଓ ପବିତ୍ର କରି ଆତ୍ମସାକ୍ଷାତ୍ତାର ପଥରେ ପ୍ରଚେଷ୍ଟିତ ରହିଛନ୍ତି । ଅନେକ ମଧ୍ୟ ଉପାସନା ପ୍ରଭାବରୁ ସମସ୍ତ ସାଂସାରିକ ଝଡ଼ଝଞ୍ଜା ମଧ୍ୟରେ ନିଜକୁ ଅବିଚଳିତ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୫

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ରଖି ପାରିଛନ୍ତି । କେତେକ ,ପରମାତ୍ମା ପ୍ରଦତ୍ତ ଦୂର୍ଲଭ ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମକୁ ଅନ୍ୟ ଜୀବମାନଙ୍କ ପରି ଆହାର, ବିହାର, ଶୟନ ଓ ମୌଥୁନ ଆଦିରେ ବ୍ୟତୀତ ନ କରି ମାତାଙ୍କ ଆରାଧନା ଓ ଉପାସନାରେ ବିନିଯୋଗ କରିଛନ୍ତି । ନିତ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ସାଧାରଣ କ୍ରିୟା ସହିତ, ଆତ୍ମୋନ୍ନତି ପଥରେ ସାଧନ କରି କରି ଜନ୍ମ ପରେ ଜନ୍ମ ନେଇ ଶେଷରେ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଠାରେ ବିଲୀନ ହୋଇଯିବା ଦିଗରେ ମାନବ ଜନ୍ମର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ହେବା ଉଚିତ । ମାତ୍ର ଏହି ଅବୋଧ ମନୁଷ୍ୟ ପୂର୍ବସଂସ୍କାର,ଗୁଣ ଓ ପ୍ରାକ୍ ସଞ୍ଚିତ ସ୍ୱଭାବର ପ୍ରଭାବକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟିତ ନ ରହି, ଅଜ୍ଞାନ ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ ବିପରିତ କର୍ମରେ ଲିପ୍ତ ରହି, ଆତ୍ମୋନ୍ନତି ପଥରୁ ଦୂରେଇ ଯାଉଛି । ସେ ଜାଣିପାରୁ ନାହିଁ ଯେ,ଏହି ଅନ୍ଧକାରକୁ ପ୍ରତିହତ କରି ମୁକ୍ତିର ଆଲୋକ ପଥରେ ଯିବାପାଇଁ ମାତାଙ୍କ ଶରଣାପନ୍ନ ହେବା, ତାର ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି । ମାତା ହିଁ ସର୍ବଦା ସନ୍ତାନର ହିତ କାମନା କରନ୍ତି । ସେ ବିପରିତ ମାର୍ଗୀ ମାନଙ୍କୁ ସତ୍ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥାନ୍ତି ଓ ଉଚିତ ମାର୍ଗୀ ମାନଙ୍କୁ ଆତ୍ମ ଉତ୍କର୍ଷ ପଥରେ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥାନ୍ତି । ସାଧାରଣରେ ଦେଖା ଯାଇଛି ଯେ ମାତା, ଗୃହ କର୍ମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହି କ୍ଷୀରପାନ କରାଇବା ରୂପକ ଶିଶୁର ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଭୁଲି ଯାଇ ଥାନ୍ତି । ଶିଶୁ କ୍ରନ୍ଦନ କରି ଏ ଦିଗରେ ମାତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରି ନିଜର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିଥାଏ । ସେହିପରି ମନୁଷ୍ୟ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା ଓ ଆରାଧନା କରି ଅନ୍ତରର କରୁଣ ନିବେଦନ ସମର୍ପଣ ନ କରି ପାରିଲେ,ଜଗତର କଲ୍ୟାଣ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଥିବା ମାତା କିପରି ବା ସନ୍ତାନର ମୌଳିକଆବଶ୍ୟକତା
ପୂରଣ କରିପାରିବେ ? ତେଣୁ ମନ ପ୍ରାଣ ଦେଇ ଅବିଚଳିତ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର
ଜପ, ସାଧନା ଓ ଯଜ୍ଞ ଇତ୍ୟାଦି ରୂପକ ନିବେଦନ ଦ୍ଵାରା ମାତାଙ୍କଦୃଷ୍ଟି
ଆକର୍ଷଣ କରିବାକୁହେବ ।

॥ ଓଁ ତତ୍ ସତ୍ ॥

ଫାକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,
ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

॥ ବିଶ୍ଵ ଓ ଜୀବ ଜଗତର ଉତ୍ପତ୍ତି ॥

ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ମହାଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟମଧ୍ୟେ ନିରାମୟ
ନିରାମୟ ମଧ୍ୟେ ଜ୍ୟୋତିଃ ସ ଜ୍ୟୋତିଃ ଭଗବାନୟୋ ॥

ଏହି ବୈଦିକ ମନ୍ତ୍ରକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଗଲେ ଜଣାଯାଏ ମହାଶୂନ୍ୟ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷରେ ଏକ ପ୍ରକାର ଧୂମାୟ ନିରାମୟ ମଧ୍ୟରେ ଜ୍ୟୋତିରୂପି ପରମାତ୍ମା ବିଦ୍ୟମାନ । ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ଏ ନିରାମୟ କେଉଁଠୁ ଆସିଲା ।

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଭାଷାରେ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ସୃଷ୍ଟି ରଚନା ସ୍ଫୁରଣର, ପ୍ରକୃତସହିତ ଯେଉଁ ଘାତ ପ୍ରତିଘାତ ଘଟେ, ତାହା ସମ୍ଭବତଃ ଏହି ନିରାମୟ ସୃଷ୍ଟିର କାରଣ । ଘାତ ପ୍ରତିଘାତ ଫଳରେ ଏହି ଉପରୋକ୍ତ ନିରାମୟ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତପ୍ତ ଓ ତେଜସ୍ଵୀ ଧୂମକୁଣ୍ଡଳୀ ସଦୃଶ କୌଣିକ ଗତିରେ ଗତିଶିଳ ରହି ଯେଉଁ ଉତପ୍ତ ଓ ତେଜୋମୟ କେନ୍ଦ୍ର ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି , ତାହା ହିଁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ମଣ୍ଡଳ ବା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ବୋଲି କଳ୍ପନା କରା ଯାଇପାରେ । ଭାଗବତରେ କୁହା ଯାଇଛି :

ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମାଳ ମାଳ ହୋଇ
ତୋ ରୋମ ମୂଳେ ଛୁଟି ରହି ।

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏହିପରି ଅସଂଖ୍ୟ ସୁନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ମଣ୍ଡଳ ବା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷରେ ବିଦ୍ୟମାନ ରହିଛନ୍ତି ।

ନିରବଚଛିନ୍ନ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ବିଶ୍ଳେଷଣ ପରେ ଅଧୁନାତନ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଏହିପରି ଭାବରେ ପ୍ରମାଣ କରି ଯାଇଛନ୍ତି ଯେ ମହାଶୂନ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବିପରିତ ଧର୍ମୀ କର୍ମକାଣ୍ଡ ଏକତ୍ରର ଘାତ ପ୍ରତିଘାତ ଫଳରେ ହାଇଡ୍ରୋଜେନ ଓ ହିଲିୟମ ଗ୍ୟାସର ତେଜସ୍ବୀୟ କଣିକାର ଏକ ଉତ୍ପତ୍ତ ଘୂର୍ଣ୍ଣାୟମାନ ଧୂମ କୁଣ୍ଡଳୀ ସ୍ବତଃ ପ୍ରବୃତ୍ତ କୌଣିକଗତିର ମୋମେଣ୍ଟମ ଲାଭକରି ସର୍ବଦା ମିଲ୍‌କି ଓୟେର କେନ୍ଦ୍ର ଚାରିପଟେ ଘୁରାବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରେ । ଫଳରେ ଏହା ଧିରେ ଧିରେ ପ୍ରସାରିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଥାଏ । ବୈଜ୍ଞାନିକ ଜର୍ଜ ଫ୍ରିଡମ୍ୟାନ ଓ ଆଲେକ୍‌ଜାଣ୍ଡର ଲେମାୟାର ଏହା ଉପରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଗବେଷଣା କଲାପରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କଲେ ଯେ ଏହି ଘୂର୍ଣ୍ଣାୟମାନ ତେଜସ୍ବୀୟ ଧୂମ କୁଣ୍ଡଳି ପୃଥିବୀ ପରି ଗ୍ରହ ମାନଙ୍କର ସୃଷ୍ଟିର ମୂଳ କାରଣ । ଯେଉଁ ପ୍ରକ୍ରୀୟାରେ ଏହାସବୁ ସଂଘଟିତ ହୋଇଥାଏ ତାହା ବିଗ୍ ବ୍ୟାଙ୍ଗ ଥିୟୋରି ବୋଲି କୁହା ଯାଇଛି । ଏହି ଘୂର୍ଣ୍ଣାୟମାନ ତେଜସ୍ବୀୟ ଧୂମ କୁଣ୍ଡଳି, ସୁପରନୋଭା ବା ସୌରମଣ୍ଡଳ ରୂପେ ପରିଚିତ । ତେଜସ୍ବୀୟ ଧୂମ କୁଣ୍ଡଳିର କୌଣିକଗତିର ବେଗ ଜନିତ ଉଦ୍ଭବ ହେଉଥିବା କାଲମେଟିକ ଏନର୍ଜି ଉତ୍ତାପରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇ ସୁନ୍ଦର୍ଯ୍ୟମଣ୍ଡଳର କୌଣିକ ଗତିର ବେଗ ଓ ଉତ୍ତାପ ବୃଦ୍ଧି କରିଥାଏ । ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ କୌଣିକ ଗତି ଫଳରେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଓଜନଦାର ଧୂମକଣିକାଗୁଡିକ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ତ ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଏହି ଘୂର୍ଣ୍ଣାୟନ ଡେକସ୍ତ୍ରୀୟ ଧୂମ କୁଣ୍ଡଳି ମଧ୍ୟରୁ କାଳକ୍ରମେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇଯାଏ । ଏହି କାଳର ପରିମାଣ ୧୩.୭ଗିଗାନମ୍ (୧୩.୭ଜି୧୦ନ୯) ବର୍ଷ ବୋଲି ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନେ ଅନୁମାନ କରିଛନ୍ତି । ଏହିପରି ଅସଂଖ୍ୟ ସୁପରନୋଭା ବା ସୌରମଣ୍ଡଳ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବାର ଅନୁମାନ କରିଛନ୍ତି । ବିଗ୍ ବ୍ୟାଙ୍ଗ କ୍ରିୟା ପରେ ପରେ ଯେଉଁ ଶକ୍ ଓୟେଡ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ, ସମ୍ଭବତ ତା ଫଳରେ ହେଉ ବା ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସୌରମଣ୍ଡଳ ପ୍ରଭାବ ହେଉ, ଉକ୍ତ ସୌରମଣ୍ଡଳ ସଙ୍କୁଚିତ ହୋଇ ଅନ୍ତତଃ ୪.୬ ଗିଗାନମ୍ ବର୍ଷର ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ପୁନଃ ନିଜର କୌଣିକଗତି ଆରମ୍ଭ କରି ତାକୁ ଅକ୍ଷୂର୍ଣ୍ଣ ରଖେ । ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇ ଯାଇଥିବା ଉତପ୍ତ ଧୂମକ୍ଷୁଳୀ ନିଜର କୌଣିକ ଗତି ଓ ଆକର୍ଷଣୀ ଶକ୍ତି ଅକ୍ଷୂର୍ଣ୍ଣ ରଖି କାଳକ୍ରମେ ଶିତଳୀକୃତ ହୋଇ ଗ୍ରହପୁଞ୍ଜ ରୂପେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନଙ୍କ ମତରେ ଆମ ପୃଥିବୀ ଏହିପରି ଏକ ଗ୍ରହ ।

ଅନ୍ତରୀକ୍ଷରେ ଥିବା ଅସଂଖ୍ୟ ମିଲ୍କି ଓୟେ ଚାରିପଟେ ଘୁରୁଥିବା ଉତପ୍ତ ଧୂମ କ୍ଷୁଳୀ ହିଁ ବୈଦିକ ଶବ୍ଦ ନିରାମୟ ଓ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷରେ ଥିବା ସକଳ ମିଲ୍କି ଓୟେ ନିଜ ଅକ୍ଷର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ବରେ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ କରିବା ସହିତ ଏକ ବୃହତ୍ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ କେନ୍ଦ୍ରର ଚତୁର୍ପାର୍ଶ୍ବରେ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ କରି ଯେଉଁ ବୃହତ୍ କେନ୍ଦ୍ର ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି ,ସେହି କେନ୍ଦ୍ର ହିଁ ଜ୍ୟୋତିଃକେନ୍ଦ୍ର ଓ ସେହିଜ୍ୟୋତିଃ ହିଁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଭାଷାରେ ଭଗବାନ । ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ରଚନାର ସୁରଣ ଓ ପ୍ରକୃତିର ଘାତ ପ୍ରତିଘାତ ହିଁ ଆଜିର ବିଗ୍ ବ୍ୟାଙ୍ଗ ଥିଓରି ବୋଲି କୁହା ଯାଇପାରେ । ଏହିପରି

ସଂକଳନ - ଦେବେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଭାବରେ ଉଦ୍ଭବ ହୋଇଥିବା ଏକ କେନ୍ଦ୍ରିକ ଅସଂଖ୍ୟ ଧୂମକୂଷ୍ମଳୀ ବା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସେହି ବୃହତ୍ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁର ଚାରିପଟେ ଘୁରୁଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ଭାଗବତ ବର୍ଣ୍ଣିତ ମାଳ ମାଳ ସୌର ମଣ୍ଡଳ ବା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତପ୍ତ ତେଜୋମୟ ଜ୍ୟୋତିଃକେନ୍ଦ୍ରର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ବରେ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ କରୁ ଥିବାର ପ୍ରମାଣିତ ହେବାର ପ୍ରତ୍ୟୟ ହୁଏ ।

ଏହି ପ୍ରକାର ବିଗ୍ ବ୍ୟାଙ୍ଗ ପ୍ରକ୍ରିୟାରୁ ବା ବିବର୍ତ୍ତନରୁ ବିଶ୍ବ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ଉତ୍ପତ୍ତି ବୋଲି ଅଧୁନାତନ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଓ ପୁରାତନ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶାସ୍ତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣିତ ବିଶ୍ବ ଉତ୍ପତ୍ତି ପଦ୍ଧତି ଏକ ବୋଲି ଧରି ନିଆ ଯାଇପାରେ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବତ ଗୀତାର ୪ର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଭଗବାନ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସମସ୍ତ ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ସେ ସୃଷ୍ଟି ଆଦ୍ୟରୁ ବିବସ୍ତାନ ବା ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ କହିଥିଲେ । ତେଣୁ ବିଶ୍ବସୃଷ୍ଟି ଆଦ୍ୟରୁ ମହାଶୂନ୍ୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବା ତେଜସ୍ବୀୟ ଧୂମକୂଷ୍ମଳୀ ବିଦ୍ୟମାନ ରହିଥିବାର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶାସ୍ତ୍ରଗତ ଅନୁମାନ କେବେ ଭୁଲ୍ ହୋଇ ନ ପାରେ । ସେଥିପାଇଁ ଆଗରୁ କୁହାଯାଇଛି ଯେ କର୍ମମିତ୍ର ଏନର୍ଜିର ଘାତ ପ୍ରତିଘାତ ସଦୃଶ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ସୃଷ୍ଟି ରଚନା ସୁରଣ ଓ ପ୍ରକୃତିର ଘାତ ପ୍ରତିଘାତ ଫଳରେ ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ମହାଶୂନ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ, ଯେଉଁଠି କିଛିର ବି ଉପସ୍ଥିତି ଆଶା କରାଯାଇ ନ ପାରେ , ସେଠାରେ ମିଲ୍‌କି ଓୟେ ବା ସୌରମଣ୍ଡଳ ପରି ନିରାମୟ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରିବା କିଛି ଅବିଶ୍ବାସ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ସଂକଳନ - ଦ୍ବେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ଯଜୁର୍ବେଦ ପୃଷ୍ଠାରେ, ଏକ ବେଦମନ୍ତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ
ପ୍ରମାଣ କରାଯାଇଛି –

ଚନ୍ଦ୍ରମା ମନସୋ ଜାତ ଚକ୍ଷୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅଜାୟତ,
ଶ୍ରୋତ୍ରାତ୍ ବାୟୁଃ ପ୍ରାଣଶ୍ଚ ମୁଖାଦଗ୍ନିରଜାୟତ.
ନାଭ୍ୟା ଆସିଦନ୍ତରୀକ୍ଷ ଶୀର୍ଷଦେହୀ ସମବର୍ତ୍ତତଃ
ପଞ୍ଚାଂ ଭୂମି ଦିଶା ଶ୍ରୋତ୍ର ତଥା ଲୋକା ଅକଳ୍ମୟନ୍ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ଜଣେ ଅଦୃଶ୍ୟ ବିରାଟ ପୁରୁଷଙ୍କ ମନରୁ ଚନ୍ଦ୍ର , ଚକ୍ଷୁରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ
, କର୍ଣ୍ଣରୁ ବାୟୁ ଓ ପ୍ରାଣ, ମୁଖରୁ ଅଗ୍ନି, ନାଭିରୁ ସମଗ୍ର ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ, ପଦ ଯୁଗଳରୁ
ଭୂମି ଦିଗମାନେ ଓ ଭୂଃ ଆଦି ସମସ୍ତ ଲୋକମାନେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲେ ।
ବେଦ ସତ୍ୟ ଓ ବେଦ ଉକ୍ତି ମଧ୍ୟ ସତ୍ୟ ବୋଲି ଧରି ନେବାକୁ ହେବ । କାରଣ
ଆଗରୁ କୁହାଯାଇଛି ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନଙ୍କ ବିବର୍ତ୍ତନ ବାଦ ଉପରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ
ଆରମ୍ଭ ହେବା ସମୟକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବା ସୌରମଣ୍ଡଳ ଏହି ଅନ୍ତରୀକ୍ଷର ମହାଶୂନ୍ୟ
ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନିତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲାବୋଲି ଧରି ନେବାକୁ ହେବ । ଏହି ସତ୍ୟ
ଉପରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନଙ୍କ ବିବର୍ତ୍ତନବାଦ ସମ୍ଭବ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ
ହେବ ।

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ବ୍ରହ୍ମା ବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସମଗ୍ର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଜଳାର୍ଣ୍ଣବ ଥିଲାବେଳେ, ଯୋଗନିଦ୍ରାରେ ଶୁପ୍ତ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ମନରେ ସୃଷ୍ଟି ରଚନାର ସୁରଣ ଆସିବାରୁ ତାଙ୍କ ନାଭି କମଳରୁ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ବ୍ରହ୍ମା, ଓ ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ବରୁ ପାଳନକର୍ତ୍ତା ବିଷ୍ଣୁ , ସଂହାରକର୍ତ୍ତା ମହେଶ୍ବର ଓ ଆଦିମାତା ଜନ୍ମ ନେଲେ । ସେହି ବିଷ୍ଣୁ ମଧୁଦୈତ୍ୟକୁ ମାରି ତାର ମୃତ ଶରୀରକୁ ମେଦିନୀ ବା ଜଗତ ଆଖ୍ୟା ଦେଇଛନ୍ତି । ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ସୃଷ୍ଟି ରଚନା ସୁରଣରୁ ଯେଉଁ ଆଦିଶକ୍ତି ଉଦ୍ଭବ ହୋଇଥିଲେ ତାଙ୍କ ଦ୍ବାରା ଜଡ଼ ଓ ଚେତନ ନାମର ଦୁଇପ୍ରକାର ଜଗତ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ଜଡ଼ ଜଗତକୁ ସଂଚାଳନ କରୁଥିବା ଶକ୍ତିକୁ ପ୍ରକୃତି ଓ ଚେତନ ଜଗତକୁ ସଂଚାଳନ କରୁଥିବା ଶକ୍ତିକୁ ଗାୟତ୍ରୀ କୁହାଗଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ ମହତ୍ ବ୍ରହ୍ମ ବା ମହତ୍ ପୁରୁଷ ଠାରୁ ଜଡ଼ ଓ ଚେତନ ଜଗତର ଉଦ୍ଭବ ବୋଲି ବିଚାର କରାଗଲା ।

ଆମର ଏ ପୃଥିବୀ ସିନା ବିବର୍ତ୍ତନରୁ ସୃଷ୍ଟି କିନ୍ତୁ ଜୀବ ଜଗତର କଳ୍ପନା କିପରି ଓ କେଉଁଠୁ ସମ୍ଭବ ହେଲା ? ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନଙ୍କ ମତରେ ବିବର୍ତ୍ତନର ପରିଣାମ ସ୍ବରୂପ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କଠାରୁ ବିଚ୍ୟୁତ ଉତପ୍ତ ପିଣ୍ଡ କ୍ରମେ ଶିତଳ ହୋଇ ଗ୍ୟାସୀୟ ଅବସ୍ଥାରୁ ଜଳୀୟ ଅବସ୍ଥା ଓ କଠିନ ଅବସ୍ଥାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଗଲା । ଜଳୀୟ ଭାଗ ସାଗର , ମହାସାଗର ରୂପେ ଓ କଠିନ ଭାଗ ଭୂପୃଷ୍ଠରୂପେ ପରିଚିତି ଲାଭକଲା ଯାହା ପ୍ରାଣୀର ବାସୋପଯୋଗୀ ହୋଇଗଲା । ସାଗର ବା ଜଳାଶୟ ଜଳରୁ ଶୈବାଳ, ଶୈବାଳରୁ ଜଳଚର, ତାପରେ ସ୍ଥଳଚର ଓ ସରିସୃପ ଜୀବ, ସ୍ଥଳଚରରୁ ଚତୁଷ୍ପଦ ପ୍ରାଣୀ, ପରେ ଦ୍ବିପଦ ପ୍ରାଣୀ ଓ ଶେଷରେ

ଫାକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବର୍ତ୍ତମାନର ସୁବିଚାରବନ୍ତ ମନୁଷ୍ୟ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ଜଗତ ସମ୍ଭବହେଲେ ବୋଲି ବିବର୍ତ୍ତନ ବାଦର ବିଚାର । ଏହି ବିବର୍ତ୍ତନ, ପ୍ରାଣୀର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଗୁଣ ଓ ଜଗତରେ ବଞ୍ଚି ରହିବାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଯୋଗୁଁ ସମ୍ଭବ ବୋଲି କୁହାଗଲା । ଏହି ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଗୁଣ ଓ ସ୍ୱଭାବ ଆସିଲା କେଉଁଠୁ ? ବିବର୍ତ୍ତନରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଦେହରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଉତପ୍ତ ଗ୍ୟାସୀୟ ପିଣ୍ଡ, ଯେ ଆଜିର ପୃଥିବୀ, କ୍ରମେ ଶିତଳ ହୋଇ ଜଳ ସିନା ସୃଷ୍ଟି ହେଲା ମାତ୍ର ଜଳରେ ଶୈବାଳ ଆସିଲା କେଉଁଠୁ ? ଶୈବାଳରେ ପ୍ରାଣ ସଞ୍ଚାର କଲା କିଏ ? ବଞ୍ଚି ରହିବାର ଗୁଣ ଓ ପ୍ରକୃତି ଆସିଲା କେଉଁଠୁ ? ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ମନରେ ଉଦୟ ହୁଏ କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତର ---- ? ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନଙ୍କ ଅନ୍ୱେଷଣ ବିଶ୍ଳେଷଣ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ ଶେଷ ହୋଇଛି ତଥାପି ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀର ଅନ୍ତ ନାହିଁ । ଜୀବନସତ୍ତା, ଗୁଣ, ପ୍ରକୃତି ଓ ସ୍ୱଭାବ ପ୍ରାଣୀ ମଧ୍ୟରେ କିପରି, କେଉଁଠୁ ସଞ୍ଚାର ଲାଭ କଲା ତାହା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଜ୍ଞେୟ ହୋଇ ରହିଯାଇଛି । ମାତ୍ର ଅଧ୍ୟାତ୍ମବାଦୀଙ୍କର ମତ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର । ତାଙ୍କ ମତରେ ସୃଷ୍ଟି ଓ ଜୀବର ଉତ୍ପତ୍ତି, ସ୍ଥିତି ଓ ବିନାଶ ଆଦି ଅବସ୍ଥା ଏକ ଅଜ୍ଞାତ, ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅବିନାଶୀ , ଅପରିମେୟ ଶକ୍ତିର ଅନୁଶାସନ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ସଂଘଟିତ ହେଉଛି ।

ଶ୍ରୀମତ୍ ଭଗବତଗୀତା ୧୪ ଅଧ୍ୟାୟ ୩ୟ ପଦରୁ ଜଣାଯାଏ ପରମାତ୍ମା ବୋଲି ଏକ ଅବ୍ୟୟ , ଅବ୍ୟକ୍ତ, ଅପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ଅଛି , ତାଙ୍କର ମୂଳପ୍ରକୃତିରୁ ଏହି ବିଶ୍ୱ ବା ଜତ ଜଗତ ଓ ଚେତନ ଜଗତ ଉତ୍ତର

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ହୋଇଛି । ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାସ୍ବରୂପାନନ୍ଦଜୀଙ୍କ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଓ ଆଲୋଚନାରୁ ଜଣାଯାଏ ଉପରୋକ୍ତ ମୂଳପ୍ରକୃତି ହିଁ ମହତ୍ ବ୍ରହ୍ମ । ଏହି ମୂଳପ୍ରକୃତି ବା ଅବ୍ୟକ୍ତ ହେଉଛି ଅନନ୍ତ ସମ୍ଭାବନାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ବିରାଟ ଗୁଡ଼ ଗର୍ଭ ଯାହା ଭିତରେ ଶବ୍ଦ ଓ ଶକ୍ତି ପରସ୍ପର ସହିତ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଭାବରେ ମିଶ୍ରିତ ହୋଇ ରହିଥାନ୍ତି । ମହା ପ୍ରଳୟରେ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ବ ସେହି ଗୁଡ଼ଗର୍ଭରେ ବିଲୀନ ହୋଇଥାଏ ଓ ସତ ରଜ ଓ ତମ ଗୁଣ ଭିତ୍ତିକ ଜଗତ ମୂଳପ୍ରକୃତି ରୂପରେ ସେହି ଗୁଡ଼ଗର୍ଭରେ ରହିଥାଏ । ମୂଳପ୍ରକୃତି ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଗର୍ଭାଧୀନର ସ୍ଥାନ ଓ ସେଥିରୁ ସମଗ୍ର ଜଗତର ଆବିର୍ଭାବ । ଯେହେତୁ ପ୍ରକୃତି ପଞ୍ଚ ତନ୍ମାତ୍ର ବା ମହତ୍ ର ଆଧାର ତେଣୁ ଏହି ଗୁଡ଼ଗର୍ଭକୁ ମହତ୍ ବ୍ରହ୍ମ କୁହାଯାଏ । ଏହି ବିଶାଳ ପ୍ରକୃତିରୁ ହିଁ ଜଗତର ସମସ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ଭବ । ତ୍ରୀଗୁଣ ସମ୍ବଳୀତ ପ୍ରକୃତି ସକଳ ଜୀବ ସୃଷ୍ଟିର ଓ ସକଳ ରୂପାନ୍ତରର ଭୌତିକ କାରଣ ଏବଂ ସେ ସକଳ ରୂପାନ୍ତରକୁ ପାଳନ ପୋଷଣ କରେ । ତେଣୁ ଏହି ପ୍ରକୃତିକୁ ବ୍ରହ୍ମ କହନ୍ତି ଓ ମହାସର୍ଗ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ଦିନ ଓ ମହାପ୍ରଳୟ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ରାତ୍ରି । ପରମାତ୍ମା ସେହି ମହତ୍ ବ୍ରହ୍ମରେ ଜୀବ ରୂପକ ବୀଜ ବପନ କରନ୍ତି । ସେଥିରୁ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ବ୍ରହ୍ମା ଜାତହୋଇ ସକଳ ଜୀବ ସୃଷ୍ଟି କରାଇଥାନ୍ତି । ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ଯେ ଏହି ବ୍ରହ୍ମା କିଏ ଓ କିପରି ଜୀବଜଗତ ସୃଷ୍ଟି କଲେ ?

ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ମହାଶୂନ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ହିଁ ବିଦ୍ୟମାନଥିଲେ । ସେହି ଏକ ରୁ ଅନେକ ସୃଷ୍ଟିହେଲେ । ସେହି ଏକ ହିଁ ପରମାତ୍ମା । ତାଙ୍କ ମନରୁ ଜାତ

ସଂକଳନ - ଦ୍ବେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ଦୀର୍ଘାୟୁ ସମ୍ପନ୍ନ, ମନ୍ତ୍ର ଉଦ୍ଭବକାରୀ, ଐଶ୍ବର୍ଯ୍ୟବାନ, ଦିବ୍ୟଗୁଣସମ୍ପନ୍ନ , ଗୁଣ ଆଦିରେ ବୃଦ୍ଧ, ଧର୍ମଦ୍ରଷ୍ଟା, ଗୋତ୍ର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ଆଦି ସପ୍ତ ସମ୍ଭାବନା ଓ ସାତଗୁଣ ମାନଙ୍କୁ ଯଥାକ୍ରମେ, ଭୃଗୁ, ମରିଚି , ଅତ୍ରୀ, ପୁଲସ୍ତ୍ୟ, ପୁଲହ , କ୍ରତୁ ଓ ବଶିଷ୍ଠ ଆଦି ନାମର ସପ୍ତ ମହର୍ଷି ଏବଂ ସନକ, ସନନ୍ଦନ, ସନତ୍କୁମାର ଓ ସନାତନ ନାମର ପ୍ରାଚୀନ ଚାରି କୁମାର, ପ୍ରାଚୀନ ଚାରି ସନକାଦି ନାମରେ ପରିଚିତି ଲାଭ କରିଥିବା ପୁରୁଷଶକ୍ତି ଉଦ୍ଭବ ହେଲେ । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଠାରେ ସଂଯୁକ୍ତଚିତ୍ତ ହୋଇ ରହିଥିଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ଓ ଦିବ୍ୟଶକ୍ତି ଥିଲା । ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଗୋଟିଏ କଳ୍ପରେ ଚଉଦ ମନୁ ରହିଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛାରେ ସୃଷ୍ଟିର ଉତ୍ପାଦକ ଓ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ଅଟନ୍ତି । ସେମାନେ ହେଲେ ସ୍ବାୟମ୍ଭୁବ, ସ୍ବରୋଚିଷ, ଉତ୍ତମ, ତାମସ, ରୈବତ, ତାମ୍ବିଷ୍ଠ, ବୈବସ୍ବତ, ସାବର୍ଣ୍ଣି, ଦକ୍ଷସାବର୍ଣ୍ଣି, ବ୍ରହ୍ମ ସାବର୍ଣ୍ଣି, ଧର୍ମ ସାବର୍ଣ୍ଣି, ରୁଦ୍ର ସାବର୍ଣ୍ଣି, ଦେବ ସାବର୍ଣ୍ଣି ଓ ଇନ୍ଦ୍ର ସାବର୍ଣ୍ଣି । ସପ୍ତମହର୍ଷି, ଚାରି ସନକାଦି ଓ ଚଉଦମନୁ ଏହିପରି ପରିଶିଷ୍ଟ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ମାନସପୁତ୍ର ବା ପରିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରକୃତି । ସସ୍ତ ରକ୍ଷି , ମହାଜାଗତୀକ ବୁଦ୍ଧି, ମହାଜାଗତୀକ ଅଶ୍ଳିଷ୍ଟା ବା ଅହଂକାର ଓ ପଞ୍ଚ ତନ୍ମାତ୍ର ଆଦି ସପ୍ତ ସ୍ତରର ପ୍ରତୀକ । କ୍ଷିତି ଅପ୍ ତେଜ ମରୁତ୍ ବ୍ୟୋମ ଆଦି ପଞ୍ଚ ତନ୍ମାତ୍ର ର ସ୍ଥୂଳ ରୂପ । ଏହି ସପ୍ତ ତତ୍ତ୍ବ ଚରାଚର ବାହ୍ୟ ସ୍ଥୂଳ ଜଗତ ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସୁକ୍ଷ୍ମ ଜଗତର ପ୍ରତୀକ । ମହାବିଶ୍ବର ଚାରିତତ୍ତ୍ବ ମନ, ବୁଦ୍ଧି, ଚିତ୍ତ ଓ ଅହଂକାର ଚାରି ସନକାଦିର ପ୍ରତୀକ ଓ ମନୁ ରୂପେ ଚାରି ମନୁଷ୍ୟର ନାମ । ପ୍ରଥମ ସପ୍ତ ତତ୍ତ୍ବ ମହାବିଶ୍ବର ଆଧାର ଓ

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଦ୍ଵିତୀୟ ଚାରି ଚତୁର୍ଥ ଅଶ୍ଵ ବିଶ୍ଵର ଆଧାର । ଏହି ଦୁଇ ସମୁଦାୟକୁ ନେଇ ସଚେତନ ଜଗତ ବା ବିରାଟ ବିଶ୍ଵ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାନବ ସେହି ମନୁଙ୍କର ଅଂଶ ବିଶେଷ ।

ପଞ୍ଚମହାଭୂତର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଆନୁପାତୀକ ସନ୍ନିଶ୍ରଣର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଜୀବ ଚାରି ପ୍ରକାର : ଜରାୟୁଜ, ଅଣ୍ଡଜ, ସ୍ଵେଦଜ ଓ ଉଦ୍ଭିଦଜ । ଜରାୟୁଜ ଜୀବ ଗର୍ଭପୁଷ୍ପ ବା ଜିମ୍ବକୋଷଧାରୀ ଗର୍ଭପାତ୍ରରୁ ଜାତ । ମନୁଷ୍ୟ ପଶୁ ଇତ୍ୟାଦି ଏହି ଶ୍ରେଣୀର । ଏହି ଶ୍ରେଣୀର ଜୀବଠାରେ ସବୁ ମହାଭୂତମାନେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆନୁପାତୀକ ସନ୍ନିଶ୍ରଣରେ ଥାନ୍ତି । ଅଣ୍ଡାରୁ ଜାତ ଅଣ୍ଡଜ ଓ ଏଥିରେ ମରୁତ୍ ବ୍ୟୋମ ଉପାଦାନର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଥାଏ । ସ୍ଵେଦଜ ପ୍ରାଣି ମଧ୍ୟରେ ଉକୁଣି ଆଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ , ଏଥିରେ ତେଜ ଓ ଅପ୍ ଉପାଦାନର ପ୍ରାବଲ୍ୟ ଥାଏ , ସେହିପରି ବୃକ୍ଷ ଲତା ବୀଜରୁ ଜାତ ଓ ଏଥିରେ ଅପ୍ ଏବଂ କ୍ଷିତି ଉପାଦାନର ପ୍ରାବଲ୍ୟ ଥାଏ । ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ପରା ଓ ଅପରା ନାମର ଦୁଇଶକ୍ତି, କ୍ଷେତ୍ର ଓ କ୍ଷେତ୍ରଜ୍ଞ କୁ (ପୁରୁଷ ପ୍ରକୃତି) ସଂଯୋଗ କରିଥାଏ । ଅନାଦି କାଳରୁ ଯେଉଁ ଜୀବ ସମୁଦ୍ର ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ଚକ୍ରରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି , ମହାପ୍ରଳୟ ସମୟରେ ସେମାନେ ନିଜ ନିଜର ଗୁଣ ଓ କର୍ମ ସଂସ୍କାର ସହ ପ୍ରକୃତିରେ ଲୀନ ହୋଇଥାନ୍ତି । ସେହି ଜୀବମାନଙ୍କର କର୍ମ ଯେତେବେଳେ ପରିପକ୍ୱ ହୋଇ ଫଳ ଦେବା ଅବସ୍ଥାକୁ ଆସିଯାଏ ସେତେବେଳେ ମହାସର୍ଗ ଆରମ୍ଭରେ ପରମାତ୍ମା ପୁନର୍ବାର ସେହି ଜୀବମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ସଞ୍ଚିତ ଗୁଣ ଓ କର୍ମ ସଂସ୍କାର ସହ ପ୍ରକୃତି ସହିତ ସମନ୍ଧ ସ୍ଥାପନ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

କରାଇ ଦିଅନ୍ତି । ସମକ୍ଷିତ ଜୀବ ପ୍ରକୃତି ଗର୍ଭରେ କ୍ଷିତି ଅପ. ତେଜ, ମରୁତ ଓ ବ୍ୟୋମ ମନ, ବୁଦ୍ଧି ଓ ଅହଂକାର ଏହି ଅଷ୍ଟ ଉପାଦାନରେ ବିକଶିତ ହୋଇଯାଏ । ପୁରୁଷ ସହିତ ପ୍ରକୃତିର ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଯେଉଁ ଫଳଟି ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ତାହା ହେଉଛି ମହତ୍ ତତ୍ତ୍ୱ ବା ସମଷ୍ଟି ବୁଦ୍ଧି । ସମଷ୍ଟି ବୁଦ୍ଧିରୁ ଜାତ ହୁଏ ମନ ଓ ମନରୁ ଜାତ ଅହଂକାର ଓ ଏମାନଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ମିଳିତ ହୋଇଯାଏ ପଞ୍ଚ ମହାଭୂତର ଆନୁପାତୀକ ସମ୍ମିଶ୍ରଣ ଏବଂ ସମ୍ଭବ ହୁଏ ଏକ ରୂପଧାରୀ ଜୀବ । ସେହି ଜୀବ ଶୈବାଳାଦି ବିଭିନ୍ନ ରୂପ ଦ୍ୱାରା କବଳିତ ହୋଇ ବିଭିନ୍ନ ରୂପରେ ଜନ୍ମପରେ ଜନ୍ମ ନେଇ ଘୁରୁଥାଏ । ଜୀବ ସହିତ ତାର ପୂର୍ବ ଅର୍ଜିତ ଗୁଣ, ବିଦ୍ୟା, ଅବିଦ୍ୟା କାମନା ଓ କର୍ମ ମଧ୍ୟ ଜାତହୁଏ । ଜୀବାତ୍ମା ତାର ସଦ୍ଗୁଣର ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଲାଭ ନକରି ଅବିଦ୍ୟା କବଳରେ ପଡି କାମ୍ୟ କର୍ମର ଜାଲରେ ଛଦି ହୋଇଯାଇ ନିଜର ଦିବ୍ୟ ସ୍ୱଭାବ ଜାଣିପାରେ ନାହିଁ ।

ମହାମାନ୍ୟ ବେଦମୁର୍ତ୍ତି ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀରାମ ଶର୍ମା ମହୋଦୟଙ୍କ ଆଲୋଚନାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ‘ଏକୋହଂ ବହୁସ୍ୟାମ୍ ’ ସ୍ମରଣରୁ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଉତ୍ପତ୍ତି । ଜଗତ ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ବ୍ରହ୍ମା କ୍ଷିତି ଅପ୍ ତେଜ ମରୁତ୍ ବ୍ୟୋମ ଆଦି ପଞ୍ଚ ମହାଭୂତ ସୃଷ୍ଟି କଲେ । ଏହିଥିରୁ ବିଶ୍ୱର ସବୁ ପରମାଶୁମୟ ପଦାର୍ଥର ସୃଷ୍ଟି । ଏହି ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକ କଠିନ ତରଳ ଓ ଗ୍ୟାସୀୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଗତିଶୀଳ ରହିଲେ । ନଦୀ ପର୍ବତ ଧରିତ୍ରୀ ଆଦି ଯାହା ସବୁ ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଭୂତ ହେଉଛି ତାହା ସବୁ ଏହି ପଞ୍ଚ ଉପାଦାନର ସୁଲ ରୂପାୟନ । ସବୁ

ଫାକଲନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ପ୍ରାଣିଙ୍କର ସ୍ଥୁଳ ଶରୀର ପ୍ରକୃତି ହେତୁକ ଏହି ପଞ୍ଚ ତତ୍ତ୍ୱରୁ ଉଦ୍ଭବ । ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ପରମାଶୁଶକ୍ତି ଓ ସଂକଳ୍ପ ଶକ୍ତିର ଉପଯୋଗ ଯୋଗୁ ଏ ସବୁ କ୍ରିୟା ସମ୍ପାଦନ ସମ୍ଭବ ହେଲା । ପ୍ରଥମେ ଚୈତନ୍ୟ-ସଂକଳ୍ପ ଉପଯୋଗରୁ ଚୈତନ୍ୟର ଆବିର୍ଭାବ ହେଲା । ଚୈତନ୍ୟକୁ ପ୍ରକଟ କରିବା ଓ ତାର ସାଧନ ସାମଗ୍ରୀ ରୂପେ ଜଡ଼ ଜଗତର ଆବଶ୍ୟକତା ପରିପ୍ରକାଶ ଓ ଉପଯୋଗ ହେଲା । ପରେ ଜ୍ଞାନ ସଂକଳ୍ପରୁ ବେଦମାନେ ପ୍ରକଟହେଲେ । ସଂକ୍ଷେପରେ କହିଲେ ନିରାକାର ଓ ନିର୍ବିକାର ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଶକ୍ତି ସ୍ୱରୂପ ବ୍ରହ୍ମା ଏ ପ୍ରକାର ବିଶ୍ୱ ରଚନା କଲେ । ତାଙ୍କର ଦୁଇ ବାହୁ ରୂପି ସଂକଳ୍ପଶକ୍ତି ଓ ପରମାଶୁଶକ୍ତି ଏହି କ୍ରିୟା ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ । ସଂକଳ୍ପ ଶକ୍ତି ଚେତନ, ସତ୍ ସମ୍ଭବା ହୋଇ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର କନ୍ୟା ଓ ପରମାଶୁଶକ୍ତି ସ୍ଥୁଳ କ୍ରୀୟାଶୀଳ ତମ ସମ୍ଭବା ହୋଇ ତାଙ୍କର ପତ୍ନୀ ହେଲେ । ଏହିପରି ଭାବରେ ଗାୟତ୍ରୀ ଓ ସାବିତ୍ରୀ ତାଙ୍କର କନ୍ୟା ଓ ପତ୍ନୀ ରୂପେ ବିଦିତ ହେଲେ । ଗାୟତ୍ରୀ ଚେତନ ବା ଚିତ୍ ଶକ୍ତି ଓ ସାବିତ୍ରୀ ପ୍ରକୃତି ସ୍ୱରୂପା ।

ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ ଆଲୋଚନାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଯାହା ହେଉ ନା କାହିଁକି, ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ରଚନା ସ୍ମରଣରୁ ଯେଉଁ ଦୁଇ ଶକ୍ତି ଜାତ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେ ଜଡ଼ ଓ ଚେତନ ନାମରେ ଦୁଇ ପ୍ରକାର ଜଗତ ସୃଷ୍ଟି କଲେ । ବ୍ରହ୍ମା ହେଲେ ପୁରୁଷ ଓ ଦୁଇ ଶକ୍ତି ହେଲେ ଚୈତନ୍ୟ ଓ ପ୍ରକୃତି । ପ୍ରକୃତିରୁ ଜଡ଼ ଜଗତ ଓ ଚୈତନ୍ୟରୁ ଚେତନ ଜଗତ ସୃଷ୍ଟି ହେବାର ବିଶ୍ୱାସ କରା ଯାଇପାରେ । ସକଳ ଜୀବଗଣ ଏହି ଚେତନ ଜଗତର ଅନ୍ତର୍ଗତ । ସକଳ ଜୀବଗଣଙ୍କର

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଗୁଣ, ବିଦ୍ୟା, ଅବିଦ୍ୟା, କାମନା, କର୍ମ ,ମନ, ବୁଦ୍ଧି ଓ ଅହଂକାର ସମସ୍ତ ଏମାନଙ୍କ ପ୍ରକୃତି ସହିତ ସମ୍ମିଳିତ ହୋଇଗଲା । ଏହି ଜଗତରେ ଚୈତନ୍ୟ ଶକ୍ତିର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ହିଁ ଜୀବର ପଞ୍ଚକୋଷ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପ୍ରାଣମୟ କୋଷରୁ ହିଁ ଅନୁଭବ କରା ଯାଇପାରେ । ବିଚାର, ସଂକଳ୍ପ ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏହି ପ୍ରାଣମୟ କୋଷର ତିନି ବର୍ଗ । ସତ ରଜ ଓ ତମ ଆଦି ତ୍ରୀଗୁଣ ଏହି ପ୍ରାଣମୟ କୋଷର ତୀନି ଗୁଣ । ଏହି ତତ୍ତ୍ୱତ୍ରୟ ପ୍ରଭାବରୁ ଜୀବର ସୁଳ ସୁନ୍ଥ ଓ କାରଣ ଶରୀର ହୋଇଛି । ଏହି ପ୍ରାଣ ତତ୍ତ୍ୱରୁ ସକଳ ପ୍ରାଣି ଚୈତନତ୍ୱ ଓ ଜୀବନସତ୍ତା ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ।

॥ ତ୍ରୀପଦା ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ଉଦ୍ଭବ ॥

ଗୀତାରେ କୁହା ଯାଇଛି ଯେ ପରମାତ୍ମା ସେହି ମହତ୍ ବ୍ରହ୍ମରେ ଜୀବ ରୂପକ ବୀଜ ବପନ କରନ୍ତି ଓ ସେଥିରୁ ସୃଷ୍ଟି କର୍ତ୍ତା ବ୍ରହ୍ମା ଜାତ ହୁଅନ୍ତି ଓ ଚୈତନ୍ୟ ,ପ୍ରକୃତି ରୂପରେ ଦୁଇ ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଜାତ ହୁଅନ୍ତି । ଏହି ତିନି ଜଣ ଚେତନ ଓ ଜଡ ଜଗତ ସୃଷ୍ଟିର କାରଣ । ଗାୟତ୍ରୀ ସ୍ତୁତିର ବ୍ୟାଖ୍ୟାରୁ ଜଣାଯାଏ ,ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ବିଶ୍ୱ ରଚନାର ସ୍ମରଣ,ସୂକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରକୃତିକୁ ନିରନ୍ତର ଆଦାତ୍ ଦେବା ଫଳରେ ଏ ବିଶ୍ୱର ଗତିଶୀଳତା ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ଅବିରାମ ଭାବରେ ଗତିଶୀଳ ରହି ଚେତନତ୍ୱ ଲାଭ କରିଛି ।

ଫଳକନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୩୦

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ବିଗ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଥିଓରି ଅନୁସାରେ କୁହା ଯାଇଛି ଯେ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷର ମହାଶୂନ୍ୟରେ ବିପରିତ ଧର୍ମା କପ୍ଳିକ ଏନର୍ଜିର ଘାତ ପ୍ରତିଘାତରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଧୂମକୂଷ୍ମଳୀ ନିଜର କୌଣିକ ଗତି ଶିଳତା ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ ରଖିଥାଏ । ବେଗମାନ କୌଣିକ ଗତି ଫଳରେ ଓଜନଦାର କଣିକା ମୂଳ କୁଣ୍ଡଳୀରୁ ବିଛିନ୍ନ ହୋଇ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସୃଷ୍ଟିର କାରଣ ହୋଇଛି ।

କିନ୍ତୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କରାଯାଉ । ଯେପରି କଂସାରେ ନିର୍ମିତ ଘଣ୍ଟରେ ଆଘାତ ହେଲେ ତାହାର ଡି ଡି ଝଙ୍କାର ଶବ୍ଦ ବହୁ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧ୍ବନିତ ହେଉଥାଏ , ସେହିପରି ସୂକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରକୃତିରେ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ସ୍ଫୁରଣର ନିରନ୍ତର ଘାତ ପ୍ରତିଘାତରୁ ଓଁ ରୂପକ ଝଙ୍କାର ସ୍ବତଃ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ଅହରହ ପ୍ରତିଧ୍ବନିତ ହେଉଥାଏ ଓ ଏହି ଧ୍ବନି କୁଣ୍ଡଳୀ ନିରାମୟ ସଦୃଶ ଓଁ ର ଚତୁର୍ଥାଂଶରେ ଘୂର୍ଣ୍ଣାୟମାନ ଗତି କରିଚାଲିଥାଏ । ଏହି ଓଁ ,ପରମାତ୍ମା ଶକ୍ତି ଓ ଚୈତନ୍ୟ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପନ୍ନ କରି ଜଡ଼ ଓ ଚେତନ ଜଗତ ଉତ୍ପନ୍ନର ମୂଳ କାରଣ । ତେଣୁ ଏହି ଓଁ କୁ ପରମାତ୍ମା ବୋଲି ମାନି ନିଆ ହୋଇଛି ଓ ଏହି କାରଣରୁ ଶବ୍ଦକୁ ବ୍ରହ୍ମ ବୋଲି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଏହି ଓଁ ଝଙ୍କାର ଭୂଃ ପୃଥିବୀ, ଭୁବଃ ପାତାଳ, ଓ ସ୍ବଃ ସ୍ବର୍ଗ ଆଦି ତିନି ଲୋକରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇ ରହିଛି । ଭୂଃ ପୃଥିବୀ, ଭୁବଃ ପାତାଳ, ଓ ସ୍ବଃ ସ୍ବର୍ଗ ଆଦି ତିନି ଲୋକର ପ୍ରତୀକ ସଦୃଶ ଭୂଃ ଶରୀର, ଭୁବଃ ସଂସାର ଓ ସ୍ବଃ ଆତ୍ମା ଏହି ତିନି ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ କ୍ରିତା ସ୍ଥଳ ବୋଲି ମାନି ନିଆ ଯାଇଛି । ଏହି ସମଗ୍ର ସ୍ଥଳ ବିଶ୍ବ ହିଁ ପରମାତ୍ମାଙ୍କର ବିରାଟ

ସଂକଳନ - ଦ୍ବେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୩୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ସ୍ୱରୂପ ବୋଲି ଗୀତାର ୧୧ଶ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଭଗବାନ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ବୁଝାଇ, ନିଜର ବିରାଟତ୍ୱ ଦର୍ଶନ କରାଇଥିଲେ । ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ରଚନା ସ୍ତରଶର , ପ୍ରକୃତି ସହିତ ଘଟୁଥିବା ଘାତ ପ୍ରତିଘାତରୁ ଯେଉଁ **ଓଁ ଉଭବ ହୋଇ ତ୍ରୀଭୁବନରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇ ରହିଛି** ଇହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଣବ ନାମରେ ପରିଚିତ । ଏହି ପ୍ରଣବଙ୍କର **ଅ, ଇ, ମ,** ନାମରେ ତିନୋଟି ମାତ୍ରା ରହିଛି , ଯେଉଁଥିରୁ **ତ୍ରୀପଦା ଗାୟତ୍ରୀ** ଉଭବ ହୋଇ, ଜୀବ ଜଗତକୁ ଅହରହ ଚୈତନ୍ୟତ୍ୱ ପ୍ରବାହ ଆଲୋକରେ ଆଲୋକିତ କରୁଥାନ୍ତି । ଏସବୁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କରାଯାଇ ପାରେ ଯେ ଏହି **ଓଁ** ହିଁ ଚରାଚର ସମଗ୍ର ଜଗତର ମୂଳ ଏବଂ ସମସ୍ତ ବୈଦୀକ କ୍ରିୟା ଏହି **ଓଁ** ରୁ ହିଁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ପ୍ରକୃତି ସହିତ ଘଟୁଥିବା ଘାତ ପ୍ରତିଘାତରୁ ଯେଉଁ **ଓଁ ଉଭବ ହେଲେ, ତାହାର ଦୁଇ ଶକ୍ତି ପ୍ରକୃତି ଓ ଗୌତନ୍ୟ ।** ଏହି ଶକ୍ତିଦ୍ୱୟର ଜାଗରଣରେ , ପ୍ରକୃତି ଜନିତ ଜଡ଼ ଜଗତ ଓ ଚୈତନ୍ୟସଭା ସ୍ୱରୂପ ଚେତନ ଜଗତ ଉଭବ ହେବା ସମ୍ଭବ ହେଲା । ଏହି ଶକ୍ତି ଦ୍ୱୟ ଦୁଇ ଜଗତର ଭରଣ ଓ ପୋଷଣ କରି ବିଶ୍ୱ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଜଡ଼ ଜଗତକୁ ସଂଚାଳନା କରୁଥିବା ଶକ୍ତି , ପ୍ରକୃତି ବା ସାବିତ୍ରୀ ରୂପେ ଓ ଚେତନ ଜଗତକୁ ସଂଚାଳନା କରୁଥିବା ଶକ୍ତି ଗାୟତ୍ରୀ ରୂପେ ଜଗତ ବିଦିତ ହେଲେ ।

ଯାହା ହେଉ ଆମର ସିମୀତ ଜ୍ଞାନ ସିଦ୍ଧି ନ କରି ପାରିଲେ ବି ପ୍ରାମାଣିକ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ଧରି ନେବାକୁ ହେବ ଯେ ଏପରି ଏକ ଅଲୌକିକ, ଅପରିମେୟ, ଅକ୍ଷୟ ଓ ଅଦୃଶ୍ୟ ଶକ୍ତି ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛନ୍ତି ଯାହାକୁ

ସଂକଳନ - ଦ୍ୱେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୩୨

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଆମେ ପରମାତ୍ମା ବୋଲି କହୁଛେ , ତାଙ୍କରି କଳ୍ପନାରୁ ବା ତାଙ୍କରି ମଧ୍ୟରେ ସୃଷ୍ଟି ରଚନା ଇଚ୍ଛାର କର୍ମନରୁ ହିଁ ଏହି ଜଡ଼ ଓ ଚେତନ ଜଗତ ଉଦ୍ଭବ, ଯାହା ମଧ୍ୟରେ ତ୍ରୀଲୋକ, ସପ୍ତଲୋକ ତ୍ରୀଭୁବନ ଓ ଚଉଦ ଭୁବନ ବିଦ୍ୟମାନ ରହିଛି । ଉପରେ କୁହାଗଲା ଯେ ଓଁ ବା ପ୍ରଣବ ଉଦ୍ଭବ ହେବାରୁ ତାର ଅ ଉ ମ ତିନି ମାତ୍ରାରୁ ଗୌତମ୍ୟ ସ୍ୱରୂପା ତ୍ରୀପଦା ଗାୟତ୍ରୀ ସମ୍ଭବ ହେଲେ, ତା ମଧ୍ୟରୁ ଏହି ତିନି ମାତ୍ରା ଦ୍ୱାରା ମାନସପୁତ୍ର ସପ୍ତ ରଷି ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରକ୍ ସାମ ଯଜୁ ଓ ଅଥର୍ବ ଆଦି ବେଦ ଚତୁଷ୍ଟୟ ପରିପୁଷ୍ଟ ହେଲା ଏବଂ ପରେ ପରେ ବେଦାନ୍ତ, ଉପନିଷଦ, ସ୍ମୃତି , ବ୍ରହ୍ମଶା ଇତ୍ୟାଦି ଗ୍ରନ୍ଥର ଉଦ୍ଭବ ହୋଇ ପାରିଲା । ଉପରେ କୁହା ଯାଇଛି ଯେ ଏହି ଓଁ , ଭୃଃ ଶରୀର, ଭୁବଃ ସଂସାର ଓ ସ୍ୱଃ ଆତ୍ମା ଆଦି ତ୍ରୀ ଶରୀରରେ କ୍ରିତା କରୁଛି । ଏହି ତ୍ରୀ ଶରୀର, ପାତାଳ, ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଓ ସ୍ୱର୍ଗର ପ୍ରତୀକ । ତା ଅର୍ଥ ଏ ପୃଥିବୀ ପାତାଳ ଓ ସ୍ୱର୍ଗାଦି ତ୍ରିଭୁବନ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ ତାହା ଆମର ଶରୀର ,ସଂସାର ଓ ଆତ୍ମା ଯାହା ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଅଂଶ ସ୍ୱରୂପ ଓ ତାଙ୍କର କ୍ରିତା ସୁଳ । ମନେହୁଏ ଏହିଥିରୁ ପିଣ୍ଡ ଓ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଏକ ବୋଲି କୁହା ଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ଭଜନର ଅଂଶ ବିଶେଷ । ଆତ୍ମା ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଅଂଶ , ସୁଳ ଶରୀର ସାବିତ୍ରୀ ଓ ତା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଚେତନ ଶକ୍ତି ହିଁ ଗାୟତ୍ରୀ ବୋଲି ବିଚାର କରା ଯାଇ ପାରେ ।

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୩୩

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

॥ ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ ॥

ବେଦ ଚତୁଷ୍ଟୟ କହିଲେ ଯାହା ଆମ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜ୍ଞାନର ଭଣ୍ଡାର ଯେଉଁଥିରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକବ୍ୟକ୍ତି ସଂସାରର ସମସ୍ତ ଉପାଦେୟ ଉପଦେଶ ପାଇଥାଏ ଓ ଯାହା ସଂସାରକୁ ପରଚାଳନା କରିବାପାଇଁ ସମ୍ବିଧାନ ସଦୃଶ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ **ରକବେଦ** ପ୍ରଥମ । ଏଥିରୁ ସମସ୍ତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନ ଓ ତାର ପରିପ୍ରକାଶ, ଆତ୍ମ ଅନୁଭୂତି, ପରମ ଶାନ୍ତି, ବ୍ରହ୍ମ ନିର୍ବାଣ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ, ପ୍ରେମ, ତପସ୍ୟା, ସହୃଦୟତା, ଆତ୍ମ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ଓ ସେବା ଇତ୍ୟାଦି ଉପଦେଶ ମିଳିଥାଏ । ସେହିପରି **ଯଜୁର୍ବେଦ** ସହୃଦୟତା, ସାହସ, ଆତ୍ମରକ୍ଷା, ନେତୃତ୍ୱ, ଯଶ, କିର୍ତ୍ତି, ବିଜୟ, ଶକ୍ତି, ସମ୍ମାନ ଆଦି ବିଷୟରେ ଶାକ୍ଷା ଦେଇଥାଏ । **ଶାମବେଦ**ରୁ ଖେଳକୁସୁ ପ୍ରକ୍ରୀୟା, ଅବସର ବିନୋଦନ, ସଙ୍ଗୀତ, କଳା , ସାହିତ୍ୟରଚନା ଓ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉପଭୋକ୍ତା ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ଶାକ୍ଷା ମିଳିଥାଏ । ପରିଶେଷରେ ଧନସମ୍ପଦ, ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ , ଔଷଧ କରଣ ଓ ବ୍ୟବହାର, ଖାଦ୍ୟସାମଗ୍ରୀ ସଂଗ୍ରହ, ବିଭିନ୍ନ ଧାରୁ, ଗୃହନିର୍ମାଣ, ଯାନବାହନ, ପଶୁପାଳନ ଇତ୍ୟାଦି ସାଂସାରୀକ ସୁଖ ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟ ବିଷୟରେ **ଅଥର୍ବବେଦ** ହିଁ ଶାକ୍ଷା ଦେଇଥାଏ । ସଂକ୍ଷେପରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଜୀବଜଗତର ବ୍ୟକ୍ତିକ, ସାଂସାରୀକ, ସାମାଜିକ ତଥା ସାମଗ୍ରୀକ ଶାକ୍ଷା ଓ ଚେତନଶୀଳତା ଏହି ବେଦ ଚତୁଷ୍ଟୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । ଜୀବ ସର୍ବଦା

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୩୪

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଧର୍ମ, ଅର୍ଥ, କାମ, ମୋକ୍ଷ ଚତୁର୍ବର୍ଗ ଫଳ ଆଶା କରିଥାଏ, ଯାହା ଏହି ବେଦ ଚତୁଷ୍ଟୟରୁ ହିଁ ମିଳିଥାଏ । ଋକବେଦରୁ ଧର୍ମ, ଯଜୁର୍ବେଦରୁ ମୋକ୍ଷ , ଶାମବେଦରୁ କାମ ଓ ଅଥର୍ବବେଦରୁ ଅର୍ଥ ମିଳିବାର ଉପଦେଶାବଳୀ ଭରପୁର ରହିଛି । ବେଦକୁ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ମୁଖ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ତେଣୁ ବେଦ ଚତୁଷ୍ଟୟକୁ ପାଠ କରିବାକୁ ବ୍ରହ୍ମା ଚତୁର୍ମୁଖ ବୋଲି ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ଚତୁର୍ମୁଖ କହିବାର ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ଯେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଚାରିଟା ମୁଖ ଥିଲା । ସେ ଏକ ମୁଖରେ ଚତୁର୍ମୁଖୀ ବୈଦୀକ ଜ୍ଞାନ ସ୍ରୋତ ଏକାଧାରରେ ନିସ୍ତୁତ କରି ପାରୁଥିଲେ ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ଚତୁର୍ମୁଖ କୁହା ଯାଇଛି । ଏହି ବେଦ ଚତୁଷ୍ଟୟକୁ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଚାରିଟି ବାହୁ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥାଏ । ଏହି ବେଦ ଚତୁଷ୍ଟୟ ଜୀବ ଜଗତର ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ ଆଇନ ପୁସ୍ତକ । ଏହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଭଗବାନ ଜୀବ ଜଗତକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣାଦି ଚାରିବର୍ଣ୍ଣରେ ବିଭକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ଓ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ଆଦି ଚାରି ସୋପାନର ଜୀବନଶୈଳୀ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଚତୁର୍ମୁଖୀ ଜ୍ଞାନଧାରା ହେଉଛି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ସୃଜନୀ ଶକ୍ତିର ଉତ୍ସ । ସେହି ଶକ୍ତିର ଉତ୍ସ ହିଁ ଗାୟତ୍ରୀ । ପ୍ରଣବଙ୍କର ଅ ଉ ମ ମାତ୍ରାତ୍ରୟ ତ୍ରୀପଦା ଗାୟତ୍ରୀ ସୁଚକ ଓ ଏହି ମାତ୍ରାତ୍ରୟରୁ ବେଦର ଜନ୍ମ । ଯେପରି ଜଳ ତତ୍ତ୍ୱ ବର୍ଷ, ବାଷ୍ପ, ବାୟୁ ଓ ଜଳ ଇତ୍ୟାଦି ଚାରି ରୂପରେ ଦେଖାଯାଏ, ଅଗ୍ନି ତତ୍ତ୍ୱ ଜ୍ୱଳନ, ତେଜ, ଆଲୋକ ଓ ଗତି ରୂପରେ ଦେଖାଯାଏ , ସେପରି ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ଠାରୁ ଚାରି ବେଦରୂପକ ଚତୁର୍ମୁଖୀ ଜ୍ଞାନ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୩୫

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ପ୍ରକାଶପାଇଛି । ଏହି କାରଣରୁ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କୁ ବେଦମାତା କୁହାଯାଏ । ଏ ହେଲା ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ସୁସ୍ଥ ରୂପ ।

ବ୍ରହ୍ମା ବେଦମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ପନ୍ନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଚବିଶି ଅକ୍ଷର ବିଶିଷ୍ଟ ଗାୟତ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ । ପଣ୍ଡିତ ମହୋଦୟଙ୍କ ଉକ୍ତି ଯେ ଯେପରି ଏକ ବଚବୃକ୍ଷ ମଞ୍ଜିରୁ ଏକ ଅନେକ ଗୁଣର ବିରାଟକାୟ ବଚବୃକ୍ଷ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରିଛି ଓ ଯେପରି ଭଗବାନ ଶିବଙ୍କ ଚଉଦ ପ୍ରକାର ତମ୍ବୁରୁ ସ୍ୱରରୁ ପାଣିନୀ ଚଉଦସୂତ୍ରୀ ବ୍ୟାକରଣ ରଚନା କରିଥିଲେ ଯାହା ବିଭିନ୍ନ ସୁତ୍ର, ନିୟମ ଓ ବ୍ୟାଖ୍ୟାରେ ପରିମାର୍ଜିତ ହୋଇ ଅଧୁନା ଏକ ବିରାଟ ସଂଗ୍ରହାଳୟରେ ପରିଣତ ହୋଇ ପାରିଛି , ସେହିପରି ଏହି ମନ୍ତ୍ରର ଏକ ଏକ ଅକ୍ଷର ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ହୋଇ ଚାରି ବେଦ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଶାଖା, ବ୍ରାହ୍ମଣ, କର୍ମକାଣ୍ଡ, ଦର୍ଶନ ଓ ଉପନିଷଦ ଆଦି ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଲେ । ଏହି କାରଣରୁ ବି ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କୁ ବେଦମାତା କହନ୍ତି ।

॥ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ସୁସ୍ଥ ଶକ୍ତି ପ୍ରବାହ ॥

ଆଗରୁ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ରଚନା ସ୍ମରଣ ହିଁ ଏକ ଶକ୍ତି ହୋଇ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ରୂପେ ଗୃହିତ ହେଲେ । ଏହିପରି ବ୍ରହ୍ମ ଏକରୁ ଦୁଇ ହେଲେ । ତାଙ୍କୁ ପରମେଶ୍ୱର-ପ୍ରକୃତି, ଉପା-ମହେଶ୍ୱର,ଲକ୍ଷ୍ମୀ- ନାରାୟଣ ଇତ୍ୟାଦି ରୂପରେ କୁହାଗଲା । ଜଗତର ଜଡ଼ ରୂପକ ପଦାର୍ଥ ଓ ଚେତନ ରୂପକ

ସଂକଳନ - ଦେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୩୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ପ୍ରାଣି ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଥିବାରୁ ବ୍ରହ୍ମା ନିଜକୁ ସତ, ରଜ ଓ ତମ ନାମରେ ତିନି ଭାଗ କରିଦେଲେ । କାରଣ ଏଥିର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଆନୁପାତୀକ ସନ୍ନିଶ୍ରୀଣରୁ ବିଭିନ୍ନ ଗୁଣ, କର୍ମ ଓ ସ୍ୱଭାବ ବିଶିଷ୍ଟ ପଦାର୍ଥ ଓ ପ୍ରାଣି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ପାରିବ । ସତ୍ ଅର୍ଥ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଦିବ୍ୟତତ୍ତ୍ୱ , ତମ ଅର୍ଥ ନିର୍ଜିବ ପଦାର୍ଥରେ ପରମାତ୍ମା ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଓ ରଜ ଅର୍ଥ ପରମାତ୍ମା ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଏବଂ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଦିବ୍ୟତତ୍ତ୍ୱ ର ସନ୍ନିଶ୍ରୀଣରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବା ଚୈତନ୍ୟତ୍ୱ । ଏହି ତିନିହେଁ ସ୍ଥୁଳ ଜଗତ ସୃଷ୍ଟିର ମୂଳ କାରଣ । ଏହାପରେ ସ୍ଥୁଳ ଉପାଦାନ ରୂପରେ ମାଟି ଜଳ ଅଗ୍ନି ବାୟୁ ଓ ଆକାଶ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଲେ ଓ ଏମାନଙ୍କର ପରମାତ୍ମା ତତ୍ତ୍ୱ ଶବ୍ଦ, ରସ, ଗନ୍ଧ, ସ୍ପାଦ ଓ ରୂପ ଆଦିରେ କାମ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରକ୍ରୀୟାରେ ମୂଳ ପ୍ରକୃତି ଦୁଇଭାଗ ହେଲା । ସୂକ୍ଷ୍ମ ଭାଗରୁ ଶକ୍ତି ପ୍ରବାହ ହୋଇ ପ୍ରାଣ ସଞ୍ଚାର ହେଲା ଯାହା ସତ ରଜ ଓ ତମ ଗୁଣମୟ ଏବଂ ସ୍ଥୁଳ ଭାଗରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ସକଳ ଦୃଶ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ପରମାତ୍ମାମୟ ରୂପରେ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ ପଞ୍ଚତତ୍ତ୍ୱକୁ ଆଧାର କରି ସ୍ଥୁଳ ଜଗତ ଚଳମାନ ହେଲା ।

ଉପରେ କୁହାଗଲା ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ରଚନା ଇଚ୍ଛା ବା ସ୍ମରଣରୁ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଲେ ତାହା ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତି ଗାୟତ୍ରୀ ଏବଂ ସେହି ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତି ସତ ରଜ ତମ ଓ ତାର ବିଭିନ୍ନ ସନ୍ନିଶ୍ରୀଣ ଅନୁସାରେ ନିଜକୁ ତିନିଭାଗ କଲେ । ସେହି ଭାଗଗୁଡିକ, ସତ୍ ହ୍ରୀଁ ସରସ୍ୱତୀ ସ୍ୱରୂପା, ରଜ ଶ୍ରୀଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସ୍ୱରୂପା ଓ ତମ କ୍ଳୀଁ କାଳୀ ସ୍ୱରୂପା ଭାବରେ ଜଣାଗଲେ । କିନ୍ତୁ ଜଣାଯାଏ , ପ୍ରଥମେ ସତ୍

ସଂକଳନ - ଦ୍ୱେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୩୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଦିବ୍ୟତତ୍ତ୍ୱ ତମ ପରମାତ୍ମା ତତ୍ତ୍ୱ ତାପରେ ଏହି ଦୁଇ ତତ୍ତ୍ୱର ସନ୍ନିଶ୍ଚୟରୁ ଯେଉଁ ଚୈତନ୍ୟତ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା ତାହା ହିଁ ରଜ ତତ୍ତ୍ୱ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସ୍ୱରୂପା । ଯେପରି ସରସ୍ୱତୀ ନାମରେ କୌଣସି ନଦୀ ନାହିଁ , କେବଳ ଗଙ୍ଗା ଓ ଯମୁନା ନଦୀର ସନ୍ମିଳିତ ସ୍ରୋତକୁ ସରସ୍ୱତୀର ଧାରା କହନ୍ତି ସେପରି ସର୍ବ ଓ ତମର ସନ୍ମିଳିତ ଗୁଣ ହିଁ ରଜ । ପରମଶେଷର ଓ ପ୍ରକୃତି ସଂଯୋଗରେ ତଥା ସୂକ୍ଷ୍ମ ବିଚାରରେ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କର ଚୈତନ୍ୟତ୍ୱ ଓ ପ୍ରକୃତିର ରସାନୁଭୂତିର ମିଶ୍ରଣରୁ ଯେଉଁ ରଜସଭା ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଲା ତାହା ହିଁ ଜୀବସଭା ।

ଏହିଠାରୁ ମନୁଷ୍ୟର ଦୁଇ ସ୍ତୁଳ ଓ ସୂକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରକୃତି ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ମନୁଷ୍ୟ ତାର ସ୍ତୁଳ ପ୍ରକୃତି ଯୋଗୁ ପଞ୍ଚ ତତ୍ତ୍ୱର ଭେଦ ଓ ଅଭେଦ ଜାଣି ନିଜ ବୁଦ୍ଧିରେ ବିଭିନ୍ନ ଭୌତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଅନେକ ଲାଭଦାୟକ ସାଧନ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାକୁ ଏବଂ ତାର ସୂକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରକୃତି, ଯାହା ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତି ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଯାହା ସରସ୍ୱତୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ କାଳୀ ତ୍ରୀଶକ୍ତି ଉପରେ ଆଧାରିତ, ତାହାର ବ୍ୟବହାରରେ ସର୍ବବ୍ୟାପିନୀ, ଶକ୍ତି ନିର୍ଝରିଣୀ ଓ ସୂକ୍ଷ୍ମାତିସୂକ୍ଷ୍ମ ଶକ୍ତି ଲାଭ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ରହିଲା । ଯେପରି ନଦୀ ମାନଙ୍କରେ ଜଳ ସ୍ରୋତ ଓ ଲହରୀ ବାୟୁ ଆଘାତରେ ବିଭିନ୍ନ ଧ୍ୱନି ଜାତ କରିଥାନ୍ତି ସେହିପରି ଏହି ସୂକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରକୃତିର ତ୍ରୀଶକ୍ତି ଆଧାରିତ ଶକ୍ତିଧାରା ତିନି ପ୍ରକାର ଧ୍ୱନି ଜାତ କରିଥାଏ ତାହା ହେଲା ସର୍ବ ପ୍ରବାହରୁ ହ୍ରୀଁ , ରଜ ପ୍ରବାହରୁ ଶ୍ରୀଁ ଓ ତମ ପ୍ରବାହରୁ କ୍ଳାଁ ଧ୍ୱନି । ତାହା ସହିତ ସୂକ୍ଷ୍ମ ବ୍ରହ୍ମ ଓ ପ୍ରକୃତିର ଘାତ ପ୍ରତିଘାତରୁ ଓଁ ଧ୍ୱନି ପ୍ରବାହ ହେଉଥାଏ ।

ସଂକଳନ - ଦେବେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୩୮

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଏହି ଧ୍ବନି ସମୂହକୁ ଧ୍ୟାନ କରି କରି ମନୁଷ୍ୟ ସୂକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରକୃତିକୁ ପାର କରି ବ୍ରହ୍ମ ସାମୁଦ୍ଧ୍ୟ ଲାଭ କରିପାରେ ।

ପ୍ରକୃତରେ ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରରେ ଚକ୍ର, ଗ୍ରନ୍ଥି , ମାତୃକା, ଭ୍ରାମରୀ ଓ ଜ୍ୟୋତି ଆଦି ଯେଉଁ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ଶୁଦ୍ଧ ରହିଛି , ତାହା ସବୁ ସାଧନା ମାଧ୍ୟମରେ ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତିଙ୍କ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଶକ୍ତି ପ୍ରବାହ ଦ୍ବାରା ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଯାନ୍ତି । ଏହିସବୁ ଜାଗ୍ରତ ଶକ୍ତିକୁ ,ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତିଙ୍କ ତ୍ରୀବିଧ ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ , ଯେଉଁ ଶକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ସହିତ ସମନ୍ଧ ସ୍ଥାପନ କରି ମନୁଷ୍ୟ ଆଦ୍ୟା ଶକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ସମନ୍ଧିତ ହୋଇ ଯାନ୍ତି । ଏହା ଫଳରେ ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ରହସ୍ୟ ଲୁଚି ରହିଛି ତାହା ସେ ଜାଣିପାରେ ଓ ନିଜର ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁସାରେ ତାହାର ଉପଯୋଗ କରିଥାଏ । ପୁରାକାଳରେ ପୂର୍ବଜମାନେ ଓ ଯୋଗୀରଷି ମାନେ ଏ ପ୍ରକାର ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତିଙ୍କ ତ୍ରୀବିଧ ଶକ୍ତି ସହିତ ସମନ୍ଧ ସ୍ଥାପନ କରି ସଂସାର ତଥା ଜୀବଜଗତର କଲ୍ୟାଣପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଅଲୌକିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ କରିପାରୁଥିଲେ ।

କ୍ଷିତି ଅପ୍ ଆଦି ପଞ୍ଚତତ୍ତ୍ବ ଦ୍ବାରା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସ୍ଥୂଳପ୍ରକୃତି ସାହାଯ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଭୌତୀକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ଗବେଷଣା କରି ଏହି ମନୁଷ୍ୟ ବିଶ୍ବର ତଥା ଜୀବଜଗତର ସକଳପ୍ରକାର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିପାରିଛି । ମନୁଷ୍ୟ ତାର ବୁଦ୍ଧିବଳ ସାହାଯ୍ୟରେ ପଞ୍ଚତତ୍ତ୍ବ ସମନ୍ଧିତ ଭୌତୀକ ବିକାଶକରି, ଜୀବନ ଧାରଣ ପାଇଁ କୃଷି ଓ ତାର ଉପକରଣ, ବିଭିନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ମୁଣ୍ଡଲୁଚାଇବା ପାଇଁ ଗୃହନିର୍ମାଣ ଓ ତାର ଉପକରଣ, ରମନାଗମନପାଇଁ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୩୯

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଜଳ, ସ୍ଥଳ ଓ ବାୟୁମାନ, ଶରୀର ରକ୍ଷାପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ରସାୟନ ଓ ଔଷଧ, ଦେଶ ରକ୍ଷାପାଇଁ ଯାବତୀୟ ପ୍ରକାର ଯୁଦ୍ଧାସ୍ତ୍ର, ସକଳ ଭାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ. ଭାରି ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ପ୍ରକାର ପଦାର୍ଥ ଉପଯୋଗ କରି ପାରିଲାଣି । ଏ ସବୁର ସ୍ଥାପନ, ପରୀକ୍ଷଣ. ତୃଟିମାର୍ଜନା ଓ ସ୍ଥାନନ୍ତରଣ ପାଇଁ ମନୁଷ୍ୟକୁ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ ଓ ବିଶେଷ କଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡିଥାଏ । ମାତ୍ର ସୂକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରକୃତିର ଆଧାରରେ ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତିଙ୍କ ତ୍ରୀବିଧ ଶକ୍ତି ସହିତ ସମନ୍ଧ ସ୍ଥାପନ କରି ପାରିଥିବା ସାଧକ ଓ ବିଜ୍ଞାନବିଦ୍‌ମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉପରୋକ୍ତ କଷ୍ଟ ସାଧନ ଅନାବଶ୍ୟକ । ସେମାନେ ଥରେ କଷ୍ଟ ସାଧନ କରି ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତିଙ୍କ ତ୍ରୀବିଧ ଶକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ସମନ୍ଧ ସ୍ଥାପନ କରି ସାରିଲା ପରେ ଜୀବନସାରା ଜୀବ ଜଗତର ତଥା ବିଶ୍ୱର ଅଲୌକିକ ଭାବରେ ହିତ ସାଧନ କରି ପାରିବେ । ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଜଣାଯିବ ଯେ ନାରଦ ବିଶ୍ୱ ଭ୍ରମଣ କରି ଜଗତ ହିତରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିପାରୁ ଥିଲେ , ମାତାଙ୍କ ଆହ୍ୱାନରେ ଆଦି ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ ହିମାଳୟରୁ କୁମାରାକା ଯାତ୍ରା କରିଥିଲେ , ସ୍ୱାମୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ପରମହଂସ ମା କାଳୀଙ୍କ ସହିତ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ କରି ପାରୁଥିଲେ , ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ଚିକାଗୋ ସମ୍ମିଳନୀ ପୂର୍ବରୁ ମାତା ସରସ୍ୱତୀଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରିଥିଲେ , ଲଙ୍କାରେ ଥିବା ମହାପ୍ରତାପି ରାବଣ ପାତାଳରେ ଥିବା ମହିରାବଣ ସହିତ ଯଥା ସମୟରେ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ କରି ପାରୁଥିଲେ, ଜଣେ ପଗଳା ବାବା ଥିଲେ ସେ ଏକ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାର କଟକରେ ଓ ଦିଲ୍ଲିରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହି

ଫକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ପାରୁଥିଲେ ଓ ପୁରାତନ ଯୁଦ୍ଧରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଯୁଦ୍ଧାସ୍ତ୍ର କେବଳ ସ୍ମରଣ ମାତ୍ରକେ ଆବିର୍ଭାବ ହେଉଥିଲେ ଓ ବିଭିନ୍ନ ଦିବ୍ୟ ଶକ୍ତିର ଆଧାରରେ ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷର ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷତି ସାଧନ କରୁଥିଲେ । ପୁରାଣ ଗ୍ରନ୍ଥ ରୋମାନ୍ତନ କଲେ ଏପରି ଅନେକ ସାଧିତ ଘଟଣା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ । ସେ ସବୁ କେବଳ ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତିଙ୍କ ତ୍ରୀବିଧ ଶକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ସମନ୍ବିତ ସ୍ଥାପନ କରି, ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରୁଛି ବୋଲି ମନେହୁଏ । ଏହାଠାରୁ ଅନେକ ଗୁଣବାଲା ସାଧନ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆସେ ଯାହା ଜୀବ ଜଗତକୁ ଚମତ୍କାର କରି ଦେଇପାରେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଗ୍ନିରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା, ପାଣିରେ ଚାଲିବା, ପବନ ପରି ଗତି କରିବା, ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଯିବା, ଅନ୍ୟ ରୂପରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଯିବା ଭବିଷ୍ୟତ ଘଟଣାବଳିର ସମ୍ୟକ ଧାରଣା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ଇତ୍ୟାଦି ଅଲୌକିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଚମତ୍କାରୀତା ଦେଖାଇବା କେବଳ ମନ୍ତ୍ରଶକ୍ତି, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶକ୍ତି ଓ ଯୋଗଶକ୍ତି ବଳରେ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଏ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରଯାଏ । କେବଳ କ୍ଲାଁ ତମ ତତ୍ତ୍ୱ ସହିତ ସମନ୍ବିତ ରଖି ଉପରୋକ୍ତ ଚମତ୍କାର ସମ୍ଭବ ହେଉଥଲା ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ମାତ୍ର ଯେଉଁ ସାଧକ ସତ୍ ରଜ ତତ୍ତ୍ୱ ସହିତ ସମନ୍ବିତ ରଖୁଥିଲେ ସେମାନେ ଜୀବନରେ ଯେ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତି ଆସିଲେ ବି ସର୍ବଦା ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରହି ପାରୁଥିଲେ । ରୋଗ, ଶୋକ, ବିୟୋଗ, ବିପଦ, ଆପଦ ଆଦି ବିପନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଯେଉଁଥିରେ ଜଣେ ସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତି ମୃତ୍ୟୁତୁଲ୍ୟ କଷ୍ଟ ଭୋଗ କରିଥାଏ ସେପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ରଜ ତତ୍ତ୍ୱ ସହିତ ସମନ୍ବିତ ରଖିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି

ସଂକଳନ - ଦ୍ରୈମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଆତ୍ମଶକ୍ତିକୁ ଉପଯୋଗ କରି ବିବେକ, ବୈରାଗ୍ୟ, ଆଶା, ସାହସ, ଇଶ୍ବର ବିଶ୍ବାସ ଆଧାରରେ ଚରମ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରିଥାଏ ଓ ସେ ଯେତିକି ଆନନ୍ଦ ଓ ସୁଖ ଅନୁଭବ କରିଥାଏ ତାହା ଭୌତିକ ବିଜ୍ଞାନ ଉପଯୋଗରୁ ଲାଭ କରିଥିବା ସୁଖଠାରୁ କାହିଁ କେତେଗୁଣରେ ଅଧିକ ।

ସତ୍ ତତ୍ତ୍ୱ ହେଉଛି ଇଶ୍ବରୀୟ ଦିବ୍ୟତତ୍ତ୍ୱ । ଯେତେବେଳେ ଆତ୍ମାରେ ଏହି ଦିବ୍ୟତତ୍ତ୍ୱର ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ ସେତେବେଳେ ମନୁଷ୍ୟ ଅନ୍ତରରେ ଦୟା, ମୈତ୍ରୀ, ତ୍ୟାଗ, ସଂଯମତା, ପ୍ରେମ, ଶାନ୍ତି, ସନ୍ତୋଷ, ସେବାଭାବ, ଆତ୍ମିୟତା, କରୁଣତା, ସତ୍ୟନିଷ୍ଠା, ନମ୍ରତା, ପବିତ୍ରତା, ଧର୍ମ ପରାୟଣତା ଇତ୍ୟାଦି ଗୁଣସବୁ ଦିନକୁ ଦିନ ବୃଦ୍ଧିହେବାକୁ ଲାଗେ । ଫଳ ସ୍ୱରୂପ ଏମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜଗତରେ ପ୍ରଶଂସା, ସମ୍ମାନ, କୃତଜ୍ଞତା, ସହାୟତା ଇତ୍ୟାଦି ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସାଧକ ମନରେ ଆତ୍ମ ସନ୍ତୋଷର ସ୍ରୋତ ସର୍ବଦା ପ୍ରବାହିତ ହେବାକୁ ଲାଗେ । ଏପରି ସମସ୍ତଲୋକ ଜିବୀତାବସ୍ଥାରେ ବା ମୃତାବସ୍ଥାରେ ବି ଜୀବନ୍ତୁ, ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ, ସ୍ୱର୍ଗସୁଖ, ପରମାନନ୍ଦ, ବ୍ରହ୍ମନିର୍ବାଣ ଓ ଆତ୍ମଦର୍ଶନ ଇତ୍ୟାଦି ସୁଖ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ ।

ଏହି ସୁଖ ତଥା ଅଲୌକିକ ବିଜ୍ଞାନ କେବଳ ଭାରତୀୟ ସାଧନା ଥିଲା । ଆନ୍ତର୍ଜାତୀକ ସଂସ୍କୃତି ବିନିମୟ ସ୍ତରରେ ଏହା ଅନ୍ୟତ୍ର ଅନୁସରଣ ହେବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଅନେକେ ନିଜେ ଦେଖି ନ ଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ଅଲୌକିକ ସାଧନକୁ ବିଶ୍ବାସ କରି ନ ପାରନ୍ତି , ମାତ୍ର ଯେହେତୁ ସେମାନେ ତାଙ୍କ ପିତାମହ

ସଂକଳନ - ଦ୍ୱେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ମାନଙ୍କୁ ନ ଦେଖି ସେମାନେ ଥିବାର ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛନ୍ତି ତେବେ ସେମାନେ ଏହାକୁ ବିଶ୍ୱାସ ନ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ।

ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତି ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ସତ୍ ରଜ ଓ ତମମୟୀ ଶକ୍ତି ପ୍ରବାହ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିବା ସାଧକ ଆତ୍ମୀକ, ମାନସୀକ ଓ ସଂସାରୀକ ତିନି ପ୍ରକାର ଆନନ୍ଦ ଓ ସୁଖ ଲାଭ କରିଥାଏ । ସରସ୍ୱତୀ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ କାଳୀ ଏହି ତିନି ତତ୍ତ୍ୱର ଉପାସନା ପୃଥକ ଭାବରେ କରାଯାଇ ପାରେ । ଭୌତିକ ବିଜ୍ଞାନୀ କ୍ଲାଁ କାଳୀ ତତ୍ତ୍ୱର ଉପାସନା କରୁଥିବା ସୁକେ ସମାଜସେବୀ, ବ୍ୟାପାରୀ, ଉଦ୍ୟୋଗୀ ଓ ଶ୍ରମୀକ ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରୀଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତତ୍ତ୍ୱର ଉପାସନା କରିବେ ଓ ଯୋଗୀ ତତ୍ତ୍ୱଦର୍ଶି, ବ୍ରହ୍ମବେତ୍ତା, ଭକ୍ତ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମବାଦୀ ଓ ଦାର୍ଶନୀକ ଇତ୍ୟାଦି ହ୍ରୀଁ ସରସ୍ୱତୀ ତତ୍ତ୍ୱର ସାଧନା କରିବେ । ତେଣୁ ସବୁ ବର୍ଗର ସାଧକ ମାତାଙ୍କ ତିନି ଚରଣର ସାଧନା ପୃଥକ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଏକତ୍ର କରି ପାରନ୍ତି । ମାତାଙ୍କ ତିନି ଚରଣ ସାଧକଙ୍କର ତୀନି ପ୍ରକାର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରି ପାରୁଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ତ୍ରୀପଦା ଗାୟତ୍ରୀ କୁହାଯାଏ । ସଂସାରରେ ଜୀବଜଗତର ଦୁଃଖର କାରଣ ତୀନି ପ୍ରକାରର ଯଥା ଅଜ୍ଞାନ, ଅଶକ୍ତି ଓ ଅଭାବ । ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କର ତୀନି ପ୍ରକାର ସୃଷ୍ଟିଶକ୍ତି ଧାରା ସାଧନ କରି ଏହି ତୀନି ପ୍ରକାର ଦୁଃଖର ବିନାଶ କରାଯାଇ ପାରିବ । ହ୍ରୀଁ ତତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରବାହ ଦ୍ୱାରା ଅଜ୍ଞାନତା, ଶ୍ରୀଁ ତତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରବାହ ଦ୍ୱାରା ଅଭାବ ଓ କ୍ଲାଁ ତତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରବାହ ଦ୍ୱାରା ଅଶକ୍ତି ଜନିତ ଦୁଃଖ ଦୂର ହୋଇଥାଏ । ସକଳ ପ୍ରକାର ସିଦ୍ଧି ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବାରୁ ଗାୟତ୍ରୀ ସକଳ ସିଦ୍ଧିର ଜନନୀ କହନ୍ତି ।

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୪୩

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

॥ ଗାୟତ୍ରୀ ଓ ଶକ୍ତିକୋଷ ॥

ପ୍ରକୃତରେ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତା କୌଣସି ସାମାନ୍ୟ ଦେବୀ ଦେବତା କି ଭୂତ ପ୍ରେତ ଶକ୍ତି ନୁହନ୍ତି ଯେ କି ଉପରୋକ୍ତ ଚମତ୍କାରୀତା ସୃଷ୍ଟି କରି ପାରିବେ । ଏହା ତ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ କ୍ରିୟାଭାଗ । ପରମାତ୍ମା ଅଚିନ୍ତ୍ୟ, ଅବ୍ୟୟ, ଅକ୍ରୀୟ, ଅକ୍ଷର, ଅବେଦ୍ୟ, ନିର୍ଗୁଣ, ସେ କେବଳ ଜଗତ ସଞ୍ଚାଳନର ସାକ୍ଷୀ ସ୍ୱରୂପ । ସେ ସ୍ୱୟଂ , ସୃଷ୍ଟି କର୍ତ୍ତା ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ରଚନା କଳ୍ପନା ବା ସ୍ମରଣରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଚେତନ ଓ ଜଡ଼ ଜଗତର ମୂଳ କାରଣ ଏବଂ ତାଙ୍କରି ଦ୍ୱାରା ଏ ଜଗତ, ତାର ଗତି, ପୁଚ୍ଛି,ଶକ୍ତି,ପ୍ରେରଣା,ପ୍ରଗତି ଓ ବିଭିନ୍ନ ପରିବର୍ତ୍ତନର ସ୍ତର ଦେଇ କାହିଁ କେଉଁ ଅନାଦି କାଳରୁ ତିଷ୍ଠି ରହିଛି । ଯେପରି ଅଧୁନାତନ ପାଣିପାଗ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପ୍ରଳୟଙ୍କରି ପରିସ୍ଥିତିର ପୂର୍ବାନୁମାନ ହୋଇ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିରକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥାଏ , ଠିକ ସେହିପରି ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ତ୍ରୀଶକ୍ତି ସହିତ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାପନ କରି ଜୀବ ଜଗତର ସକଳ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂର୍ବାନୁମାନ କରି, ପୁରଣ କରାହୋଇ ପାରିବ ଓ ସାଂସାରୀକ, ମାନସୀକ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସବୁ ଉପାଦେୟ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ କରିହେବ । ଯେଉଁ ମାର୍ଗରେ ଏ ସବୁ କରିହେବ ତାହା ହିଁ ସାଧନ ମାର୍ଗ ।

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

କେହି କେହି କହିପାରନ୍ତି ଯେ ଜୀବନ୍ତୁଳ ହେବା, ଭଗବତ୍ ପ୍ରାପ୍ତି କରିବା ଓ ଆତ୍ମଦର୍ଶନ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ କେବଳ ନିଷ୍କାମ କର୍ମ ଓ ଭଗବତ୍ ଆରାଧନା ଆଦି ସହଜ ସାଧନା କରି ସାଧାରଣତଃ ଜଣେ ସଫଳ ହୋଇ ପାରିବ ତେବେ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ପରି କଠିନ ସାଧନାର କଣ ବା ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ? ମାତ୍ର ସେମାନେ ବୁଝିବା ଉଚିତ ଯେ ଯେଉଁ ପରମାତ୍ମା ନିର୍ଲିପ୍ତ, ନିର୍ବିକାର, ଅପରିଣାମୀ, ଅଜ୍ଞେୟ ସ୍ୱରୂପ ଓ ଜଣେ ନିରବଦ୍ରଷ୍ଟା ରୂପେ ସର୍ବ ଜୀବଗଣରେ ନିବାସ କରନ୍ତି , ସେ କାହାରିକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାର କର୍ମ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରନ୍ତି ନାହିଁ କି ବାରଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ, ଜୀବ ଓ ସେହି ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରକୃତିର ଏକ ମାୟା ଆବରଣ ରହିଛି । ସେହି ମାୟା ଆବରଣକୁ ହଟାଇ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିବା ଅସମ୍ଭବ ନ ହେଲେ ବି ଅତୀବ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ । ଏହାର ଦୂରିକରଣ କରିବା ପାଇଁ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଶକ୍ତିର ସାହାଯ୍ୟ ନେବା ଅବଶ୍ୟସାବି । ମନ, ବୁଦ୍ଧି, ଚିତ୍ତ ଓ ଅହଂକାରକୁ ଆୟତ୍ତରେ ରଖିବା, ନିଷ୍ଠାପର ଭକ୍ତି, ବ୍ରତ, ଉପାସନା, ଅନୁଷ୍ଠାନ ଇତ୍ୟାଦି କରି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ନିଷ୍କାମ କର୍ମ କରିବା ସହିତ, ଉପରୋକ୍ତ ମାୟା ଆବରଣ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଗାୟତ୍ରୀମାତାଙ୍କ ତ୍ରୀଶକ୍ତି ସହିତ ସମନ୍ତ ସ୍ଥାପନ କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । କାରଣ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଏ ସବୁ ଭାବଧାରା ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ହ୍ରୀଁ ସରସ୍ୱତୀ ଶକ୍ତି ପ୍ରବାହର ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଏହି ଶକ୍ତି ପ୍ରବାହର ବିନା ସାହାଯ୍ୟରେ ବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରାପ୍ତି କିପରି

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୪୫

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ସମ୍ଭବ ? କେତେକ ସାଧକ ମତ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଭଗବତ ସାକ୍ଷାତ୍କାର ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହିଁ ହୋଇଥାଏ ଯେହେତୁ ଏହାର ଉପର ସ୍ତରରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ଇନ୍ଦ୍ରୀୟମାନଙ୍କ ଅନୁଭୂତି ଲୁପ୍ତ ହୋଇଯାଏ । ତେଣୁ ଇଶ୍ଵରପ୍ରାପ୍ତି ଓ ଜୀବନ୍ତ ହେବାକୁ ହେଲେ ଗାୟତ୍ରୀ ଯୁକ୍ତ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ଉପାସନା କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ନିର୍ବିକାର ବ୍ରହ୍ମ ଅନୁଭୂତି ସେତିକିବେଳେ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ବ୍ରହ୍ମ ‘ବହୁସ୍ୟାମ୍ ଏକୋହଂ’ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଥାନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେତେବେଳେ ସମସ୍ତ ଜୀବମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରି ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଲୀନ କରିଦେଇ ଥାନ୍ତି, ଯେପରି ମହାପ୍ରଳୟ ସମୟରେ ସେ ଏକିକୃତ ହୋଇଯାନ୍ତି । ତା ପୂର୍ବରୁ ସବିକାର ବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ସାମିପ୍ୟ, ସାୟୁଜ୍ୟ ଓ ସାରୂପ୍ୟ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଏ କେବଳ ସୁକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରକୃତି ସ୍ଵରୂପା ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ତ୍ରୀଶକ୍ତି ପ୍ରବାହ ଦ୍ଵାରା । ତେଣୁ ଭଗବତ ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ତ୍ରୀଶକ୍ତି ସହିତ ସମକ୍ଷ ସ୍ଥାପନ ଅନାବଶ୍ୟକ ଭାବିବା ଅନୁଚିତ ।

ମନ୍ତ୍ର ଜପ ହେଉ କି ଆରାଧନା ହେଉ, କିଛି ବି ଶବ୍ଦ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବାକୁ ହେଲେ କଷ୍ଟ, ତାଳୁକା, ମୂର୍ଦ୍ଧା, ଓଷ୍ଠ ଓ ଜୀହ୍ଵାମୂଳ ଆଦି ମୁଖର ବିଭିନ୍ନ ଅଙ୍ଗର ସହାୟ ନେବାକୁ ପଡିଥାଏ । ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରଣ ଜନିତ ଧ୍ଵନି ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇ, ଉଚ୍ଚାରଣ ହେଉଥିବା ସ୍ଥାନରୁ କେତେ ଗୁଡିଏ ନାଡି ବା ତନ୍ତ୍ର ଦେଇ ଶରୀରର ବିଭିନ୍ନ ଭାଗକୁ ବିସ୍ତାର ଲାଭ କରି କେତେକ ଗ୍ରନ୍ଥି ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ । ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରରେ ଦୃଶ୍ୟ ଓ ଅଦୃଶ୍ୟ ଭାବରେ ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରନ୍ଥି ଅଛି ଯାହାକୁ

ଫକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଯୋଗୀମାନେ ଠିକ ଭାବେ ଜାଣିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୁଶୂନ୍ୟ ସମକ୍ଷିତ
କ୍ଷତଚକ୍ର ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଶବ୍ଦର ଧ୍ବନି ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇ ସେହି ସେହି
ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଥିବା ଶକ୍ତି ଭଣ୍ଡାରକୁ ଜାଗ୍ରତ କରିଦିଅନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ଭେଦବ୍ୟାପରେ ଭିନ୍ନ
ଭିନ୍ନ ଶକ୍ତି ଭଣ୍ଡାର ଜାଗ୍ରତ କରିବା ପାଇଁ ମନ୍ତ୍ରରେ ଶବ୍ଦ ଯୋଜନା ଓ ଉଚ୍ଚାରଣ
ପଦ୍ଧତି ନିର୍ଦ୍ଧାରୀତ ହୋଇଛି । ସେହି ହେତୁ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ୨୪ ଅକ୍ଷର ବିଶିଷ୍ଟ ।
ଏହି ମନ୍ତ୍ରର ଉଚ୍ଚାରଣ ମନୁଷ୍ୟର ସୁକ୍ଷ୍ମ ଶରୀରର ୨୪ ଟି ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଗ୍ରନ୍ଥ
ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇ ଏପରି ଏକ ସ୍ୱର ଲହରୀ ସୃଷ୍ଟିକରେ ଯାହାର ପ୍ରଭାବ
ଅଦୃଶ୍ୟ ଜଗତର ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପରେ ପଡିଥାଏ ।

ଶବ୍ଦରେ କେତେ ଶକ୍ତି ଅଛି ଓ ଶବ୍ଦର ଅଜ୍ଞାତ ଗତି ବିଧିରେ କି କି
ପରିଣାମ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ତାହା ଶବ୍ଦ ବିଜ୍ଞାନୀ ଜାଣି ଆଇପାରନ୍ତି । ଶବ୍ଦକୁ ମଧ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମ
କୁହାଯାଏ । ସେହି ଶବ୍ଦବ୍ରହ୍ମର ସ୍ୱରଣ ଯେଉଁ କମ୍ପନ ସୃଷ୍ଟି କରେ ତାହା ବ୍ରହ୍ମରେ
ଘାତ ପ୍ରତିଆଘାତ ପାଇ ସାତଥର ଓଁ ଧ୍ବନି ସୃଷ୍ଟି କରେ । ଯେପରି ଏକ କାନୁ
ଘଣ୍ଟାର ଛିଙ୍ଗ ପେଣ୍ଡୁଲମ୍ ଉପରେ ଯେଉଁ ଆଘାତ ଦିଏ ସେହି ଆଘାତରେ
ପେଣ୍ଡୁଲମ୍ ଝୁଲିବା ଆରମ୍ଭ କରି ଛିଙ୍ଗ ଶକ୍ତି ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିତ ହୋଇ ଘଣ୍ଟାକୁ
ଚାଲୁ ରଖିଥାଏ । ସେହିପରି ଶବ୍ଦର କମ୍ପନ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ସହିତ ଆଘାତ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ
ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଓଁ କାର ଧ୍ବନି ସୃଷ୍ଟିକୁ ସଞ୍ଚାଳନ କରେ ଓ ସେଥିରୁ ହ୍ରୀଁ, ଶ୍ରୀଁ,
କ୍ଳୀଁ ବା ସତ୍ ରଜ ଓ ତମ ମୟୀ ଧାରା ପ୍ରବାହିତ ହେବାକୁ ଲାଗେ । ତାହା ପରେ
ସେହି ଧ୍ବନିର ଆଗକୁ ଯେଉଁ ଶାଖା ପ୍ରଶାଖା ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ତାହା ବିଜ ମନ୍ତ୍ର ରୂପରେ

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଜଣାଯାଏ । ଏହିପରି ଏହି ଧ୍ବନି ସମୂହ ନିଜ ନିଜ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂସାରକୁ ଚାଳିତ କରି ରଖନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ଶବ୍ଦ ତତ୍ତ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ସମଗ୍ର ଜଗତ ଚାଳିତ ହେଉଥାଏ । ତେଣୁ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରର ଶବ୍ଦାବଳୀ ଓ ଶବ୍ଦ ଯୋଜନା ଏପରି ଭାବରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଯେ ତାହାର କ୍ରମ ଓ ଉଚ୍ଚାରଣ ବିଭିନ୍ନ ଅଭୂତ ଶକ୍ତି ପ୍ରବାହ ସୃଷ୍ଟି କରି ଜଗତର ତଥା ସାଧକର ସମସ୍ତ ହିତ ସାଧନ କରୁଥାଏ ।

ଏକ ରେଡିଓ ଷ୍ଟେସନରେ ବିକିରୀତ ହେଉଥିବା ଧ୍ବନି ତରଙ୍ଗ କଥା ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଉ । ମନୁଷ୍ୟ କଣ୍ଠର ଶବ୍ଦତରଙ୍ଗ ରେଡିଓ ତରଙ୍ଗ ସହିତ ମିଶି ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ଗତି କରି ଆଇଅନ୍ ଗୋଲକରେ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲାବେଳେ ତାର ସ୍ୱଜାତୀୟ କମ୍ପନର ରେଡିଓ ଯନ୍ତ୍ରରେ ଶୁଣା ଯାଇଥାଏ । ଏକ ଅଲଟ୍ରାସାଉଣ୍ଡ ଯନ୍ତ୍ରରେ ଶବ୍ଦତରଙ୍ଗ ଗତି କରି ଏକ ରୂପ ତରଙ୍ଗକୁ ସଙ୍ଗରେ ଆଣି ରୂପର ଆକୃତି ଯନ୍ତ୍ରରେ ଦେଖାଇ ଥାଏ । ଠିକ୍ ସେହିପରି ମନ୍ତ୍ରର ଉଚ୍ଚାରଣ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କମ୍ପନର ଶବ୍ଦ ତରଙ୍ଗ ସୃଷ୍ଟି କରେ ଓ ତାହା ସୂକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରକୃତି ମଧ୍ୟରେ ଗତି କରି ନିଜ ସ୍ୱ ଜାତୀୟ କମ୍ପନ ବିଶିଷ୍ଟ ପରମାତ୍ମା ଶକ୍ତି ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାୟୁ ମଣ୍ଡଳରେ ଘୁରି ଯେତେବେଳେ ନିଜ ଉପରୁ ସ୍ଥଳକୁ ଫେରିଆସେ ସେତେବେଳେ ସେ ଏପରି ଶକ୍ତିପ୍ରବାହରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ ଯେ ତାହା ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁସାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ବିଶେଷ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ । ମନ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବିଳକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଏହି ଶକ୍ତିପ୍ରବାହ ଦ୍ୱାରା ସମାହିତ ହୋଇଥାଏ । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେକ ଶୁଣିଥିବା

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

କଥା ମନକୁ ଆସେ । ଯଥା ଦିପକରାଗ ବିଶିଷ୍ଟ ଧ୍ୱନିରେ ଦିପ ପ୍ରଜ୍ୱଳୀତ ହୁଏ , ମେଘ ମହ୍ଲାର ଧ୍ୱନିରେ ବର୍ଷା ହୋଇଥାଏ , ବେଣୁବାଦ୍ୟରେ ସର୍ପ ଖେଳିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରେ, ମେଘଗର୍ଜନ ଧ୍ୱନିରେ ମୟୂର ନାଚେ, ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରଭାବରୁ ଅଗ୍ନି ପ୍ରଜ୍ୱଳୀତ ହୁଏ ଏବଂ ନିର୍ବାପିତ ହୁଏ ଓ ଏହିପରି କେତେକ ବିଶିଷ୍ଟ ଧ୍ୱନି ଶ୍ରବଣରେ ବିଭିନ୍ନ ରୋଗ ନାଶ ହୁଏ ବୋଲି କେତେକ ସାଧକ କହିଛନ୍ତି । ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ଧ୍ୱନିରୁ ଏହିପରି ଶକ୍ତିପ୍ରବାହ ସୃଷ୍ଟିହୋଇ ଜଗତର ତଥା ସାଧକର ବିଭିନ୍ନ ଅଲୌକିକ ହିତ ସାଧନ କରିଥାଏ । ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରଣ ସହିତ ମୁଖର ଯେଉଁଭାଗ କ୍ରୀୟାଶୀଳ ହୋଇଥାଏ ସେ ସ୍ଥାନର ନାଡି ବା ତନ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଧ୍ୱନି ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଗ୍ରନ୍ଥିରେ ବିଶେଷ କମ୍ପନ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥାଏ । ସେହି କମ୍ପନରୁ ସ୍ଫୁରିତ ହୋଇଥିବା କ୍ରମବର୍ଦ୍ଧମାନ ଯୌଗିକ ସଙ୍ଗୀତଧାରାର ପ୍ରବାହ ଇଥର ତତ୍ତ୍ୱରେ ବିସ୍ତାରୀତ ହୋଇ , ତତ୍ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବିଶ୍ୱ ପରିକ୍ରମା କରି କିଛି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତରି ସ୍ଥଳକୁ ଫେରିଆସେ ଓ ସଙ୍ଗରେ ବହି ଆଣିଥିବା କେତେକ ସ୍ୱଜାତୀୟ ତତ୍ତ୍ୱ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ଶବ୍ଦ ସଙ୍ଗୀତର ଶକ୍ତିମାନ ପଞ୍ଚଭୌତିକ ପ୍ରବାହ ଓ ଆତ୍ମଶକ୍ତି ମଧ୍ୟସ୍ଥ ସୂକ୍ଷ୍ମପ୍ରକୃତିର ଭାବନା, ସାଧନା, ଆରାଧନା ଆଧାରରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବା ସମ୍ବନ୍ଧ, ଗାୟତ୍ରୀ ଶକ୍ତିକୁ ଏପରି ବଳବାନ କରି ଦିଏ ଯେ ତାହା ସାଧକ ପାଇଁ ଏକ ଦୈବୀ ବରଦାନ ହୋଇଯାଏ ।

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଏତଗଲା ମନ୍ତ୍ର ଶକ୍ତିର ପ୍ରଭାବ ମାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରଶକ୍ତିକୁ ଆହୁରି ବଳବାନ କରିଦିଏ ସାଧକର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବିଶ୍ୱାସ । କାର୍ଯ୍ୟର କାରଣ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଓ କର୍ମ କରିବାରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସାଧକ ମନରେ ଏପରି ଏକ ଐକାନ୍ତୀକ ନିଷ୍ଠା ସୃଷ୍ଟି କରେ ଯେ ତାହା ସାଧନ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଆହୁରି ସୁଦୃଢ଼ କରିଦିଏ । ଫଳରେ ମନ୍ତ୍ରଶକ୍ତିର ପ୍ରବାହ ଦ୍ୱିଗୁଣୀତ ହୋଇଯାଏ । ଭାଗବତ କହେ

ବିଶ୍ୱାସମୂଳେ ଏ ଜଗତ

ପ୍ରାଣି ହୁଅଇ ଆତନ୍ୟାତ

ଔଷଧ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖି ରୋଗୀ ରୋଗମୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଦସ୍ୟୁ ରତ୍ନାକର ମରା ଶବ୍ଦ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖି ମହାମୁନୀ ବାଲ୍ମିକି ହୋଇଥିଲେ । ଏକଲବ୍ୟ ଓ କବୀର ଅତଳା ଗୁରୁଭକ୍ତି , ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ଉପରେ ଭରସା ରଖି ଗୁରୁଦତ୍ତ ଶୀକ୍ଷାରେ ବିଶେଷରୂପେ ବିଜ୍ଞ ହୋଇ ପାରିଥିଲେ । ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ମଧ୍ୟ ନିକାଞ୍ଚନ ସ୍ଥାନରେ ଭୂତ ପ୍ରେତର ଉପସ୍ଥିତି, ରଜ୍ଜୁରେ ସର୍ପର କଳ୍ପନା, ପ୍ରସ୍ତର ଦେହରେ ଦେବତାର ସମ୍ଭାବନା ଆଣି ଦେଇଥାଏ । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କର୍ମ ସମ୍ପାଦନରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବିଶ୍ୱାସର ଯଥେଷ୍ଟ ଭୂମିକା ରହିଛି । ସେହିପରି ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ସାଧନାରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବିଶ୍ୱାସର ଭୂମିକା ଅତୁଳନୀୟ । ଯେତେବେଳେ ସାଧକ ଅତଳା ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବିଶ୍ୱାସର ସହ ପୂଜା ଆରାଧନା କରନ୍ତି ସେତେବେଳେ ଶବ୍ଦଶକ୍ତି ଓ ଆତ୍ମଶକ୍ତି ଦୁହିଁଙ୍କ ମହତ୍ତ୍ୱ ସହିତ ସମନ୍ୱିତ ଗାୟତ୍ରୀ ଶକ୍ତି ଏତେ ବଢ଼ି ଯାଏ ଯେ ତାହା ଏକ ଅଦ୍ୱିତୀୟ ଶକ୍ତି ରୂପେ ସିଦ୍ଧି ହୁଏ ।

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୫୦

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ୨୪ ଅକ୍ଷର ଶରୀରର କେଉଁ କେଉଁ ସ୍ଥାନ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ
ଓ ସେହି ସେହି ସ୍ଥାନରେ କେଉଁ କେଉଁ ଗ୍ରହଗୁଡ଼ିକ ବିଦ୍ୟମାନ ରହିଛି, ପଣ୍ଡିତ
ଶ୍ରୀରାମ ଶର୍ମା ମହୋଦୟ ତାଙ୍କ ଗାୟତ୍ରୀ ମହାବିଜ୍ଞାନରେ ସୁଚାଇଛନ୍ତି ତାହା
ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

<u>ଅକ୍ଷର</u>	<u>ଅକ୍ଷର</u>	<u>ଗ୍ରହନାମ</u>	<u>ପୂର୍ଣ୍ଣଅବା ଶକ୍ତି</u>
<u>ସଂଖ୍ୟା</u>			
୧	ତତ୍	ତାପିନୀ	ସଫଳତା
୨	ସ	ସଫଳା	ପରାକ୍ରମ
୩	ବି	ବିଶ୍ୱା	ପାଳନ
୪	ତୁର୍	ତୁଷ୍ଟି	କଲ୍ୟାଣ
୫	ବ	ବରଦା	ଯୋଗ
୬	ରେ	ରେବତୀ	ପ୍ରେମ
୭	ଶୀ	ସୁଷ୍ମା	ଧନ
୮	ୟଂ	ଜ୍ଞାନ	ତେଜ
୯	ଭର୍	ଭର୍ଗୀ	ରକ୍ଷା
୧୦	ର୍ଗୀ	ରେବତୀ	ବୁଦ୍ଧି
୧୧	ଦେ	ଦେବୀକା	ଦମନ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,
ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୫୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

୧୨	ବ	ବରାହୀ	ନିଷ୍ଠା
୧୩	ସ୍ୟ	ସିଂହିନୀ	ଧାରଣା
୧୪	ଧୀ	ଧ୍ୟାନା	ପ୍ରାଣ
୧୫	ମ	ମନ୍ତ୍ରୀଦା	ସଂଯମ
୧୬	ହି	ସ୍ଫୁଟା	ତପ
୧୭	ଧୀ	ମେଧା	ଦୁରଦର୍ଶିତା
୧୮	ୟୋ	ଯୋଗମାୟା	ଜାଗୃତୀ
୧୯	ୟୋ	ଯୋଗିନୀ	ଉପାଦାନ
୨୦	ନଃ	ଧାରିଣୀ	ସରସତୀ
୨୧	ପ୍ର	ପ୍ରଭବା	ଆଦର୍ଶ
୨୨	ତୋ	ଉଷ୍ମା	ସାହସ
୨୩	ଦ	ଦୃଶ୍ୟା,	ବିବେକ
୨୪	ୟାତ୍	ନିରଞ୍ଜନା	ସେବା

ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରର ଜପ, ସାଧକ ଶରୀରର ଉପରୋକ୍ତ ୨୪ ଶକ୍ତିକୁ ଜାଗ୍ରତ କରିଥାଏ । ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥସବୁ ଏତେ ମହତ୍ତ୍ୱ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଏ ମାନଙ୍କର ଜାଗରଣ ସହିତ ସାଧକକୁ ସଫଳତା ଓ ସିଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତ କରାଇବାକୁ ଆରମ୍ଭକରେ ।

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,
ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ଏ ସବୁ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଏ ଆତ୍ମବିଦ୍ୟାର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥିତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ । ତେଣୁ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନାରେ ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପରିଣାମ ପ୍ରାପ୍ତି ସୁନିଶ୍ଚିତ ।

ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରର ଚବିଶ ଅକ୍ଷର ଯଥାର୍ଥରେ ଚବିଶ ଶକ୍ତି ବୀଜ । ପୃଥ୍ୱୀ, ଜଳ ଆଦି ପଞ୍ଚ ମହାଭୂତ ତ ପ୍ରଧାନ କିନ୍ତୁ ଏହା ସହିତ ସନ୍ନିବେଶିତ ହୋଇଯିଛି ଚତୁର୍ବିଶ ମାତୃକା ମହାଶକ୍ତିର ପ୍ରତୀକ ସ୍ୱରୂପ ଏହି ୨୪ ତତ୍ତ୍ୱ । ୨୪ ଅକ୍ଷରରେ ସୁଚିତ ୨୪ ଦେବତା କ୍ରମ ଅନୁସାରେ ଚବିଶ ଶକ୍ତିବାଜକୁ ଆଧାର କରି ବିଦ୍ୟମାନ ଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ହେଲେ ଗଣେଶ, ନୃସିଂହ, ବିଷ୍ଣୁ, ଶିବ, କୃଷ୍ଣ, ରାଧା , ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର, ସରସ୍ୱତୀ, ଦୁର୍ଗା, ହନୁମାନ, ପୃଥ୍ୱୀ, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ରାମ, ସୀତା, ଚନ୍ଦ୍ରମା, ଯମ, ବ୍ରହ୍ମା, ବରୁଣ, ନାରାୟଣ, ହୟଗ୍ରୀବ, ହଂସ, ତୁଳସୀ । ଏହି ମାତୃକା ମହାଶକ୍ତି ଏପରି ଏକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଦ୍ଧତିରେ ସଜ୍ଜିତ ଥାନ୍ତି ଯେ ଏହି ମହାମନ୍ତ୍ରର ଉଚ୍ଚାରଣ ପ୍ରଭାବରେ ଶରୀରର ବିଭିନ୍ନ ଭାଗରେ ଅବସ୍ଥିତ ୨୪ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଶକ୍ତିର ଜାଗରଣ ହୋଇଯାଏ । ଏହି ମାତୃକା ମହାଶକ୍ତିର ଜାଗରଣ ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପରିଣାମ ପ୍ରାପ୍ତିରେ ସହାୟକ ହୋଇଯାଏ ଓ ସଫଳତା ଓ ସିଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତ କରାଇବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରେ ।

॥ ଗାୟତ୍ରୀ ହିଁ ବ୍ରହ୍ମ ॥

ଆଗରୁ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ପରମାତ୍ମା ଅଚିନ୍ତ୍ୟ, ଅବ୍ୟୟ, ଅକ୍ରିୟ, ଅବେଦ୍ୟ, ଅକ୍ଷର, ନିର୍ଗୁଣ, ନିରାକାର ଓ ଚଳମାନ ଜଗତର ସାକ୍ଷୀ ସ୍ୱରୂପ । ତାଙ୍କର ପରା ଅପରା ନାମରେ ଦୁଇ ପ୍ରକୃତି ରହିଛି ଯାହାକୁ ବିରାଟ ଜଗତର ମୂଳ ପ୍ରକୃତି କୁହାଯାଏ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଜଗତ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ସ୍ଫୁରଣ କାରଣରୁ ପରା ଓ ଅପରା ପ୍ରକୃତି ଦ୍ୱୟ , ସୂକ୍ଷ୍ମ ଓ ସ୍ଥୂଳ ଜଗତର ସୃଷ୍ଟିର କାରଣ ହେଲେ । ଏହି ପରା ଅପରା ପ୍ରକୃତି ହିଁ ଗାୟତ୍ରୀ ସାବିତ୍ରୀ , ଚେତନ ଓ ଜଡ଼ ଜଗତର କାରଣ । ଶ୍ରୀମତ୍ ଭଗବତ୍ ଗୀତାର ଉକ୍ତି ଯେ ପରମାତ୍ମା ଅପରାରୁ ଅତୀତ ଓ ପରାରୁ ଉତ୍ତମ ତେଣୁ ସେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ । ଆଗରୁ କୁହା ଯାଇଛି ଯେ ଶବ୍ଦ ଓ ଶକ୍ତି ମହତ୍ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ଗୁଣଗର୍ଭରେ ଲୀନ ଥାନ୍ତି । ସେହି ଶକ୍ତି ହିଁ ଗାୟତ୍ରୀ ଓ ସେହି ଶବ୍ଦ ହିଁ ତାଙ୍କର ହ୍ରୀଁ ଶ୍ରୀଁ କ୍ଳୀଁ ଶକ୍ତି ବା ସତ୍ ରଜ ଓ ତମମୟୀ ଧାରା । ତେଣୁ ଏହା ହିଁ ବ୍ରହ୍ମ ଓ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ଏକତ୍ୱକୁ ପ୍ରତିପାଦନ କରେ । ତେଣୁ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ପୂଜା,ଧ୍ୟାନ,ଧାରଣା ଓ ଉପାସନା ହିଁ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ପୂଜା,ଧ୍ୟାନ,ଧାରଣା ଓ ଉପାସନା ହୋଇଥାଏ । ସେହି ହେତୁ ପରମାତ୍ମା ହିଁ ଗାୟତ୍ରୀ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରିବା ଅଯୁକ୍ତିକର ନୁହେଁ । ଗୀତାରେ ଭଗବାନ ନିଜର ବିଭୂତି ଓ ମହିମା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ଯାଇ କହିଛନ୍ତି ‘ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦସାମ୍ୟହମ୍ ’ ଅର୍ଥାତ୍ ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରଣରେ ଯେତେ ପ୍ରକାର ଛନ୍ଦ ରହିଛି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେ ହେଉଛନ୍ତି

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୫୪

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦ । ତେଣୁ ଇଶ୍ଵରପ୍ରାପ୍ତିର ସରଳ ଓ ଶୀଘ୍ର ସଫଳତାର ମାର୍ଗ ହେଉଛି
ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା । ବ୍ରହ୍ମ ଓ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ଏକତ୍ଵର ପ୍ରମାଣ ସ୍ଵରୂପ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀକ
ଗାୟତ୍ରୀ ପରିବାର ଉଦ୍ଧାର କରିଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରନ୍ଥର କେତେକ ଶ୍ଳୋକ ନିମ୍ନରେ
ଦିଆଗଲା ।

ଭୁଭୁର୍ବ ସ୍ଵରିତି ଚୈବ ଚତୁର୍ବିଶାକ୍ଷରା ତଥା

ଗାୟତ୍ରୀ ଚତୁରୋ ବେଦା ଓଁ କାରଃ ସର୍ବମେବତୁ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ଭୃଃ ଭୁବଃ ସ୍ଵଃ ଏହି ମହାବ୍ୟାହୃତି ତ୍ରୟ , ୨୪ ଅକ୍ଷର ବିଶିଷ୍ଟ
ଗାୟତ୍ରୀ ଓ ବେଦ ଚତୁଷ୍ଟୟ ହିଁ ଓଁ କାର ବା ବ୍ରହ୍ମ , ଏହା ନିସନ୍ଦେହ ।

ଦେବସ୍ୟ ସବିତୁର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ଧୀୟୋ ଯୋନଃ ପ୍ରତୋଦୟାତ୍

ଭରୌ ବରେଣ୍ୟଂ ତଦ୍ ବ୍ରହ୍ମ ଧୀମହିତ୍ୟଥ ଉଚ୍ୟତେ । ବିଶ୍ଵାମିତ୍ର

ଯେଉଁ ସବିତା ଦେବ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ବୁଦ୍ଧିକୁ ସଦ୍ ମାର୍ଗରେ ପ୍ରେରିତ କରନ୍ତି
ସେହି ଦିବ୍ୟ ତେଜସ୍ଵୀ ବ୍ରହ୍ମ ଆତ୍ମର ବରେଣ୍ୟ ଓ ତାଙ୍କୁ ଆମେ ଧ୍ୟାନ କରୁଛେ ।

ଅଥୋ ବଦାମି ଗାୟତ୍ରୀଂ ତତ୍ତ୍ଵରୂପାୟାଂ ତ୍ରୟୀମୟୀମ୍

ଯୟା ପ୍ରକାଶୟେତ୍ ବ୍ରହ୍ମ ସତ୍ତ୍ଵିଦାନନ୍ଦ ଲକ୍ଷଣମ୍ ।

ଗାୟତ୍ରୀ ତତ୍ତ୍ଵ

ଫାକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୫୫

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଯାହା ଦ୍ଵାରା ସଜିଦାନନ୍ଦ ବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରକାଶମାନ ମୁଁ ସେହି ତ୍ରୀବେଦମୟୀ
ତତ୍ତ୍ଵ ସ୍ଵରୂପିଣୀ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କୁ କହେ ।

ବ୍ରହ୍ମ ଗାୟତ୍ରୀତି ବ୍ରହ୍ମ ବୈ ଗାୟତ୍ରୀ । ଗାୟତ୍ରୀ ତତ୍ତ୍ଵ
ଅର୍ଥାତ୍ ବ୍ରହ୍ମ ହିଁ ଗାୟତ୍ରୀ ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ହିଁ ବ୍ରହ୍ମ ।

ଓଁ କାରସ୍ତୂର୍ବ ବ୍ରହ୍ମ ସାବିତ୍ରୀସ୍ୟାଉଦକ୍ଷରମ୍ କୂର୍ମପରାଶ
ଅର୍ଥାତ୍ ଓଁ କାର ପରମବ୍ରହ୍ମ ସ୍ଵରୂପ ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ହିଁ ଅବିନାଶି ସ୍ଵରୂପ ।

ଗାୟତ୍ରୀ ପ୍ରତ୍ୟଗ୍ ବ୍ରହ୍ମୈକ୍ୟବୋଧିକା ଶଙ୍କରଭାଷ୍ୟ
ଅର୍ଥାତ୍ ଗାୟତ୍ରୀ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ଅଦ୍ଵୈତ ବ୍ରହ୍ମ ବୋଧିକା ।

ଗାୟତ୍ରୀଖ୍ୟାଂ ବ୍ରହ୍ମ ଗାୟତ୍ରୀନୁଗତଂ ଗାୟତ୍ରୀ ମୁଖେନୋକ୍ତମ୍ - ଶଙ୍କରଭାଷ୍ୟ
ଅର୍ଥାତ୍ ଗାୟତ୍ରୀ ସ୍ଵରୂପ , ଗାୟତ୍ରୀଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ ବ୍ରହ୍ମ ଗାୟତ୍ରୀ
ନାମରେ ଆଖ୍ୟାୟିତ ।

ସର୍ବାତ୍ମା ହି ସା ଦେବୀ ସର୍ବଭୂତେଷୁ ସଂସ୍ଥିତା
ଗାୟତ୍ରୀ ମୋକ୍ଷହେତୁଷ୍ଠି ମୋକ୍ଷସ୍ଥାନମସଂଶୟମ୍ ରକ୍ଷ୍ୟଶୃଙ୍ଗ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,
ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୫୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଗାୟତ୍ରୀ ସକଳ ଜୀବଗଣର ଆତ୍ମାରପେ ବିଦ୍ୟମାନ, ଗାୟତ୍ରୀ ସକଳ ଜୀବଗଣଙ୍କ ମୋକ୍ଷର କାରଣ ଏବଂ ସେ ନିସନ୍ଦେହରେ ସର୍ବ ଜୀବଗଣଙ୍କ ମୋକ୍ଷସ୍ଥାନ ।

ପରମ ବ୍ରହ୍ମ ସ୍ୱରୂପା ଚ ନିର୍ବାଣ ପଦଦାୟିନୀ

ବ୍ରହ୍ମତେଜୋମୟୀ ଶକ୍ତିସ୍ତଦଧିଷ୍ଠାତୁ ଦେବତା । ଦେବୀଭାଗବତ

ଗାୟତ୍ରୀ ମୋକ୍ଷଦାୟିନୀ ବ୍ରହ୍ମ ତେଜୋମୟୀ ପରମାତ୍ମା ସ୍ୱରୂପା ଓ ମନ୍ତ୍ର ଶକ୍ତିର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବତା ।

ସଦୈକତ୍ୱଂ ନ ଭେଦୋଽସ୍ତି ସର୍ବଦୈବ ସମାସ୍ୟ ଚ

ଯୋ ଅସୌ ସାହମହଂ ଭେଦୋଽସ୍ତି ମତିବିଭ୍ରମାତ୍ । ଦେବୀଭାଗବତ

ଶକ୍ତି ସହିତ ଶକ୍ତିମାନ ପୁରୁଷର ସର୍ବଦା ସମନ୍ତ ରହିଛି । କେବେ ବି ପ୍ରଭେଦ ନାହିଁ । ଯେ ଶକ୍ତି ସେ ହିଁ ପୁରୁଷ, ଯେ ପୁରୁଷ ସେ ହିଁ ଶକ୍ତି । ଯେ ଏହାର ଭେଦ ଚିନ୍ତାକରେ ତାର ମତିବିଭ୍ରମ ହୋଇଥିବାର ଜଣାଯାଏ ।

ଫାକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୫୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ତେ ବା ଏତେ ପଞ୍ଚ ବ୍ରହ୍ମ ପୁରୁଷାଃ ସ୍ୱର୍ଗସ୍ୟ ଲୋକସ୍ୟ ଦ୍ୱାରପାଃ ସ ଯ
ଏତାନେବଂ ପଞ୍ଚ ବ୍ରହ୍ମ ପୁରୁଷାନ୍ ସ୍ୱର୍ଗସ୍ୟ ଲୋକସ୍ୟ ଦ୍ୱାରପାନ୍ ବେଦାସ୍ୟ
କୁଳେ ବୀରୋ ଜାୟତେ ପ୍ରତିପଦ୍ୟତେ ସ୍ୱର୍ଗଲୋକମ୍ ।- ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟୋପନିଷଦ

ଅର୍ଥାତ୍ ଗାୟତ୍ରୀ ରୂପି ବ୍ରହ୍ମର ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ ହୃଦୟ ଓ ସେଥିରେ
ପ୍ରାଣପାନାଦି ପଞ୍ଚପ୍ରାଣ ଦ୍ୱାରପାଳ ସଦୃଶ । ଯେ ଏପରି ପଞ୍ଚ ଦ୍ୱାରପାଳ ସହିତ
ବ୍ରହ୍ମଙ୍କୁ ଜାଣିପାରେ ତାର କୁଳରେ ବୀର ପୁରୁଷ ଜାତ ହୁଅନ୍ତି ଓ ସେ ସ୍ୱର୍ଗଲୋକ
ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ।

ସ ବୈ ନୈବ ରମେ, ତସ୍ମାଦେକାକୀ ନ ରମତେ, ସ ଦ୍ୱିତୀୟମୈଚ୍ଛତ ।
ସହୈତାବାନାସ । ଯଥାସ୍ତ୍ରୀପୁମାନ୍ ସୌ । ସଂପରିଷ୍ପକ୍ତୌ ସ । ଜମମେବାତ୍ମନ୍
ଦ୍ୱେଧା ପାତୟତଃ ପତ୍ନୀଶ୍ଚ ପତି ଚାଭବତାମ୍ ।- ବୃହଦାରଣ୍ୟକ ଉପନିଷଦ

ଅର୍ଥାତ୍ ବ୍ରହ୍ମ ଏକାକୀ ଥିବାରୁ ରମଣ ହୋଇ ପାରୁ ନ ଥିଲା କାରଣ
ତାଙ୍କ ସ୍ୱରୂପ ସ୍ତ୍ରୀ-ପୁରୁଷପରି ସଂଯୁକ୍ତ ଥିଲା । ସେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଇଚ୍ଛାକଲେ ଓ ନିଜ
ସ୍ୱରୂପକୁ ଦୁଇଭାଗ କରିଦେଲେ, ତାପରେ ରୂପଦ୍ୱୟ ସ୍ତ୍ରୀ-ପୁରୁଷ ଭାବକୁ ପ୍ରାପ୍ତ
ହେଲେ ।

ପ୍ରଣବ ବ୍ୟାହତିଭ୍ୟାଶ୍ଚ ଗାୟତ୍ରୀଃ ତ୍ରୀନୟନତଃ

ଉପାସ୍ୟଂ ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମ ଆତ୍ମା ଯତ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ।

ସଂକଳନ - ଦେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୫୮

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ପ୍ରଣବ, ବ୍ୟାହୃତି ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ଏହି ତିନିଟି ଦ୍ଵାରା ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଉପାସନା କରିବା ଉଚିତ ।

ଏହି ସବୁ ପ୍ରମାଣରୁ ସିଦ୍ଧ ହୁଏ ଯେ ବ୍ରହ୍ମ ହିଁ ଗାୟତ୍ରୀ ଏବଂ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା ବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରାପ୍ତିର ସର୍ବୋତ୍ତମ ମାର୍ଗ । ବ୍ରହ୍ମ ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ଏକ ସ୍ଵରୂପର ଦୁଇଟି ଭାଗ ।

ସମସ୍ତେ ଦେବଲୋକର ଧେନୁ କାମଧେନୁର ନାମ ଶୁଣିଥିବେ । ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଯେଉଁ କାମନା ନେଇ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବିନୟଭାବରେ ଆଶ୍ରା ନିଏ ସେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ କାମନା ଅତିରେ ପୂରଣ କରିଥାନ୍ତି । ସେହିପରି ଯେଉଁ ମନୁଷ୍ୟ ନିଜର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବିଶ୍ଵାସ ସହିତ ଯେ କୌଣସି କାମନା ସହ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କର ଆଶ୍ରୟ ନେବ , ସେ କାମଧେନୁ ସଦୃଶ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ମନୋ କାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଦେବେ । ମାତ୍ର ଏହି ମନୁଷ୍ୟ ଅବିଦ୍ୟା ଜାଲରେ ଏପରି କବଳୀତ ଯେ ସେ ଏହି କାମଧେନୁର ଆଶ୍ରୟ ନେଇ ପାରୁନାହିଁ ଓ ପରିଣାମରେ ତ୍ରୀତାପରେ ଘାଣ୍ଟି ହେଉଛି । ଜୀବଜଗତ ପାଇଁ ଏହି ତ୍ରୀତାପ ହେଉଛି ତାର ତିନି ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଯଥା ଅଜ୍ଞାନତା, ଅଭାବ ଓ ଅଶକ୍ତି । ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କର ତିନି ପ୍ରକାର ସୂକ୍ଷ୍ମଶକ୍ତି ଧାରା ସାଧନ କରି ଏହି ତିନି ପ୍ରକାର ଦୁଃଖର ବିନାଶ କରା ଯାଇପାରେ ବୋଲି ଆଗରୁ କୁହା ଯାଇଛି । ହ୍ରୀଁ ତତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରବାହ ଦ୍ଵାରା ଅଜ୍ଞାନତା, ଶ୍ରୀଁ ତତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରବାହ ଦ୍ଵାରା ଅଭାବ ଓ କ୍ଳୀଁ ତତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରବାହ ଦ୍ଵାରା ଅଶକ୍ତି ଜନିତ ଦୁଃଖ ଦୂର ହୋଇଥାଏ । ଏହି ତ୍ରୀବିଧ ଦୁଃଖ କୁ ଅନ୍ୟ ଉକ୍ତିରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମୀକ,

ଫଳକନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଆଧିଭୌତୀକ ଓ ଆଧିଦୈବୀକ ତାପ କୁହାଯାଏ । ଏହି ତିନିପ୍ରକାର ଦୁଃଖରୁ କେବଳ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତା ହିଁ ମୁକ୍ତି ଦେଇ ପାରିବେ ।

ଅଜ୍ଞାନତା ଯୋଗୁ ମନୁଷ୍ୟର ମନ ସର୍ବଦା କଳୁଷିତ ରହିଥାଏ । ସେ ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ, କରବ୍ୟ ଅଭବ୍ୟ, ପାପ ପୁଣ୍ୟ ବିଷୟରେ କେବେ ବି ଚିନ୍ତା କରି ପାରେନାହିଁ । କାମନା ବାସନା ଚରିତାର୍ଥ କରିବାକୁ ସେ ସବୁ କିଛି ଓଲଟା ସିଧା କରିବାକୁ ପଛାଏ ନାହିଁ । ମନ ଓ ଶରୀରକୁ ପାପମୟ କରି ସେ ସର୍ବଦା ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରୁଥାଏ । ଜଗତ, ଜୀବ, ଆତ୍ମା, ପରମାତ୍ମା, ସତ୍ ମାର୍ଗ ଅସତ୍ ମାର୍ଗ, ବନ୍ଧନ ମୋକ୍ଷ, କର୍ମ ଅକର୍ମ ଓ ସ୍ୱର୍ଗ ନର୍କ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ସେ କୌଣସି ଧାରଣା କରି ପାରେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ସାମ୍ବାରୀକ ଦୁଃଖ ସହ ଦୈବୀ ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରୁଥାଏ । ଏ ସବୁ ଦୁଃଖ ପାଇଁ ତାର ଅଜ୍ଞାନତା ହିଁ ଦାୟୀ ।

ଅଶକ୍ତି କହିଲେ ନିର୍ବଳତା । ଶାରୀରିକ, ମାନସୀକ, ଆତ୍ମୀକ ଇତ୍ୟାଦି ନିର୍ବଳତା କାରଣରୁ ମନୁଷ୍ୟ ତାର ସ୍ୱାଭାବୀକ ତଥା ଜନ୍ମସିଦ୍ଧ ଅଧିକାର ନିଜେ ସୁଚାରୁ ରୂପେ ବହନ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥାଏ । ଶାରୀରିକ ନିର୍ବଳତା କାରଣରୁ ଧନଦୌଳତ ସଂଗ୍ରହ କରିବା, ପରିବାର ଭରଣ ପୋଷଣ କରିବା, ସାମ୍ବାରୀକ ତଥା ସାମାଜୀକ ସ୍ତରରେ ଜଣେ ସାମାଜୀକ ସଦସ୍ୟ ଭାବେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କପରି ରହିବା, ଯାବତୀୟ ରୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଭୌତୀକ କାରଣକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ଇତ୍ୟାଦିରେ ସେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥାଏ । ବୌଦ୍ଧୀକ ନିର୍ବଳତା କାରଣରୁ ମନୁଷ୍ୟ କୌଣସି କାବ୍ୟ, କବିତା, ଧର୍ମ ପୁସ୍ତକ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା କି

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ରଚନା କରିବା, ପରବର୍ତ୍ତି ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ବୌଦ୍ଧିକ ବିକାଶ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ସୁଯୋଗରୁ କୌଣସି ସେ ଲାଭ ଉଠାଇ ପାରେ ନାହିଁ । ଆତ୍ମିକ ନିର୍ବଳତା କାରଣରୁ ସେ କୌଣସି ଧର୍ମ ସଭାରେ ଯୋଗଦେବା, ସତ୍ ସଙ୍ଗ କରିବା, ଆତ୍ମା ସମ୍ବନ୍ଧିୟ ଆଲୋଚନାରେ ଭାଗନେବା, ପ୍ରେମ ଭକ୍ତିରୁ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି କର୍ମରେ ସେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥାଏ । ଏହିପରି ଅଶକ୍ତ ବା ନିର୍ବଳ ମନୁଷ୍ୟ ତା ଜୀବନରେ କେବେ ବି ସୁଖି ହୋଇ ନ ଥାଏ ।

ଅଭାବେ ସ୍ୱଭାବ ନଷ୍ଟ ଉଚ୍ଛି ଟି କେବେ ଭୁଲ ନୁହେଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟ ବଞ୍ଚି ରହିବା ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ, ଲଜ୍ଜା ନିବାରଣ ପାଇଁ ବସ୍ତ୍ର, ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜିବା ପାଇଁ ଘର ଖଣ୍ଡେ ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ଅତି କମରେ ଏତିକି ଯଦି ଅଭାବ ରହିଲା ତେବେ ସେ ସମାଜରେ ଡିଷ୍ଟିବ କିପରି ? ନିଜକୁ ତଥା ପରିବାରକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବାକୁ ମନୁଷ୍ୟ ମନର ପ୍ରୟାସ ଯଦି ଏହି ଅଭାବ ପୂରଣ ନ କରି ପାରିଲା ସେ ଯାବତୀୟ ଅକଉର୍ବ୍ୟ କରିବାକୁ ପଛାଇବ ନାହିଁ ଏବଂ ଦୁଷ୍ଟର୍ମର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ସେ ଅଶେଷ ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରିବ ।

ସକଳ ଆଶା ଓ କାମନା ନେଇ କାମଧେନୁ ସଦୃଶ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ଶରଣାପନ୍ନ ହେଲେ, ମାତା ତାଙ୍କ ତ୍ରୀଶକ୍ତି ସାହାଯ୍ୟରେ ମନୁଷ୍ୟର ତ୍ରୀବିଧ ଦୁଃଖ ଅଜ୍ଞାନ, ଅଶକ୍ତି ଓ ଅଭାବ ବା ଆଧ୍ୟାତ୍ମୀକ, ଆଧି ଦୈବୀକ ଓ ଆଧି ଭୌତୀକ ରୂପକ ତ୍ରୀତାପ ବିନାଶ କରିଦେବେ । ତା ଅର୍ଥ ଏହି ଯେ , କୌଣସି ଅଭିଳାଷ

ଫକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୬୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ନେଇ ଯେ କେହି କାମଧେନୁ ରୂପି ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କୁ ସମର୍ପିତ ହୋଇଗଲେ
ମାତା ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଅଭିଳାଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଦେବେ ।

॥ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନାର ପ୍ରଭାବ ॥

ଗାୟତ୍ରୀ ସଦ୍ ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରଦାୟିକା । ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା ମନୁଷ୍ୟର ମନ,
ବୁଦ୍ଧି, ଚିତ୍ତ, ବିଚାର ଓ ସ୍ୱଭାବ ସବୁକୁ ସଦ୍ ମାର୍ଗରେ ପ୍ରେରିତ କରିଥାଏ ।
ମନୁଷ୍ୟ ଯେତେ ଯେତେ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ଉପରେ ବିଚାର ଆଲୋଚନା କରିବ ,
ସେ ଜାଣି ଯିବ ଯେ ଗାୟତ୍ରୀ ହିଁ ସଂସାରର ସକଳ ସମୃଦ୍ଧି, ଜୀବନର ସର୍ବୋତ୍ତମ
ସଫଳତା ଓ ସେ ହିଁ କେବଳ ସଦ୍ ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି । ଏହା ଜାଣି ମନୁଷ୍ୟ
, ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱ ସମୂହରେ ସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରିବାପାଇଁ ତାର ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତି ଜାଗ୍ରତ
କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟିତ ହେବା ଉଚିତ । ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତି ଜାଗ୍ରତ କରି, ମନୁଷ୍ୟ ଗାୟତ୍ରୀ
ଉପାସନା କଲେ, ଯେତେ ସବୁ ସର୍ବ ତତ୍ତ୍ୱର ଧାରା ଅନ୍ତରୀକ୍ଷରେ ପ୍ରବାହିତ
ହେଉଛନ୍ତି, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ତା ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରେ ।
ମୃତ ବା ଜିବୀତ ସମସ୍ତ ସର୍ବ ପୁରୁଷଙ୍କ ଯେତେ ସବୁ ଅବିନାଶୀ ସଂକଳ୍ପ
ଅନ୍ତରୀକ୍ଷରେ ବିଚରଣ କରୁଥାନ୍ତି ତାହା ଇଶ୍ୱରୀୟ ବରଦାନ ସଦୃଶ ଗାୟତ୍ରୀ
ସାଧକଙ୍କ ପାଖକୁ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଯାଏ । ଏହିପରି ଭାବରେ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଫଳରେ ମନୁଷ୍ୟଠାରେ ସର୍ବ ତତ୍ତ୍ୱର ଧାରା ଅସମ୍ଭବ ଭାବରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଯାଏ । ସ୍ଥୁଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିଲେ ମନୁଷ୍ୟଠାରେ ସର୍ବ ତତ୍ତ୍ୱ ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରଭାବ ଜଣାପଡେ ନାହିଁ କି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ସୂକ୍ଷ୍ମ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନୁଭବ କରି ହୁଏ ଯେ ସର୍ବ ତତ୍ତ୍ୱର ବୃଦ୍ଧିରେ ରଜ ଓ ତମ ତତ୍ତ୍ୱର ହ୍ରାସ ଘଟେ । ଫଳରେ ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରରେ ଯେତେ ପ୍ରକାର ରୋଗ, କ୍ଳେଶ, ବିଷ ତଥା ବିଜାତୀୟ ପଦାର୍ଥ ରହିଥାଏ ତାହା ଦୂରିଭୂତ ହୋଇ ତା ସ୍ଥାନରେ ଶୁଦ୍ଧତା, ସଜୀବତା, ପରିଷ୍କୃତତା ଧିରେ ଧିରେ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଥାଏ ଏବଂ ଧିରେ ଧିରେ ସର୍ବତତ୍ତ୍ୱର ଚମତ୍କାରୀ ପ୍ରଭାବ ଶରୀର ଉପରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଅନ୍ୟମାନେ କହି ପାରନ୍ତି ଯେ ଏହା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରିଛି କେବଳ ଉପଯୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ଓ ଉପଯୁକ୍ତ ଶାରୀରିକ ବ୍ୟାୟାମ ଦ୍ୱାରା । ମାତ୍ର ଯିଏ ଯାହା ବିଚାର କରୁ ନା କାହିଁକି ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରୁ ସର୍ବ ତତ୍ତ୍ୱର ବୃଦ୍ଧି ଓ ନିମ୍ନ ତତ୍ତ୍ୱର ହ୍ରାସ ହେବା ଫଳରେ ସାଧକର ସୂକ୍ଷ୍ମ କାୟାକଳ୍ପ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରିଛି ।

ସର୍ବ ତତ୍ତ୍ୱର ପ୍ରଭାବରେ ସାଧକର ଖାଦ୍ୟ ପେୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯଥା ଭକ୍ଷାଭକ୍ଷ ବିଚାର, ବାର ବାର ଖାଇବାର ଇଚ୍ଛା, ଅଧିକ ଖାଇବା, ଗରିଷ୍ଠ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ଓ ସାତ୍ତ୍ୱୀକ ଖାଦ୍ୟରେ ରୁଚିର ବୃଦ୍ଧି ଘଟି ରାଜସୀ ଓ ତାମସୀ ଖାଦ୍ୟ ରୁଚିର ହ୍ରାସ ଘଟିଥାଏ । ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସାତ୍ତ୍ୱୀକ ହେବା ଫଳରେ ଆଚାର ବ୍ୟବହାରର ମଧ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ଉନ୍ନତତର ଗୁଣମାନ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଯାଏ । ମନ କୁମାର୍ଗରେ ଗତି କରିବାର ଇଚ୍ଛା ଓ ବ୍ୟଭିଚାର ବାସନା ଇତ୍ୟାଦି ଅପହୃତ

ଫଳକନ - ଦ୍ୱେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୬୩

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ହୋଇଯାଏ ଓ ତା ସହିତ ଖାଦ୍ୟ, ପାନୀୟ, ଶୟନ, ଜାଗରଣ, କର୍ମ ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ ଦିନଚର୍ଯ୍ୟା ସବୁଗୁଣୀ ହୋଇଯାଏ ।

ଏତ ଗଲା ଶାରୀରିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି । ମାନସୀକ ସ୍ତରରେ ସବୁ ଗୁଣର ପ୍ରଭାବ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଗୁଣରେ କମ୍ ନୁହେଁ । ଏହାର ପ୍ରଭାବରେ କାମ, କ୍ରୋଧ, ଲୋଭ, ମୋହ, ସ୍ୱାର୍ଥ, ଆଳସ୍ୟ, ବ୍ୟସନ, ବ୍ୟତିଚାର, ଛଳ, କପଟ, ଚିନ୍ତା, ଭୟ ଓ ଶୋକ ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ମାନସିକ ଦୋଷ ଧିରେଧିରେ ହ୍ରାସହୁଏ ଏବଂ ତା ସ୍ଥାନରେ ସଂଯମ, ସମତା, ନିରହଂକାରୀତା, ନିସ୍ୱାର୍ଥପରତା, ନିଷ୍ପପତୋ, ନିଷ୍ପାପରତା, ନିର୍ଭୟତା, ଶୌର୍ଯ୍ୟତା, ବିବେକ, ସାହସ, ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ପ୍ରେମ, ସେବା, ଉଦାରତା ଓ ଆସ୍ତିକତା ଆଦି ସବୁ ଗୁଣସବୁ ବୃଦ୍ଧି ହେବାକୁ ଲାଗେ । ଶୁଦ୍ଧ ବିବେକ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇ ଅଜ୍ଞାନ ଜନିତ ଚିନ୍ତା, ଭୟ, ଶୋକ, ମମତା ଓ ହାନି ଆଦି ଦୁଃଖରୁ ନିସ୍ତାର ମିଳିଥାଏ । ଇଶ୍ୱର ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଧର୍ମ ପ୍ରବୃତ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁ ଶାରୀରିକ, ମାନସିକ ତଥା ରାଜସିକ ଆଦି ସକଳ ଦଣ୍ଡରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳିଥାଏ । ଏହା ଫଳରେ ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ ଲହରୀ ଆସିଥାଏ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧକ ସେଥିରେ ନିମଗ୍ନ ରହି ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଆତ୍ମସନ୍ତୋଷ ତଥା ପରମାନନ୍ଦ ଲାଭ କରିଥାଏ ।

ଆତ୍ମା ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ଅଂଶ ହୋଇ ଥିବାରୁ ଯେତେ ପ୍ରକାର ଅଲୌକିକ ଶକ୍ତି ଇଶ୍ୱରଙ୍କଠାରେ ବିଦ୍ୟମାନ, ତାହା ଆତ୍ମାରେ ବି ରହିଥାଏ ଓ ସେ ମାନସିକ ତାପ, ବିଷୟବିକାର ଓ ଦୋଷ ଦୁର୍ଗୁଣର ଚାପରେ, ଶୁଦ୍ଧ ଅବସ୍ଥାରେ ଥାଏ ।

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଯେତେବେଳେ ସାଧକର ସ୍ବଚ୍ଛନ୍ଦର ପ୍ରଭାବ ବୃଦ୍ଧି ହେବାକୁ ଲାଗେ ଓ ମନରୁ ବିଷୟବିକାର ଓ ମାନସିକ ତାପ ଦୂରିଭୂତ ହୋଇଯାଏ ସେତେବେଳେ ତାର ଆତ୍ମ ଜ୍ୟୋତି ପରିପ୍ରକାଶ ହୁଏ ଓ ସେ ଜାଣି ପାରେ ଯେ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ଇଶ୍ବରୀୟ ଜ୍ୟୋତି ତା ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛି । ମନୋବିକାର ତଥା ମାନସିକ ତାପ ହ୍ରାସ ହୋଇ ଯିବାରୁ ଏକ ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟ ମହାତ୍ମା ହୋଇଯାଏ । ସାଧାରଣ ଅସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନ ତଥା ଅଭୂତ ଓ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଶକ୍ତିର ଭଣ୍ଡାର ଯାହା ତା ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚି ରହିଥିଲା ତାହା ପ୍ରକଟ ହୋଇଯାଏ । ଆତ୍ମାର ନିର୍ମଳ ସ୍ବରୂପ, ରବି ସିଦ୍ଧିରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥାଏ ଓ ସାଧକକୁ ବାହାରୁ କୌଣସି ସାଧନ ସାମଗ୍ରୀ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ପଡେ ନାହିଁ । ସ୍ବଚ୍ଛନ୍ଦ ବୃଦ୍ଧିରେ ସାଧକର ମନ ଓ ଚିତ୍ତ ଅଶେଷ ପ୍ରକାର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସମୃଦ୍ଧିରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଆଚାର ବ୍ୟବହାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଯାଏ । ମନ ଚିତ୍ତ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଯିବା ଫଳରେ ସାଂସାରିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜୀବନ ସୁଖ ଶାନ୍ତିରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ହୋଇଯାଏ । ଆତ୍ମବଳ ବୃଦ୍ଧି ହେତୁ ଜୀବନରେ ଯେତେ ପ୍ରକାର ବାଧା ବିଘ୍ନ ଆସି ମନୁଷ୍ୟକୁ ବ୍ୟଥିତ କରିଥାଏ ଓ ଯାହା ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ ପର୍ବତ ପରି ମନେ ହେଲେ ବି, ସାଧକ ତାହା ସହଜରେ ଅତିକ୍ରମ କରିଯାଏ । ଅନେକ ସମୟରେ ଆତ୍ମବଳ ବୃଦ୍ଧି ହେତୁ ଓ ସାଧକର ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ହେତୁ , ସକଳ ଦୁଃଖଦାୟି ପରିସ୍ଥିତିର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଯାଏ ଓ ଫଳରେ ତାର ସମସ୍ତ କଠିନରୁ କଠିନତର ବାଧା ବିଘ୍ନ ଦୂରିଭୂତ ହୋଇ ସେ ଏହି ଭୂଲୋକରେ ଥାଇ ବି ସ୍ବର୍ଗସୁଖ ଲାଭକରେ । ସେ ରାଜକିୟ

ଫାକଲନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୨୫

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଶାଦ୍ୟ ଓ ରେଶମିୟ ଗଦିର ଶଯ୍ୟାକୁ ତୁଚ୍ଛ ମନେକରି ବଣ ଜଙ୍ଗଲର ଫଳ ମୂଳ
ଆହାର ସହିତ ଭୂମିଶଯ୍ୟାରେ ଅପାର ଆନନ୍ଦ ଓ ଅପାର ଶାନ୍ତି ଲାଭ କରେ ।
କାରଣ କୁହା ଯାଇଛି :-

ଭୂଃ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ନିଜ ଭୁଜଲତା କନ୍ଦୁକ ଖାଁ ବିତାନଂ
ଦୀପଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ବିରତି ବନିତା ଲକ୍ଷ୍ମସଙ୍ଗ ପ୍ରମୋଦ
ଦୀକ୍‌କାନ୍ତାଭିଃ ପବନ ଚାମରୈଃ ବିଜ୍ୟମାନ ସମନ୍ତାତ୍
ଭିକ୍ଷୁ ଶେତେ ନୃପଇବ ଭୁବି ତ୍ୟକ୍ତ ଲଜ୍ଜା ସ୍ବହୋପି ॥

ଜଣେ ସନ୍ନ୍ୟାସି ପୃଥିବୀ ରୂପକ ଫଳଙ୍କ ଉପରେ ନିଜ ଭୁଜକୁ ମୁରୁଳାରୂପେ
ମୁଣ୍ଡତଳେ ଦେଇ ଆନନ୍ଦରେ ଶୟନ କରିପାରେ । ସେତେବେଳେ ତା ସହିତ
ଆକାଶରୂପି ଚାନ୍ଦୁଆ, ଚନ୍ଦ୍ରାତପ ରୂପି ଦୀପ, ସଂସାର ବୌରାଗ୍ୟରୂପି ସ୍ତ୍ରୀ ଥାଏ ,
ଓ ଦିଗଙ୍ଗନା ମାନେ ପବନ ଚାମରରେ ଆଲଟ କରୁଥାନ୍ତି । କହିଲେ ଏହି
ପରିବେଶରେ କଣ କେହି ଶାନ୍ତିରେ ଶୋଇପାରିବେ ନାହିଁ ? ଏହିପରି
ଶାରୀରିକ ତଥା ମାନସିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କେବଳ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନାରେ ହିଁ ମିଳି
ଥାଏ ।

ସଂକଳନ - ଦ୍ବେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,
ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

॥ ଗାୟତ୍ରୀ ହିଁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ତ୍ରିବେଣୀ ॥

ବିଜ୍ଞାନପଥେ ଖଣ୍ଡରେ ଘାୟତ୍ରୀଙ୍କ ମହିମାର ଭୂୟସି ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଇଛି । ଏ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶଂସା ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ମାନଙ୍କରେ ଏତେ ମାତ୍ରାରେ ରହିଛି ଯେ ସେ ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଧାର କଲେ ଏ ପୁଷ୍ପକର କଳେବର ଅସମ୍ଭବ ଭାବେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଗଙ୍ଗା, ଗୀତା, ଗୌ, ଗାୟତ୍ରୀ ଏ ଚାରିଙ୍କୁ ସାଧାରଣରେ ମାତା ବୋଲି ସମ୍ବୋଧନ କରାଯାଏ । ଭାରତୀୟ ଧର୍ମର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ସେହି ମାତାର ସନ୍ତାନ ହିସାବରେ ସର୍ବଦା ଏକତ୍ର ମନେ କରିବା ଉଚିତ ।

ଗଙ୍ଗା ଓ ଯମୁନାର ମିଳନ ସ୍ଥାନରେ ଏକ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଓ ଅଦୃଶ୍ୟ ଓ ଦିବ୍ୟ ସରିତ ରହିଥାଏ, ଯାହାକୁ ସରସ୍ୱତୀ ବୋଲି କହନ୍ତି । ଏହି ତିନିଙ୍କ ସମ୍ମିଳିତ ସ୍ରୋତକୁ ତ୍ରିବେଣୀ କହନ୍ତି । ଏହି ସ୍ଥଳ ତୀର୍ଥରାଜ ତ୍ରୀବେଣୀ ବା ପ୍ରୟାଗ ନାମରେ ପରିଚିତ । ସେହିପରି ଗାୟତ୍ରୀ ହେଉଛି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ତ୍ରିବେଣୀ । ପ୍ରଥମ ଅକ୍ଷର ଗା, ଗଙ୍ଗା ବୋଧକ , ଦ୍ୱିତୀୟ ଅକ୍ଷର ଯ ଯମୁନାକୁ ଇଚ୍ଛିତ କରୁଛି ଓ ତୃତୀୟ ଅକ୍ଷର ତ୍ରୀ ଅଦୃଶ୍ୟ ଓ ଦିବ୍ୟ ସ୍ରୋତ ସରସ୍ୱତୀର ପ୍ରତୀକ । ଏହି ତିନିଙ୍କ ସମ୍ମିଳନ ହିଁ ତ୍ରିବେଣୀ । ଏହି ତ୍ରିବେଣୀରେ କେତେକ ତ୍ରିକ୍ ଭରି ରହିଛି , ତାହାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା କଠିନ । ୧-ସର୍ ଚିତ୍ ଆନନ୍ଦ ୨- ସତ୍ୟ ଶିବ ସୁନ୍ଦର ୩- ସତ ରଜ ତମ ୪- ଇଶ୍ୱର ଜୀବ ପ୍ରକୃତି ୫- ରକ୍ ଯଜୁ ସାମ ୬- ବ୍ରାହ୍ମଣ କ୍ଷତ୍ରୀୟ ବୈଶ୍ୟ ୭- ଗୁଣ କର୍ମ ସ୍ୱଭାବ ୮- ଶୈଶବ ଯୌବନ ଜରା ୯-

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୨୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର ୧୦-ଉତ୍ପତି ବୃଦ୍ଧି ନାଶ ୧୧-ଶୀତ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ବର୍ଷା ୧୨-
ଧର୍ମ ଅର୍ଥ କାମ ୧୩- ଆକାଶ ପାତାଳ ପୃଥିବୀ ୧୪- ଦେବ ମନୁଷ୍ୟ ଅସୁର
ଆଦି ଅଗଣିତ ତ୍ରିକ୍ ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦରେ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ । ଭୌତିକ ଜଗତର
ତ୍ରିବେଣୀରେ ସ୍ନାନ କରି ଅଶେଷ ପୁଣ୍ୟ ଲାଭ ହୁଏ ବୋଲି କହନ୍ତି । ସେହିପରି
ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ଏହି ତ୍ରିକ୍ ରେ ମନନ, ଚିନ୍ତନ ଓ ଅନୁଶିଳନ ରୂପକ ସ୍ନାନ କରି
ପାରିଲେ, ତାହା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ତ୍ରିବେଣୀ ସ୍ନାନର ପୁଣ୍ୟଫଳ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥାଏ ।

ତ୍ରୀବେଣୀର ତିନି ଧାରା, ଶୁଣିବାରେ ମଧୁର, ଦେଖିବାରେ ଦୁସ୍ତର,
ବିଶାଳ, ଭୟଙ୍କର ଓ ଅଗାଧ , ସେହିପରି ଗାୟତ୍ରୀ ରୂପକ ତ୍ରିବେଣୀରେ ଅଧିକ
ସମସ୍ୟା ପୂରି ରହିଛି । ତ୍ରୀବେଣୀରେ ସ୍ନାନ କରିଲେ ଯେପରି ସମସ୍ତ ଭୟ ଦୂର
ହୋଇ ମନରେ ଶାନ୍ତି, ଆନନ୍ଦ ଓ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲତା ଆସେ ସେହିପରି ଗାୟତ୍ରୀର
ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମନନ ଚିନ୍ତନ କରି ଅବଗାହନ କଲେ ତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ
ଯାହା ସତ୍ୟପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହେବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦିଏ ଓ ଶାଶ୍ୱତ ଶାନ୍ତି ଓ ଆନନ୍ଦ
ଲାଭର ଦ୍ୱାର ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରିଦିଏ ।

ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ମହିମା ଅନନ୍ତ । ବେଦ, ପୁରାଣ, ଶାସ୍ତ୍ର, ରଷି ମୁନି,
ସଂସାରୀ ଓ ବୈରାଗୀ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କ ମହିମାର ଅନନ୍ତତ୍ୱକୁ ଏକସ୍ୱରରେ ସ୍ୱୀକାର
କରନ୍ତି । ସୀମିତ ଶକ୍ତି ବିଶିଷ୍ଟ ମନୁଷ୍ୟ ମହିମାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଗତ ହେବା କଠିନ ।
ଆମ ମାନଙ୍କର ମନୋଭାବ , ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ, ସ୍ୱଭାବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର
ଶକ୍ତି ତାଙ୍କର ରହିଛି । ଯଦି ପ୍ରୟତ୍ନକରିବା ଦ୍ୱାରା, ଆମର ମନୋଭାବ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୨୮

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

,ଦୃଷ୍ଟିକୋଶ, ସ୍ଵଭାବ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଯିବ ଓ ଆଶା, ଆକାଂକ୍ଷା, ବିଚାରଧାରା
ଉଚିତ ମାର୍ଗରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଯିବ ତେବେ ଏହି ମନୁଷ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କ ଠାରୁ
ଅଧିକ ହୋଇଯିବ ଓ ଏ ଭୂ ଲୋକ ଦେବଲୋକ ଠାରୁ ଅଧିକ ଆନନ୍ଦଦାୟକ
ହୋଇଯିବ । ଏହି ପ୍ରୟତ୍ନ କରା ଯାଇପାରେ କେବଳ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ଶକ୍ତି ଓ
ତ୍ରିବେଣୀ ଧାରାରେ ଅବଗାହନ କଲେ । ଏହି ମହାନ ଶକ୍ତି ଉପଯୋଗ କରି
ମନୁଷ୍ୟ , ବିଷୟ ବିକାର, ଭ୍ରାନ୍ତ ବିଚାର ଓ ଦୂର୍ଭାବନାର ବନ୍ଧନରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ
ସତ୍ୟ ଶିବ ସୁନ୍ଦର ସ୍ଵରୂପ ଦର୍ଶନ କରି ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଶାଶ୍ଵତ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରାପ୍ତ କରି
ପାରିବ । ଏହା ହିଁ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ତ୍ରିବେଣୀ ଧାରା ର ପ୍ରଭାବ ।

॥ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ଗୁଣାତ୍ମକ ସିଦ୍ଧି ॥

ବେଦମୁର୍ତ୍ତି ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀରାମ ଶର୍ମା ମହୋଦୟ କହନ୍ତି ପୁରାକାଳରେ
ମୁନି ରଷି ବୃନ୍ଦ ଯେତେ ସବୁ ସିଦ୍ଧିଲାଭ କରିଛନ୍ତି ତାହା କେବଳ ଗାୟତ୍ରୀ
ଉପାସନାରେ ହିଁ ସମ୍ଭବ ହୋଇଛି । ବିଭିନ୍ନ ଶାସ୍ତ୍ର ପୁରାଣରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ
ବଶିଷ୍ଠ,ଯାଜ୍ଞବଲ୍କ, ଅତ୍ରୀ ,ଶୁକଦେବ, ବିଶ୍ଵାମିତ୍ର, ଦଧିଚୀ , ବ୍ୟାସଦେବ,
ତ୍ୟବନ, ବାଲ୍ମିକ, ଯାବାଳୀ , ଉଦାଳକ,କଣ୍ଠ ଶୌନକ ଆଦି ରଷିମାନଙ୍କ
ଜୀବନର ସମସ୍ତ ସଫଳତାର ମୁଳାଧାର ହିଁ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା । ଏହିମାନେ

ଫକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୬୯

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ କୋଳ ଆଶ୍ରୟ କରି , ଅମୃତମୟ ତଥା ଆଶୀର୍ବାଦ ରୂପକ ସ୍ତନ୍ୟ ପାନକରି , ନିଜର ଆତ୍ମବଳ ଓ ବ୍ରହ୍ମତେଜ ପରିପ୍ରକାଶ କରି, ଜଣେ ଜଣେ ପ୍ରତିଭାବାନ ମହାପୁରୁଷ ହୋଇଛନ୍ତି । ଜୀବ ଜଗତ ହିତରେ ସେମାନେ ତାଙ୍କର ବହୁମୂଲ୍ୟ ହିତୋପଦେଶାବଳୀ ବିତରଣ କରି ଯାଇଛନ୍ତି । ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ, ଗୁରୁ ରାମଦାସ, ସନ୍ଥ ଜ୍ଞାନେଶ୍ୱର, ସ୍ୱାମୀ ରାମାନନ୍ଦ, ସ୍ୱାମୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ପରମହଂସ, ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ, ସ୍ୱାମୀ ରାମତୀର୍ଥ. ଯୋଗୀ ଅରବିନ୍ଦ, ଗୌରାଙ୍ଗ ମହାପ୍ରଭୁ ସ୍ୱାମୀ ଦୟାନନ୍ଦ ସରସ୍ୱତୀ ଆଦି ଅନେକ ମହାତ୍ମା ମାନଙ୍କ ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ବିକାଶ କେବଳ ଗାୟତ୍ରୀ ମହାଶକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରଭାବରୁ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରିଛି । ସେହିପରି ବେଦ ମାତାଙ୍କ ଉପାସନା, ସାଧକର ଆତ୍ମଶୁଦ୍ଧି , ପାପରେ ଘୃଣା, ସଦ୍ ମାର୍ଗରେ ଶୁଦ୍ଧି, ପବିତ୍ରତା, ଆତ୍ମିକତା, ଧର୍ମ ପରାୟଣତା ଆଦି ପ୍ରବୃତ୍ତିର ବୃଦ୍ଧି କରିଥାଏ । ଏ ସବୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମୀକ ଲାଭରେ ଉପାସକ ଏତେ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରେ ଯେ ଅପାର ଧନ ସମ୍ପଦ ଲାଭର ଆନନ୍ଦକୁ ସେ ହେୟଜ୍ଞାନ କରେ ।

ଗାୟତ୍ରୀ ତ୍ରୀଗୁଣାତ୍ମକ । ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା ସତ ରଜ ଓ ତମ ଗୁଣାତ୍ମକ ଭାବର ବିକାଶ ସହିତ ହ୍ରୀଁ, ଶ୍ରୀଁ, କ୍ଳୀଁ ତତ୍ତ୍ୱର ମଧ୍ୟ ବିକାଶ କରାଇଥାଏ । ଉପାସନା କରୁଥିବା ସମୟରେ ଉପାସକର ଯେଉଁ ଗୁଣର ପ୍ରଭାବ ଅଧିକ ଥାଏ ମାତା ସେହି ତତ୍ତ୍ୱର ବିକାଶ କରାଇ ଥାନ୍ତି । ସର୍ବ ତତ୍ତ୍ୱର ବିକାଶ ହେଲେ ଯାହା ଯାହା ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ ତାହା ପୂର୍ବ ବିଷୟରେ

ଫକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି । ରଜ ତତ୍ତ୍ୱ ପରି କଲ୍ୟାଣକାରକ ତତ୍ତ୍ୱର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟିଲେ ସାଧକର ଆତ୍ମବଳ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଶୁଦ୍ଧ ଥିବା ସମସ୍ତ ଗୁପ୍ତଶକ୍ତି ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥାଏ ଯାହା ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମରେ ବହୁତଃ ଅନୁକୂଳ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ଏହା ହିଁ ରଜ ବା ଶ୍ରୀ ତତ୍ତ୍ୱର ବିକାଶ । ସ୍ମୃତି, ସାହସ, ଉସ୍ତାହ, ଯୌର୍ଯ୍ୟ, ନିରଲସତା, ଦୂରଦର୍ଶିତା, ତୀକ୍ଷ୍ଣ ବୁଦ୍ଧି, ବାଣୀରେ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ, ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱରେ ଆକର୍ଷଣ, ସ୍ୱଭାବରେ ସର୍ବଜନ ମିଳାମିଶା ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବିଶେଷତାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି କେବଳ ଏହି ରଜ ତତ୍ତ୍ୱର ବିକାଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସକର ଯେଉଁ ସବୁ ଦୋଷତୃଟି ରହିଥାଏ, ସ୍ଥିରଓ ଅଖଣ୍ଡ ଉପାସନାଜନିତ ରଜତତ୍ତ୍ୱ ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ ତାହାସବୁ ହ୍ରାସ ପାଇ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଜାଗରୀତ ହୋଇ ଯାଏ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଗାୟତ୍ରୀମାତା ସାଧକର ଅକ୍ଷିରେ ବହୁମୁଖ୍ୟ ଧନ ସମ୍ପଦ ଭରି ଦେଇ ନଥାନ୍ତି ମାତ୍ର ସେ ଉପାସକର କାୟୀକ, ବାଚୀକ ଓ ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ଶୁଦ୍ଧ ଥିବା ଶକ୍ତି ଏପରି ଜାଗରୀତ କରି ଦେଇଥାନ୍ତି ଯେ ଉପାସକ ତାର ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମରେ ଅଭାବ ଜନିତ ଦୁଃଖ କେବେହେଲେ ଅନୁଭବ କରି ନ ଥାଏ । ବିଶ୍ୱ ଗାୟତ୍ରୀ ପରିବାରରେ ଏପରି ଅନେକ ସଦସ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମରେ ସବୁ ଦିଗରୁ ଉପକୃତ ହେବାପାଇଁ ତଥା ନିଜ ଜୀବନର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଲାଭ ପାଇଁ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ପଦଯୁଗଳକୁ ନିଜର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ରୂପକ ଦୁଇ ହାତରେ ଯାବୁତି ଧରିଛନ୍ତି ।

ସେହିପରି ଉପାସକର ତମ ଗୁଣର ପ୍ରାବଲ୍ୟ ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ଉପାସନା କ୍ଳାନ୍ତ ତମ ତତ୍ତ୍ୱର ବିକାଶ କରାଇଥାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଉପାସକର ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟିକ ମାନସିକ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟେ ତାହା ଦ୍ୱାରା ଉପାସକର ଶୁଦ୍ଧ ଚମତ୍କାରୀ ଶକ୍ତି ଜାଗରୀତ ହୋଇଯାଏ । ତନ୍ତ୍ରବିଦ୍ୟା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଯାହାସବୁ ଚମତ୍କାରୀ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଉପାସକ କରିଥାଏ ତାହାସବୁ ଏହି କ୍ଳାନ୍ତ ତମ ତତ୍ତ୍ୱର ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ ହିଁ ହୋଇଥାଏ । ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ଅନ୍ତ, ରୋଗର ଉପସମ, ସକଳ ଭୟର ନିବାରଣ, ବିପଦ ଆପଦରୁ ଉଦ୍ଧାର, ସୁଖବୃଦ୍ଧି ଇତ୍ୟାଦି ଜୀବଜଗତର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଉନ୍ନତି ଏହି ଉପାସନାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ କ୍ଳାନ୍ତ ତମ ତତ୍ତ୍ୱର ତନ୍ତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ କରି ଜୀବ ଜଗତକୁ ଅନେକ ଚମତ୍କାରୀ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ପ୍ରଭାବୀତ କରି ଅନେକେ ନିଜର ଜିବାକା ଅର୍ଜନ କରନ୍ତି ।

ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନରେ ଅନେକ ବିପତ୍ତି ଆସେ । ବିପତ୍ତି ଥରେ ଆସିଲେ କହନ୍ତି ସେ ତାର ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ନେଇ ଆସେ । ରୋଗ, ଧନହାନୀ, ଗୃହକଳହ, ଶତ୍ରୁତା, ମାଲି ମକଲମା, ବେକାରୀ ଆଦି ବିପତ୍ତିର ପରିସ୍ଥିତିରେ ମନୁଷ୍ୟ ଧୈର୍ଯ୍ୟହରା ହୋଇ ମାନସିକ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଚକ୍ରବ୍ୟୁହ ମଧ୍ୟକୁ ଟାଣି ହୋଇଯାଏ । ଏପରି ସମୟରେ ମନୁଷ୍ୟ ଭୟ, ଚିନ୍ତା, ନିରୁସାହ, କିଞ୍ଚିତ୍ତ୍ୱ ବିମୂଢ଼ ହୋଇ ହାତ ଉପରେ ହାତ ରଖି ବସି ରହେ । ଏହିପରି ବିପତ୍ତିର ପରିସ୍ଥିତିରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବାକୁ ହେଲେ ତାକୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ସାହସ, ବିବେକ ଓ ପ୍ରୟତ୍ନ ରୂପକ ନୌକା

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଉପରେ ବସି ବିପଦ ସାଗରକୁ ପାର ହେବାକୁ ହେବ । ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ତିନି ତତ୍ତ୍ୱର ଉପାସନା ଏପରି ସଙ୍କଟ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମନୁଷ୍ୟକୁ ସବୁ ଦିଗରୁ ଉଦ୍ଧାହ, ସାହସ ପ୍ରଦାନ କରି ଉପଯୁକ୍ତ ମାର୍ଗ ଦେଖାଇ ଥାଏ ।

॥ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନାର ଉପାଦେୟତା ॥

ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ସାଧନା ଓ ଉପାସନାରେ ମନୁଷ୍ୟର ଆତ୍ମାକ କାର୍ଯ୍ୟକଳ୍ପ ବଦଳି ଯାଏ । ସାଧନା ସମୟରେ ସାଧକ ନିଜ ଭିତରେ ବହୁତ କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉଥିବାର ଲକ୍ଷ କରେ । ମାନସିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିବେକ, ତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାନ ଓ ବୁଦ୍ଧିର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହେବାରୁ ଅଜ୍ଞାନତା ଜନିତ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଓ ପରିତାପର ବିନାଶ ଘଟିଥାଏ । ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରାରମ୍ଭ ଜନିତ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ଶୋକ, ହାନି, ଆଘାତ ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁତୁଲ୍ୟ କଷ୍ଟ ଦେଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଆତ୍ମବଳ ସମ୍ପନ୍ନ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧକ ବିବେକ, ବୈରାଗ୍ୟ, ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ସାହସ ଓ ଇଶ୍ୱର ବିଶ୍ୱାସ କାରଣରୁ ଏହି ସମସ୍ତ କଷ୍ଟକୁ ଅତି ସହଜରେ ଏଡାଇଦେଇ ସର୍ବଦା ଉତ୍ତୁଲ ଓ ଆନନ୍ଦମୟ ଜୀବନ ଯାପନ କରିଥାନ୍ତି । ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ, ବାଚିକ, ମାନସିକ ବିଶେଷତା ଲାଭ ହୋଇଥାଏ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆତ୍ମବଳ ହିଁ ପ୍ରଧାନ । ଯେତେ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମାନବ ଜୀବନରେ ଆସେ ତା ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ନିଜର ଦୋଷ, ତୃଟି,

ସଂକଳନ - ଦ୍ରୁମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୭୩

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଅସାବଧାନତା, ଅଯୋଗ୍ୟତା ଓ ଅଜ୍ଞାନତା ବଶତଃ ଆସିଥାଏ । ମାତ୍ର ଆତ୍ମବଳ ବୃଦ୍ଧିର କାରଣରୁ ମନୁଷ୍ୟର ଆହାର ବିହାର, ଦିନଚର୍ଯ୍ୟା, ସ୍ୱଭାବ ଓ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଫଳରେ ସ୍ୱ ଜନିତ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ନିବାରଣ ଘଟିଥାଏ ଏବଂ ଅନ୍ୟକାରଣ ଜନିତ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ହସି ହସି ଏଡାଇ ଯିବାରେ ସେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଯାଏ । ଅନେକ ସମୟରେ କିଛି ବିଶେଷ ଦୁଃଖର ଅବସାନ ପାଇଁ ଅଥବା କିଛି ବିଶେଷ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ପାଇଁ ଗାୟତ୍ରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇଥାଏ । ମନିଷୀମାନେ କହନ୍ତି ଯେତେବେଳେ ମନୁଷ୍ୟର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଭୟ, ଆଶଙ୍କା, ଅସଫଳତା ଓ ନିରାଶାର ଅନ୍ଧକାର ଘୋଟିଯାଏ ସେତେବେଳେ ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ କୃପାରୁ ସେ ଅନ୍ଧକାର ଉଦ୍ଧୃତହୁଏ, ନିରାଶା, ଆଶାରେ ତଥା ଅସଫଳତା ,ସଫଳତା ରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଏ ।

ଯେପରି ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଦ୍ୟାଧ୍ୟୟନ ଓ ପରୀକ୍ଷା ଏକ ମାନସିକ ବ୍ୟାୟାମ , ସେପରି ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ଆତ୍ମବଳ ବୃଦ୍ଧିର ଏକ ଅଲୌକିକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବ୍ୟାୟାମ । ଯଦି ଜଣେ ପରୀକ୍ଷାରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ନ ହୋଇ ପାରିଲା ତାହା ତାର ଅଧ୍ୟବସାୟର ଅଭାବ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଇ ନପାରେ । କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ନହେବା ଦ୍ୱାରା, ସେ ତାର ଅସଫଳତା କାରଣ ରୂପକ ତୃଟି ମାର୍ଜନା କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିବ । ସେପରି ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାରମ୍ଭ ଜନିତ ଦୁଃଖ ଯଦି ମୋଚନ ନ ହୋଇ ପାରିଲା ତାହା ସାଧକର ସାଧନା କେବେ ବି ବ୍ୟର୍ଥ ଯିବନାହିଁ ବରଂ ସାଧନା ଦ୍ୱାରା ଆତ୍ମବଳ ସହିତ ସ୍ୱଭାବରେ ଓ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ଆଚାର ବ୍ୟବହାରରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସି ପ୍ରାରମ୍ଭ ଦୁଃଖ କୁ ହସି ହସି ସହ୍ୟ କରିବାର କ୍ଷମତା ଆସିଯିବ ।

ମନୁଷ୍ୟର ଆତ୍ମା ଅନେକ ପ୍ରକାର ରକ୍ଷି ସିଦ୍ଧିର କେନ୍ଦ୍ର । ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଯେତେ ଶକ୍ତି ତାହା ସବୁ ଆତ୍ମାରେ ବି ବିଦ୍ୟମାନ । ଆନ୍ତରିକ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ପରିବେଶ କାରଣରୁ ଆତ୍ମାର ତେଜ ଆଚ୍ଛାଦିତ ରହିଥାଏ । ଯେପରି ପାଉଁଶ ଆଚ୍ଛାଦିତ ଅଗ୍ନି ବାହାରକୁ ଜଣା ପଡେ ନାହିଁ ଓ ଆଚ୍ଛାଦନ ଅପସରିଗଲେ ତାହା ଜଣାପଡେ ସେପରି ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନାଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତରର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ପରିବେଶର ପର୍ଦ୍ଦା ହଟିଗଲେ ସାଧକର ରକ୍ଷି ସିଦ୍ଧି ସମନ୍ୱିତ ଆତ୍ମା ତେଜର ପରିପ୍ରକାଶ ହୋଇଯାଏ । ଯୋଗୀମାନେ ବହୁକାଳ ତପଶ୍ଚରଣ କରି ଯାହା ସବୁ ଲାଭ କରିଥାନ୍ତି ଜଣେ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧକ ତାହା ସବୁ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଓ ଅତି ସହଜରେ ଲାଭ କରିପାରିବ । ସମୟେ ସମୟେ ସାଧନାର ପ୍ରଭାବ ଏପରି ହୋଇଥାଏ ଯେ ସେଥିରେ ଅନେକ ସାଧକ ତାର ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ସଫଳତା ପାଇଥାନ୍ତି । ଫଳରେ ,ସେ ନିଜ ଜୀବନକୁ ସାର୍ବଜନୀନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ତଥା ପରୋପକାରୀ ଭାବରେ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଥାନ୍ତି । ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ଅନେକ ଯୋଗୀ ଅଶୀମା ଲଘୀମା ଆଦି ରକ୍ଷି ସିଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଜଗତର କଲ୍ୟାଣପାଇଁ ବହୁତ କିଛି କରିଯାଇଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଚମତ୍କାରୀ ଶକ୍ତିର ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ପୁରାଣମାନେ ଶତମୁଖ । ସେ ସବୁ ତପସ୍ୟା ଓ ଯୋଗ ସାଧନା କେବଳ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ କୃପାରୁ ହିଁ ହୋଇଥାଏ । ଏବେ ମଧ୍ୟ କେତେକ

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୭୫

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଯୋଗୀ ସାଧୁ ସନ୍ଥ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଅଲୌକିକ ଦୈବୀଶକ୍ତି ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛି ।

ଗୀତାରେ ଭଗବାନ କହିଛନ୍ତି ଯେ ମହାପ୍ରଳୟ ସମୟରେ ଜୀବମାନେ ନିଜ ନିଜର ଗୁଣ ଓ କର୍ମସଂସ୍କାର ସହ ପ୍ରକୃତିରେ ଲୀନ ହୋଇଥାନ୍ତି । ସେହି ଜୀବମାନଙ୍କ କର୍ମ ଯେତେବେଳେ ପରିପକ୍ୱ ହୋଇ ଫଳ ଦେବା ଅବସ୍ଥାକୁ ଆସେ ସେତେବେଳେ ଭଗବାନ ମହାସର୍ଗ ଆରମ୍ଭରେ ପୁନର୍ବାର ସେହି ସଞ୍ଚିତ ଗୁଣ ଓ କର୍ମସଂସ୍କାର ସହିତ ସେହି ଜୀବ ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତି ସହିତ ସମନ୍ୱୟ ସ୍ଥାପନ କରାଇ ଦିଅନ୍ତି, କେବଳ କର୍ମଫଳ ଭୋଗପାଇଁ ଯାହାକୁ ପ୍ରାରମ୍ଭ ବୋଲି କୁହା ଯାଏ । ଏହି ପ୍ରାରମ୍ଭ ଭୋଗ ସମାପନ ପରେ ଜୀବତ୍ତା ଯଦି ନିରଳସ , ନିରହଂକାର ଓ ନିସ୍ୱାର୍ଥପର ଭାବରେ ଜଗତର କଲ୍ୟାଣ କର୍ମରେ ଅନୁପ୍ରାଣୀତ ହୋଇ ପାରିଲା ତେବେ ତାର ପରଜନ୍ମର କର୍ମଫଳ ସବୁ ନାଶ ହୋଇଯିବ, ଫଳରେ ପରଜନ୍ମ ପାଇଁ ପ୍ରାରମ୍ଭ କିଛି ରହିବନାହିଁ କି ତାର ପୁନର୍ଜନ୍ମ ହେବ ନାହିଁ । ମନୁଷ୍ୟର ଚିନ୍ତାଧାରା ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ । ପୁରାତନ ଚିନ୍ତାଧାରା ସେଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଳବତ୍ତର ରହେ ଯେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଅନୁଭବ ନ କରିଛି ଯେ ନୂତନ ଚିନ୍ତାଧାରା ଉନ୍ନତତର । ମାତ୍ର ତାର ରୁଚି, ସ୍ୱଭାବ, ପ୍ରକୃତି, ଇଚ୍ଛା ଭାବନା ସାଧାରଣ ଭାବରେ ବଦଳି ପାରେ ନାହିଁ । ମନୁଷ୍ୟ ତାର ଏହି ଜନ୍ମ ପୂର୍ବରୁ ଚଉରାଶୀ ଲକ୍ଷ ଯୋନି ଦେଇ ଗତି କରି, ଜନ୍ମ ଓ ଜନ୍ମାନ୍ତରରେ ତା ମନରେ ଜମାଟ ବାସିଥିବା କୁସଂସ୍କାରର ପ୍ରଭାବ ଏହାର କାରଣ ହୋଇପାରେ । ଭଲ,

ଫଳକନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୭୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ମନ୍ଦ, ଧର୍ମ ଓ ଅଧର୍ମକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ମନୁଷ୍ୟ ସେହିସବୁ କୁସଂସ୍କାରକୁ ଦୂରକରି ନିଜର ସେହି ସବୁ ପ୍ରକୃତିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସକରେ ଓ ସକଳ ମନ୍ଦ ପ୍ରକୃତି ଓ ମନ୍ଦ ଅଭ୍ୟାସକୁ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ , କିନ୍ତୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ପାରେ ନାହିଁ । ଅନେକ ସମୟରେ ବିଦ୍ଵାନ, ଜ୍ଞାନୀ, ନେତା ଓ ସମ୍ମାନସ୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମନୋଭାବରେ କୁସଂସ୍କାର ଦେଖାଯାଏ । ସେମାନଙ୍କର ବୟସ ଜ୍ଞାନ ଓ ବିଦ୍ୟା କିଛି ବି ଏ ପ୍ରକାର କୁସଂସ୍କାରରୁ ମୁକ୍ତ କରି ପାରେ ନାହିଁ । ଏହା ନୁହେଁ ଯେ ସମସ୍ତ କୁସଂସ୍କାର ଓ ମନ୍ଦ ଅଭ୍ୟାସ ଦୂର ହେବ ନାହିଁ । ନିଜର ମନୋବଳ ଓ ତ୍ୟାଗର ସଂକଳ୍ପ ଏ ସବୁ ମନ୍ଦ ପ୍ରକୃତିକୁ ଧିରେ ଧିରେ ଦୂରେଇ ଦେଇ ପାରିବ । ଏହି ସବୁ ଦିଗରେ ଭଲ ମନ୍ଦ, ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ, ପାପ ପୁଣ୍ୟ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ତୁଳନାତ୍ମକ ବିଚାର କରିବା , ମନୁଷ୍ୟର ସୁଲମନ ଓ ସୁସ୍ଥମନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ସୁଲ କ୍ଷେତ୍ରର ସ୍ତର ହେଉଛି ମନ ଓ ବୁଦ୍ଧି । ମନ କାମନା କରେ ବୁଦ୍ଧି ବିଚାର କରେ ଓ ତାକୁ ଚରିତାର୍ଥ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରେ । ସୁସ୍ଥ ମନର ମୁଖ୍ୟଭାଗ ଚିତ୍ତ ଓ ଅହଂକାର । ଚିତ୍ତରେ, ସଂସ୍କାର , ରୁଚି, ସ୍ଵଭାବ ଓ ପ୍ରକୃତି ଇତ୍ୟାଦିର ମୂଳତତ୍ତ୍ଵ ରହିଥାଏ । ନିଜକୁ ବିଶେଷ ରୂପରେ ମାନ୍ୟତା ଦେବାର ନାମ ଅହଂକାର । ଏହି ସବୁ କାରଣରୁ କୁସଂସ୍କାର ଓ କୁପ୍ରକୃତିକୁ ନିବାରଣ କରି ପାରିବା ମନ, ବୁଦ୍ଧି, ଚିତ୍ତ ଓ ଅହଂକାର ଇତ୍ୟାଦିର ବିଶେଷ ପ୍ରଭାବ ଅଛି । ନିଜ ସମକ୍ଷରେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ମାନ୍ୟତାର ଅହଂକାର ଥାଏ ଚିତ୍ତରେ ସେହି ପ୍ରକାର ସଂସ୍କାର ଓ ପ୍ରକୃତିର ପ୍ରଭାବ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ରହେ । ମନ ସେ ପ୍ରକାର ପ୍ରବୃତ୍ତିର ଇଚ୍ଛା କରିଚାଲେ ଓ ବୁଦ୍ଧି ଚରିତାର୍ଥ କରିବାର ମାର୍ଗ ଅନ୍ୱେଷଣ କରେ । ତେଣୁ ଆତ୍ମମାନ୍ୟତା ଅହଂକାରକୁ ପ୍ରଥମେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ହେବ । ଯଦି ଆତ୍ମମାନ୍ୟତା ଅହଂକାର ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦୈବୀ ମାନ୍ୟତା ଉପରେ ବଳବତ୍ତର ରହେ ତେବେ ମନ ଉପରୁ କୁସଂସ୍କାର ହ୍ରାସ ପାଇ , ମନ ଓ ବୁଦ୍ଧି ସାହାଯ୍ୟରେ ଚିତ୍ତରୁ ଧିରେଧିରେ କୁସଂସ୍କାର ଓ କୁପ୍ରବୃତ୍ତି ଅପସରି ଯିବ । ଗୁଣ ଓ କର୍ମ ସ୍ୱଭାବକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରି, ଜଗତର କଲ୍ୟାଣାର୍ଥେ ନିଜକୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବାପାଇଁ ମନୁଷ୍ୟ ତାର ଆତ୍ମମାନ୍ୟତା ବା ଅହଂକାରକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି , ଦୈବୀମାନ୍ୟତା ହିଁ ଏହି କର୍ମର ମୂଳ କାରଣ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରି ନିଏ ।

ଅନ୍ତରିକ୍ଷରୁ ଇଶ୍ୱରୀୟ ଦିବ୍ୟ ଶକ୍ତିର ଅବତରଣ ପାଇଁ ,ଉଚ୍ଚମନ ହିଁ ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର । ମନରେ ପ୍ରଗାଢ଼ ଦୈବୀମାନ୍ୟତା ଆଣିବା ପାଇଁ ସାଧନା ଦ୍ୱାରା ମନ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପବିତ୍ର ଓ ଉପଯୁକ୍ତ କରିବାକୁ ହେବ । ଏଥି ପାଇଁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଦୈବୀ ସାଧନାର ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ହେବ । ସ୍ୱଧ୍ୟାୟରେ ମନ ଲଗାଇଲେ ସଦ୍ ମାର୍ଗ ପ୍ରତି ରୁଚି ଜନ୍ମେ , ସତ୍ ସଙ୍ଗ କଲେ ସ୍ୱଭାବ ଓ ସଂସ୍କାର ଶୁଦ୍ଧ ହୁଏ , ଭଗବତ୍ ନାମ କାର୍ତ୍ତନ କଲେ ଏକାଗ୍ରତା ତନ୍ମୟତା ଆସେ , ଦାନ ପୁଣ୍ୟ କଲେ ତ୍ୟାଗ ବା ଅପରିଗ୍ରହ ଭାବନା ଜାତହୁଏ, ପୂଜା ଉପାସନାରେ ଇଶ୍ୱର ବିଶ୍ୱାସ ଆସେ । ସେଥିପାଇଁ ମୁନି ରଷିମାନେ ସାଧନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବିଧି ବିଧାନ ସୁଚାଇ ଦେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ସେ ରୁଡିକ ମଧ୍ୟରେ ତପଶ୍ଚରଣ ସର୍ବୋତ୍ତମ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୭୮

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

। ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ଓ ଉପାସନା ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ତପ । ଏହି ତପ କରିବା ଫଳରେ ସାଧକକୁ ଦୈବୀଶକ୍ତି ସହଜରେ ମିଳିଥାଏ । ଉଚ୍ଚ ଆତ୍ମିକ ଆନନ୍ଦ ପାଇବା ସହିତ ସାଧକ ଅନେକ ଭୌତିକ ତଥା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଯାଏ । ଗାୟତ୍ରୀ ମହାବିଜ୍ଞାନ ହେଉଛି ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ଅପରା ପ୍ରକୃତିକୁ ପରା ପ୍ରକୃତିରେ ରୂପାନ୍ତରୀତ କରିବାର ତତ୍ତ୍ୱବିଜ୍ଞାନ , ପାର୍ଥବ ବୃତ୍ତି ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବିଜ୍ଞାନ । ଦୀନ କୁ ମହାନ , ସସୀମ କୁ ଅସୀମ, ଜୀବକୁ ବନ୍ଦନ ମୁକ୍ତ ଓ ପଶୁକୁ ଦେବତାରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିବାର ଭୌତିକବିଜ୍ଞାନ । ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କାୟାକଳ୍ପ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ଏକ ସୁଦୃଢ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନ୍ୟ ସାଧନା ବିଧିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ।

ନିଜର ହିତ ଅପେକ୍ଷା ଜଗତର ହିତପାଇଁ କେତେକ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା କରିଥାନ୍ତି । ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ଫଳରେ ମନୁଷ୍ୟର ଚରିତ୍ର, ସ୍ୱଭାବ, ପ୍ରକୃତି ଓ କର୍ମପ୍ରବଣତା ଏପରି ନିସ୍ୱାର୍ଥପର ଓ ଜଗତ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ହୋଇଯାଏ ଯେ ତାହାର ସମସ୍ତ ତତ୍ତ୍ୱାତ୍ମକ କର୍ମ ନିଜପାଇଁ ଫଳଦାୟୀ ହୋଇ ରହି ନ ଥାଏ । ଏପରି ଦେଖା ଯାଇଛି ଯେ ଅନେକ ସମୟରେ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଧି ବିଧାନ ସହିତ ନିଷ୍ଠାପରତାକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆ ଯାଇଥିଲେ ବି ସାଧକର କାମନା ବା ସାଧନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳ ହେବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥାଏ ଅଥବା ସଫଳ ହୋଇ ନ ଥାଏ । ଏହା ଫଳରେ ସାଧକ ନିରାଶ, ଅଶ୍ରଦ୍ଧ ଓ ଉଦାସୀନ

ଫକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୭୯

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ହୋଇପଡେ । ମାତ୍ର ସେ ଜାଣିବା ଉଚିତ ଯେ ମନୁଷ୍ୟର କୌଣସି କର୍ମ ନିଷ୍ଠଳ ଯାଏ ନାହିଁ କି ସାଧନ ପ୍ରଣାଳୀ ସମେତ ଜନକ ନୁହେଁ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳ ନ ହେବାର କାରଣ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ :-

୧- ପ୍ରାରହ କର୍ମ ପଳଦାୟୀ ରୂପେ ପରିପକ୍ୱ ହୋଇଗଲେ ତାହା ଭୋଗହେବା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ । ଯାହା ଘଟିବାର ଥିବ ତାହା ଅବଶ୍ୟ ହିଁ ଘଟିବ । ପୁରାତନ ଯୁଗ ଠାରୁ ଅଧୁନାତନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏପରି ଅନେକ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାରହ ଭୋଗର ଉଦାହରଣମାନ ଅଛି । ସାଧନା ରତ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିପରିତ ଫଳ ଭୋଗ କରୁଥିବା ସ୍ଥଳେ ସାଧନରତ ନ ଥିବା କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଲୌକିକ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତିର ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥାଏ । ଏହା କେବଳ ଭଲ ଓ ମନ୍ଦ ପ୍ରାରହ କର୍ମର ଫଳ ସ୍ୱରୂପ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ମନୁଷ୍ୟକୁ ଏପରି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶକ୍ତିରେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କରି ଦେଇଥାଏ ଯେ ମନୁଷ୍ୟ ଏହି ସବୁ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାରହ ଫଳକୁ ହସି ହସି ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଯାଏ । ତେଣୁ ସକଳ ପ୍ରାରହ ଭୋଗ ଯାତନାରେ ସେ ସର୍ବଦା ଶାନ୍ତ ରହିପାରେ ।

୨- ଅନେକ ସମୟରେ ମନୁଷ୍ୟ କୌଣସି ବିଶେଷ କାମନା ପୂରଣପାଇଁ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା କରିଥାଏ । ଉକ୍ତ କାମନାର ଅସିଦ୍ଧିରେ ସେ ବିଚଳିତ ହୋଇପଡେ । ମାତ୍ର ସେ ଜାଣିବା ଉଚିତ ଯେ, କେତେକ କାମନାର ସିଦ୍ଧି , ତାହାପାଇଁ ଲାଭାନ୍ୱୀତ ମନେ ହେଉଥିବା ସ୍ଥଳେ, ତାହା ଯେ ତା ପାଇଁ ହାନି କାରକ ଏକଥା ତାକୁ ଜଣା ନ ଥାଏ । ମନୁଷ୍ୟ ଯେଉଁ କାମନା ନିଜର

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୮୦

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ହାନିକାରକ ମନେକରି ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରେ ତାହା ହୁଏତ ମାତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସନ୍ତାନପାଇଁ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉପାଦେୟ ହୋଇପାରେ ଓ ଯେଉଁ କାମନା ନିଜପାଇଁ ହିତକର ବୋଲି ମନେହୁଏ ତାହା ହୁଏତ ମାତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସନ୍ତାନପାଇଁ ଅହିତକର ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତା ସନ୍ତାନପାଇଁ ହାନିକାରକ କାମନା ସିଦ୍ଧି ହେବାକୁ ଦେଇ ନ ଥାନ୍ତି ।

୩- ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମରେ କେବଳ ଅକାଟ୍ୟ ପ୍ରାରତ୍ନ ଭୋଗ ହୋଇ ନ ଥାଏ , ତାହା ସହିତ ତତ୍କାଳିନ କର୍ମଫଳ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ସମୟରେ ଭୋଗ ହୁଏ । ଫଳରେ ସାଧନାରେ କାମନା ସିଦ୍ଧି ବିଳମ୍ବ ହୋଇପାରେ ଅଥବା ସିଦ୍ଧି ନ ହୋଇପାରେ । ତେଣୁ ଅସଫଳତା, ହାନି, ରୋଗ ଓ ଯାତନା ଯାହା କିଛି ଭୋଗ ହୁଏ , ତାହା ମାତାଙ୍କ କୃପାରୁ ଭବିଷ୍ୟତ ସୁଖ ସମୃଦ୍ଧିର ପ୍ରାକ୍ ସୁଚନା ବୋଲି ମନେ କରିବା ଉଚିତ । ମାତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ବିଶାଳ ଓ ହୃଦୟ କୃପା ପୂର୍ଣ୍ଣ । ସେ ସର୍ବଦା ରୋଗ, ଶୋକ, ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ,ହାନି, ଅସଫଳତା ଇତ୍ୟାଦି ଦେଇ ଆମ ଅନ୍ତରରେ ଛପି ରହିଥାବା ଭୟଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ପରିସମାପ୍ତି ଘଟାଇବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସାଧକ ନିରାଶ କି ନିରୁସାହିତ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏ ତ ଗଲା ସକାମ ସାଧକର ଇତିବୃତ୍ତି । ନିଷ୍ଠାମ ସାଧକ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ ଲାଭବାନ ହୋଇଥାଏ । କାରଣ ମାତା ଜାଣିଥାନ୍ତି ଯେ କେଉଁ ସନ୍ତାନର କି ପ୍ରକାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥାଏ । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଷ୍ଠାମ ସାଧନା କରି ଜାଣିବା ଉଚିତ ଯେ ମାତା କି ପ୍ରକାର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରୁଛନ୍ତି । ସେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବିଶ୍ୱାସର

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୮୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ସହିତ ମାତାଙ୍କ ଛତ୍ରଛାୟା ତଳେ ନିଜକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ମନେ କରିବା ଉଚିତ । ଯାହା ତା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତା, ମାତା ତାହା ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ପୂରଣ କରିଥାନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଏହା ସ୍ଥିର ନିଶ୍ଚିତ ଯେ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ସାଧନା କେବେ ବି ନିଷ୍ଫଳ ହୋଇ ନ ଥାଏ ।

॥ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନାରେ ନାରୀର ଅଧିକାର ॥

କିଛି ବର୍ଷ ତଳେ ମହିଳା ମାନଙ୍କ ବେଦ ଅଧ୍ୟୟନକୁ ନେଇ କେତେକ ବାଦ ବିବାଦ ଲୋକ ଲୋଚନକୁ ଆସିଥିଲା । ମୁଖ୍ୟ ବିବାଦୀୟ ବିଷୟ ଥିଲା ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେହି ବେଦ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ଏପରିକି ବ୍ରାହ୍ମଣ ମହିଳା ମଧ୍ୟ । ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ବେଦମନ୍ତ୍ର ହୋଇ ଥିବାରୁ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ଜପ, ପୂଜା, ଉପାସନା ଓ ସାଧନା ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କାହାର ଅଧିକାର ନାହିଁ ଏପରି କି ମହିଳା ମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । ଭଗବତ୍ ଗୀତାରେ ଭଗବାନ କହିଲେ —

ଚତୁର୍ବର୍ଣ୍ଣ ମୟା ସୃଷ୍ଟ ଗୁଣ କର୍ମ ବିଭାଗଶଃ ।

ବିବର୍ତ୍ତମାନ ଜଗତକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଓ ଗୀତା ଉକ୍ତିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଜଣାଯାଏ ସଂସ୍କାର, ଗୁଣ ଓ କର୍ମ ଭିତ୍ତିରେ ଏ ଜଗତରେ ବ୍ରାହ୍ମଣାଦି ଚାରି

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବର୍ଣ୍ଣର ମନୁଷ୍ୟ ଥିଲେ ଓ କେବଳ ଦେବକର୍ମ କରିବା ଥିଲା ବ୍ରହ୍ମଣମାନଙ୍କର କର୍ମ ବିଭାଗ । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେବପୁଜା, ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ବେଦମନ୍ତ୍ର ପାଠ କରିବାକୁ ହେଉଥିଲା । ଫଳରେ ସେହିମାନେ ସଂସ୍କୃତରେ ଶୀକ୍ଷା ଲାଭକରି ବେଦମନ୍ତ୍ର ପାଠ କରିପାରୁଥିଲେ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ସଂସ୍କୃତ ଜାଣିବାର ସୁଯୋଗ ନଥିଲା ଓ ବେଦମନ୍ତ୍ର ପାଠ କରିବା ପ୍ରଶ୍ନ ହିଁ ନ ଥିଲା । ଏହା କାଳକ୍ରମେ, ସଂସ୍କୃତ ଜାଣିଥିବା ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କ ମନରେ ଓ ସଂସ୍କୃତ ଜାଣି ନ ଥିବା ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ ମନରେ ବେଦମନ୍ତ୍ର ପାଠ କରିବାର ଅଧିକାର ଓ ଅନଧିକାର ଭାବନା ଜମାଟବାନ୍ଧି ରହିଗଲା । କାଳକ୍ରମେ ପ୍ରକୃତ ତଥ୍ୟ ଅପଭ୍ରଂଶ ହୋଇ ଏପ୍ରକାର ଅନଧିକାରର ଗୁରୁତ୍ୱ ବଢାଇବା ପାଇଁ, ଅନଧିକାର ଅଧ୍ୟୟନ କଲେ ପାପ ହେବ ବୋଲି ଧାରଣା ଆପେ ଆପେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଗଲା । ଫଳରେ ପରକାଳରେ ଅନ୍ୟମାନେ ସଂସ୍କୃତ ଶୀକ୍ଷା କଲେ ମଧ୍ୟ ଏ ଧାରଣାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାନାହିଁ । ପରିବ୍ରାଜକାଚାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱାମୀ ଦୟାନନ୍ଦ ସରସ୍ୱତୀ, **ସତ୍ୟାର୍ଥ ପ୍ରକାଶ** ରଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ଏପରି ଅନେକ ପ୍ରକାର ଅପସଂସ୍କାର ଲୋକମାନଙ୍କ ମନରୁ ନିରାକରଣ କରି ପାରିଛନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟମାନେ ସଂସ୍କୃତ ବିଦ୍ୟାରେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଦକ୍ଷ ହୋଇଗଲେ ଓ ବେଦମନ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାର ସକ୍ଷମତା ଲାଭ କଲେ, ସେତେବେଳେ ଧିରେ ଧିରେ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ବେଦପାଠ କରିବାର ଅଧିକାର ଲୋକ ଲୋଚନରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୮୩

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ପୁନଶ୍ଚ ଜୀବ ଜଗତ କହିଲେ ଭଗବାନଙ୍କର ସକଳ ସୃଷ୍ଟିକୁ ବୁଝାଏ ଓ
ବେଦମାନେ ଜୀବଜଗତ ପରିଚାଳନାର ସଂବିଧାନ ସ୍ୱରୂପ । ବୋଧହୁଏ ସେହି
ହେତୁ ବେଦମାନେ , ଅଧ୍ୟୟନ ପାଇଁ, କି ମହିଳା କି ବ୍ରାହ୍ମଣେଶ୍ୱର ମନୁଷ୍ୟ,
କାହାରିକୁ ବାରଣ କରି ନାହାନ୍ତି । ବେଦରେ ମଧ୍ୟ କେତେକ ମନ୍ତ୍ର ଅଛି ଯାହା
ମହିଳାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚାରିତ ହୋଇଛି । ବେଦମୁର୍ତ୍ତି ଫଣ୍ଡିତ ଶର୍ମା ଏହି ତଥ୍ୟ
ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଯାଇ କେତେକ ବେଦମନ୍ତ୍ର ଉଦ୍ଧାର କରିଛନ୍ତି :

ତେ ଭ୍ୟା ଦଧାର କନ୍ୟେ ଦ୍ୱେ ବୟୁନାଂ ଧାରିଣୀ ସ୍ୱଧା

ଉଭେ ତୋ ବ୍ରହ୍ମବାଦିନୌ ଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନ ପାରଗେ ॥ ଭାଗବତ

ସ୍ୱଧାଙ୍କର ଦୁଇ କନ୍ୟା ବୟୁନା ଓ ଧାରିଣୀ, ଜ୍ଞାନ ଓ ବିଜ୍ଞାନରେ
ଫାରଙ୍ଗୀ ଥିଲେ ଏବଂ ବ୍ରହ୍ମବାଦିନୀ ଥିଲେ ।

ସତତଂ ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତଶ୍ଚ ବେଦାଶ୍ଚଦ୍ୱାର ଏବ ଚ

ସନ୍ତି ଯସ୍ୟାଶ୍ଚ ଜାହ୍ନାଗ୍ରେ ସା ଚ ବେଦବତୀ ସଦା ॥ ବ୍ରହ୍ମ ବୈବର୍ତ୍ତ
ଯେଉଁ ନାରୀର କଣ୍ଠାଗ୍ରରେ ଚାରି ବେଦ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ଥାନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ବେଦବତୀ କହନ୍ତି ।

ଉଦୟୌ ସୂର୍ଯ୍ୟୌ ଅଗାତ୍ ଉଦୟଂ ମାମକୋ ଭଗଃ

ଅହଂ ତଦ୍ବିଦ ବଳା ପତିମଭ୍ୟସାକ୍ଷି ବିଷ୍ଣାସହିଃ ॥

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଅହଂ କେତୁରହଂ ମୁର୍ଧାହମୁଗ୍ରା ବିବାଚନୀ-

ମମେଦନ୍ତୁ କ୍ରତୁଂ ପତିଃ ସେହାନାୟା ଉପାଚରେତ୍ ॥

ମମପୁତ୍ରାଃ ଶତୃହଣୋଽଥୋ ମେ ଦୁହିତା ବିରାଟ

ଉତାହମସ୍ମା ସଂଜୟା ପତେମି ମେ ଶ୍ଳୋକ ଉଭୟଃ ॥

ରକ୍ ବେଦ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ସହିତ ମୋର ସୌଭାଗ୍ୟ ବହୁ, ବଳଶାଳୀ ପତିଦେବ ମିଳୁ, ବିରୋଧି ମାନଙ୍କୁ ପରାଜିତ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ଓ ସହନଶୀଳ ହୁଏଁ , ବେଦରେ ତେଜସ୍ବିନୀ ଓ ପ୍ରତିଭାବାନ ବକ୍ତା ହୁଏଁ ,ମୋର ପତିଦେବ ମୋର ଇଚ୍ଛା ଅନୁରୂପ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି , ମୋର ତେଜସ୍ବୀ ପୁତ୍ର ଭିତର ଓ ବାହାର ଶତ୍ରୁଙ୍କୁ ବିନାଶ କରୁ , ମୋର ପୁତ୍ରୀ ସଦୃଶ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଉ ଓ ମୋର କାର୍ଯ୍ୟ ମୋର ପତି ଦେବଙ୍କ ଉଜ୍ଜ୍ବଳ ଯଶ ବର୍ଦ୍ଧନ କରୁ ।

ତ୍ର୍ୟମ୍ବକଂ ଯଯାମହେ ସୁଗନ୍ଧିଂ ପତିବେଦନମ୍

ଉର୍ବାରୁକମିବ ବନ୍ଧନାଦିତୋ ମୃକ୍ଷୀୟମାମୃତଃ ॥ ଯଜୁର୍ବେଦ

ଉଭୟ ପତିଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଇବା ପାଇଁ ତ୍ର୍ୟାମ୍ବକଙ୍କୁ ଆମେ ସ୍ମରଣ କରି ଯଜ୍ଞ କରୁଛୁ , ଯେପରି ସେ ଆମଙ୍କୁ ପିତୃ ଗୃହରୁ ବିତ୍ୟୁତ କରନ୍ତୁ ସିନା ପତି ଗୃହରୁ କେବେ ବି ବତ୍ୟୁତ ନ କରନ୍ତୁ ।

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୮୫

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଆଶାସାନା ସୌମନସଂ ପ୍ରଜାଂ ସୌଭାଗ୍ୟଂ ରୟିମ୍

ପତ୍ୟୁରନୁବ୍ରତା ଭୂତ୍ୱା ସନ୍ନହ୍ୟସ୍ୱାମୃତାୟକମ୍ ॥

ଅଥର୍ବବେଦ

ମୁଁ ଯଜ୍ଞାଦି ଶୁଭ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ ଶୁଭବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରେ । ପତିର
ଅନୁବ୍ରତୀ ହୋଇ ସୌଭାଗ୍ୟ, ଆନନ୍ଦ , ଧନ ଓ ସନ୍ତାନ କାମନା କରି ପ୍ରସନ୍ନ
ଅଛି ।

ସମଞ୍ଜାନ୍ତୁ ବିଶ୍ୱଦେବାଃ ସମାପୋ ହୃଦୟାନି ନୌ

ସଂ ମାତରିଶ୍ୱା ସଂ ଧାତା ସମୁଦେଷ୍ଠି ଦଧାତୁ ନୌ ॥

ରକ୍ ବେଦ

ଆମ ଦୁହିଙ୍କ ହୃଦୟ ଜଳ ସଦୃଶ ପ୍ରେମ ପୁର୍ବକ ମିଳିତ ହୋଇଯାନ୍ତୁ ।
ବିଶ୍ୱନିୟନ୍ତ୍ରା ପରମାତ୍ମା ଓ ମାତୃ ସ୍ଥାନୀୟା ବିଦୁଷୀମାନେ ଆମର ଏହି ପ୍ରେମକୁ
ସର୍ବଦା ସ୍ଥିର ରଖନ୍ତୁ ।

କୁଳାୟିନୀ ଘୃତବତୀ ପୁରନ୍ଧିଃ ସେ୍ୟାନେ ସୀଦ ସଦନେ ପୃଥିବ୍ୟାଃ

ଅଭିତ୍ୱା ରୁଦ୍ରା ବସବୋ ଗୁଣନ୍ତିମା ।

ବ୍ରହ୍ମ ପୀପିହି ସୌଭଗାୟାଶ୍ୱିନାଧ୍ୟର୍ଯ୍ୟ ସାଦୟତାମିହତ୍ୱା ।

ହେ ସ୍ତ୍ରୀ ! ତୁମେ କୁଳବତୀ, ଘୃତ ଆଦି ପୁଷ୍ଟିଯୁକ୍ତ ପଦାର୍ଥର

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୮୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଉପଯୋଗ କରିଣୀ, ତେଜସ୍ବିନୀ, ବୁଦ୍ଧିମତୀ ଓ ସକର୍ମ କରି ସୁଖି ରହ । ତୁମେ ଏପରି ଗୁଣବତୀ ହୁଅ ଯେ ବସୁ ଓ ରୁଦ୍ର ତୁମର ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତୁ । ସୌଭାଗ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ତୁମେ ବାରମ୍ବାର ବେଦମନ୍ତ୍ର ରୂପକ ଅମୃତ ପାନ କର ।

ଏହିପରି ବେଦରେ ଅନେକ ଶ୍ଳୋକ ଅଛି ଯାହା ସ୍ତ୍ରୀଲିଙ୍ଗ ବାଚକ ଏବଂ କୁମାରୀ ଓ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ପରମାତ୍ମାଙ୍କୁ ବେଦମନ୍ତ୍ର ଦ୍ବାରା ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ଯଦି ମହିଳାମାନେ ବେଦପାଠ ନକରି ପାରିବେ ତେବେ ଏପରି ଶ୍ଳୋକ କାହିଁକି ବେଦରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ସେହିପରି ଆହୁରି ଅଧିକ ବେଦ ପୃଷ୍ଠା ଓଲଟାଇଲେ ଜଣାଯିବ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣେତର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମଧ୍ୟ ବେଦପାଠ କରିପାରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବାରଣ ନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ ଏହା ସର୍ବଜନ ବିଦିତ ଯେ ବେଦମନ୍ତ୍ର ବିନା ଯଜ୍ଞ ଅସମ୍ଭବ ଓ ଯଜ୍ଞରେ ସ୍ବାମୀ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଉଭୟେ ଉପବେଶନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରଭୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଯଜ୍ଞ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ମାତା ସୀତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି , ଏକ ସୁନାର ପିତୁଳା ସ୍ଥାପନ କରି , ସମ୍ପନ୍ନ କରିଥିଲେ । ଯଜ୍ଞରେ ଯେହେତୁ ସ୍ବାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଉଭୟ ବେଦମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରଣ କରିଥାନ୍ତି ତେଣୁ ମହିଳା ମାନଙ୍କର ବେଦପାଠ ନ କରି ପାରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଆସୁଛି କେଉଁଠୁ ? ତେଣୁ ଏହି ପ୍ରାମାଣୀକ ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ମହିଳା ମାନଙ୍କର ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ, ଉପାସନା, ଜପ , ସାଧନା ଇତ୍ୟାଦି କରିବାର ଅଧିକାର ରହିଛି । ସେହିପରି ଜାତି ବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ବିଶେଷରେ ବେଦପାଠ ତଥା ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୮୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଉପାସନା, ଜପ ଓ ସାଧନା ଇତ୍ୟାଦି କରିବାର ଅଧିକାର କାହାରିକୁ ବାରଣ କରା
ଯାଇନାହିଁ ।

ସଂସାରରେ ଯେତେ ପ୍ରକାର ସମ୍ବନ୍ଧ ରହିଛି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ମାତା ଓ ସନ୍ତାନର ସମ୍ବନ୍ଧ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ । ଗୀତାରେ ଭଗବାନ କହିଛନ୍ତି —

ଯେ ଯଥା ମାଂ ପ୍ରପଦ୍ୟନ୍ତେ ସ୍ତ୍ରୀ ତଥ୍ୟେବ ଭଜାମ୍ୟହମ୍ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ଯେ ଯେଉଁ ଭାବରେ ମୋର ଶରଣରେ ଆସନ୍ତି ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ
ସେହିପରି ଶରଣ ଦେଇଥାଏ । ତେଣୁ ଭଗବାନଙ୍କର ପ୍ରସନ୍ନତା ଭକ୍ତର ଭାବ
ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ସେହିପରି ସନ୍ତାନର କାରୁଣ୍ୟ, ସମର୍ପଣ ଭାବ, ଶ୍ରଦ୍ଧା
ଭକ୍ତି ଓ ପ୍ରାର୍ଥନାଦ୍ୱାରା ମାତୃ ହୃଦୟ, ସ୍ୱଳ୍ପ ସମୟରେ ମମତା, ସନ୍ତାନ ବସ୍ତ୍ରଲତା,
ଶ୍ରଦ୍ଧା, ସ୍ନେହ, ଓ କୋମଳତା ଇତ୍ୟାଦିରେ ଦ୍ରବିଭୂତ ହୋଇ ସନ୍ତାନକୁ କୋଳେଇ
ନେଇଥାଏ । ତେଣୁ କେଉଁ ଅନାଦି କାଳରୁ ଯୋଗୀ ରକ୍ଷିମାନେ ମାତୃଭାବନାରେ
ଇଶ୍ୱର ଆରାଧନା କରିଥାନ୍ତି । ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା ସବୁ ଭାରତୀୟ ମାନଙ୍କର
ଏକ ଧାର୍ମିକ ନିତ୍ୟକର୍ମ । ସନ୍ଧ୍ୟା ବନ୍ଦନା ଓ ଉପାସନା ଯେ କୌଣସି ବୈଦିକ
ପଦ୍ଧତିରେ କରାଗଲେ ବି ଉପାସନାର ମୂଳ ତତ୍ତ୍ୱ ସ୍ୱରୂପ ଗାୟତ୍ରୀ ସନ୍ଧ୍ୟା ଓ
ଉପାସନା ଅବଶ୍ୟ କରଣୀୟ । ବିଶେଷରୂପେ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା ବା ଅନୁଷ୍ଠାନ
ନ କରି ପାରିଲେ ବି ନିତ୍ୟକର୍ମ ରୂପେ ଦୈନିକ ପଞ୍ଚକୋଷି ସନ୍ଧ୍ୟା କରା

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୮୮

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଯାଇପାରେ । ମାତା ପିତାଙ୍କ ନିକଟରେ ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତି ସର୍ବଦା ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ହୋଇଥାନ୍ତି ଓ ମାତା ପିତାଙ୍କ ନିକଟରେ ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ଅସମାନତା ନ ଥାଏ । ସେହିପରି ନର ଓ ନାରୀ ପୃଥକ ହୋଇଥିଲେ ବି ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ନିକଟରେ କେବଳ ହିଁ ସନ୍ତାନ । ତେଣୁ ଧାର୍ମିକ ଓ ଆତ୍ମକଲ୍ୟାଣ ସାଧନାରେ ଇଶ୍ବର ଭକ୍ତଙ୍କୁ ସମାନ ଅଧିକାର ଦେଇଛନ୍ତି ।

॥ ନାରୀ ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା ॥

ବେଦପାଠ ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନାରେ ସାର୍ବଜନୀନ ଅଧିକାରକୁ ଉପରୋକ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରମାନେ ସମର୍ଥନ ଦେଇ ସାରିଲା ପରେ ମହାମାନ୍ୟ ପଣ୍ଡିତ ଶର୍ମା ନାରୀ ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା ଉପରେ ନିଜର ବ୍ୟାଖ୍ୟା , ବିଚାର ବିମର୍ଶ ଓ ଅଭିମତ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଦେଇଛନ୍ତି । କୌଣସି ଗତିହୀନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଗତିଶୀଳ କରିବାକୁ ହେଲେ ,ପରମାଶୁର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନ ପ୍ରୋଟନ ପରି ଦୁଇ ବିପରିତ ଧର୍ମୀ ତତ୍ତ୍ୱ ତଥା ପାରସ୍ପରୀକ ଆକର୍ଷଣ ବିକର୍ଷଣ ବା ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କରି ପାରୁଥିବା ତତ୍ତ୍ୱର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । ସେହିପରି ଚେତନ ଜଗତକୁ କ୍ରିୟାଶୀଳ କରିବାକୁ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷ ରୂପକ ଦୁଇ ବିପରୀତ ଧର୍ମୀ ତତ୍ତ୍ୱ, ସୃଷ୍ଟିର ପରିସର ମଧ୍ୟକୁ ଆସିଛି । ପୁରୁଷ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ବିପରିତ ଧର୍ମୀ ହେଲେ ବି ସେ ଦ୍ୱୟଙ୍କ ପାରସ୍ପରୀକ ସମ୍ମିଳନରୁ ଚୈତନ୍ୟଶକ୍ତି ଜଗତକୁ ଚେତନ, ଆନନ୍ଦ, ସଂକଳ୍ପ,

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଗତିଶୀଳ,କ୍ରିୟାଶୀଳ ଓ ବୁଦ୍ଧିଶୀଳ ଅବସ୍ଥାକୁ ରୂପାନ୍ତରୀତ କରିପାରିଛି । ସେହି କାରଣରୁ ପୁରୁଷ ଓ ନାରୀ ତତ୍ତ୍ୱଦ୍ୱୟ ଭିନ୍ନତା ମଧ୍ୟରେ ବି ପରସ୍ପରର ଏପରି ପରିପୁରକ ହୋଇଥାନ୍ତି ଯେ ଜଣେ ଅନ୍ୟଜଣଙ୍କ ବିନା ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଯାଏ । ଉଭୟଙ୍କ ସ୍ଥାନ,ମହତ୍ତ୍ୱ,ଉପଯୋଗ ଓ ଅଧିକାର ସମାନ । ତେଣୁ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ମଧ୍ୟ ଏହି ତତ୍ତ୍ୱଦ୍ୱୟର ସମାନ ଅଧିକାର । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନାରୀ ଅଧିକାରର କେତେକ ଶାସ୍ତ୍ରିୟ ସମାଧାନ ଆଗରୁ ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ପରି ନାରୀମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଧି ବାଧ୍ୟାନ ସହ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗାୟତ୍ରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି ପାରିବେ ।

ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନାରୀମାନେ ପରିବାରର ବ୍ୟସ୍ତବହୁଳ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟରେ ଜଡ଼ିତ ରହି ସମୟର ଅଭାବ ମଧ୍ୟରେ ଥାନ୍ତି , ଯାହାର ଛୋଟପିଲା ଅଛି ସେମାନେ ଛୋଟପିଲାର ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର୍ମ ,ମଳମୁତ୍ର ଓ ଶରୀର ପରିଷ୍କାର କରୁ କରୁ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ସେତେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ମଧ୍ୟରେ ରହି ପାରି ନ ଥାନ୍ତି ଓ ବୃଦ୍ଧ ବୃଦ୍ଧାଙ୍କ ସେବା ଜନିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହି ସମୟ ସଞ୍ଚୟ କରିପାରି ନ ଥାନ୍ତି । ସେହିପରି କର୍ମଜୀବି ମହିଳାମାନେ ମଧ୍ୟ ଗୃହ ତଥା କର୍ମସ୍ଥଳର ଯାବତୀୟ କର୍ମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ବିବ୍ରତ ହୋଇ ସମୟ ସଞ୍ଚୟ କରିବାରେ ଅକ୍ଷମ ଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗାୟତ୍ରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରେ ନାହିଁ । ସେହି ହେତୁ ପଣ୍ଡିତ ମହୋଦୟ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରୀ ଲଘୁ ଗାୟତ୍ରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଉପଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ରତ୍ନମତୀ ହେବା

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୯୦

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ସମୟରେ ଅଥବା ଅନୁଷ୍ଠାନ କରୁଥିବା ସମୟରେ ରତ୍ନ ହେଲେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ ଓ ଶୁଦ୍ଧସ୍ନାନ ପରେ ବନ୍ଦ କରିଥିବା ସ୍ତରରୁ ପୁଣି ଥରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ସନ୍ତାନ ସମ୍ଭବା ନହେଉଥିବା ମହିଳା, ସନ୍ତାନ ସମ୍ଭବା ହୋଇ ମଧ୍ୟ ସନ୍ତାନ ନଷ୍ଟ ହେଉଥିବା ଭୋଗୁଥିବା ମହିଳା, ନିସନ୍ତାନ ମହିଳା , ରୁଗ୍ଣ ସନ୍ତାନବାଳା ମହିଳା, ଯେଉଁ ମହିଳାଙ୍କର ସନ୍ତାନ ବିପଥଗାମୀ, ଅସଦାଚାରୀ,ବିଦ୍ୟା ଅମନଯୋଗୀ ଓ ଦୁଷ୍ଟବୃତ୍ତିଯୁକ୍ତ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ମାତାଙ୍କ ଉପାସନା କରି ଏ ପ୍ରକାର ମାନସୀକ ଦୁର୍ଗ୍ଗିତାରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ପାରିବେ । ପରିବାରରେ ବୟସ୍କମାନଙ୍କ ସୁସ୍ଥତାପାଇଁ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବାରେ କୌଣସି ବାଧା ନାହିଁ । ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନ ଏପରି ଅନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନୁହେଁ ମାତ୍ର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ ରହିବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ।

ବେଦମୁର୍ତ୍ତି ମହାମାନ୍ୟ ପଣ୍ଡିତ ଶର୍ମା ଗାୟତ୍ରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଉପଦେଶ ସମାଜର କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିପାଇଁ ସୀମିତ କରି ନାହାନ୍ତି ଏପରି କି ବିଧବା ମହିଳା ଓ କୁମାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସୀମିତ ନୁହେଁ । ସେ କହିଛନ୍ତି ବିଧବାମାନେ ସେମାନଙ୍କର ମନୋନିଗ୍ରହ,ସଦାଚାର,ବିବେକ, ଆତ୍ମସଂଯମ, ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟପାଳନ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରୀୟନିଗ୍ରହ ପାଇଁ ଗାୟତ୍ରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନର ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ । ସାଧନା ଆରମ୍ଭ ଦିନଠାରୁ ସେମାନଙ୍କର ମନରେ ସ୍ଥିରତା ଆସିଯାଏ, ଚିତ୍ତଶୃଙ୍ଖଳା ଦୂର ହୋଇଯାଏ ଓ ତା ସ୍ଥାନରେ ସଂଯମତା, ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି,

ଫାକଲନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୯୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ସବୁଗୁଣୀ ଭାବନା,ଶୁଦ୍ଧତା ଓ ପବିତ୍ରତା ଧିରେ ଧିରେ ବୃଦ୍ଧି ହେବାକୁ ଲାଗେ ।
ଧିରେ ଧିରେ ତାଙ୍କର ଗାୟତ୍ରୀ ରୂପରେ ଇଶ୍ବର ସାକ୍ଷାତ୍‌କାର ହେବାକୁ ଲାଗେ ।
ଧିରେ ଧିରେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଶାଶ୍ବତ ସୁଖ ଶାନ୍ତି ନିକଟରେ ସଧବା
ମହିଳାଙ୍କ ସୁଖ ଶାନ୍ତିକୁ ତୁଚ୍ଛ ମନେକରିବେ ।

॥ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ଅନିଷ୍ଟ ଗୁନ୍ୟ ॥

ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନ୍ତ୍ର ସାଧନାରେ ବିଶେଷ ବିଧି ବିଧାନର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ବୈଦିକ କର୍ମକାଣ୍ଡ ବିଧାନ ଅନୁସାରେ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା, ନିତ୍ୟ ସନ୍ଧ୍ୟାଅନୁଷ୍ଠାନ, ଓ ପୁରୁଷରଣ ଆଦି ଉଚିତ ସମୟରେ ବିଧି ବିଧାନ ସହ କରାଯାଏ । ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଧି ବିଧାନରେ ତ୍ରୁଟି ହେଲେ ,ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତିତା ନ ରହିଲେ, ନିତ୍ୟତା ଖଣ୍ଡିତ ହେଲେ, ସାଧନ ପଦ୍ଧତିରେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହେଲେ, ପୁରୁଷରଣରେ ତ୍ରୁଟି ହେଲେ , ସିଦ୍ଧି ତ ମିଳି ନ ଥାଏ ତା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସାଧନା, ସାଧକ ପ୍ରତି ହାନିକାରକ ହୋଇଯାଏ । ଫଳରେ ସେହି ସାଧକମାନେ ଖଣ୍ଡିତସାଧକ ରୂପେ ଅନେକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗ କରନ୍ତି । ପୁରାଣ ବର୍ଣ୍ଣିତ ବୁଦ୍ଧାସୁର ଓ ଇନ୍ଦ୍ର ବେଦମନ୍ତ୍ର ଅଶୁଦ୍ଧ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା କାରଣରୁ ଘାତକ ସଙ୍କଟ ଭୋଗିଥିଲେ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷେ ଅଜ୍ଞାନତା ବଶତଃ ପୁରୁଷରଣରେ ତ୍ରୁଟି ହେଲେ ବି

ଫଳକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୯୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ଥିବା କାରଣରୁ ସାଧନା ହିତକାରକ ହୋଇଯାଏ । ଯଥା ଦସ୍ୟୁ ରତ୍ନାକର ମୁନିଙ୍କ ଉପଦେଶରେ ମରା ଶବ୍ଦ ଉଚ୍ଚାରଣ କରି ସାଧନା କରୁ କରୁ ତାହା ରାମ ଶବ୍ଦରେ ପରିଣତ ହୋଇ ଯିବାରୁ ସେ ବାଲ୍ମୀକିରୁପେ ଜଗତ ବିଦିତ ହେଲେ । ସେହିପରି ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନାରେ ବି ବିଶେଷ ବିଧି ବିଧାନ ସହିତ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବିଶ୍ୱାସର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ମାତ୍ର ଏହି ସାଧନାରେ ଏତିକି ବିଶେଷତା ହେଉଛି ଯେ ସାଧନାର ବିଧିବିଧାନରେ ହେଉ କି ଜପ ବା ପୁରଷ୍କରଣରେ ହେଉ କୌଣସି ଭୁଲ ତୃଟି ହେଲେ ବି ତାହାର ଫଳ ହାନିକାରକ ହୋଇ ନଥାଏ । ସ୍ନେହ ଓ ମମତା ଦ୍ରବିଭୂତ ମାତା ଯେପରି ସର୍ବଦା ସନ୍ତାନର ହିତ ଚିନ୍ତା କରୁଥାନ୍ତି ସେହିପରି ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ଶକ୍ତିଦ୍ୱାରା ସାଧକର ସର୍ବଦା ହିତ ହିଁ ହୋଇଥାଏ । ଜଣେ ସାଧାରଣ ମାତା, ସନ୍ତାନର ସମସ୍ତ ଦୋଷ ତୃଟିରେ କେବେ ବି ଦୂର୍ଭାବନା ରଖି ନଥାନ୍ତି କି କେବେ ବି ତାର ଅହିତ କାମନା କରି ନ ଥାନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ସନ୍ତାନର ସମସ୍ତ ଦୋଷତୃଟିରେ ବା ବିପରିତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଜଣେ ସାଧାରଣ ଜନନୀ ତାର ପୁର୍ବର ଦୟାଳୁତା, ମମତା, ଓ ସନ୍ତାନ ବସ୍ତଳତା ବଳବତ୍ତର ରଖିପାରେ, ତେବେ ଜଗତଜନନୀ, ସମସ୍ତ ଦିବ୍ୟଗୁଣ ସମ୍ପନ୍ନା ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକତର ବସ୍ତଳତା, ଦୟାଳୁତା ଓ ମମତା ଆଶା କରା ଯାଇପାରେ । ପୁନଃ ସତ୍ତ୍ୱଗୁଣୀ ସାଧନାରେ ସାମାନ୍ୟ ତୃଟି ରହିଲେ ତାହା ଅହିତକାରୀ ହୋଇ ନ ଥାଏ ବୋଲି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭଗବାନ ଗୀତାରେ କହିଛନ୍ତି ।

ଫାକଲନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୯୩

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ନେହାଭିକ୍ରମ ନାଶୋଃସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତ୍ୟୋବାୟ ନ ବିଦ୍ୟତେ ।

ସ୍ବସ୍ଥ ମପ୍ୟସ୍ୟ ଧର୍ମସ୍ୟ ତ୍ରାୟତେ ମହତୋ ଭୟାତ୍ ॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବତ ଗୀତା ଅ ୨-୪୦

କୌଣସି ସତ୍ କର୍ମ କେବେ ନାଶ ହୁଏନାହିଁ ଓ ତାହା କ୍ଷୟ ଓ ବୃଦ୍ଧି ସହିତ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହେଉଥାଏ । କେବେ ବି ବିପରିତ ଫଳଦାୟୀ ହୋଇ ନ ଥାଏ । ସତ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଉଥିବା କର୍ମ କେବେ ବି ନିରର୍ଥକ ହୁଏ ନାହିଁ ଓ ସର୍ବଦା ଶୁଭଫଳ ହୋଇଥାଏ । ସ୍ବସ୍ଥ ମାତ୍ର ସତ୍ କର୍ମରେ ବୃହତ୍ ଭୟର ବିନାଶ ଘଟି ଥାଏ ।

ଯେପରି ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ବାଦିଷ୍ଟ ଆହାର ଥରେ ଆସ୍ବାଦ କଲେ ବାର ବାର ଆସ୍ବାଦନ ପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ଯାତ ହୁଏ ସେହିପରି ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା ଏପରି ଏକ ସାତ୍ତ୍ବିକ କର୍ମ ଓହଁରେ ତୃପ୍ତି କିମ୍ବା ଅନୀୟମିତତା ଦେଖା ଦେଲେ ତାହା ବିପରିତ ଫଳ ତ ଦେଇ ନ ଥାଏ ବରଂ ବାର ବାର ପୁନଃ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ମନ ସ୍ବତଃ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ଏପରି ଏକ ସ୍ବାଦିଷ୍ଟ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଆହାର ଯାହାକୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାକୁ ମନ ବାର ବାର ଆକର୍ଷିତ ହେଉଥାଏ । ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ସ୍ବସ୍ଥ ମାତ୍ର ଆରମ୍ଭହୋଇ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲେ ତାହା ନିଷ୍ଫଳ ଯାଏ ନାହିଁ ବରଂ ବିପତ୍ତି ଓ ସଂକଟରୁ ଉପନ୍ନ ଭୟ, ଅଚିରେ ଦୂର ହୋଇ ଯାଏ । ଭାଗବତରେ ଭଗବାନ ନାରଦଙ୍କୁ କହିଛନ୍ତି , ଯେଉଁ ଅଳ୍ପବୁଦ୍ଧି, ଅଳ୍ପବିଦ୍ୟାୟୁକ୍ତ ମନୁଷ୍ୟ କଠିନ ବିଧି

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୯୪

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ବିଧାନ ସହିତ ନିଷ୍ଠାପର ହୋଇ ଓ କଠିନ ନୀତି ନିୟମ ପାଳନରେ ଅନ୍ୟ ଦେବୀ ଦେବତାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର ସାଧନା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ନ ହୋଇ ପାରନ୍ତି , ସେମାନେ ଅନ୍ୟକିଛି ଅନୁଷ୍ଠାନ କରନ୍ତୁ ବା ନ କରନ୍ତୁ , କେବଳ ସ୍ୱଳ୍ପ ବିଧାନଯୁକ୍ତ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନାରେ ନିଷ୍ଠା ରଖିଲେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଉପକୃତ ହେବେ । କେବଳ ସନ୍ଧ୍ୟା କରିବା ସମୟରେ ଭକ୍ତିର ସହ ୩୦୦୦ ଗାୟତ୍ରୀ ଜପ କରିପାରିଲେ ମନୁଷ୍ୟ ଦେବତୁଲ୍ୟ ହୋଇଯାଏ । ପଣ୍ଡିତମାନେ କହିଛନ୍ତି ଜପ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ନ୍ୟାସ କରିବା ଉଚିତ କାରଣ ‘**ଦେବେଭୂତା ଦେବଂ ଯଜେତ୍**’ । ଏହାର ଅର୍ଥ ନିଜକୁ ଦେବତାପରି କରି ଦେବତା ପୂଜନ କରିବା ଉଚିତ । କୌଣସି କାରଣରୁ ଯଦି ନ୍ୟାସ କରି ନ ପାରିଲେ ତେବେ କେବଳ ମାତାର ମନ୍ତ୍ର ଜପ କକିପାରିଲେ ତାହା ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ଯଦି କେହି ସାଧନ ନିୟମ ପାଳନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରେ, ତେବେ ତା ପାଇଁ ଏ ଯୁଗରେ ନିଷ୍ଠାପର ଓ ନିଷ୍ଠାମ ଭାବରେ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ସର୍ବୋତ୍ତମ । କେହି ଯଦି କୌଣସି ପ୍ରାଣିକୁ ଧରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକରେ, ତାକୁ ବିଭିନ୍ନ କଳ କୌଶଳ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ହୋଇ ଥାଏ ମାତ୍ର ଯଦି ଏକ ବାଛୁରି ତାର ମା କୁ ଡାକିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକରେ ତେବେ ସେ କେବଳ ମା ମା ବୋଲି ରନ୍ଧି କରି ଥାଏ ଏବଂ ପରେ ପରେ ତାର ମା ଆସି ତାପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଯାଏ ଓ ମମତାପୂର୍ଣ୍ଣ ମନରେ ତାକୁ ଚାଟି ଚାଟି ସ୍ତନ୍ୟପାନ କରାଇଥାଏ । ଠିକ୍ ସେହିପରି ଯଦି କେହି ଶୁଦ୍ଧା ଓ ଭକ୍ତିର ସହ ଗାୟତ୍ରୀମାତାଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ କରେ ତେବେ ମାତା ନିଶ୍ଚିତ ତା ଡାକ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୯୫

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଶୁଣି ଆନ୍ତି ଓ ପାଖକୁ ଆସି ତାଙ୍କର ଅମୃତମୟ ଆଶୀର୍ଷ ଅଜାତି ଦେଇଥାନ୍ତି ।
ସାଧନାରେ ଅଜାଣତାରେ ତୃପ୍ତି ରହିଲେ ମାତା ତାହା କ୍ଷମା କରି ଦିଅନ୍ତି ସତ
କିନ୍ତୁ ଜାଣି ଶୁଣି ତୃପ୍ତି କରିବା ଅନୁଚିତ । ତେଣୁ ମାତାର ଆରାଧନା ଓ
ଉପାସନାରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସାବଧାନତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ହେବ ଯେପରି
ଉପାସନାର ବିଧି ବିଧାନ, ଜପ, ଜଞ୍ଜ ଇତ୍ୟାଦିରେ କୌଣସି ଭୁଲ ତୃପ୍ତି ନ ରହେ
। ଅଜ୍ଞତା ବଶତଃ ଯଦି କିଛି ତୃପ୍ତି ରହିଗଲା ତେବେ ବିଚଳିତ ହେବାର କୌଣସି
କାରଣ ନାହିଁ । ତୃପ୍ତି ହୋଇଗଲେ କ୍ଷତି ହେବ ଭାବି ସାଧନାରୁ ବିରତ
ହୋଇଯିବା ଆଦୌ ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

॥ ସ୍ଥିରତା ଓ ଏକାଗ୍ରତା ସାଧନାର ଅଙ୍ଗ ॥

ଅଶାନ୍ତ, ଆଶଙ୍କାଗ୍ରସ୍ତ, ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ, ଉଦ୍‌ବେଜିତ, ଚିନ୍ତିତ, ଭୟରେ ମନ କେବେ
ହେଲେ ସ୍ଥିର ରହିପାରେ ନାହିଁ । କେତେବେଳେ ମନ ଭୟ ଓ ଆଶଙ୍କାରେ
ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ଉଠେ ତ କେତେବେଳେ ଦୁଃଖରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ ଉପାୟ
ଖୋଜି ବୁଲେ ଓ ପୁଣି କେତେବେଳେ ଉଦ୍‌ବେଜିତ ହୋଇ ପ୍ରତିଶୋଧ ପରାୟଣ
ହୋଇ ଉଠେ । ମନର ଏପରି ସ୍ଥିତିରେ, ସାଧନା ସମୟରେ କଣ ମନ୍ତ୍ର ଜପ କରୁ
ଥିବ ଓ ହାତ ମାଳା ଗଡ଼ାଉଥିବ ମାତ୍ର ଚିତ୍ତ ଓ ମନ ଆଉ କେଉଁ ଆଡ଼େ ଥିବ ।

ଫଳକନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ଏପରିସ୍ଥଳେ ମନ କୁ ଆୟତ କରିବା କଠିନ ହୋଇ ପଡ଼େ । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନ ସବୁ ଦିଗରୁ ବିରତ ନ ହୋଇଛି, ଚିତ୍ତ ସ୍ଥିର ନ ହୋଇଛି, ମନରେ ଭକ୍ତି ଭାବନା, ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଜାଗ୍ରତ ନ ହୋଇ ମାତାଙ୍କ ଚରଣରେ ତନ୍ମୟତା ପୂର୍ବକ ନ ଲାଗିଛି ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ମାତାଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ଆକର୍ଷିତ ହେବ କିପରି ଓ ଅଭିଷ୍ଟ ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାକୁ ମାତାଙ୍କ ସହଯୋଗ ମିଳିବ କିପରି ? ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ମନୁଷ୍ୟ ଯଦି କିଛି ବିଶେଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରି କେତେକ ମାଳା ଜପ କରି ସାରିଲା ପରେ , ଭକ୍ତିଭାବନା ବିଶ୍ୱାସ ଓ ସ୍ଥିର ଚିତ୍ତ ଅଭାବରୁ , ତା ମନରେ ବିପରିତ ଭାବନା ଜାଗ୍ରତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି, ସେତେବେଳେ ସେ ଭାବି ଚାଲେ, ଏହି ଅଭିଳାଷ ପୂର୍ତ୍ତିପାଇଁ ଅନ୍ୟ କିଛି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ ନ କରି ଅଥବା ସମୟ ବିତାଇବା ଅନୁଚିତ । ଏହି ଭାବନା ବଳବତ୍ତର ହେଲେ ସେ ଜପ ଓ ଉପାସନା ଖଣ୍ଡିତ କରିଦିଏ ।

ଶ୍ରଦ୍ଧା , ବିଶ୍ୱାସ ଓ ମାନସୀକ ସ୍ଥିରତାର ଶକ୍ତି ଅପାର । ଏହି ତ୍ରୀଶକ୍ତି ସାହାଯ୍ୟରେ ମନୁଷ୍ୟ କଠିନରୁ କଠିନତର କର୍ମ ଅଟିରେ ଓ ଅତି ସହଜରେ ସାଧନ କରିପାରେ ଯେପରି ଗଙ୍ଗାଙ୍କୁ ଭୂଃ ପୃଷ୍ଠକୁ ଆଣି ପିତୃପୁରୁଷଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବାରେ ଭଗିରଥ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରିଥିଲେ । ଯେଉଁ ଶକ୍ତି ବଳରେ ଧୃବ ଓ ନାମଦେବ ପରି ବାଳକ ପରମାତ୍ମାଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଗଲେ, ଗଭୀରଭାବେ ବିଳାସ ବ୍ୟସନରେ ଆସକ୍ତ ସୁରଦାସ ଓ ତୁଳସୀଦାସ ସବୁ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ତାହା ଉପରୋକ୍ତ ଶ୍ରଦ୍ଧା, ବିଶ୍ୱାସ ଓ ମାନସୀକ ସ୍ଥିରତା ରୂପକ ତ୍ରୀଶକ୍ତି ବ୍ୟତୀତ

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୯୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହଁ । ଏହି ତ୍ରୀଶକ୍ତିର ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ହେଲେ ଆମକୁ ଏତିକି ମାତ୍ର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ବିଶେଷ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ସଂକଳ୍ପ କରିବା ଓ ସାଧନାର ବିଶେଷ ନିୟମମାନ ପାଳନ ପୂର୍ବକ ସାଧନାରେ ଦୃଢ଼ବ୍ରତୀ ହେବା ।

ପଣ୍ଡିତମାନେ କହନ୍ତି ସନ୍ଦେହ, ମନ୍ଦ ନଷ୍ଟ କରେ ଓ ଚିତ୍ତ ଚଞ୍ଚଳତା, ଜପ ନଷ୍ଟ କରେ । ପ୍ରକୃତରେ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନତା, ବ୍ୟଗ୍ରତା, ଅସ୍ଥିରତା ଓ ସନ୍ଦିଗ୍ଧତା କୌଣସି ବିଶେଷ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ସଫଳ ହେବାକୁ ଦେଇ ନ ଥାଏ । ଏହି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦୂର କରିବାପାଇଁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଧାର୍ମିକ, ଶୁଦ୍ଧ ଓ ଗୁଣି ବ୍ୟକ୍ତିର ସାହାଯ୍ୟ ନେବାକୁ ପଣ୍ଡିତମାନେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଯେପରି ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ଓକିଲ, ଡାକ୍ତର ଓ ଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞ ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କର ସମୟ କ୍ରୟ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ, ସେପରି ବରଣକରି , ଦକ୍ଷୀଣାଦେଇ ଧାର୍ମିକ ଶୁଦ୍ଧ ଓ ଗୁଣି ବ୍ୟକ୍ତି ସାହାଯ୍ୟରେ ଗାୟତ୍ରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରା ଯାଇପାରେ । ସାଧାରଣତଃ ପାରିବାରିକ ପୂଜା ପାର୍ବଣ, ଶ୍ରାଦ୍ଧ, ମନ୍ଦିରରେ ଦେବତା ପୂଜନ, ଗୋପାଳ ସହସ୍ରନାମ, ନୌପତ୍ରୀକା ଦୂର୍ଗାପୂଜାରେ ଶ୍ରୀସପ୍ତଶତୀ ଚଣ୍ଡିପାଠ, ମହାମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ମନ୍ତ୍ର ଜପ, ରୁଦ୍ରାଭିଷେକ ଇତ୍ୟାଦି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପୁରୋହିତ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥାଏ । ପୂଜା ଶେଷରେ ପୁରୋହିତଙ୍କୁ ଦକ୍ଷୀଣା ଦିଆଯାଏ । ପୁରୋହିତ ଜଣେ ନିରପେକ୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇଥିବାରୁ ବିଧି ସହିତ ପୂଜା କରିବା ଓ ଯଜମାନର ହିତକାମନା ବ୍ୟତୀତ ତାଙ୍କ ମନରେ ଆଉ କୌଣସି ଅସ୍ଥିରତା ଆଶା କରାଯାଇ ନ ପାରେ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ମନ୍ଦିରରେ ପୂଜାପାଇଁ ମାସିକ ଭତ୍ତାରେ ମନ୍ଦିର ପୂଜକ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୯୮

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ନିଯୁକ୍ତ କରା ଯିବାର ପ୍ରଥା ଅଛି । ଫଳରେ ମନ୍ଦିର ପରିଚାଳକ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ପରିଚାଳନା କର୍ମରେ ସମୟ ବିତାଇଥାନ୍ତି । ସେହିପରି ଗାୟତ୍ରୀ ବିଶେଷ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ , ଶ୍ରଦ୍ଧା ବିଶ୍ୱାସ ଓ ମାନସିକ ସ୍ଥିରତା ଯୁକ୍ତ କୌଣସି ଶୁଦ୍ଧ, ଧାର୍ମିକ ଓ ଗୁଣୀ ପୁରୋହିତର ସାହାଯ୍ୟ ନିଆ ଯାଇପାରେ । ମାତ୍ର ଏପରି କର୍ମରେ ପୁରୋହିତଙ୍କୁ ଦକ୍ଷୀଣା ଦେବାରେ କେବେ କୁଣ୍ଠିତ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷେ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଜେ କରିବା ଉଚିତ । ସେହି ହିସାବରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଧି ବିଧାନ, ଏକାଗ୍ର ଚିତ୍ତ, ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ସହ, ନିଜର ହିତପାଇଁ ନିଜେ ହିଁ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କର ବିଶେଷ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟସ୍ତତା, ଅସ୍ୱସ୍ଥତା ଓ ଚିନ୍ତା ଜନକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ନିଜେ ନ କରି ପାରିଲେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଧାର୍ମିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଦ୍ୱାରା କରାଇ ନେଲେ କିଛି ବାଧା ନାହିଁ ।

॥ ସାଧନା ପାପ ମୁକ୍ତିର ଉପାୟ ॥

ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଆତ୍ମା ପବିତ୍ର, ଶୁଦ୍ଧ, ନିର୍ଲିପ୍ତ ଓ ଏକ ସ୍ୱଚ୍ଛ କାଚ ପାତ୍ର ସଦୃଶ । କାଚ ପାତ୍ରର କୌଣସି ରଙ୍ଗ ନାହିଁ ମାତ୍ର ସେହି ପାତ୍ରରେ ଯେଉଁ ରଙ୍ଗର ଜଳ ରଖାଯିବ, ପାତ୍ର ସେହି ରଙ୍ଗ ହୋଇଯିବ ଓ କୁହାଯିବ ପାତ୍ର ତି ସେହି ରଙ୍ଗର । ପୁଣି ପାତ୍ରର ଜଳ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଦେଲେ ପାତ୍ରର ରଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ

ଫଳକନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୯୯

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଯିବ । ଏହାହିଁ ଆତ୍ମାର ସ୍ଥିତି । ଗୁଣ, କର୍ମ ଓ ସ୍ୱଭାବର
ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସି ଆତ୍ମାର ପବିତ୍ରତା, ସ୍ୱଚ୍ଛତା ,କୁହେଳିକା ସଦୃଶ ରୂପରେ
ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଯିବ । ଗୀତାରେ ଭଗବାନ ଯାହା କହିଛନ୍ତି ତାର ଓଡିଆରେ
ରୂପାନ୍ତର ଏହି ପ୍ରକାର :-

ବିଦ୍ୟା ବନୟ ସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ରହ୍ମଣଙ୍କୁ ଗାତ୍ରୀ ହସ୍ତୀ ପ୍ରଭୃତିରେ
ଶ୍ୱାନ ଚଣ୍ଡାଳକୁ ମଧ୍ୟ ଆତ୍ମଜ୍ଞାନୀ ଦେଖନ୍ତି ସମଦୃଷ୍ଟିରେ ।

ଆତ୍ମଜ୍ଞାନୀ ପଣ୍ଡିତମାନେ ବିଦ୍ୱାନ୍ ଓ ବିନୟୀ ବ୍ରହ୍ମଣଙ୍କୁ ଯେପରି ଦେଖନ୍ତି
ଗୋରୁ, ହସ୍ତୀ,କୁକୁର, ଚଣ୍ଡାଳ ଆଦିଙ୍କୁ ସେପରି ସମାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖନ୍ତି ।
ଏହାର ଅର୍ଥ ଏହି ଯେ ଆତ୍ମାର ମୂଳ ସ୍ଥିତି ସ୍ୱଚ୍ଛ, ପବିତ୍ର ଓ ନିର୍ଲିପ୍ତ ହୋଇ ଥିଲେ
ବି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାଣୀର ମନ, ବୁଦ୍ଧି, ଅହଂକାର ଓ ଗୁଣ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ
ହୋଇ ଅସ୍ୱାଭାବକି ଭାବେ ବିକୃତ ହୋଇ ଥିବାର ପ୍ରତୀତ ହୁଏ । ରଜିନ ଜଳ
ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱଚ୍ଛ କାଚ ପାତ୍ରର ରଙ୍ଗ ବଦଳି ଗଳାପରି ମନ, ବୁଦ୍ଧି, ଅହଂକାର ଓ ଗୁଣ
ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆତ୍ମାର ସ୍ୱରୂପ ବଦଳି ଯିବାର ପ୍ରତ୍ୟୟ ହୁଏ । ଆଗରୁ
କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଜଳର ରଙ୍ଗ ବଦଳି ଗଲେ କାଚ ପାତ୍ରର ରଙ୍ଗ ବଦଳିଯାଏ ।
ସହେଦିରି ଜଳ ସଦୃଶ ମନ, ବୁଦ୍ଧି, ଅହଂକାର ଓ ଗୁଣ ମାନଙ୍କର ପରିବର୍ତ୍ତନ
ହୋଇଗଲେ ଆଜିର ଉଚିତ ପ୍ରକୃତିର ମନୁଷ୍ୟ କାଳିକି ସନ୍ଥ ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇଯିବ

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

। ପୁରାଣ କହେ ଏହିପରି ମନ, ବୁଦ୍ଧି, ଅହଂକାର ଓ ଗୁଣ ମାନଙ୍କର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଫଳରେ ଚାଷ୍ଟାଳ କୁଳୋତ୍ପନ୍ନ ଦସ୍ୟୁ ରତ୍ନାକର ,ମହାମାନ୍ୟ ବଲ୍ଲୀକରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଗଲେ, କଂସେଇ ପେଶାରେ ଜିବାକା ନିର୍ବାହ କରୁଥିବା ଅଜାମୀଳ ପରମଭକ୍ତ ହୋଇଗଲେ । ନିତ କୁଳରେ ଜନ୍ମଲାଭ କରିଥିବା କବୀର , ରାମାନୁଜ ଇତ୍ୟାଦି ଉଚ୍ଚବର୍ଣ୍ଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସଦୃଶ ହୋଇଗଲେ ଓ କ୍ଷତ୍ରୀୟ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ମଧ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମର୍ଷି ପାଳଟି ଗଲେ । ସେହି ଉଚ୍ଚକୁଳର ତଥା ଉଚ୍ଚଭାବାପନ୍ନ ମନୁଷ୍ୟ ମନ, ବୁଦ୍ଧି, ଅହଂକାର ଓ ଗୁଣ ମାନଙ୍କର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଫଳରେ ନିତ କର୍ମ କରି ନିତତର ହେବାର ଉଦାହରଣମାନ ପୁରାଣମାନଙ୍କରେ ଭରି ରହିଛି । ମହାଜ୍ଞାନୀ ବିଶ୍ୱବା ନନ୍ଦନ ରାବଣ ରାକ୍ଷସ ରୂପେ ଜଣା, ଯୁଦ୍ଧଶାସ୍ତ୍ର ବିଶାରଦ ଦ୍ରୋଣାଚାର୍ଯ୍ୟ ଓ ମହାଜ୍ଞାନୀ କୁରୁଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭୀଷ୍ମ ଅନ୍ୟାୟୀ କୌରବଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ କଲେ ,ରକ୍ଷି ପରାଶର କୁମାରୀ ଧୀବର କନ୍ୟା ସହିତ ମିଳିତ ହୋଇଗଲେ, ଚନ୍ଦ୍ର ଗୁରୁପତ୍ନୀ ହରଣରେ କଳଙ୍କିତ ହେଲେ, ଇନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟ ସହସ୍ର ଆଖିର ଶାପ ପାଇଥିଲେ,ପୁଣ୍ୟବାନ୍ ଧର୍ମରାଜ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ମିଥ୍ୟା କହି ଫଳ ସ୍ୱରୂପ କଳୀର ଝଲକ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ । ଏଥିରୁ ନିଶ୍ଚିତ ଯେ ମନୁଷ୍ୟ ଅନ୍ତରର ସ୍ଥିତି ମନ, ବୁଦ୍ଧି, ଅହଂକାର ଓ ଗୁଣ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ ଭଲ ମନୁଷ୍ୟ ନଷ୍ଟ ପ୍ରବୃତ୍ତିର ହୋଇଯାଏ ଓ ନଷ୍ଟ ପ୍ରବୃତ୍ତିର ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଭଲ ହୋଇଯାଏ ।

‘ଜନ୍ମନା ଯାୟତେ ଶୁଦ୍ର’ ନୀତିରେ ସମସ୍ତ ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମରୁ ଶୁଦ୍ର ଥାନ୍ତି ଓ ପରେ ସଂସ୍କାର ଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱୀଜ ବା ବ୍ରହ୍ମଣ ହୋଇଯାନ୍ତି । ତା ଅର୍ଥ ଏହି ସଂସ୍କାର

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୦୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଶୁଦ୍ର କୁ ଦ୍ଵୀଜ ଓ ଦ୍ଵୀଜକୁ ଶୁଦ୍ର କରିଦିଏ । ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନ ଏହି ସଂସ୍କାର ସଦୃଶ । ଏହି ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନ ହୃଦୟରେ ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଏପରି ସଂସ୍କାର ସୃଷ୍ଟି କରେ ଯାହା ଦ୍ଵାରା ମନୁଷ୍ୟ ଏକ ବିଶେଷ ରୂପ ଓ ପ୍ରକୃତିର ହୋଇ ସଂସାରରେ ଉଦ୍ଧାତ୍ତ । ତା ଅର୍ଥ ମନୁଷ୍ୟ ରୂପକ କାଚପାତ୍ରରେ ଜନ୍ମକାଳୀନ ମନ, ବୁଦ୍ଧି, ଅହଂକାର ଓ ଗୁଣ ରୂପକ ଲାଲ ରଙ୍ଗର ଜଳ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ଅନ୍ୟ ଏକ ପରିମାର୍ଜିତ ଗୁଣ ରୂପକ ରଙ୍ଗରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ ଯାଇଛି । ମନୁଷ୍ୟ ପୁର୍ବଜନ୍ମର ମନ, ବୁଦ୍ଧି, ଅହଂକାର ଓ ଗୁଣ ନେଇ ପ୍ରାରବ୍ଧ ଭୋଗପାଇଁ ହିଁ ଜନ୍ମ ହୋଇଥାଏ ମାତ୍ର ଉପରୋକ୍ତ ସଂସ୍କାର ଫଳରେ ତାର ଗୁଣ ସ୍ଵଭାବ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ ଆତ୍ମତେଜ ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ । ଯେତିକି ସଂସ୍କାର ଅଧିକ ହେବ ସେତିକି କିମ୍ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ ଆତ୍ମତେଜ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ଗାୟତ୍ରୀ ପୂଜା, ଉପାସନା ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମନୁଷ୍ୟ ମନରେ ଗୁଣ ଓ ସ୍ଵଭାବର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣି ଆତ୍ମତେଜର ବୃଦ୍ଧି କରିଥାଏ । ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଭୂଳନରେ ଶୁଦ୍ଧ ହେଲା ପରି , ମନ ବୁଦ୍ଧି ଗୁଣ ଓ ସ୍ଵଭାବ , ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ଓ ତପଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟା ରୂପକ ଭୂଳନରେ ଶୁଦ୍ଧ ଓ ପବିତ୍ର ହୋଇଯାଏ । **ଆତ୍ମତେଜ ବୃଦ୍ଧିହେଲେ ପାପର ବିନାଶ ହୁଏ ।** ତେଣୁ ଆତ୍ମଶକ୍ତି ଓ ଆତ୍ମତେଜ ବୃଦ୍ଧି କରିବାପାଇଁ ସାଧନା ଓ ତପଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ ।

ବାଲ୍ୟ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡ ସ୍ଵରୂପ ଜନନୀର ତାତନା ମିଳିଥାଏ , ସାମାଜିକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ପଞ୍ଚାୟତୀ ଦଣ୍ଡ ବିଧାନ ଅଛି ଓ ଜନ୍ମନ୍ୟ ଅପରାଧରେ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ କାନୁନୀ ଦଣ୍ଡ ମିଳିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ସେହିପରି ବିଭିନ୍ନ ପାପର ଫଳ ସ୍ୱରୂପ ଦୈବିକ, ଦୈହିକ ଓ ଭୌତିକ ଦୁଃଖ ହିଁ ଏକ ପ୍ରକାର ଦଣ୍ଡବିଧାନ ସ୍ୱରୂପ । ଏହି ସବୁ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ପ୍ରତିଶୋଧ କି ପ୍ରତିହିଂସା ଜନିତ ନୁହେଁ । କେବଳ ମନୁଷ୍ୟ ପରି ଜୀବମାନଙ୍କୁ , ସେମାନଙ୍କ ପାପକର୍ମ ପ୍ରତି ସଚେତନ କରି , ସେମାନଙ୍କୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରିବାପାଇଁ ଓ ଅନୁଚିତ ପଥରୁ ନିବୃତ୍ତ ହୋଇ ଉଚିତ ପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହେବା ପାଇଁ , ଏପରି ଦଣ୍ଡ ବିଧାନ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । କେବଳ ତପଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟା ରୂପକ ଦଣ୍ଡରେ ଜଣେ ନିଜକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରିଥାଏ ତେଣୁ ଅନ୍ୟ କାହାର ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଆବଶ୍ୟକ ପଡେ ନାହିଁ । ତା ଅର୍ଥ ତପ ହିଁ ଉପଯୁକ୍ତ ମାର୍ଗରେ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥାଏ ।

ପାପରୁ ନିବୃତ୍ତ ହେବାପାଇଁ ଆତ୍ମତେଜ ପ୍ରଜ୍ଜ୍ୱଳନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏଥିରେ ଦୁଇ ପ୍ରକାର ଲାଭ ହୋଇଥାଏ ଯଥା-ଏହା ହାନିକାରକ ତତ୍ତ୍ୱ ବା ପାପ ନାଶ କରେ ଓ ଏହାର ପ୍ରକାଶରେ ଦିବ୍ୟତତ୍ତ୍ୱର ବିକାଶ, ପୋଷଣ ଓ ବର୍ଦ୍ଧନ ହୁଏ । ଫଳରେ ସାଧକ ତେଜସ୍ୱୀ, ତପସ୍ୱୀ ଓ ମନସ୍ୱୀ ହୋଇଯାଏ । ଶରୀର ତପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଆମ ପାଖରେ ଉପାସ, ବ୍ରତ, ଦାନ, ପ୍ରାତଃସ୍ନାନ ଓ ଆଚାର ଇତ୍ୟାଦି ବିଧି ବିଧାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ଏ ପ୍ରକାର ସ୍ୱେଚ୍ଛା ତପରେ ମନୁଷ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରିଥାଏ ।

ମନୁଷ୍ୟ ତାର କିଛି ହିଁ ଭୁଲ କି ପାପ ପାଇଁ , ପୁନଃ ସେପରି ଭୁଲ କି ପାପ ନ କରିବାର ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିବା ହେଉଛି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ । ତାପରେ

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୦୩

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ତପଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟା କଲେ ପ୍ରତିଜ୍ଞାରେ ମନୋବଳ ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ । ତପଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟା ମନୁଷ୍ୟ
ଠାରେ ସାତ୍ତ୍ୱୀକତା ପ୍ରବଳ ବେଗରେ ବୃଦ୍ଧିକରେ , ଚୈତନ୍ୟତା, ଉତ୍ତମ ଗୁଣ ଓ
ଉତ୍ତମ ସ୍ୱଭାବ ଉତ୍ପନ୍ନ କରେ ଫଳରେ ମନୁଷ୍ୟ ପବିତ୍ରମୟ, ମଙ୍ଗଳମୟ ଓ
ସାଧନାମୟ ଜୀବନ ଅତିବାହିତ କରିବା ସହଜ ହୋଇଯାଏ । ତପଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟା
ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ଶକ୍ତିର ଆଧାରରେ କରିବା ଅତି ଉତ୍ତମ । ଏହାସବୁ
ମହାପାପୀଙ୍କୁ ନିଷ୍ଠାପ କରିଦିଏ, ମନୁଷ୍ୟର ସମସ୍ତ ପାପ ନାଶକରେ, ଓ
ଭବିଷ୍ୟତରେ ନିଷ୍ଠାପ ଜୀବନ ଯାପନ ପାଇ ମନୁଷ୍ୟକୁ ସକ୍ଷମ କରିଦିଏ ।

ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ପ୍ରକୃତରେ ପାପର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଞ୍ଜା ନାହିଁ
କାରଣ ଯେଉଁ କର୍ମ ଜଣକପାଇଁ ପାପ,ତାହା ଅନ୍ୟ କାହାପାଇଁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୁଏ ଓ
କାହାପାଇଁ ପୁଣ୍ୟ ହୁଏ । କହନ୍ତି ଜୀବ ହତ୍ୟା ମହାପାପ । ଏହି ଜୀବହତ୍ୟା
କାହାପାଇଁ ପାପ ହେଲେ କାହା ପାଇଁ କର୍ମ ଓ କାହାପାଇଁ ପୁଣ୍ୟ ହୁଏ । ଏହି
ଉକ୍ତିକୁ ବିଚାର କଲେ ଜଣା ଯିବ ଯେ ପରସ୍ପ ଅପହରଣ ପାଇଁ ହତ୍ୟାକଲେ
ତାହା ପାପ ବୋଲି ଧରାଯିବ ,ମାତ୍ର ଜଣେ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଅପରାଧକୁ ଫାଶିଦଣ୍ଡ
ଦେଲେ ତାହା ତାଙ୍କର କର୍ମ ଓ ଜଣେ ନିରପରାଧକୁ ଦସ୍ୟୁ କବଳରୁ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ
ଯାଇ ହତ୍ୟାକଲେ ତାହା ପାପ ବୋଲି ପ୍ରତ୍ୟୟ ହେଉଥିଲେ ବି ତାହା ପୁଣ୍ୟ ।
ତେଣୁ ହତ୍ୟାକାରୀ ଦସ୍ୟୁ, ହତ୍ୟାକାରୀ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଓ ହତ୍ୟାତାରୀ
ପରୋପକାରୀ କେବେହେଲେ ଏକପ୍ରକାର ହତ୍ୟାକାରୀ ନୁହନ୍ତି ,କାରଣ
ସେମାନଙ୍କର ହତ୍ୟା କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ । ଅପରାଧୀର ମନରେ

ସଂକଳନ - ଦ୍ରୈମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଦଣ୍ଡର ଭୟ ସୃଷ୍ଟିକରି ସମାଜକୁ ଅପରାଧ ଶୂନ୍ୟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ନର ହତ୍ୟାର ଆଦେଶ ଦେଲେ, ପରୋପକାରୀ ଜଣେ ନିରପରାଧକୁ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ଯାଇ ଦସ୍ୟୁର ହତ୍ୟାକଲେ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ତିନୋଟିଯାକ ହତ୍ୟାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏକ ପ୍ରକାରର ନୁହେଁ । ଗୋଟିଏ ପାପ, ଗୋଟିଏ କର୍ମ ଓ ଅନ୍ୟଟି ପୁଣ୍ୟ । ତେଣୁ ଏଥିରୁ ନିଶ୍ଚିତ ଯେ ପାପପୁଣ୍ୟ କର୍ତ୍ତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରକରେ ।

ପରିସ୍ଥିତି , ଅନନ୍ୟଉପାୟ, ଓ ଧର୍ମରକ୍ଷା ତଥା ସ୍ୱଳ୍ପ ବୌଦ୍ଧିକ ବିକାଶ ଯୋଗୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଏପରି ଘଟିଥାଏ ଯାହା ପାପ ପଦବ୍ୟାପ୍ୟ ନ ହୋଇ ଥାଏ । ସୁଲଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିଲେ ଏସବୁ ଅପକର୍ମ ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟୟ ହେଲେ ବି ଏହା ପଛରେ କୌଣସି ମନ୍ଦ ଭାବନା ନ ଥାଏ । ଦେଖନ୍ତୁ ଜଣେ ମାତା, ସନ୍ତାନର ଦାନ୍ତ କଷ୍ଟଦୂର କରିବାକୁ ତାକୁ ଡାକ୍ତର ପାଖକୁ ନେଇ ଦାନ୍ତ ନିଷ୍କାସନର କଷ୍ଟ ଦେଲେ ଓ ଡାକ୍ତର ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଦୁଃଖିକୁ ଆହୁରି କଷ୍ଟ ଦେଇ ଦାନ୍ତ ନିଷ୍କାସନ କଲେ । ସୁଲ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିଲେ ଏସବୁ କର୍ମ ଅନ୍ୟକୁ କଷ୍ଟ ଦେଲାପରି ପ୍ରତ୍ୟୟ ହେଉ ଥିଲେ ବି ସୁସ୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏସବୁ କର୍ମ ଅନ୍ୟର ଉପକାର କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ଇତିହାସରେ ଛତ୍ରପତି ଶିବାଜୀଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ରହିଛି । ସେ ଛଳ କପଟ ଆଧାରରେ ଆତ୍ମଜଳ ଖାଁ କୁ ହତ୍ୟା କରିଥିଲେ । ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନ ବିରୁଦ୍ଧରେ , ସେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଛଳ, କପଟ, ଚୋରା,

ଫକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୦୫

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ତକୈତୀ, ହତ୍ୟା , ଲୁଣନ, ଗୁପ୍ତଚର ବୃତ୍ତି, ମିଥ୍ୟାଚାରୀତା ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ଅପକର୍ମର ଆଶ୍ରୟ ନେଇଥିଲେ । ଆଇନି ଆଖିରେ ସେ ଅପରାଧି , ସ୍ଥୁଳଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ ପାପ କରିଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସୁକ୍ଷ୍ମ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିଲେ ଏ ସବୁ କର୍ମ ପଛରେ ତାଙ୍କର ମହତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲୁଚି ରହିଛି । ସେ ଅସଂଖ୍ୟ ଦାନ ଦୁଃଖି ପ୍ରଜାଙ୍କର କରୁଣାଜନକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ବିମୁହ୍ୟ ହୋଇ ଏ ସବୁ ଅପକର୍ମ କରିଛନ୍ତି । ଏହା କଦାପି ପାପ ପଦବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ନ ପାରେ କାରଣ ଗୀତାରେ କର୍ମର ସଞ୍ଜା କହିବାକୁ ଯାଇ ଭଗବାନ କହିଛନ୍ତି ଯେ ନିସ୍ବାର୍ଥପର ଓ ଜଗତହିତରେ କରାଯାଉଥିବା କର୍ମ ସବୁ କର୍ମ ହୋଇରହେ ନାହିଁ , ଅକର୍ମ ପାଲଟି ଯାଏ । ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଭଗବାନ ଅଧର୍ମର ନାଶ ଧର୍ମର ସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ଅବତାର ଗ୍ରହଣ କରି ଯେତେ ପାପର ବିନାଶ କରି ଯାଇଛନ୍ତି ସେଗୁଡିକ କେବେ ପାପ ପଦବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ନ ପାରେ । ଅସହାୟ ପରିସ୍ଥିତି, ବୁଭୁକ୍ଷୀତ, ଶାରୀରିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅଭିଭୂତ,ଆତ୍ମରକ୍ଷା ଜନିତ ଓ ଅଜ୍ଞାନତା ବଶତଃ ମନୁଷ୍ୟ କେତେକ ଅପକର୍ମ କରିଥାଏ ତାହା କେବଳ ସେମାନଙ୍କ ମନୋଭୂମି ମନୁଷ୍ୟୋଚିତ କର୍ମ ବିଚାର କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଥିବା ହେତୁ । ତେଣୁ ଆଇନି ତଥା ସାମାଜିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସେମାନେ ପାପୀ ଓ ମନ୍ଦ ପ୍ରକୃତିର ହୋଇ ପାରନ୍ତି ମାତ୍ର ସେମାନେ ପରିସ୍ଥିତି ତାପରେ ଏପରି କରିଥାଇ ପାରନ୍ତି । ଆତ୍ମା ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଅଂଶ ହୋଇ ସର୍ବଦା ପବିତ୍ର ହୋଇଥିବାରୁ ଏମାନଙ୍କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ସଦୃଶରେ ଅନୁଗାମୀ

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୦୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

କରାଯାଇ ପାରିବ । ଏହି ଅପକର୍ମ ସବୁ ଆତ୍ମାର ପବିତ୍ରତା ଉପରେ ସାମୟୀକ ମଳିନତା ସଦୃଶ ଏବଂ ସେ ମଳିନତା ସହଜରେ ପରିଷ୍କାର କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ଅନେକ ମନୁଷ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ଜୀବନର ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ ନାନାଦି ପାପକର୍ମରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ରହି ଅନେକ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ସହ୍ୟ କରନ୍ତି ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଛଟପଟ ହେଉଥିବା ସମୟରେ ଏ ଜୀବନରେ କି ପ୍ରୟୋଜନ ଅଛି ବୋଲି ଭାବି ଅସହାୟ ଓ ହତୋତ୍ସାହ ହୋଇ ଅନେକ ପଶ୍ଚାତାପ କରନ୍ତି ଏବଂ ବାକି ଜୀବନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିରର୍ଥକ ମନେ କରନ୍ତି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ସେମାନେ ଭାବିବା ଉଚିତ ଯେ ପରିକ୍ଷାତ ମହାରାଜା ସାତଦିନ ମାତ୍ର ଜୀବନ ବାକିଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ମହାତ୍ମା ଶୁକଦେବଙ୍କ ଠାରୁ ଭଗବାନଙ୍କ ଚରିତ ଶୁଣି ଶୁଣି ଜୀବନକୁ ସାର୍ଥକ କରିପାରିଲେ । ତେଣୁ ପଶ୍ଚାତାପ କରିବା ସହିତ ଯଦି ସତ୍‌ବିଚାରରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ଅସତ୍‌ମାର୍ଗ ପରିହାର କରି ଆତ୍ମୋନ୍ନତି ପଥରେ ଦୃଢ଼ଭାବରେ ମନ ବଳାଇବେ ତେବେ ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି କଳୁଷିତ ଆଚାର, ମାନସୀକ ବିକୃତି ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି ସଦାଚାର ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଜାଗରୀତ ହେବ ଓ କଠିନ ପ୍ରାରସ୍ତ ବ୍ୟତୀତ ଏ ଜନ୍ମର ସମସ୍ତ ପାପରାଶି ଅନ୍ତର୍ହିତ ହୋଇଯିବ ।

ସକଳ ଦୋଷ ଓ ଅର୍ଜିତ ପାପରାଶିର ମୂଳ କାରଣ ହେଉଛି କଳୁଷିତ ସ୍ମୃତାବ ଓ ଦୁଷ୍ଟିତ ମାନସିକ ଭାବନା । ସ୍ମୃତାବ ଓ ଭାବନା କଳୁଷିତ ହେବା ଫଳରେ ମନୁଷ୍ୟର ବୁଦ୍ଧି ବ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ ଓ ସେ ଅନେକ ଅକରଣୀୟ କର୍ମ

ଫାଳକନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୦୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

କରି ପାପଦୋଷର ଅଧିକାରି ହୋଇଯାଏ । ଏଥିରୁ ମୁକ୍ତ ହେବାକୁ ହେଲେ ମନୁଷ୍ୟକୁ ନିଜର ମନୋଭୂମି ଶୁଦ୍ଧ ଓ ପବିତ୍ର କରି , ସମସ୍ତ କଳୁଷିତ ବିଚାର ଓ ଭାବନା ପରିହାର କରି ସୁଭାବନା ଜାଗରାତ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ସତ୍‌ମାର୍ଗରେ ଚାଲିତ ହେବାକୁ ହେବ । ଆଗରୁ କୁହା ଯାଇଛି ସ୍ବାଧ୍ୟାୟ ଓ ସତ୍‌ସଙ୍ଗ ଦ୍ଵାରା ମନୋଭୂମି ଶୁଦ୍ଧ ଓ ପବିତ୍ର ହୁଏ । ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା ସ୍ବାଧ୍ୟାୟର ଏକ ଅଙ୍ଗ ବୋଲି ମନେ କରାଯାଏ । ମନୋଭୂମି ଶୁଦ୍ଧ ଓ ପବିତ୍ର ହେଲେ ପାପ ଭାବନା ଓ ଅଶୁଦ୍ଧ ଚିନ୍ତାଧାରା ଧିରେ ଧିରେ ହ୍ରାସ ହେବ । ନିତ୍ୟ ନୈମିତ୍ତିକ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା ଅବ୍ୟାହତ ରଖିଲେ ପାପ ବୁଦ୍ଧି ଓ ଅଶୁଭ ଭାବନା ସମସ୍ତ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଶୁଦ୍ଧ ବୁଦ୍ଧି ଓ ପବିତ୍ର ମାନସିକ ଭାବନା ଅବିଳମ୍ବେ ପଲ୍ଲବିତ ହୋଇ ମନୁଷ୍ୟକୁ ସକଳ ପ୍ରକାର ପାପ ତାପରୁ ମୁକ୍ତ କରି ଏକ ମହାତ୍ମାରେ ପରିଣତ କରି ଦେବ ।

ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା ହେଉଛି ଆତ୍ମଶକ୍ତିର ଏକ ଅକ୍ଷୟ ଭଣ୍ଡାର ଘର । ଭଣ୍ଡାର ଘରୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କଲାପରି ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନାରୁ ଆତ୍ମଶକ୍ତି ବର୍ଦ୍ଧନ କରାଯାଏ । ଉପାସନାର ପରିମାଣ ଯେତେ ଅଧିକ ହେବ ଅକ୍ଷୟ ଭଣ୍ଡାର ଘରୁ ସେତେ ଅଧିକ ଆତ୍ମଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହ କରିହେବ । କୌଣସି ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଆତ୍ମଶକ୍ତିର ଆବଶ୍ୟକତା ହୁଏ ତା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଉପାସନା କରିବାକୁ ହୁଏ ତାକୁ ଗାୟତ୍ରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ କହନ୍ତି । କୌଣସି ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚୟ ଓ ପରେ କାର୍ଯ୍ୟ । ଯେପରି

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ସ୍କୁଲ କଲେଜର ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପ୍ରସ୍ତୁତି ହେଉଛି ବହିପଢ଼ା ସେହିପରି କୌଣସି ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଗାୟତ୍ରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଥମେ ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚୟର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ।

ଖେଳ ମନୋଭାବ ନେଇ ସନ୍ତାନ ସର୍ବଦା ମା ମା ବୋଲି ଡାକୁଥାଏ ଓ ଡାକିବାର ଗୁରୁତ୍ଵ ଉପରେ ମା ସନ୍ତାନର ଡାକ ଶୁଣୁଥାଏ ଓ ଉତ୍ତର ଦେଉଥାଏ ମାତ୍ର ମା ଯେତେବେଳେ ଅନୁଭବ କରେ ଯେ ସନ୍ତାନ କୌଣସି ବିପଦରେ ପଡ଼ି ଅଥବା ରୋଗର ଦାରୁଣ କଷ୍ଟ ସହ୍ୟ କରି ନ ପାରି ଅଥବା କୌଣସି ଆଶଙ୍କାରେ ପଡ଼ି, ଆକୁଳ ଭାବରେ ଡାକୁଛି ସେତେବେଳେ ଜନନୀ ତାର ସମସ୍ତ କର୍ମ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ତାକୁ ବିପଦ ବା କଷ୍ଟ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଅବିଳମ୍ବେ ପହଞ୍ଚିଯାନ୍ତି । ସେହିପରି ସାଧକ କୌଣସି ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟର ସିଦ୍ଧିପାଇଁ ଗାୟତ୍ରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ରୂପକ ଆତ୍ମାର ଆହ୍ଵାନରେ ମାତା ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ସନ୍ତାନକୁ ସହାୟ କରିଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ଏଥିରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ସନ୍ତାନ ଆହ୍ଵାନର ଗୁରୁତ୍ଵ ଉପରେ ମାତାଙ୍କର ଆବିର୍ଭାବତ୍ଵ ନିର୍ଭର କରେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଉଦାହରଣ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଜଣାଯାଏ, ଯେତେବେଳେ ସଂସାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ମନୁଷ୍ୟର ସକଳ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ବିଫଳ ହୁଏ, ଜୀବନ ଯାପନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅସକାର ହିଁ ଅସକାର ଅନୁଭବ କରେ, ନୈରାଶ୍ୟ ଜନକ ପରିସ୍ଥିତି ଦିନକୁ ଦିନ ବିକୃତ ହେବାକୁ ଲାଗେ, ଉଚିତ କର୍ମ ଭାବି କର୍ମ କଲେ ତାହା ବିପରୀତ ଫଳ ଦିଏ , ଉଚିତ କଥା କହିଲେ ସାଙ୍ଗସାଥୀ ତଥା ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନେ ତାହା

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୦୯

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ବିପରୀତ ଅର୍ଥ କରନ୍ତି ସେତେବେଳେ ମନୁଷ୍ୟର ମନ ଓ ବୁଦ୍ଧି କିଛି ବି କାମ କରେ ନାହିଁ । ସେ ସର୍ବଦା ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ମନା ହୋଇ ବିଚଳିତ ରହେ । ସେପରି ସନ୍ତାନକୁ ମାତାର ଆହ୍ୱାନ ହିଁ ଉଚିତ ପଦ୍ମା ଦେଖାଇ ପାରିବ କାରଣ ସନ୍ତାନର ବିଶେଷ ଆହ୍ୱାନର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପରେ ମାତାଙ୍କ ଆବିର୍ଭାବତ୍ୱ ନିର୍ଭର କରେ । ଆହ୍ୱାନର ମୂଳମନ୍ତ୍ର ହେଲା ଅନ୍ତରର ଆବେଗ ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପଣ ଭାବ । ଗାୟତ୍ରୀ ମାତା ତ ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଜାତି ଦେବେ ନାହିଁ ବରଂ ସନ୍ତାନର ମନୋଭୂମି ଏପରି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଦିଅନ୍ତି ଯା ଫଳରେ ମନୁଷ୍ୟକୁ ସ୍ୱତଃ ସତ୍‌ମାର୍ଗର ପଦ୍ମା ଦେଖାଯାଏ ଅଥବା ନିଜର କଷ୍ଟ ଦୂର କରିବାପାଇଁ ସେ ଅନ୍ଧକାରର ବକ୍ଷ ଚିରି ଉପଯୁକ୍ତ ପଥ ବାହାର କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଯାଏ । ଉପରୋକ୍ତ ବିଶେଷ ଆହ୍ୱାନର ଅର୍ଥ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ସହିତ ଗାୟତ୍ରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ । କୌଣସି ବିଶେଷ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ପାଇଁ ଅନ୍ତରର ଆବେଗ ତଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପଣ ଭାବ ସହିତ ଗାୟତ୍ରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବା ହେଉଛି ମାତାଙ୍କ ସହାୟତା ଲୋଡ଼ିବା ବା ମାତାଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଭାବେ ଆହ୍ୱାନ କରିବା ।

॥ ଗାୟତ୍ରୀ ଉତ୍‌କଳନ ଓ ଶାପ ବିମୋଚନ ରହସ୍ୟ ॥

‘ଗାୟତ୍ରୀ ପ୍ରତ୍ୟଗ୍ ବ୍ରହ୍ମେକ୍ୟ ବୋଧିକା’ ଶଙ୍କର ଭାଷ୍ୟ

ଫଳଜନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୧୦

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଅର୍ଥାତ୍ ଗାୟତ୍ରୀ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅଦ୍ୱୈତ ବ୍ରହ୍ମ ବୋଧିକା , ଗାୟତ୍ରୀ ଓ ବ୍ରହ୍ମ ଏକ ସ୍ୱରୂପର ଦୁଇଟି ଭାଗ । ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ ଓ ବ୍ରହ୍ମ ଏକ ବୋଲି କୁହା ଯାଇଛି । ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ଯୁନି ରକ୍ଷିମାନେ ତପଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟା କରି, ସେହି ଅଦ୍ୱୈତ ବ୍ରହ୍ମ ତଥା ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ଦ୍ୱାରା ସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରି ଜଗତର ତଥା ଜୀବ ଜଗତର ଅଶେଷ ହିତ ସାଧନ କରି ପାରୁଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ ସେମାନେ ବରଦାନ ଓ ଶାପଦାନ କ୍ରିୟାରେ ନିଜର ସିଦ୍ଧିକୁ ଉପଯୋଗ କରି ପାରୁଥିଲେ । ଆମର ପୂର୍ବଜମାନେ ଗୁରୁ ମନ୍ତ୍ର ରୂପେ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରର ଦୀକ୍ଷା ଦେଉଥିଲେ । ସାମାଜିକ କ୍ରିୟାରୂପେ ଶିଶୁ ମାନଙ୍କର ଦଶ ସଂସ୍କାର କ୍ରିୟାରେ ଗାୟତ୍ରୀର ଭୂମିକା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା । ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ଏତେ ସବୁ ଅଲୌକିକ ମହିମା ଥିବା ସ୍ଥଳେ ଜାଣିବାକୁ ମିଳେ ଯେ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତା କୀଳିତ ଓ ଶାପଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ସ୍ୱର୍ଗ ପୁରାଣରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଛି ଯେ ଏକବାର ବ୍ରହ୍ମା, ବଶିଷ୍ଠ ଓ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର କୁପିତ ହୋଇ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କୁ ଶାପ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ‘ ତାଙ୍କର ସାଧନା ନିଷ୍ଠଳ ହେବ’ । ପ୍ରମାଣ ସ୍ୱରୂପ, ସପ୍ତଶତୀ ଚଣ୍ଡିରେ ଗାୟତ୍ରୀ ଉକ୍ତୀଳନ ଓ ଶାପୋଦ୍ଧାର ମନ୍ତ୍ର ଉଲ୍ଲିଖିତ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ଶାପ ପ୍ରଦାନ କାରୀ ଆଉ କେହି ନୁହନ୍ତି ,ହେଉଛନ୍ତି ସ୍ୱୟଂ ବ୍ରହ୍ମା,ସୂର୍ଯ୍ୟ ବଂଶୀୟ କୁଳଗୁରୁ ମହର୍ଷି ବଶିଷ୍ଠ ଓ ପରମାର୍ଥ, ଉଦାର, ଶୁଦ୍ଧାତ୍ମା, କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠ ଓ ଜଗତହିତ କାରୀ ମହର୍ଷି ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର । ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ, ଦେବୀ ଗାୟତ୍ରୀ ଯାହାଙ୍କର ଅଦ୍ୱୈତବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ସହିତ ଏକତ୍ୱ ଥିବାର କୁହାଯାଏ ,ତାଙ୍କର କି ଅପରାଧ ଥିଲା ଯେ ସେ କୀଳିତ ଓ ଶାପଗ୍ରସ୍ତ ହେଲେ ?

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ବ୍ରହ୍ମା ଓ ଏହି ମହର୍ଷିଦ୍ବୟ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କୁ କାହିଁକି ଶାପ ଦେଲେ ? ଏମାନଙ୍କ ଶାପ ଥିଲା ଯେ ‘ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ନିଷ୍ଫଳ ହେବ’ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ବିଚାରକଲେ ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ ତଥା ଅଧୁନା ମଧ୍ୟ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରର ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ତଥା ଉପଯୋଗୀତା ରହିଛି ତେବେ ସେ କୀଳିତ ଓ ଅଭିଶପ୍ତ କାହିଁକି ହେଲେ ।

୧-ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେତେକ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ଜପ କରି ଓ ସ୍ମରଣ କରି କରି ମଧ୍ୟ ସୁଫଳ ମିଳିବାର ଅନୁଭବ କରିନଥାନ୍ତି ।

୨-କେହି କେହି ଉତ୍ସାହର ସହିତ ଜପ ପୁରସ୍କରଣ ଆରମ୍ଭ କରି ସୁଫଳ ମିଳିବାର ଅନୁଭବ ନକରି ନିରାଶ ହୋଇ ବନ୍ଦ କରି ଦିଅନ୍ତି ଓ ଭାବନ୍ତି ଅନ୍ୟଥାରେ ଏତେଦିନ ଏ ପରିଶ୍ରମ ହେଲା । ଏପରି କରିବାଦ୍ବାରା କ୍ଷୀଣମନା ସାଧକମାନେ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ଅଲୌକିକ ଶକ୍ତି ଉପରେ ଅନ୍ୟଥା ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କଲେ । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଭାବନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ କୌଣସି ବିଧି ବିଧାନ ଅନୁସରଣ ନ କରି ଯେପରି ସେପରି ଅନୁଷ୍ଠାନଟି କରିଦେଲେ କଣ ସୁଫଳ ମିଳିଯିବ ? ଯଦିଓ ଆଗରୁ କୁହା ଯାଇଛି ଯେ ଗାୟତ୍ରୀ ଜପ ଆରାଧନା କେବେ ନିଷ୍ଫଳ ଯାଏନାହିଁ କି ଅବିଧି ପୂର୍ବକ କଲେ ତାନ୍ତ୍ରିକ ପ୍ରୟୋଗ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗରେ ହାନିକାରକ ହୋଇ ନଥାଏ । ମାତ୍ର ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କରା ଯାଉଥିବା ଜପ ଆରାଧନାର ସୁଫଳ ଅନୁପାତରେ ଅବିଧି ପୂର୍ବକ କରାଯାଉଥିବା ଜପ

ସଂକଳନ - ଦ୍ବେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଆରାଧନାରୁ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ କମ୍ ସୁଫଳ ମିଳିଥାଏ । ତେଣୁ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ଶକ୍ତି ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅର୍ଥହୀନ ସନ୍ଦେହ କରିବା ଅନୁଚିତ ।

ଧର କୌଣସି ଏକ ମେସିନ୍ ଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ ତାର ପ୍ରାକ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଓ ପ୍ରାକ୍ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଧାନ ଥାଏ । ପ୍ରାକ୍ ବିଧାନ ନ ଜାଣି ଯଦି କେହି ଅପରିପକ୍ୱ ମେକାନିକ୍ ମେସିନ୍ ସଞ୍ଚାଳନ କରେ ସୁଫଳ ତ ମିଳି ନ ଥାଏ ବରଂ ମେସିନ୍ ନଷ୍ଟ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ଥାଏ । କେତେକ ଚାରିଚକିଆ ଗାଡ଼ି ଅଧିକ ବେଗରେ ଅଧିକ ଦୂର ଯିବାର କ୍ଷମତା ରଖି ଥାଏ । ଡ୍ରାଇଫ୍ ଜାଣି ନ ଥିବା ବା ଅନଭିଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତି ଯଦି ଡ୍ରାଇଫ୍‌ର ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସରଣ ନ କରି ଗାଡ଼ିଟିକୁ ଚଳାଏ ତେବେ ଗାଡ଼ି ଓ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଜୀବନ ପ୍ରତି ଆଶଙ୍କା ଥାଏ । ଅପରିପକ୍ୱ ମେକାନିକ୍ ଓ ଅପରିପକ୍ୱ ଡ୍ରାଇଭର ମେସିନ୍ ଓ ମୋଟରକାର ଶକ୍ତି ଉପରେ ସନ୍ଦେହ କରିବା ଅନୁଚିତ । ଏପରି କଲେ ‘ଚାଲି ନଜାଣି ବାଟର ଦୋଷ’ ପରି ମନେହେବ । ସେହି ହିସାବରେ ଉଚିତ ବିଧି ବିଧାନରେ ଅନଭିଜ୍ଞ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ସାଧନାରେ ସୁଫଳ ନ ପାଇପାରିଲେ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ଶକ୍ତି ଉପରେ ଅଯଥା ସନ୍ଦେହ କରିବା ଅନୁଚିତ । ସେହିପରି ଜଣେ ଶରୀର ଶାସ୍ତ୍ରର ନିଦାନ ଓ ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନ ନ ପଢ଼ି , ନ ବୁଝି ଯଦି ନିଜର ଚିକିତ୍ସା ଆରମ୍ଭ କରି ଦିଏ ତେବେ ରୋଗ ନିରାକରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାର ସକଳ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ନିଷ୍ଫଳ ହେବ । ଜଣକର ସବୁ ଚିକିତ୍ସା ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ଉପଯୁକ୍ତ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ ହୋଇପାରେ , ତଥାପି ତାହାର ବିଶେଷ ଅନୁଭୂତିର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ କୁହା ଯାଇପାରେ ଯେ

ସଂକଳନ - ଦେବେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୧୩

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଚିକିତ୍ସା ବିଦ୍ୟା କାଳିତ । ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନାରେ ବି ସାଧକର ମନୋଭୂମି
ଆଧାରରେ ବିଧି ବିଧାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବା ଅବ୍ୟବସ୍ଥା କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରହି
ପାରିଥାଏ । ତେଣୁ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନାରେ ଜଣେ ଅନୁଭବୀ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକର
ନିଶ୍ଚିତ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

ଏହି ସବୁ କାରଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବିଚାର କଲେ ଜଣାଯିବ ଯେ ,
କେହି ଅଯୋଗ୍ୟ ସାଧକ ମହା ମହିମ ଗାୟତ୍ରୀ ଶକ୍ତିର ମନ ମାନି ପ୍ରୟୋଗ ନ
କରି ପାରିବା ପାଇଁ, କଳିଯୁଗ ପୂର୍ବରୁ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ଜପକୁ କାଳନ ବା ବାରଣ
କରାଯାଇଛି । କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟ ଓ ଅନୁଭବୀ ସାଧକ, ଯେ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଧି
ବିଧାନ ଜାଣି ଥିବ ସେହି କେବଳ ଉକ୍ତାଳନ କରି ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନରେ ପଥ
ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଇ ପାରିବ । ଯେପରି ବନ୍ଧୁକ ଲାଇସେନ୍ସ ସେହି ଲୋକକୁ
ଦିଆଯାଏ ଯେ ବନ୍ଧୁକର ସଦ୍‌ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ, ଟ୍ରେଜରି ମାନଙ୍କରେ
ଗୁପ୍ତ ଚାବିର କୋଡ ନମ୍ବର ସେହି ଲୋକକୁ ଦିଆଯାଏ ଯେ ସବୁ ଦିଗରୁ ବିଶ୍ୱସ୍ତ
ଓ ନିର୍ଭରଶୀଳ । ସେହିପରି ଗାୟତ୍ରୀ ଉତ୍କଳାନ ପ୍ରକ୍ରୀୟା କେବଳ ଉପଯୁକ୍ତ
ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଜଣାଥାଏ । ଏପରି କରିବା ଦ୍ୱାରା ଯେ କେହି ଅନୁପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଗାୟତ୍ରୀ
ମାତାଙ୍କ ଶକ୍ତିର ଦୂରପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବ ନାହିଁ କି ଅପରିପକ୍ୱ ବ୍ୟକ୍ତିର
ସାଧନାରେ ଅସଫଳତା ପାଇଁ ମାତାଙ୍କ ଶକ୍ତି ଅଥଥା ସନ୍ଦେହ ପରିସର ମଧ୍ୟକୁ
ଆସିବ ନାହିଁ ।

ଫାକଲନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୧୪

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଆଗରୁ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ବ୍ରହ୍ମା, ସୂର୍ଯ୍ୟ ବଂଶୀୟ କୁଳରୁ ମହର୍ଷି ବଶିଷ୍ଠ ଓ ପରମାର୍ଥ, ଉଦାର, ଶୁଦ୍ଧାତ୍ମା, କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠ ଓ ଜଗତହିତ କାରୀ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ମହର୍ଷିଦ୍ୱୟଙ୍କ ଗାୟତ୍ରୀମାତା ଙ୍କୁ ଶାପ ଥିଲା ‘ଦେବୀ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ସାଧନା ନିଷ୍ଫଳ ଯିବ’। ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁ ହୃଦୟରେ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ବ୍ରାହ୍ମଣର ପଦାଘାତ ବହନକରିଛନ୍ତି , ତେଣୁ ଦେବୀ ଗାୟତ୍ରୀ ଅଦ୍ୱୈତବ୍ରହ୍ମ ବୋଧିକା ହୋଇଥିଲେ ବି ଶାପଗ୍ରସ୍ତ ହେବା ବିଚିତ୍ର ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଏପରି ଏକ ମହାଶକ୍ତିଙ୍କ ନିଷ୍ଫଳ ହେବାଦ୍ୱାରା ଜଗତରେ ତଥା ଦେବଲୋକରେ ହା ହା କାର ପଡ଼ିଗଲା । ସେଥିରେ ଦେବତାମାନେ ବିଚଳିତ ହୋଇ ଶାପ ବିମୋଚନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ଏବଂ ସର୍ବ ସମ୍ମତି କ୍ରମେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହେଲା ଯେ ଯେଉଁମାନେ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ଶାପ ବିମୋଚନ ବିଧି ପୁରା କରି ଗାୟତ୍ରୀଶକ୍ତିର ସାଧନା କରିବେ ସୋନଙ୍କର ସାଧନା ନିଷ୍ଫଳ ହେବନାହିଁ ।

ଏହି ପ୍ରାମାଣୀକ ତଥା ପୌରାଣୀକ ତଥ୍ୟ ବିଶେଷ ତର୍କମା କରି ବେଦମୁର୍ତ୍ତି ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀରାମ ଶର୍ମା ଏହି ରହସ୍ୟ ଉନ୍ମୋଚନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ବ୍ରହ୍ମା, ବଶିଷ୍ଠ ଓ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ବାଚକ ଶବ୍ଦ ନୁହେଁ, ଏହା କେବଳ ଉପାଧି ବାଚକ । ବ୍ରହ୍ମ ପରାୟଣ ବ୍ୟକ୍ତି ହିଁ ବ୍ରହ୍ମା, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଓ ମହାନତା ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି, ବଶିଷ୍ଠ ଉପାଧିରେ ଓ ପରମାର୍ଥ, ଉଦାର, ଶୁଦ୍ଧାତ୍ମା, କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠ ଓ ଜଗତହିତ କାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି, ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଉପାଧିରେ ଭୂଷିତ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ।

ସଂକଳନ - ଦ୍ୱେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୧୫

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ପୁରାଣ କହେ ବଶିଷ୍ଠ ରମ୍ଭବଂଶରେ ଛଅପିଢି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୁଳଗୁରୁ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସବୁ ପିଢିର ବଶିଷ୍ଠ ଏକବ୍ୟକ୍ତି ଥିବାର ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଏଥିରୁ ନିଶ୍ଚିତ ଯେ ରମ୍ଭବଂଶୀୟ ସବୁପିଢିରେ ବଶିଷ୍ଠ ଉପାଧି ଧାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ହିଁ କୁଳଗୁରୁ ହେଉଥିଲେ । ଏହି ପଦବୀ ମିଳିଥାଏ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଯେ ବିଧି ବିଧାନ ପୂର୍ବକ ଦୃଢ଼ ବ୍ରତ କରି ଏକକୋଟି ପଚିଶଲକ୍ଷ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ଜପ ସମାପନ କରିଥିବେ । ଏହି ପ୍ରକାର ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧକଙ୍କ ଠାରୁ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ଶାସ୍ତ୍ରା କରିବା ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜର ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ନିଯୁକ୍ତ କରିବାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଗାୟତ୍ରୀ ଶାପ ବିମୋଚନ କରିବା । କାରଣ ଜଣେ ବଶିଷ୍ଠ ଉପାଧିଯୁକ୍ତ ଅଭିଜ୍ଞ ସାଧକ, ସାଧନା ପଥରେ ଆସୁଥିବା ସକଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ପଣ୍ଡିତ ମହୋଦୟଙ୍କ ମତରେ , ଏକକୋଟି ପଚିଶଲକ୍ଷ ଜପ ସମାପନ କରିଥିବା ବଶିଷ୍ଠ ପଦବୀ ଭୂଷିତ ଗୁରୁଙ୍କର ସଂରକ୍ଷଣତା ନେବା ହିଁ ଗାୟତ୍ରୀ ଶାପ ବିମୋଚନ କରିବା । ତା ଅର୍ଥ ବଶିଷ୍ଠ ଉପାଧିଯୁକ୍ତ ଗୁରୁଙ୍କର ସଂରକ୍ଷଣତା ଆଧାରରେ, ଜଣେ ସାଧକ ନିଜ ମାର୍ଗରେ ନିର୍ଭୟରେ ସାଧନା କରି ପାରିବ । ସାଧନା ପଥରେ ଯାହା ସବୁ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଆସେ ତାହା ସେ ଆଗରୁ ସୁଚାଇଥାନ୍ତି ଓ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଆସିଗଲେ ତାର ନିକରଣର କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି ।

ଏହି ବିଷୟକୁ ଆହୁରି ସରଳ କରିବାକୁ ଯାଇ ପଣ୍ଡିତ ମହୋଦୟ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଉପାହରଣ ଦେଇଛନ୍ତି । ଗଭୀର ଜଳାଶୟରେ ବୁଡି ଯିବାର ଆଶଙ୍କା

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୧୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ହେତୁ ଅନଭିଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତିର ସନ୍ତରଣ ବାରଣ କରାଇବାକୁ ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ କହନ୍ତି ଯେ ଜଳାଶୟରେ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସର ଅଭିଶାପ ଅଛି ଓ କୌଣସି ଗୁପ୍ତ ଗୃହରେ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶକୁ ବାରଣ କରାଇବା ପାଇଁ ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ କହନ୍ତି ଯେ ଗୃହଟା ଭୂତକୋଠି । ଏପରି କହିବା ଫଳରେ ଯେ କେହି ଜଳାଶୟରେ ସନ୍ତରଣ କରିବା ବା ଗୃହରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ସାହସ କରିବେ ନାହିଁ । ତାପର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ବିନାଗୁରୁରେ ଗଭୀର ଜଳାଶୟରେ ସନ୍ତରଣ କଲେ ବୁଢ଼ିଯିବାର ଆଶଙ୍କା ଅଛି ଓ ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଚଳ ପ୍ରଚଳ ଫଳରେ ଗୁପ୍ତ ଗୃହର ଗୋପନୀୟତା ନଷ୍ଟ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ଅଛି । ସେହିପରି ବଶିଷ୍ଠ ପଦବାଚ୍ୟ ଗୁରୁଙ୍କର ସାହଯ୍ୟ ନେଲେ ସ୍ୱତଃ ଉତ୍କଳନ ଓ ଶାପବିମୋଚନ ହୋଇ ସାଧନା ସିଦ୍ଧିପ୍ରଦ ହୋଇଥାଏ ।

ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କୁ ଶାପ ଦେଲାବାଲା ଦ୍ୱିତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ହେଉଛନ୍ତି ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର । ଏହା ହେଉଛି ଗାୟତ୍ରୀ ରତ୍ନଲାଭ କରିବାର ଦ୍ୱିତୀୟ ତାଲା । କୌଣସି ଅଗ୍ରଭାକୁ , ଅବିଶ୍ୱସନୀୟ ଓ ଜଗତର ଅହିତକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଗାୟତ୍ରୀରତ୍ନକୁ ଅପବ୍ୟବହାର କରି ନ ପାରିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ମହର୍ଷିଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ତାଲା ଝୁଲୁଛି । ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର କହିଲେ ଜଗତର ହିତ ସାଧନ କରୁଥିବା ଉଦାର, କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠ ଓ ସୁପୁରୁଷକୁ ବୁଝାଏ । ଜଣେ ପରିଶ୍ରମ କରି କୌଟିଏ ପଟିଶ ଲକ୍ଷ ଜପ କରି ବଶିଷ୍ଠ ପଦବାଚ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ ତାକୁ ଉପରୋକ୍ତ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ପଦବାଚ୍ୟ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । କଠୋର ସାଧନା କରି ଜଣେ ନଷ୍ଟ ସ୍ୱଭାବ ବ୍ୟକ୍ତି ବଶିଷ୍ଠ

ଫଳକଳନ - ଦ୍ୱେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୧୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ପଦବାଚ୍ୟ ହୋଇ ପାରିବ ମାତ୍ର ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର କୁହାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀ, ଲୋଭି, ଅହିତକାରୀ ଅହଂକାରୀ ମନୁଷ୍ୟ ଯେତେ ସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରି ବଶିଷ୍ଠ ପଦବୀଯୁକ୍ତ ହେଲେ ବି ଜଣେ ଗୁରୁ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ,ତାକୁ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ପଦବୀ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହା ହିଁ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଶାପବିମୋଚନ । ଯିଏ ବଶିଷ୍ଠ ଓ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଉପାଧି ଯୁକ୍ତ ଗାୟତ୍ରୀ ଗୁରୁ ଲାଭ କରିପାରିବ, ସିଏ ନିଶ୍ଚୟ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କୁ ଶାପବିମୋଚିତ କରି ସକଳ ସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରି ପାରିବ । ଉଚ୍ଚ ଆଦର୍ଶର ଶୀକ୍ଷା କେବଳ ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ମନକୁ ମନ ହୋଇଯାଏ ନାହିଁ । ଅଯୋଗ୍ୟ ଶୀକ୍ଷକ ଉଚ୍ଚ ଆଦର୍ଶର ଶୀକ୍ଷା ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ କାରଣ ଧନୁ ସହିତ ଉଚ୍ଚକୋଟିର ବାଣ ଥିଲେ ବି ଉପଯୁକ୍ତ ଶୀକ୍ଷକ ନଥିଲେ ତାହା ଚଳାଇ ହେବ ନାହିଁ । ଏହାହିଁ ମହାମହିମ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର କାଳିତ ଓ ଶାପଯୁକ୍ତ ହେବା ଓ ଉକ୍ତୀକୃତ ଓ ଶାପ ବିମୋଚିତ ହେବାର ରହସ୍ୟ ।

ସାଧାରଣତଃ ଏପରି ଗୁରୁ ମିଳିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ । ଆଜିକାଲି ତ ଅନେକ ସ୍ୱାଧୀ ଓ ଲୋଭି ଗୁରୁ ମିଳିବେ ଯେ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥ ଲୋଭରେ ସାଧକକୁ କାହିଁ ନେଇ କାହିଁ ପହଞ୍ଚାଇଦେବେ । ବିପରିତ ଫଳ ଲାଭରେ ସାଧକର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ବୋଲି ସଫେଇ ଦେବାକୁ ପଛାଇବେ ନାହିଁ । ଯଦି କେହି ସଦ୍‌ଗୁରୁ ମିଳିଗଲେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଆହୁରି ଅନେକ ଶିଷ୍ୟ ଶୀକ୍ଷାଲାଭ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବେ । ଶୀକ୍ଷାଦାନ ଓ ଉତ୍ତରଦାୟୀତ୍ୱ ନେଇପାରିବା ଶକ୍ତି ସୀମିତ ଥିବାରୁ ସେ ସମସ୍ତ ଶିଷ୍ୟଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ଠିକ୍ ଭାବରେ ନେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୧୮

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ତେବେ ଯାହାହେଉ, ଯେ କୌଣସି ଯୋଗସୁତ୍ରରୁ ବଶିଷ୍ଠ ଓ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଗୁଣବାଲା ଗୁରୁ ମିଳିଗଲେ, ତାଙ୍କ ସଂରକ୍ଷଣରେ ଶାପବିମୋଚିତ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ଠିକ୍ ଭାବେ ହୋଇ ପାରିବ । ଯେପରି ଶୀକ୍ଷକ ଛାତ୍ରର ଯୋଗ୍ୟତା ଭିତ୍ତିରେ ପଠନର ଶ୍ରେଣି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରନ୍ତି ସେପରି ଜଣେ ସଦ୍‌ଗୁରୁ ସାଧକର ଶକ୍ତି, ସାମର୍ଥ୍ୟ, ମନୋଭୂମି ଓ ରୁଚି ଅନୁସାରେ ସାଧନାର ମାର୍ଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି , ସେହି ମାର୍ଗରେ ସାଧନା କରିବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମାର୍ଗରେ ଶୁଦ୍ଧି ଓ ବିଶ୍ୱାସ ସର୍ବାଦୌ ବାଞ୍ଛନୀୟ ଯାହାକୁ ସେହି ବଶିଷ୍ଠ,ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଗୁଣବାଲା ଗୁରୁ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଗୁରୁ ସାଧାରଣତଃ ଶିଷ୍ୟର ମନୋଭୂମି ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଶିଷ୍ୟର ସମସ୍ତ ଦୁର୍ବଳତା ଜାଣି ପାରନ୍ତି ଓ ଧିରେ ଧିରେ ସେହି ଦୁର୍ବଳତା ଦୂର କରିବାପାଇଁ ସର୍ବଦା ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ସେହି ସବୁ ଦୋଷ ଦୁର୍ବଳତା ପାଇଁ ଶିଷ୍ୟକୁ ଘୃଣା କରନ୍ତି ନାହିଁ କି ଦୋଷାରୋପ କରି ତାର ମନୋବଳ ଭାଙ୍ଗି ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ବରଂ ଚେଷ୍ଟାକରି ତାର ମନୋଭାବକୁ ଅନ୍ୟ ମାର୍ଗରୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଇ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମାର୍ଗରେ ଚାଲିତ କରି ଦିଅନ୍ତି ।

ଜୀବନର ପଦେପଦେ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଶୀକ୍ଷାଲାଭ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ସବୁ ସମୟରେ ଜଣେ ଗୁରୁ ନ ହୋଇ ସମୟ ଅନୁସାରେ ଗୁରୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉ ଥାନ୍ତି । ଯଥା ବିଦ୍ୟାଗୁରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରେଣିରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହେଉଥାନ୍ତି,ବୈଷୟିକ ଶୀକ୍ଷାରେ ମଧ୍ୟ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନସମ୍ପନ୍ନ ଗୁରୁ ଶୀକ୍ଷା ଦେଇଥାନ୍ତି ଓ ଦୀକ୍ଷାଗୁରୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମାର୍ଗରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଶୀକ୍ଷା ଦେଇ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୧୯

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ସାଧନାର ମାର୍ଗ ଦେଖାଇ ଦେଇଥାନ୍ତି । ମନୁଷ୍ୟକୁ ତାର ଜୀବନ କାଳରେ ଏହିପରି ଅନେକ ଗୁରୁଙ୍କର ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଯେପରି ମହର୍ଷି ଦତ୍ତାତ୍ରେୟଙ୍କର ଚବିଶ ଗୁରୁ ଥିଲେ , ମହର୍ଷି ସନ୍ଦିପନ ଓ ମହର୍ଷି ଦୁର୍ବାସା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଗୁରୁ ଥିଲେ । ଏଥିରୁ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଯେ ଜଣେ ଶିଷ୍ୟ ଅନେକ ଗୁରୁ ଆଶ୍ରୀତ ହୋଇପାରେ ଓ ଜଣେ ରୁରୁ ଅନେକ ଶିଷ୍ୟଙ୍କର ଉତ୍ତରଦାୟୀତ୍ବ ନେଇଥାନ୍ତି । ଏହିସବୁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବଶିଷ୍ଠ ଓ ବିଶ୍ବାମିତ୍ର ପଦବାର୍ଥ୍ୟ ଗାୟତ୍ରୀ ଗୁରୁଙ୍କର ଆଶ୍ରୟନେଇ , ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କର ଉତ୍କଳାନ ଓ ଶାପବିମୋଚନ କରାଇ ସାଧନା କଲେ ସକଳ ସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରି ପାରିବେ । ତେଣୁ ଗୁରୁପୁଣ୍ୟ ହୋଇ ଗାୟତ୍ରୀ ଦୀକ୍ଷା ନେବା ଓ ସାଧନା କରିବା ମନୁଷ୍ୟର ଏକ ସଂସ୍କାର । ଏଥିପାଇଁ ଦୀକ୍ଷା ନେଲାଦିନ ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ ଉଭୟ ଉପବାସ ରହିବେ । ଶିଷ୍ୟ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଆସନ, ପାଦାସନ, ପାଦ୍ୟ, ଅର୍ଘ୍ୟ, ଚନ୍ଦନ, ପୁଷ୍ପ, ଅକ୍ଷତ, ଧୂପ, ଦୀପ, ନୈବିଦ୍ୟ, ଅନ୍ନ, ବସ୍ତ୍ର, ଓ ଦକ୍ଷୀଣା ଦେଇ ଗରୁ ପୂଜନ କରିବ । ଗୁରୁ ମଧ୍ୟ ଶିଷ୍ୟକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ମନ୍ତ୍ର ଶୀକ୍ଷା ଦେଇ ସାଧନା ମାର୍ଗରେ ସମସ୍ତ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଦାୟୀତ୍ବ ନେବେ । ଶିଷ୍ୟ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବିଶ୍ବାସର ସହିତ ସାଧନା କରି ଗୁରୁକୃପା ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ କୃପା ଲାଭ କରି ସାଧନାରେ ସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରି ପାରିବ ।

ଦୀକ୍ଷା ନେଇସାରିଲା ପରେ ଓ ସିଦ୍ଧି ନ ମିଳିଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଶିଷ୍ୟ ଗୁରୁଙ୍କ ନିକଟରେ , ଗୁରୁଙ୍କ ନିଜ ସାଧନା ସମୟରେ ସାଧନା କରିବା ଉଚିତ । ଯଦି ଗୁରୁଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ସମ୍ଭବ ନ ହୋଇପାରେ ତେବେ ଗୁରୁଙ୍କ ଫଟୋ ସ୍ଥାପନ କରି ,

ଫାକଲନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୨୦

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଗୁରୁ ପୂଜନ କରି ନିଜର ସାଧନା କରିବା ଉଚିତ । ଏହାଦ୍ୱାରା ମନରେ ଗୁରୁଙ୍କ ଆନୁଗତ୍ୟ ଭାବ ଆସିଥାଏ ଏବଂ ସାଧନା ମାର୍ଗର ପ୍ରେରଣା ମନରେ ସ୍ୱତଃ ଆସିଥାଏ । ଯେପରି ଏକଲବ୍ୟ ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣଙ୍କ ମାଟି ପିତୁଳା ସ୍ଥାପନ କରି ଧନୁର୍ବିଦ୍ୟା ଶୀକ୍ଷା କରୁଥିଲେ । ଯଦି ଗୁରୁଙ୍କ ଫଟୋ ପୂଜନ ସମ୍ଭବ ନ ହୋଇ ପାରିଲା ତେବେ ଏକ ନାରିକେଳ ଫଳରେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଆରୋପ କରି ପୂଜା ଆରାଧନା କରି ସାଧନା କରିବା ଉଚିତ । ଏପରି କଲେ ଗାୟତ୍ରୀ ଉତ୍କଳନ ଓ ଶାପବିମୋଚନ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ବେଦମୁର୍ତ୍ତି ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀରାମ ଶର୍ମା ମହୋଦୟଙ୍କ ଉପଦେଶାବଳୀରୁ ଏହା ସିଦ୍ଧ ହେଲା ଯେ ବଶିଷ୍ଠ ଓ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଗୁଣଭୂଷିତ ଗୁରୁ ଆଶ୍ରୀତ ହୋଇ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ଉପାସନା ଓ ସାଧନା କରିବା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ।

॥ ଯଜ୍ଞୋପବୀତ ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ॥

ମାତୃଗର୍ଭରେ ଜୀବ ସଞ୍ଚାର ଦିନଠାରୁ ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନୁଷ୍ୟର ଫୁଲବନ ଆଦି ଦଶ ସଂସ୍କାର କ୍ରୀୟା କରାଯାଏ । ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଉପନୟନ ସଂସ୍କାର । ଏହି କର୍ମରେ ମନୁଷ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟାଶ୍ରମରେ ଥିବାବେଳେ ସାବିତ୍ରୀପ୍ରଦାନ, ଦୀକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ, ବେଦ ଅଧ୍ୟୟନ, ବ୍ରହ୍ମସୁତ୍ର ବା ଉବବୀତ ଗ୍ରହଣ ଆଦି କ୍ରୀୟା ସମ୍ପାଦନ ହୋଇଥାଏ ।

ଫଳକନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୨୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ପଣ୍ଡିତମାନେ ମତ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଏହି ବ୍ରହ୍ମସୂତ୍ର ବା ଯଜ୍ଞୋପବୀତ ସହିତ ଗାୟତ୍ରୀ ଦୀକ୍ଷାର ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ପର୍କ ରହିଛି । କହନ୍ତି ଏହି ବ୍ରହ୍ମସୂତ୍ର ବା ଯଜ୍ଞୋପବୀତ କୁ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ପ୍ରତୀକ କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ । ଯେପରି ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରନ୍ଥ, ଶାସ୍ତ୍ର ଓ କର୍ମକାଣ୍ଡ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଅନେକ ସାଙ୍କେତିକ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ ଯାହା ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ବିଷ୍ଣୁତ ଅର୍ଥ ଲୁକାୟିତ ଥାଏ, ଯେପରି ମୂର୍ତ୍ତି, ଚିହ୍ନ ଓ ଫଟୋ ଆଦିରେ କୌଣସି ଅକ୍ଷର ନଥିଲେ ବି ଅନେକ ବିଶେଷ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥ ଲୁଚି ରହିଥାଏ ସେପରି ଏହି ବ୍ରହ୍ମସୂତ୍ର ବା ଯଜ୍ଞୋପବୀତ ସୂତ୍ରରେ କୌଣସି ଅକ୍ଷର ବା ଶବ୍ଦ ନ ଥିଲେ ବି ତା ମଧ୍ୟରେ ବିଶଦ୍‌ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଓ ସଦ୍‌ଭାବନା ଭରି ରହିଛି ଯାହା ମନରେ ପବିତ୍ରତାବ ଓ ଉତ୍ତମ ପ୍ରବୃତ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ ।

ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ଗୁରୁମନ୍ତ୍ର ପଦବାଚ୍ୟ । ଉପନୟନ ସଂସ୍କାର ସମୟରେ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀର ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରରୁ ବେଦାରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଉପବୀତ, ସୂତ୍ର ହେଲେ ବି ତାକୁ ଗାୟତ୍ରୀମାତାଙ୍କ ପ୍ରତୀକ ବୋଲି ଧରାଯାଏ । ତେଣୁ ଗାୟତ୍ରୀ ଓ ଯଜ୍ଞୋପବୀତ ପରସ୍ପର ସହିତ ଅଙ୍ଗାଙ୍ଗୀଭାବେ ଜଡ଼ିତ ବା ଏକାତ୍ମଭାବରେ ବନ୍ଧିତ ରହିଛନ୍ତି । ଏହି ଦୁହିଁଙ୍କ ସମ୍ମିଶ୍ରଣରେ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ଦ୍ୱୀଜ ପଦବାଚ୍ୟ ହୋଇଯାଏ । ଯଜ୍ଞୋପବୀତ ଓ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ସମିକରଣ ଏହି ପ୍ରକାର :

ତ୍ରୀଗୁଣ ସୂତ୍ରକୁ ପୁନଃ ତ୍ରୀଗୁଣ କଲେ ପବୀତର ଏକସରି ସୂତ୍ର ହୁଏ, ଏହିପରି ତିନିସରି ସୂତ୍ର ବା ପ୍ରଥମ ସୂତ୍ରର ନଅ ସରିରେ ଏକପଟ ପବୀତ ଓ ଏହିପରି ଦୁଇପଟରେ ପବୀତର ସ୍ୱରୂପ ଓ ଆଉ ଏକପଟ ଉତ୍ତରାପାଇଁ

ସଂକଳନ - ଦେବେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୨୨

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରତି ପଟର ତିନି ସରିରେ ତିନି ଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ଏକ ବ୍ରହ୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଅଛି । ସମିକରଣ କଲେ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରଣବ ହିଁ ପବୀତର ବ୍ରହ୍ମଗ୍ରନ୍ଥ , ପବୀତର ତିନି ସରିର ତିନିଗ୍ରନ୍ଥ ହିଁ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ତିନି ବ୍ୟାହତି ,ଓ ପ୍ରଥମ ତ୍ରୀଗୁଣ ସୁତ୍ର ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ତିନି ଚରଣ । ଗାୟତ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମେକ ବୋଧିନୀ ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କର ପ୍ରତୀକ ସ୍ୱରୂପ ଯଜ୍ଞୋପବୀତ, ବ୍ରହ୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ବ୍ରହ୍ମସୁତ୍ର ସ୍ୱରୂପ ବୋଲି ବିଦିତ । ଏପରି ଅଭିହିତ ବ୍ରହ୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ବ୍ରହ୍ମସୁତ୍ର ମନୁଷ୍ୟ ପାଇଁ କି ସନ୍ଦେଶ ଦେଇଥାଏ ତାହା ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରଣବ,ବ୍ୟାହତି ଓ ଚରଣତ୍ରୟ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କଲେ ଜଣାଯିବ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକାରେ ଉପବୀତ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ସଙ୍କେତ ବହନ କରେ ।

ବ୍ରହ୍ମ ଗ୍ରନ୍ଥ	ପ୍ରଣବ	ଓଁ
ପ୍ରଥମଗ୍ରନ୍ଥ	ପ୍ରଥମ ବ୍ୟାହତି	ଭୃଃ
ଦ୍ୱିତୀୟଗ୍ରନ୍ଥ	ଦ୍ୱିତୀୟ ବ୍ୟାହତି	ଭୁବଃ
ତୃତୀୟଗ୍ରନ୍ଥ	ତୃତୀୟ ବ୍ୟାହତି	ସ୍ୱଃ
ପ୍ରଥମ ସୁତ୍ର	ପ୍ରଥମ ଚରଣ	ତତ୍ସବିତୁର୍ବରେଣ୍ୟଂ
ଦ୍ୱିତୀୟ ସୁତ୍ର	ଦ୍ୱିତୀୟ ଚରଣ	ଭର୍ଗୋଦେବସ୍ୟ ଧିମହି
ତୃତୀୟ ସୁତ୍ର	ତୃତୀୟ ଚରଣ	ଧୀୟୋଽୟୋନଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୨୩

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ବହୁଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରଣବ ବା ଓଁ କାରର ସ୍ରଙ୍ଗୋତ: ପରମାତ୍ମା ସର୍ବତ୍ର ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣିରେ ବିଦ୍ୟମାନ । ତେଣୁ ଜଗତର ସମସ୍ତ ଜୀବଙ୍କୁ ସମଭାବରେ ଦେଖି ନିଷ୍କାମ ଭାବରେ ଲୋକସେବା କରିବା ଓ ମନକୁ ସର୍ବଦା ସ୍ଥିର ଓ ଶାନ୍ତ ରଖିବା ଉଚିତ ।

ପ୍ରଥମଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରଥମ ବ୍ୟାଦୃତି ବା ଭୂଃ ର ସ୍ରଙ୍ଗୋତ ତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାନ : ଏ ଦେହ ଅସ୍ଥାୟୀ ଓ କ୍ଷଣଶୀଳ । ତେଣୁ ନିଜକୁ ଶରୀରଠାରୁ ଭିନ୍ନ ମନେକରି ତା ପ୍ରତି ଆସକ୍ତ ନ ହୋଇ ନିଜର ଆତ୍ମବଳ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ସତ୍‌ମାର୍ଗ ଓ ସତ୍‌କର୍ମର ଆଶ୍ରୟ ନେବା ।

ଦ୍ୱିତୀୟଗ୍ରନ୍ଥ ଦ୍ୱିତୀୟ ବ୍ୟାଦୃତି ବା ଭୂବଃ ର ସ୍ରଙ୍ଗୋତ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ : ନିଷ୍କାମଧର୍ମ ବା ପାପକୁ ବିରୋଧ କରୁଥିବା ମନୁଷ୍ୟ ଦେବତ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ । ଯିଏ ପବିତ୍ର ଆଦର୍ଶ ସାଧନା ଅବଲମ୍ବନ କରେ ସେ ହିଁ ବୁଦ୍ଧିମାନ ମନୁଷ୍ୟ ।

ତୃତୀୟଗ୍ରନ୍ଥ ତୃତୀୟ ବ୍ୟାଦୃତି ବା ସ୍ୱର୍ଗ ର ସ୍ରଙ୍ଗୋତ ପ୍ରତିଧ୍ୱନି : ଶୁଦ୍ଧବୁଦ୍ଧି ଓ ବିବେକ ଦ୍ୱାରା ସତ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବା , ସଂଯମ ଓ ତ୍ୟାଗ ଆଚରଣ କରିବାକୁ ନିଜକୁ ତଥା ଅନ୍ୟକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେବାରେ ବ୍ରତୀ ହେବା ।

ଏହିପରି ଜଣେ ଯଜ୍ଞୋପବୀତଧାରୀ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ଚତୁର୍ମୁଖୀ ସନ୍ଦେଶ ବହନ କରିଥାଏ । ସାରାଂଶ ହେଲା – ଜୀବ ଜଗତର ସମସ୍ତ ଅଂଶ ବିଶେଷକୁ ସମଭାବରେ ଦେଖିବା, ସର୍ବଦା ଆଦର୍ଶ ମାର୍ଗ ଅବଲମ୍ବନ କରି ନିଜର ଆତ୍ମବଳ ବୃଦ୍ଧି କରିବା, ନିଜ ଅନ୍ତଃକରଣକୁ ସ୍ଥିର ଓ ଶାନ୍ତ ରଖି ନିଜ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଆତ୍ମବଳର ଅଧିକାଂଶ ଭାଗ ଜଗତର ହିତ ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ କରିବା ଓ ଶୁଦ୍ଧବୁଦ୍ଧି ଓ ବିବେକ ଦ୍ଵାରା ସତ୍ୟର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି ସଂଯମ ଓ ତ୍ୟାଗ ଆଚରଣ କରିବାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା ଦେବା ଇତ୍ୟାଦି ଚତୁର୍ମୁଖି ସନ୍ଦେଶ ବିତରଣ କରିବା । ଏହା ଫଳରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ନିଜେ ଓ ସମଷ୍ଟିଗତ ଭାବରେ ସମଗ୍ର ଜୀବଜଗତ ସୁଖ ଶାନ୍ତି ଲାଭ କରି ପାରିବେ । ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତ ପ୍ରତୀକ ଯଜ୍ଞୋପବୀତ ଗାୟତ୍ରୀମାତାଙ୍କ ଏହି ଯେଉଁ ଚତୁର୍ମୁଖି ସନ୍ଦେଶ ବହନ କରି ଶାନ୍ତି ଓ ସ୍ଥିରତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ତାହା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଦର୍ଶ ମାର୍ଗ ନାହିଁ ।

ଗାୟତ୍ରୀ ଗୀତା ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି, ଯଜ୍ଞୋପବିତର ଯେଉଁ ନବ ସୂତ୍ରକୁ ଧାରଣ କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଅଛି ସେ ସୂତ୍ର ସବୁ ଏତେ ମହତ୍ତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ସେହି ନବସୂତ୍ରର ମହିମା ନବରତ୍ନ ତୁଳନାରେ ବହୁ ଗୁଣରେ ଅଧିକ । ସେହି ରତ୍ନଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ୧- ଜୀବନ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାରଣା କରିବା । ୨-ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚୟ ଓ ତାର ସଦୁପଯୋଗ । ୩-ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ୪- ନିର୍ମଳତା ୫-ଦିବ୍ୟଦୃଷ୍ଟି ୬- ସଦ୍‌ଗୁଣ ୭-ବିବେକ ୮- ସଂଯମ ୯- ସେବା ।

ଏହି ନବଗୁଣ ନିସନ୍ଦେହରେ ନବରତ୍ନ ସଦୃଶ । ସେହି ନବରତ୍ନ ମଣ୍ଡିତ ଯଜ୍ଞୋପବୀତ ରୂପକ କଞ୍ଚବୃକ୍ଷ ଯାହା ପାଖରେ ଅଛି ସେ ଭୂଃ ଲୋକରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିଲେ ବି ସର୍ବଦା ସ୍ଵଃ ଲୋକର ସମ୍ପଦ ଭୋଗ କରୁଥିବ ।

ପୌରାଣିକ ବାଉଁଶ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ, ସ୍ଵଃ ଲୋକରେ ଏପରି ଏକ ବୃକ୍ଷ ଅଛି ଯାହା ମୂଳରେ ବସି ଯାହା ବି କାମନା କରାଯିବ ତାହା ସେ ବୃକ୍ଷ

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୨୫

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଅବିଳମ୍ବେ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଇବ । ସେ ବୃକ୍ଷର ନାମ କଞ୍ଚବୃକ୍ଷ । ସେହିପରି ଭୂଃ
ଲୋକରେ ମଧ୍ୟ ଗାୟତ୍ରୀ ରୂପକ କଞ୍ଚବୃକ୍ଷ ରହିଛି ଯାହା ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଵଃ
ଲୋକସ୍ଥିତ କଞ୍ଚବୃକ୍ଷର ସମସ୍ତ ସମ୍ଭାବନା ଲୁଚି ରହିଛି । ଗାୟତ୍ରୀ ସ୍କୁଳତଃ ୨୪
ଅକ୍ଷର ଓ ୯ ପଦ ବିଶିଷ୍ଟ ଶୃଙ୍ଖଳା । ମାତ୍ର ତାହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦ ବା ଅକ୍ଷର
ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ତତ୍ତ୍ଵ ଲୁଚି ରହିଛି ଯାହାଦ୍ଵାରା ଜୀବ, ସ୍ଵର୍ଲୋକର କଞ୍ଚବୃକ୍ଷ
ସଦୃଶ ନିଜର ସମସ୍ତ ଇଚ୍ଛା ବା କାମନା ପୂରଣ କରି ପାରିବ ।

ଏହି କଞ୍ଚବୃକ୍ଷର ମୂଳ ହେଉଛି ଓଁ ଇଶ୍ଵର ବା ଭାରତୀୟ ଧର୍ମ । ଏହାର
ଭୂଃ ଭୁବଃ ସ୍ଵଃ ରୂପେ ତିନୋଟି ଶାଖା ଅଛି । ପ୍ରଥମ ଶାଖା ଭୂଃ ଅର୍ଥାତ୍
ଆତ୍ମଜ୍ଞାନର, ଦ୍ଵିତୀୟ ଶାଖା ଭୁବଃ ଅର୍ଥାତ୍ କର୍ମଯୋଗର ଓ ତୃତୀୟ ଶାଖା ସ୍ଵଃ
ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ଥିରତାର ପରିଚାୟକ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶାଖାର ତିନୋଟି କରି ପ୍ରଶାଖା ରହିଛି
। ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶାଖାର ପୃଥକ ପୃଥକ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ରହିଛି ।

ତତ୍ ସ୍ଵରୂପ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶାଖା ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଜୀବନ ବିଜ୍ଞାନ
ସବିତ୍ରଃ ସ୍ଵରୂପ ଦ୍ଵିତୀୟ ପ୍ରଶାଖା ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟହେଲା ଆତ୍ମବଳସଞ୍ଚୟ
ବରେଣ୍ୟଃ ସ୍ଵରୂପ ତୃତୀୟ ପ୍ରଶାଖା ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଶ୍ରେଷ୍ଠତା
ଭର୍ଗୋ ସ୍ଵରୂପ ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରଶାଖା ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ନିର୍ମଳତା
ଦେବସ୍ୟ ସ୍ଵରୂପ ପଞ୍ଚମ ପ୍ରଶାଖା ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଦିବ୍ୟବୃଷ୍ଟି
ଧାମନ୍ତି ସ୍ଵରୂପ ଷଷ୍ଠ ପ୍ରଶାଖା ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ସଦ୍‌ଗୁଣ

ସଂକଳନ - ଦେବେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୨୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଧାୟୋ ସ୍ୱରୂପ ସପ୍ତମ ପ୍ରଶାଖା ତାପ୍ତୟା ହେଲା ବିବେକ
ୟୋନଃ ସ୍ୱରୂପ ଅଷ୍ଟମ ପ୍ରଶାଖା ତାପ୍ତୟା ହେଲା ସଂଯମ
ପ୍ରତୋଦୟାର୍ ସ୍ୱରୂପ ନବମ ପ୍ରଶାଖା ତାପ୍ତୟା ହେଲା ସେବା

୧- ଗାୟତ୍ରୀ ଆମ ମାନଙ୍କ ମନୋଭୂମିରେ ଏହି ପ୍ରକାର ବୀଜ ବପନ କରନ୍ତି ଓ ସେଥିରୁ ଯେଉଁ ଅଙ୍କୁର ନିର୍ଗତ ହୁଏ ତାହା ସ୍ୱର୍ଲୋକ କଳ୍ପବୃକ୍ଷ ଠାରୁ କୌଣସି ଗୁଣରେ କମ୍ ନୁହେଁ । ଗାୟତ୍ରୀ ରୂପି କଳ୍ପବୃକ୍ଷର ଯେଉଁ ଏକ ମୂଳ ତିନିଶାଖା ଓ ନଅ ପ୍ରଶାଖା ଅଛି ତାର ପ୍ରତୀକ ସ୍ୱରୂପ ଯଜ୍ଞୋପବୀତର ଏକ ବ୍ରହ୍ମଗ୍ରନ୍ଥ, ତିନିଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ନବ ସୂତ୍ର ରହିଛି । ସେହି ହେତୁ ଯଜ୍ଞୋପବୀତକୁ ଦେବୀ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣମନ୍ତ୍ର ପ୍ରତୀକ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏହି ନବଗୁଣ ନିସନ୍ଦେହରେ ନବରତ୍ନ । ସେହି ନବରତ୍ନ ମଂଣ୍ଡିତ ଯଜ୍ଞୋପବିତ ରୂପକ କଳ୍ପବୃକ୍ଷ ଯାହା ପାଖରେ ଅଛି ସେ ଭୂଃ ଲୋକରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ସର୍ବଦା ସ୍ୱଃଲୋକର ସମ୍ପଦ ଭୋଗକରୁଥିବ ।

୨- ତେଣୁ ପବୀତକୁ ନବରତ୍ନ ବିଶିଷ୍ଟ ହାର କୁହାଯାଏ । ଏକମୂଳ, ତିନିଶାଖା ଓ ନବ ପ୍ରଶାଖାର ପ୍ରତୀକ ସ୍ୱରୂପ ଯଜ୍ଞୋପବୀତକୁ ମଧ୍ୟ ଭୂର୍ଲୋକର କଳ୍ପବୃକ୍ଷ କହନ୍ତି ଏବଂ ଉପର ଲିଖିତ ପ୍ରତି ସୂତ୍ରର ମହତ୍ତ୍ୱର ସମ୍ମିଶ୍ରଣ ଯଜ୍ଞୋପବୀତର ମହିମା ଅଟେ ।

ସଂକଳନ - ଦ୍ରୈମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୨୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଜୀବନବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରଥମ ସ୍ତରର ସ୍ତବକ: ଏହାଦ୍ୱାରା ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁର ରହସ୍ୟ ଜାଣିଗଲା ପରେ ତାକୁ ସତ୍ୟ ପ୍ରତି ତର ନଥାଏ , ଶରୀର ତଥା ସାଂସାରୀକ ବସ୍ତୁ ପ୍ରତି କୌଣସି ଆକର୍ଷଣ ନ ଥାଏ , ଲାଭ ବା ସଫଳତାରେ ସେ ଆନନ୍ଦ ଉଲ୍ଲାସୀତ ହୁଏନାହିଁ କି ଅସଫଳତା ବା କ୍ଷତିରେ ସେ ମ୍ରାୟମାଣ ହୋଇପଡେ ନାହିଁ ।

ଆତ୍ମବଳସମ୍ପନ୍ନ ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ତରର ସ୍ତବକ: ଦିନକୁ ଦିନ ମନୁଷ୍ୟ ସ୍ୱପ୍ନ, ବିଦ୍ୱାନ, ବୁଦ୍ଧିମାନ, ଧନି ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଭ କରିବାକୁ ଲାଗେ । ଫଳରେ ଏ ଜଗତରେ ବଳବାନ୍ ନିର୍ବଳ ଉପରେ , ପ୍ରକୃତି ବା ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର ଜୀବ ଉପରେ ଯେଉଁ ଆକ୍ରମଣ ହୁଏ ସେଥିରୁ ନିଜକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ସହିତ ଅନ୍ୟକୁ ସାହାଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଦ୍ୱିତୀୟ ସୂତ୍ର ସୁତକ ସଞ୍ଚିତ ଆତ୍ମବଳ କାରଣରୁ ସବୁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସେ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରେ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦ ଦେଇଥାଏ । ଅନୀତି ଯାହା ସମାଜର ସନ୍ତୁଳନତା ବ୍ୟାହତ କରେ ଆତ୍ମବଳ ତାହାର ଅନ୍ତ କରି ଦିଏ ।

ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ତୃତୀୟ ସ୍ତରର ସ୍ତବକ: ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଧନହୀନ, ସାଧନାହୀନ ହୋଇଥିଲେ ବି ଯଦି ତାର ଅନ୍ତଃକରଣ ଉଦାର ଥାଏ , ଲକ୍ଷ, ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଓ ଆଦର୍ଶ ପବିତ୍ର ହୋଇଥାଏ ତାହା ହିଁ ତାର ଶ୍ରେଷ୍ଠତ୍ୱ ପ୍ରତିପାଦନ କରେ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷେ ଏ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଦି ସେ ନିଜଠାରେ , ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଓ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖରେ ଅପବିତ୍ରତା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ରହେ ତେବେ ସେ ପଶ୍ଚାତାପ,

ଫାକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ଇଶ୍ଵରୀୟଦଣ୍ଡ ଓ ବୁଦ୍ଧିଭ୍ରମ ଜନିତ ଅଶାନ୍ତି ଭୋଗକରେ । ପବୀତର ତୃତୀୟସ୍ଥୁତ
ଶ୍ରେଷ୍ଠତାର ସନ୍ଦେଶ ବହନ କରି ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସର୍ବଦା ପ୍ରେରଣା ଦେଉଥାଏ ।

ନିର୍ମଳତା ଚତୁର୍ଥ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସ୍ତବକ: ନିର୍ମଳତା କହିଲେ କେବଳ ବସ୍ତୁ
ନିର୍ମଳତାକୁ ବୁଝାଇବା ନାହିଁ । ଏହା ବସ୍ତୁ ଓ ସ୍ଥାନ ସହିତ ମନୁଷ୍ୟର ମନ, ବୁଦ୍ଧି,
ବିଚାର ଓ ଅନ୍ତଃକରଣକୁ ମଧ୍ୟ ବୁଝାଏ । ନିର୍ମଳ ବା ସୁନ୍ଦର ବସ୍ତୁକୁ ସମସ୍ତେ
ଆଦର କରିଥାନ୍ତି । ଶରୀର ଓ ମନ ନିର୍ମଳ ରହିଲେ ଦେହ ମନ ସୁସ୍ଥ ରହିବା ,
ମନୁଷ୍ୟ ସର୍ବଜନ ଆଦୃତ ହେବା ସହିତ ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଶାନ୍ତି ଅନୁଭବ କରିବ ।
ତେଣୁ ପବୀତର ଚତୁର୍ଥ ସ୍ଥୁତ ମନୁଷ୍ୟକୁ ସର୍ବଦା ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରକାରେ ନିର୍ମଳ
ରହିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଉଥାଏ ।

ଦିବ୍ୟଦୃଷ୍ଟି ପଞ୍ଚମ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସ୍ତବକ: ଦିବ୍ୟଦୃଷ୍ଟି କହିଲେ ସଂସାରର ସମସ୍ତ
ଦିବ୍ୟତତ୍ତ୍ଵ ସହିତ ସମସ୍ତ ରଖିବାକୁ ବୁଝାଏ । ଗୀତାରେ ଭଗବାନ ଦୋଷଦୃଷ୍ଟି
ପରିହାର କରିବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି କାରଣ ଦୋଷଦୃଷ୍ଟି ଥିଲେ ଜଗତର
ସବୁ ଦିବ୍ୟତ୍ତ୍ଵ ଦୋଷଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରତ୍ୟୟ ହୁଏ । ସେହି ହେତୁ
ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କର ଜଗତକୁ ଉପଦେଶ ଥିଲା ‘ବୁରା ମତ୍ ଦେଖୋ’ ଅର୍ଥାତ୍ ସର୍ବଦା
ଦିବ୍ୟଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିବା । ଦିବ୍ୟଭାବନା ଓ ଦିବ୍ୟଦୃଷ୍ଟି ରଖି ଜନ ସମାଜର
ସେବା, ହିତସାଧନ ଓ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସହଯୋଗ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେଲେ ସର୍ବଦା
ଚତୁର୍ଦିଗରେ ଦିବ୍ୟ ହିଁ ଦେଖାଯିବ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷେ କଳା ଚକ୍ଷମାରେ ସର୍ବତ୍ର କଳା
ଦେଖାଗଲାପରି ଦୃଷ୍ଟିତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିଲେ ସର୍ବତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିତ ହୋଇଥିବାର

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଦେଖାଯିବ । କାରଣ ଦୃଷ୍ଟିର ଦିବ୍ୟତ୍ୱ ବା ଦୃଷ୍ଟିତତ୍ୱ ମନୁଷ୍ୟ ମନରେ ଆନନ୍ଦ ଓ ନିରାନ୍ଦ ଉଭୟ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ । ତେଣୁ ପଞ୍ଚମ ସୂତ୍ର ସର୍ବଦା ଦୋଷଦୃଷ୍ଟି ପରିହାର କରି ଦିବ୍ୟଦୃଷ୍ଟିରେ ସର୍ବତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଉଥାଏ ।

ସଦଗୁଣ ଷଷ୍ଠସୂତ୍ରର ସୁଚକ: ଶ୍ରଦ୍ଧା, ବିନୟତା, ନମ୍ରତା, ମଧୁରତା, ସେବାଭାବ, ଉଦାରତା, ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତିତା, ନିୟମୀତତା, ମିତବ୍ୟୟୀତା, କର୍ତ୍ତବ୍ୟପରାୟଣତା, ସଜ୍ଜାଗତା, ପ୍ରସନ୍ନତା, ନିଷ୍ପପତ୍ତତା, ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ସାହସୀକତା, ପରାକ୍ରମ, ପୁରୁଷାର୍ଥ, ଉତ୍ସାହ, ସହନଶୀଳତା ଇତ୍ୟାଦି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସଦଗୁଣ । ସଙ୍ଗୀତ, ସାହିତ୍ୟ, କଳା, ବ୍ୟାପାର, ବାଣିଜ୍ୟ, ଉଦ୍ୟମ ଓ ଶାନ୍ତତା ଇତ୍ୟାଦିରେ ପାରଦର୍ଶିତା ଲାଭ କରିବା ମଧ୍ୟ ସଦଗୁଣ ପଦବୀରାଜ୍ୟ । ପବୀତର ଷଷ୍ଠସୂତ୍ର ମନୁଷ୍ୟକୁ ଏହି ସବୁ ସଦଗୁଣର ଅଧିକାରୀ ହେବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦିଏ ।

ବିବେକ ସପ୍ତମ ସୂତ୍ରର ସୁଚକ: ସଂସାରରେ ଭଲ ମନ୍ଦ, ସତ୍ୟ ଅସତ୍ୟ, ଉପଯୁକ୍ତ ଅନୁପଯୁକ୍ତ, ଆବଶ୍ୟକ ଅନାବଶ୍ୟକ ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ବିରୋଧାତ୍ମକ ସ୍ଥିତି ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥିତି ପଛରେ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମନିଷୀ ମାନଙ୍କ ଉଦାହରଣ ସଂଯୁକ୍ତ ରହିଛି । ଏପରି ସ୍ଥିତିରେ କେଉଁଟା ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ଜାଣିବା କଷ୍ଟକର । ସ୍ଥାନ, କାଳ, ପାତ୍ର, ପରିସ୍ଥିତି, ଉପଯୋଗୀତା ଓ ଜନହିତ ଆଦିକୁ ବିଚାରରେ ରଖି କେବଳ ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି ବା ବିବେକ ଯାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟକରେ ତାହା ହିଁ ଗ୍ରହଣୀୟ । ସଂସାରରେ ସକଳ ପାପ, ତାପ, ଦୁଃଖ, ନିରାନ୍ଦ ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର କାରଣ ହେଉଛି ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧି ଓ ଅଜ୍ଞାନତା । କେବଳ ବିବେକ ହିଁ ଏ ସବୁ ସ୍ଥିତିରେ ମନୁଷ୍ୟକୁ ସକଳ

ଫାକଲନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୩୦

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାରୁ ମୁକ୍ତ କରିଥାଏ । ସପ୍ତମ ସୁତ୍ର ସର୍ବଦା ବିବେକାନୁମୋଦିତ କର୍ମ କରିବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେଉଥାଏ ।

ଫଳପ୍ରାପ୍ତି ସୁତ୍ରର ସୁଚକ: ବିଚାରଶକ୍ତି ,ଭୋଗ କରିବାର ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତି, ସେବା ଓ ଶ୍ରମ କରିବାର ଶକ୍ତି ଆଦି ଜୀବନର ସକଳ ଶକ୍ତିକୁ ସତ୍ତ୍ୱଭେଦରେ ଉପଯୋଗ କରିବାରେ ସମ୍ଭବଜନନୀୟ ରକ୍ଷା କରିବା ହିଁ ସଫଳ । ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀର ଏହି ସବୁ ଶକ୍ତିର କେନ୍ଦ୍ର । ଶକ୍ତିର ଅପଚୟ ନ କରିବା ଓ ତାର ସବୁପଯୋଗ କରିବା ହେଉଛି ସଫଳତା ପରିଚାୟକ । ଏହି ସବୁ ଶକ୍ତିର ସବୁପଯୋଗରେ ଜୀବନରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଜନକ ସଫଳତା ମିଳିଥାଏ ।

ସେବା ନବମ ସୁତ୍ରର ସୁଚକ: ‘ସେବା କାର୍ଯ୍ୟ ଉଚ୍ଚିତ ଫଳେ କିବା ଅସାଧ୍ୟ ମହି ତଳେ’ । ସେବା କହିଲେ କେବଳ ଶାରୀରିକ ସେବା ବା ରୋଗୀ ସେବାକୁ ବୁଝାଏ ନାହିଁ । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଓ ବୌଦ୍ଧିକ ଉନ୍ନତି ପଥରେ କାହାକୁ ସହଯୋଗ ଦେବା, ପ୍ରେରଣା ଦେବା, ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କର ଉପଦେଶ ପାଳନ କରିବା, ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶିଶୁ, ଯୁବକ, ଯୁବତୀ ମାନଙ୍କୁ ନୂତନ ପିଢ଼ିର ମନୁଷ୍ୟ ଭାବେ ନିର୍ମାଣ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ସେବା ଅନ୍ତର୍ଗତ । ସାଧାରଣତଃ ଦାନଦେବା, କାହାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା, ଅନ୍ୟର ହିତରେ ସମୟଦେବା ଓ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ଶାରୀରିକ ଶ୍ରମ ଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ସେବା କହିଥାନ୍ତି । ଏପରି ସେବା ଯଦି ଅପରକୁ ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ, ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ ଓ କ୍ରିୟାଶୀଳ ନ କରି ପାରିଲା ତେବେ ଏସବୁ ସେବା ଆଳସ୍ୟ, ପରମୁଖାପେକ୍ଷୀ ଇତ୍ୟାଦି ହାନି କାରକ ସେବାରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ

ଫଳଜନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୩୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ହୋଇଯାଏ । ଯାହା ହେଉ ନା କାହିଁକି ସେବା ଭାବନା ସାଂସାରିକ ତଥା ଆତ୍ମ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସର୍ବଦା ସୁଖ ଓ ସନ୍ତୁଷ୍ଟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଏହା ହିଁ ନବମ ସୁତ୍ରର ପ୍ରେରଣା ।

ଲାଲ, ମୋତି, ପାନ୍ଥା, ପୋଖରାଜ୍, ମୁଗା, ହୀରା, ନିଲମ୍ବ , ଗୋମେଦ ଓ ବୈଦୁର୍ଯ୍ୟ କୁ ସାଧାରଣତଃ ରତ୍ନ କହିଥାନ୍ତି । ଯାହା ପାଖରେ ଏ ନବରତ୍ନ ସବୁ ଥାଏ ସେମାନଙ୍କୁ ଭାଗ୍ୟଶାଳୀ କହିଲେ ଅଥବା ଭୂଲୋକର କୁବେର କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ । କହିଲେ ଦେଖି , ଯଜ୍ଞୋପବୀତର ଏହି ନବଗୁଣ ନବରତ୍ନଠାରୁ କେଉଁ ଗୁଣରେ କମ୍ ? ଯାହା ପାଖରେ ଗାୟତ୍ରୀ ମିଶ୍ରିତ ଯଜ୍ଞୋପବୀତ ରୂପି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ନବରତ୍ନ ଅଛି ସେ ସର୍ବଦା ଭୂଲୋକର କଳ୍ପବୃକ୍ଷ ତଳେ ସ୍ୱର୍ଗ ସମ୍ପଦର ପ୍ରାରୁର୍ଯ୍ୟ ଭିତରେ ଥିବାର ଅନୁଭବ କରେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ଭୂଲୋକସ୍ଥ କଳ୍ପବୃକ୍ଷ ଧର୍ମ, ଅର୍ଥ, କାମ, ମୋକ୍ଷ ଆଦି ଚତୁର୍ବର୍ଗ ଫଳ ପ୍ରଦାନ କରୁଥାନ୍ତି ।

ଯଜ୍ଞୋପବୀତ ଧାରଣ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମୀକତା ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅନିବାୟ୍ୟ । ଏଲଠି ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ଯେ ବ୍ରହ୍ମଣ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ବର୍ଗର ମନୁଷ୍ୟ ପାଇଁ ଦଶ ସଂସ୍କାର, ଯଜ୍ଞୋପବୀତ ଧାରଣ ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା କଣ ବାରଣ ଅଛି ? ବାରଣ ହୋଇ ନଥିବା ହିଁ ଏହାର ଉତ୍ତର । ଆଧ୍ୟାତ୍ମୀକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମନୁଷ୍ୟ ଜଗତ ପାଇଁ ସଂସ୍କାର କର୍ମ ହୁଏ କେବଳ ଆତ୍ମାର ଅଭ୍ୟୁଥାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତେଣୁ ସଂସ୍କାର ବିଧି ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା କାହାରି ପାଇଁ ବାରଣ

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୩୨

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ନୁହେଁ । ଅଜ୍ଞାନତା କାରଣରୁ ବ୍ରାହ୍ମଣେତର କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ ସଂସ୍କାର କର୍ମ ସହିତ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା ସ୍ବତଃ ବନ୍ଧ କରୁଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଯଜ୍ଞୋପବୀତ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତ୍ର ପ୍ରତୀକ ତେଣୁ ଯଜ୍ଞୋପବୀତ ଧାରଣ ଆବଶ୍ୟକ , କାରଣ ଏହାଦ୍ବାରା ଉପାସକର ମନରେ ସର୍ବଦା ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ଓ ମନ୍ତ୍ରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦର ସନ୍ଦେଶ ଅନୁଭବ ହେଉଥାଏ । ଅନ୍ୟବର୍ଗର ମନୁଷ୍ୟ ପବୀତ ଧାରଣ ନ କରିଥିଲେ ବି ସେମାନେ ନବସୂତ୍ରର ତିନିସରି ସୁତା ଅଥବା ସୁତାରେ ଗୁନ୍ତା ମାଳି ବେକରେ ପକାଇଥାନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା ପାଇଁ ପ୍ରଶସ୍ତ ।

॥ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ପଞ୍ଚମୁଖ, ପଞ୍ଚକୋଶର ସଂକେତ ॥

ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ପାଞ୍ଚ ମୁଖ ଥିବାର କେତେକ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ଦେବୀ ଦେବତାଙ୍କର ଅଧିକ ମୁଖ ଅଧିକ ଅଙ୍ଗ ଥିବା ମନରେ କୌତୁହଳ ଜାତ କରାଏ । ଚତୁର୍ମୁଖ ବ୍ରହ୍ମା, ପଞ୍ଚମୁଖ ଶିବ, ଷଡ଼ମୁଖ କାର୍ତ୍ତିକେୟ , ଚତୁର୍ଭୁଜ ବିଷ୍ଣୁ , ଦଶଭୁଜା ଦୁର୍ଗା ଓ ଦଶଭୁଜା ଗାୟତ୍ରୀ ଇତ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟ କୌତୁହଳ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାନ୍ତି । ସେହିପରି ମାତା ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ପଞ୍ଚ ମୁଖ ଥିବାର କୁହାଯାଇଛି । ଏ ସବୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ବିଲକ୍ଷଣ । ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ଏ ସବୁ କଣ ସତ୍ୟ ଅଥବା ଏହାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ କଣ ହୋଇପାରେ ?

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୩୩

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଗାୟତ୍ରୀ, ମନୁଷ୍ୟର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥିତ ତଥା ଧାର୍ମିକ ଜୀବନର ଏକ ଅଙ୍ଗ । ତେଣୁ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କୁ ଭଲଭାବେ ଜାଣିବା, ତାଙ୍କର ମର୍ମ, ରହସ୍ୟ, ତଥ୍ୟ ଓ ବିଶେଷତା ସବୁକୁ ଜାଣିବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ । ରଷି ମୁନି ମାନେ ଆମକୁ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କର ପାଞ୍ଚମୁଖ ଥିବାର କହି ଆମକୁ ସୁଚନା ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଏହି ମହାଶକ୍ତିଙ୍କର ଏପରି ପାଞ୍ଚ ମହାନ ତଥ୍ୟ ଅଛି , ତାହାକୁ ଜାଣି, ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରି ସଂସାର ସାଗରର ସକଳ ଦୂରିତକୁ ପାର ହୋଇ ଯିବ ।

ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ପାଞ୍ଚମୁଖର ପରିଚାୟକ ରୂପେ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରକୃତରେ ପାଞ୍ଚ ଭାଗ ହୋଇଛି ଯଥା ପ୍ରଣବ, ବ୍ୟାହୃତି ଓ ତିନି ଚରଣ , ବିଷ୍ଣୁର କଲେ ୧- ଓଁ , ୨-ଭୃଷ୍, ଭୃବଃ, ସ୍ଵଃ , ୩-ତସ୍ତବିତୁର୍ବରେଣ୍ୟ , ୪- ଭର୍ଗୋ ଦେବସ୍ୟ ଧାମହି, ୫- ଧାୟୋ ଯୋ ନଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ; ଯଜ୍ଞୋପବିତ ବି ପାଞ୍ଚଭାଗ, ତାହା ତିନି ସରି, ଏକ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥି, ଏକ ବ୍ରହ୍ମ ଗ୍ରନ୍ଥି ; ପଞ୍ଚ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦେବତା – ଓଁ ହିଁ ଗଣେଶ, ତାନି ବ୍ୟାହୃତି ହେଉଛି ଭବାନୀ , ପ୍ରଥମ ଚରଣ-ବ୍ରହ୍ମା, ଦ୍ଵିତୀୟ ଚରଣ-ବିଷ୍ଣୁ, ତୃତୀୟ ଚରଣ-ମହେଶ୍ଵର; ଏହିପରି ପଞ୍ଚ ଦେବତା ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କର ଶକ୍ତିପୁଞ୍ଜ । ମନୁଷ୍ୟର ବାହ୍ୟ ଓ ଅନ୍ତର ସମସ୍ତ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବାକୁ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ଏହି ପଞ୍ଚଭାଗରେ ସମସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଛପି ରହିଛି । ଆମେ କିଏ ? କାହିଁକି ମାନବ ଜୀବନ ଧାରଣ କରିଛୁ ? ଆମର ଲକ୍ଷ କଣ ? ଆମେ ଅଭାବଗ୍ରସ୍ତ ଓ ଦୁଃଖି ହେବାର କାରଣ କଣ ? ସାଂସାରିକ ସମ୍ପଦ ଓ ଆର୍ଥିକ ଶାନ୍ତି କିପରି ମିଳିବ ? କେଉଁ ବନ୍ଧନ ଜନିତ ଆମେ ଜନ୍ମ-ମରଣ ଚକ୍ରରେ ବନ୍ଧା

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୩୪

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ହୋଇଛି ? କେଉଁ ପ୍ରକାରେ ତହିଁରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳିପାରିବ ? ଅନନ୍ତ ଆନନ୍ଦ କେଉଁଠୁ ଆସେ ? ବିଶ୍ୱ କଣ ? ବିଶ୍ୱ ସହିତ ଆମର ସମ୍ବନ୍ଧ କଣ ? ଜନ୍ମ-ମରଣର ଭୟ କିପରି ଦୂର ହେବ ? ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ ଜଟିଳ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ଏହି ପଞ୍ଚ ଭାଗରେ ଲୁଚି ରହିଛି । ଅସଂଖ୍ୟ ସୁନ୍ଦ୍ର ତତ୍ତ୍ୱ ଏହି ପାଞ୍ଚମୁଖରେ ଛପି ରହିଛି , ତାହା ଜାଣିଲା ପରେ ମନୁଷ୍ୟ ଏତେ ତୃପ୍ତି ଲାଭ କରେ ଯେ ଆଉ କିଛି ଜାଣିବା ପାଇଁ ତାର ଉତ୍କଣ୍ଠା ନ ଥାଏ । ଚାରି ବେଦ ଓ ଏକ ଯଜ୍ଞ ଏହିପରି ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ପଞ୍ଚ ମୁଖ, ଯେଉଁଠିରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନ, ଧର୍ମ କର୍ମ ବୀଜ ରୂପରେ କେନ୍ଦ୍ରିତ ହୋଇ ରହିଛି ।

ଶରୀର ଆଦି ସମସ୍ତ ଜଡ଼ ବା ପରମାତ୍ମ ପଦାର୍ଥ ଭୂମି ଆଦି ପଞ୍ଚଭୂତର ଆନୁପାତିକ ସମ୍ମିଶ୍ରଣରେ ସୃଷ୍ଟି । ଏହି ଶରୀର ଆମର ସେବକ ତଥା ବାହନ । ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ପାଞ୍ଚମୁଖ ଆମକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛନ୍ତି ଯେ ପଞ୍ଚ ତତ୍ତ୍ୱରେ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିବା ବସ୍ତୁକୁ ଆମେ ଉପଯୋଗ କରିବା ସିନା ତା ପ୍ରତି ଆସକ୍ତ,ଲିପ୍ତ, ତନ୍ମୟ ଓ ମୋହଗ୍ରସ୍ତ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ପଞ୍ଚମୁଖର ଅନ୍ୟ ସଂକେତ ହେଉଛି ଆମ ଶରୀର ପଞ୍ଚକୋଶର ସମ୍ମିଶ୍ରଣ । ପଞ୍ଚକୋଶ ,ଆତ୍ମାର ଏକ ଏକ କରି ପାଞ୍ଚଟି ଆବରଣ ବା କୋଶ । ସେ ଗୁଡିକ ଅନ୍ନମୟ କୋଶ,ପ୍ରାଣମୟ କୋଶ,ମନୋମୟ କୋଶ, ବିଜ୍ଞାନମୟ କୋଶ ଓ ଆନନ୍ଦମୟ କୋଶ । ଏହିପରି ଜୀବ ଏହି ପଞ୍ଚସ୍ତର ଥିବା ଦୁର୍ଗରେ ବନ୍ଦୀହୋଇ ପଡି ରହିଛି । ଏହି କୋଶକୁ ଆତ୍ମାର ଟ୍ରେଜରି ମଧ୍ୟ କହନ୍ତି । ତଙ୍କା

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୩୫

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ସୁନା ଗହଣା ନୋଟ୍ସ ରଖିବାପାଇଁ ଅଲଗା ଅଲଗା ବାକ୍ସ ଥାଏ, ସେହିପରି ଏହି ପଞ୍ଚ କୋଶ ଆତ୍ମାର ପାଞ୍ଚଟି ସମ୍ପଦ ବାକ୍ସ । ଏହି କୋଶ ରୂପକ ଟ୍ରେଜରୀର ସଦୃଶଯୋଗ କଲେ ମନୁଷ୍ୟ ଅନନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରିପାରିବ ନଚେତ ପଞ୍ଚ ପାଟକ ଯୁକ୍ତ ଦୁର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦନରେ ପଡି ଛଟପଟ ହେଉଥିବ ।

ପଞ୍ଚ ତତ୍ତ୍ୱ, ପଞ୍ଚ କୋଶ, ପଞ୍ଚ କର୍ମେନ୍ଦ୍ରିୟ, ପଞ୍ଚ ଜ୍ଞାନେନ୍ଦ୍ରିୟ, ପଞ୍ଚ ପ୍ରାଣ, ପଞ୍ଚ ଉପପ୍ରାଣ, ପଞ୍ଚ ତତ୍ତ୍ୱାତ୍ମ , ପଞ୍ଚ ଦେବ, ପଞ୍ଚଯଜ୍ଞ, ପଞ୍ଚଯୋଗ, ପଞ୍ଚ ଅଗ୍ନି, ପଞ୍ଚ ଅଙ୍ଗ, ପଞ୍ଚ ବର୍ଣ୍ଣ, ପଞ୍ଚ ସ୍ଥିତି, ପଞ୍ଚ ଅବସ୍ଥା, ପଞ୍ଚ ଶୂଳ, ପଞ୍ଚ କ୍ଳେଶ ଏହିପରି ଅନେକ ପଞ୍ଚର ସମାହାର ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ପଞ୍ଚ ମୁଖ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ । ଏହି ପଞ୍ଚରେ ସିଦ୍ଧିଲାଭ କରି ଅନେକ ମନୁଷ୍ୟ ରଷି, ମୁନି, ରାଜର୍ଷି, ଦେବର୍ଷି ହୋଇଛନ୍ତି । ଆତ୍ମୋନ୍ନତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁ ପଞ୍ଚ କକ୍ଷା ବା ଭୂମିକା ଅଛି, ସେଥିରୁ ଯେ ଯେଉଁଥିରେ ଉତୀର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ସେ ସେହି ହିସାବରେ ରଷି ମୁନି କୁହାଯାଏ । ଏହି କକ୍ଷା ହିଁ ପଞ୍ଚକୋଶ । ମନୁଷ୍ୟ ତାର ସାଧନା ବଳରେ ପତ୍ୟେକଟି ସ୍ତର ପାର କରି ପଞ୍ଚମସ୍ତର ବା ଆନନ୍ଦମୟ ଜଗତର ଅନ୍ତର୍ଗତ ସୋପାନ ଆରୋହଣ କରିଗଲେ , ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ବା ବ୍ରାହ୍ମୀସ୍ଥିତି ଲାଭ କରିଯାଏ । ତୈତୀରିୟ ଉପନିଷଦ୍‌ର ବରୁଣ ଭୃଗୁ ଆଖ୍ୟାୟୀକା ମାଧ୍ୟମରେ ପୂଜ୍ୟ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀରାମ ଶର୍ମା କହନ୍ତି, ପଞ୍ଚପାଟକ ଦୁର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦିଥିବା ଜୀବ, କେବଳ ସାଧନା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତମୟକୋଶ, ପ୍ରାଣମୟକୋଶ, ମନୋମୟକୋଶ, ବିଜ୍ଞାନମୟକୋଶ ଓ ଆନନ୍ଦମୟକୋଶ ରୂପକ ପାଟକ ପାରକରି ବାହାରକୁ ବାହାରିଆସିଲେ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୩୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନର ଅନ୍ତଃମାତ୍ର ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ, ପରମାନନ୍ଦ ଓ ଆତ୍ମାନନ୍ଦ ସ୍ଥିତିରେ ଉପନିତ ହୋଇଯିବ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷେ ପଞ୍ଚକୋଶର କୌଣସି କୋଶ ଅତିକ୍ରମ କରି ନ ପାରି ଜୀବନରେ ସମସ୍ତ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ଦାରିଦ୍ର୍ୟ କଷାଘାତରେ ଛଟପଟ ହେଉଥିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସର୍ବସ୍ୱ ଲୋକ ସାମ୍ବାରିକ ସୁଖ ଭୋଗସୁବିଧା ସଂଚୟ କରିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେହି ସୁଖ ଅନୁଭବ ଭିତରକୁ ଆସିଲା ବେଳକୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଅସୁବିଧା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ସେ ଆନନ୍ଦରେ ପାଣି ପକାଇ ଦେଉଛି । ସାମ୍ବାରିକ ସୁଖ ଠାରୁ ଅଶେଷ ଗୁଣରେ ସୁଖ ଆତ୍ମୋନ୍ନତିରେ ମିଳିଥାଏ । ପଞ୍ଚକୋଶରେ ଆବଦ୍ଧ ଆତ୍ମା ଯେବେ ପଞ୍ଚକୋଶ ପାରକରି ନିଜର ସ୍ୱରୂପରେ ପହଞ୍ଚିଯାଏ ସେ ସେତେବେଳେ ଅନିର୍ବଚନୀୟ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ଯାହା ଏ ସଂସାରର ସମସ୍ତ ସୁଖ ଓ ଆନନ୍ଦକୁ ଏକାଠି କଲେ ତାଠାରୁ କୋଟିଗୁଣରେ କମ୍ ହେବ ।

ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନ ବହୁମୂଲ୍ୟ ଓ ଦୁର୍ଲଭ ସମ୍ପଦ । କୀଟ ପତଙ୍ଗ ପରି ଜୀବନ ଅତିବାହିତ କରିବା ଅନୁଚିତ । ଚୌରାଶି ଲକ୍ଷ ଯୋନିରେ ଭ୍ରମଣ କରି କରି ବହୁତ କଷ୍ଟରେ ଏ ଜନ୍ମ ମିଳିଛି । ଏହାକୁ ସାମ୍ବାରିକ ତୁଚ୍ଛ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ନ ଲଗାଇ ପରମ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଲଗାଇବା ଉଚିତ । ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ଏପରି ଏକ ପରମାର୍ଥୀକ ସାଧନା ଯାହା ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନକୁ ଅଶେଷ ସୁଖ ସମୃଦ୍ଧିରେ ଭରି ଦେବ । ପଞ୍ଚମୁଖ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କର ସାଧନା ହିଁ ପଞ୍ଚକୋଶର ସାଧନା ।

ଅନମୟ କୋଶକୁ ଭେଦ କରିବାପାଇଁ ବା ଅନ୍ନମୟ କୋଶ ରୂପକ ଫାଟକ ଖୋଲିବାପାଇଁ ମନୁଷ୍ୟକୁ ୧-ଉପବାସ, ୨-ଆସନ, ୩-ତତ୍ତ୍ୱଶୁଦ୍ଧି ଓ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୩୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

୪- ତପଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟା ଆଦି ସାଧନାର ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ପଡେ । ଅନ୍ନମୟ କେଶ ସାଧନାରେ ସିଦ୍ଧ ହେଲେ ବା ଦୁର୍ଗର ପ୍ରଥମ ଦ୍ଵାର ଅତିକ୍ରମ କଲେ , ସାଧକ ଦ୍ଵିତୀୟ ଦ୍ଵାର ରୂପକ ପ୍ରାଣମୟ କୋଶ ଫାଟକ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଯିବ ।

ପ୍ରାଣମୟ କୋଶ ବା ଦୁର୍ଗର ଦ୍ଵିତୀୟ ଦ୍ଵାର ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ ସାଧକକୁ ଆହୁରି କଠିନ ଶ୍ରମ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହି କୋଶର ମୂଳ ଭିତ୍ତି ହେଉଛି ପ୍ରାଣକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ବା ପ୍ରାଣାୟାମ କରିବା । ଏହା ଦ୍ଵାରା ଶରୀରର ସମସ୍ତ ସୁକ୍ଷ୍ମ ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ଅଦୃଶ୍ୟରେ ଏପରି ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ପତ ପ୍ରଭାବ ପଡେ ଯେ , ଯାହାଦ୍ଵାରା ରକ୍ତସଂଚାର, ନାଡୀ ସଂଚାଳନା, ପାଚନକ୍ରିୟା, ସ୍ନାୟବିକ ଦୃଢତା, ପ୍ରଗାଢନିଦ୍ରା ଓ ମାନସୀକ ବିକାଶ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ସ୍ଵପ୍ନତା, ବଳଶୀଳତା, ପ୍ରସନ୍ନତା, ଉତ୍ସାହ, ପରିଶ୍ରମ, ଯୋଗ୍ୟତା, ଏକାଗ୍ରତା, ମାନସୀକ ଦୃଢତା ଆଦି ମାନସୀକ ଗୁଣର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହୁଏ । ସଂକ୍ଷେପରେ କହିଲେ ପ୍ରାଣାୟାମ ହିଁ ଏହି ଦ୍ଵାର ଅତି କ୍ରମ କରିବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରରେ ପାଞ୍ଚ ମହାପ୍ରାଣ ଓ ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ପ୍ରାଣ ହିସାବରେ ଦଶପ୍ରାଣ ରହିଛି । ଦଶପ୍ରାଣକୁ ସାଧନା ମାଧ୍ୟମରେ ସୁଶୁଦ୍ଧ ଅବସ୍ଥାରୁ ଉଠାଇ ଜାଗ୍ରତ କରିବା, ତା ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବା କୁପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ନିବାରଣ କରିବା , ପ୍ରାଣଶକ୍ତି ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ପାଇବା, ଏବଂ ଏହି ମହାଶକ୍ତି ଦ୍ଵାରା ସାଂସାରିକ ତଥା ଆତ୍ମିକ ଜୀବନକୁ ସୁସମ୍ପନ୍ନ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ପ୍ରାଣ ବିଦ୍ୟା ଜାଣିବା ଉଚିତ । ଏଥିପାଇଁ ସାଧକକୁ ତା'ନି ବନ୍ଧ, ସାତମୁଦ୍ରା ଓ

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ନଅ ପ୍ରାଣାୟାମର ଆଶ୍ରୟ ନବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରାଣାୟାମରେ ସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରିବା ଅର୍ଥ ପ୍ରାଣମୟ କୋଶ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ।

ଯେତେ ଯେତେ ଦ୍ଵାର ବା ପାଟକ ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ ହୁଏ ସେତେ ସେତେ ଅଧିକ ଦୂର୍ଗମ ପଥ ଦେଇ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ । ମନକୁ ଆୟତ୍ତ କରିବା ପବନକୁ ଧରି ବାନ୍ଧିବା ସହିତ ସମାନ । ସେହି ହେତୁ ଏପରି କଷ୍ଟ କାମ ସମ୍ପାଦନରେ ସାଧକ ସଫଳ ହୋଇଥାଏ, ଧ୍ୟାନ, ତ୍ରାଟକ, ଜପ ଓ ତନ୍ମାତ୍ରା ସାଧନ କ୍ରିୟା ସାହାଯ୍ୟରେ । ଏଗୁଡ଼ିକ ମନୋମୟ କୋଶ ସାଧନର ଅନ୍ତର୍ଗତ ।

ଜ୍ଞାନର ସ୍ଵରୂପ ହେଉଛି କୌଣସି ବିଷୟ ସମ୍ୟକରୂପେ ଜାଣିବା, ମାତ୍ର ବିଜ୍ଞାନର ସ୍ଵରୂପ ହେଉଛି ସେହି ବିଷୟରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଧାରଣା, ମାନ୍ୟତା ଓ ଅନୁଭୂତି ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା । ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା ଅନୁସନ୍ଧିଷ୍ଟମାନେ, ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଆତ୍ମା ଅମର, ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ଅଂଶ, ଶରୀରଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଓ ସତ୍ତ୍ଵିଦାନନ୍ଦ ସ୍ଵରୂପ ,କିନ୍ତୁ ଏହି ଧାରଣାର ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଅଂଶ ବି ସେମାନଙ୍କର ମାନ୍ୟତା ଓ ଅନୁଭୂତିର ପରିସର ମଧ୍ୟକୁ ନ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଧାରଣା କେବଳ ଜ୍ଞାନ ହିସାବରେ ରହିଯାଏ, ବିଜ୍ଞାନ ପଦବାଚ୍ୟ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ପଞ୍ଚକୋଶର ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତର ରୂପେ ବିଜ୍ଞାନମୟକୋଶ ସାଧକକୁ ନିଜ ବିଷୟରେ ତାତ୍ଵିକ ମାନ୍ୟତା ଓ ସିଧା ସଳଖ ଅନୁଭୂତି ଦେଇଥାଏ । ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚି ସାଧକ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ଲାଗେ ଯେ ସେ ଶରୀରଠାରୁ ଭିନ୍ନ, ଗୁଣ ଓ ସ୍ଵଭାବଠାରୁ ଉପରେ , ସେ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ସହିତ ଏକାତ୍ମ ଓ ସେ ଅବିନଶ୍ଵର । ଏହି କୋଶସାଧନାରେ ସାଧକକୁ ସୋଝଂ ସାଧନା

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୩୯

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

, ଆତ୍ମାନୁଭୂତି, ସ୍ୱର ସଂଯମ ଓ ଗ୍ରନ୍ଥିଭେଦ ଆଦି କଠିନ କ୍ରିୟା ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଗତି କରିବାକୁ ପଡିଥାଏ ।

ଗାୟତ୍ରୀମାତାଙ୍କ ପଞ୍ଚମ ମୁଖର ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଓ ପଞ୍ଚକୋଶର ଅନ୍ତିମ ଫାଟକ ହେଉଛି ଆନନ୍ଦମୟକୋଶ । ଯେଉଁଠି ସାଧକ ଶାନ୍ତି, ସ୍ଥିରତା, ନିଶ୍ଚିନ୍ତତା ଓ ସର୍ବତ୍ର ଅନୁକୁଳତା ଅନୁଭବ କରେ ତାହା ହିଁ ଆନନ୍ଦମୟ କୋଶ । ଏହି ସ୍ତରରେ ପହଞ୍ଚି ସାଧକ ଆନନ୍ଦ ହିଁ ଆନନ୍ଦ ଓ ପରମାନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରେ । ଏହି ସ୍ତରରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ସାଧକ ସର୍ବଦା ଗୀତା ବର୍ଣ୍ଣିତ ସ୍ଥିତପ୍ରଜ୍ଞ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଯାଏ । ଏଥିପାଇଁ ସାଧକକୁ ନାଦ ସାଧନା, ବିନ୍ଦୁ ସାଧନା, କଳା ସାଧନା, ତୁରୀୟ ଅବସ୍ଥା ବା ସମାଧି ଅବସ୍ଥା ଦେଇ ଗତି କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ ।

ପଞ୍ଚକୋଶ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସମସ୍ତ ସାଧନା ପଦ୍ଧତି, ଶୈଳୀ, ବିଚାର ଓ ଆଲୋଚନା , ‘ସାଧନା ପଥେ’ ଖଣ୍ଡରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି ।

II ପଞ୍ଚକୋଶୀ ସାଧନାର ଆବଶ୍ୟକତା II

ଖାଲି ଆଖିରେ ଦେଖିଲେ, ଗୋଟିଏ ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଜୀବ ବିଦ୍ୟମାନ ଥାଏ ମାତ୍ର ସୂକ୍ଷ୍ମ ନେତ୍ରରେ ଦେଖିଲେ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରକାର ଜୀବ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବାର ପ୍ରତ୍ୟୟ ହୁଏ । ଦେଖାଯାଏ ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ

ଫାକଲନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,
ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ପରସ୍ପର ବିରୋଧି ତତ୍ତ୍ୱ ପୂରି ରହିଛି । ଯେତେବେଳେ ଯେଉଁ ତତ୍ତ୍ୱର ପ୍ରାବଲ୍ୟ ହୁଏ ମନୁଷ୍ୟ ସେହି ଅନୁସାରେ କର୍ମ ତତ୍ତ୍ୱର ହୋଇ ଉଠେ । କେତେବେଳେ ପଇସା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାରେ ପ୍ରବଳ ଉଦାର ତ କେତେବେଳେ ନିପଟ କୃପଣ ହୋଇ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ କୁଣ୍ଠା ବୋଧକରେ, କେବେ କେବେ ଦୟାକୁ ହୋଇ ଦୁଃଖି ଦରିଦ୍ରର ସହାୟ ହୋଇଥାଏ ତ କେବେ କେବେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଭାବରେ ଭିକ୍ଷୁକକୁ କଠୋର ବାକ୍ୟରେ ଘରୁ ତଡ଼ି ଦିଏ, କେବେ ବି ସେ ସଦାଚାରୀ ହୋଇ ସମାଜରେ ଆଦର୍ଶ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ଉଭା ହୁଏ ତ କେବେ କୁମନୋବୃତ୍ତି ପ୍ରାବଲ୍ୟରେ ଦୂରାଚରୀ ହୋଇଯାଏ । ଏହିପରି ଭାବରେ ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀର ଆବରଣ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଜୀବର ପାଞ୍ଚଟି ରୂପ ଦେଖାଯାଏ । ସୂକ୍ଷ୍ମ ରୂପରେ ଦେଖିଲେ ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରରେ କେତେକ ତତ୍ତ୍ୱ ଶକ୍ତି କାମ କରୁଛି । ଗୋଟିଏ ବସାରେ କେତେକ ପକ୍ଷୀ ଶାବକ ରହୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବସା କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ । ସିମିଳି ଫଳ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ତା ଭିତରେ ଥିବା ତୁଳା ପୁଳା ପୁଳା ଉଡେ ।

ସେହିପରି ଗୋଟିଏ ଶରୀରରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ପ୍ରକୃତି, ରୁଚି, କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳି ରୂପକ ଅଲଗା ଅଲଗା ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ରହିଥିଲା ପରି ମନେହୁଏ ।

ମସ୍ତକ ଏକ ଏବଂ ତହିଁରେ ଆଖି, ନାକ , କାନ, ମୁଖ ଓ ଚର୍ମ ଆଦି ପଞ୍ଚ ଭଦ୍ରିୟ ରହି ନିଜ ନିଜର କର୍ମ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି , ହାତ ଏକ ଓ ତା ମଧ୍ୟରେ ପାଞ୍ଚ ଆଙ୍ଗୁଳୀ ଅଲଗା ଅଲଗା କାମ କରନ୍ତି , ବିଶା ଏକ ତା ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ପ୍ରକାର

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୪୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ସ୍ବର ଲହରୀ ବାହାରୁ ଥାଏ । ଅଙ୍ଗୁଳି ମାନଙ୍କ ସମ୍ମିଳିତ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରେ ଯେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧିତ ହୁଏ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନଙ୍କ ସମ୍ମିଳିତ ଉପସ୍ଥିତିରେ ମସ୍ତିଷ୍କର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିହୁଏ ଓ ସେ ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇଥାଏ । ବାସ୍ତବିକ ଏହିସବୁ ଭିନ୍ନତାର ଏକୀକରଣରେ ଜୀବନରେ ଚେତନା, କ୍ରିୟାଶୀଳତା, ବିଚାରଶୀଳତା, ମନୁନ ଓ ପ୍ରଗତି ସଞ୍ଚରିତ ହୁଏ ।

ସୂକ୍ଷ୍ମଦର୍ଶୀ ମୁନି ରଷି ମାନେ ଯୋଗ ଦ୍ବାରା ସିଦ୍ଧ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଶରୀରରେ ପଞ୍ଚପ୍ରକାର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ, ପଞ୍ଚ ଚେତନା ଓ ପଞ୍ଚ ତତ୍ତ୍ବ ବିଦ୍ୟମାନ ରହିଛି । ଏହି ପଞ୍ଚକୁ ପଞ୍ଚକୋଶ କହନ୍ତି । ଶରୀର ପଞ୍ଚ ତତ୍ତ୍ବରେ ତିଆରି, ତତ୍ତ୍ବମାନଙ୍କର ସୂକ୍ଷ୍ମ ଚେତନା ହିଁ ପଞ୍ଚକୋଶ, ଏହି ପଞ୍ଚ ଅଲଗା ଅଲଗା ହେଲେ ବି ଏକ ମୂଳକେନ୍ଦ୍ର ସହିତ ଯୁକ୍ତ । ମନୁଷ୍ୟର ପଞ୍ଚ ପ୍ରକୃତି ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ପଞ୍ଚ ମୁଖ । ଏହି ପଞ୍ଚକୋଶ ଏକ ହିଁ ଆତ୍ମା ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ।

ମହାଭାରତର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ରହସ୍ୟ ହେଉଛି ଶରୀରର ପଞ୍ଚ କୋଶ ରୂପେ ପଞ୍ଚ ପାଣ୍ଡବ, ପଞ୍ଚ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଏକ ସ୍ତ୍ରୀ ସେହିପରି ପଞ୍ଚକୋଶର ଏକ ହିଁ କେନ୍ଦ୍ର ଆତ୍ମା । ପଞ୍ଚପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଅଲଗା ଅଲଗା ପ୍ରକୃତି ଓ ପଞ୍ଚକୋଶର ଅଲଗା ଅଲଗା ପ୍ରବୃତ୍ତି , ଅଲଗା ଅଲଗା ପ୍ରକୃତି ବିଶିଷ୍ଟ ପଞ୍ଚପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ଯଦି ଏକୀକୃତ କରିଦିଆ ଯାଏ , ତେବେ ସେମାନେ ଅଜେୟ ହୋଇଯିବେ । ପଞ୍ଚପାଣ୍ଡବ , ଏକଆତ୍ମା, ଏକନିଷ୍ଠା, ଏକ ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଏକ ଆକାଂକ୍ଷା ବିଶିଷ୍ଟ ହୋଇ ସଂସାର ପରିଚାଳନା କରୁଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ରଥରେ ସାରଥୀ ହେବାକୁ ସ୍ବୟଂ

ସଂକଳନ - ଦେବେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଭଗବାନ ମଧ୍ୟ ଆସି ଯାଇଥିଲେ । ପଞ୍ଚକୋଶୀ ମନୁଷ୍ୟର ଶରୀରାଭ୍ୟାସ, ଗୁଣ, ବିଚାର, ଅନୁଭବ ଓ ଚେତନା ଆଦିକୁ ପଞ୍ଚଧା ପ୍ରକୃତି କହନ୍ତି । ଏହି ପଞ୍ଚଚେତନା ହିଁ ଅନୁମୟ, ପ୍ରାଣମୟ, ମନୋମୟ, ବିଜ୍ଞାନମୟ ଓ ଆନନ୍ଦମୟ ରୂପର ପଞ୍ଚକୋଶ ଓ ଏହି ମାନେ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ପଞ୍ଚମୁଖ ।

ରଥରେ ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବା ପଞ୍ଚଘୋଡ଼ା ,ଯଦି ସେମାନେ ନିଜ ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ରଥଟିକୁ ଟାଣନ୍ତି ତେବେ ରଥର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା କଅଣ ହେବ, ତାହା ସହଜରେ ଅନୁମେୟ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ଘୋଡ଼ାମାନଙ୍କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରି ଗୋଟିଏ ଦିଗରେ ଚାଲିତ କରାଯାଏ ତେବେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଶକ୍ତି ମିଶି ଏକ ମହାଶକ୍ତିରେ ପରିଣତ ହେବ ଓ ରଥ ଠିକ୍ ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିବ । ସେହିପରି ଏହି ପଞ୍ଚଚେତନା ଯଦି ଏକସ୍ୱରରେ ସନ୍ତୁଳିତ ନ ରହି ପାରନ୍ତି ତେବେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଯୋଗ୍ୟତା, ରୁଚି, ବୁଦ୍ଧି ଓ ଲକ୍ଷ ଏକ ଦିଗରେ ସଂଚାଳିତ ନ ହୋଇ , ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବିଲକ୍ଷଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ଏହିପରି ଜୀବନରେ ପରସ୍ପର ବିରୋଧି ଇଚ୍ଛା, ଆକାଂକ୍ଷା ଓ ମାନସତା ସମସ୍ତ ଏପରି କ୍ରିୟାଶୀଳ ରହିବେ ଯେପରି ଗୋଟିଏ ଦେହରେ ପଞ୍ଚଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ବସି ନିଜ ନିଜର ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ।

ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ବିଦ୍ୟା ଜାଣିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ , ଏହି ସବୁ ପୃଥକତାକୁ କେନ୍ଦ୍ରିଭୂତ କରିବାପାଇଁ ଓ ଏକ ସୂତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧିତ କରିବାପାଇଁ ଏହି ପଞ୍ଚକୋଶର ପ୍ରତିବିମ୍ବ ସ୍ୱରୂପ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ପଞ୍ଚମୁଖ ସାଧନା ସନ୍ଦିଧାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି ।

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୪୩

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ଚିତ୍ରରେ ପଞ୍ଚମୁଖର ଦିଗ, ଆକୃତି ଦେଖିବାକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହେଲେ ବି ଗୋଟିଏ କେନ୍ଦ୍ର ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ରହିବାର କଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି । ସେହି ହେତୁ ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧକର ଦିନଚର୍ଯ୍ୟା, ଶ୍ରମଶାଳିତା, ଯୋଗ୍ୟତା, ବିଚାରଧାରା, ଅଭିରୁଚି ଏବଂ ଆକାଂକ୍ଷା ଏକ ହିଁ ଲକ୍ଷରେ ସଂଲଗ୍ନ ହେବା ଉଚିତ ।

ରକ୍ତରେ ବିଜାତୀୟତତ୍ତ୍ୱ ପଶିଗଲେ ଶରୀର ରୋଗ ଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଯାଏ, ଶରୀରରେ ଭୂତ ପ୍ରେତ ପ୍ରବେଶ କଲେ ମନୁଷ୍ୟ ଉନ୍ମାଦଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଯାଏ ଓ ଗୃହରେ ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ସ୍ୱଭାବର ବୋହୁ ଆସିଗଲେ ପରିବାର ଅଶାନ୍ତ ହୋଇଉଠେ ,ସେହିପରି ମନୋଭୂମିରେ ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ତତ୍ତ୍ୱ କାମ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ମନୁଷ୍ୟ ସୁଖ ଶାନ୍ତିରେ ବସିପାରେ ନାହିଁ ଓ ମାନବ ଜନ୍ମର ଅମୂଲ୍ୟ ସୌଭାଗ୍ୟର ଲାଭ ଉଠାଇ ପାରେନାହିଁ । ଏହି ସମସ୍ତ ଆନ୍ତରିକ ବିରୋଧାଭାସକୁ ଅପସାରଣ କରି ସ୍ୱଜାତୀୟ ଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ , ଗାୟତ୍ରୀ ପଞ୍ଚମୁଖ ସାଧନା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ଏହି ପ୍ରକାର ସକଳ ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ତତ୍ତ୍ୱମାନଙ୍କୁ ଏକସ୍ୱର କରିବାପାଇଁ ଅନ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ଦେବାସୁର ଯୁଦ୍ଧ, ରାମ ରାବଣ ଯୁଦ୍ଧ ଓ ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧ ପରି ସର୍ବ ଅସର୍ବ ଭାବର ବଳ କଷାକଷି ଚାଲେ । ଏହି ଯୁଦ୍ଧ ସେତିକି ବେଳେ ସମାପ୍ତହେବ ଯେତେବେଳେ କୌଣସିପକ୍ଷ ଅଶାନ୍ତ ହୋଇଯିବ । ସର୍ବ ଭାବ ଆତ୍ମା ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଥିବାରୁ , ତାହା ଅଶାନ୍ତ ହେବାର ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ ।

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୪୪

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ତେଣୁ ଯଦି ଆମେ ସର୍ବ ପକ୍ଷର ସମର୍ଥନ କରି, ତାର ଶକ୍ତି ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି କରି ଦେବା ତେବେ ଅସର୍ବ ଶକ୍ତି, ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଆହୁରି ଅଶକ୍ତ ହୋଇଯିବ ଓ ଏହି ଯୁଦ୍ଧର ଅବସାନ ଘଟିବା ସମ୍ଭବ ହେବ । ଏ ଉଦାହରଣର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ,ଯଦି ପଞ୍ଚମୁଖି ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନାଦ୍ୱାରା ଦୈବୀ ଶକ୍ତିର ପ୍ରଭାବ ବୃଦ୍ଧି କରି ଦିଆଯାଏ ତେବେ ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଆତ୍ମରୀ ତତ୍ତ୍ୱମାନେ ଆପେ ଆପେ ଶକ୍ତିହୀନ ହୋଇଯିବେ ।

ପଞ୍ଚକୋଶ ସାଧନା, ପଞ୍ଚ ହ୍ରୀସ୍ତ୍ର ସିଂହକୁ ବଶ କରିବା ସଦୃଶ । ଏଥିପାଇଁ ସର୍ବସ୍ତରେ କାମ କରୁଥିବା ସିଂହରକ୍ଷକ ପରି , ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧକକୁ ଅତୁଟସାହସ, ଅବିଚଳଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅବିରାମ ପ୍ରୟତ୍ନର ସାହାଯ୍ୟ ନେବାକୁ ହେବ । ଏହା ଆରମ୍ଭରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟପ୍ରଦ ଜଣାପଡେ ମାତ୍ର ଧିରେ ଧିରେ ସାଧନା ସହଜ ହେବାକୁ ଲାଗିବ ଓ ଯେତେବେଳେ ଏହି ପଞ୍ଚକୋଶ, ସାଧକର ଆୟତ୍ତାପିନ ହୋଇଯିବ, ସେତେବେଳେ ସାଧକ ଅନନ୍ତ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅକ୍ଷୟ କୀର୍ତ୍ତିର ଅଧିକାରୀ ହୋଇଯିବ । କୋଶଗୁଡ଼ିକ ସୁସଜ୍ଜିତ, ସୁବିକସିତ ଓ ସୁସମ ସ୍ଥିତିକୁ ଆସିଯିବେ ଓ ଜୀବର ମାନସିକ ସ୍ଥିତି ପରିମାର୍ଜିତ ହୋଇଯିବ । ପଞ୍ଚମହାଶକ୍ତିର ଏକୀକରଣ ହେବାଦ୍ୱାରା , ମନୁଷ୍ୟର ନିଜ ଆନ୍ତରିକ ଶକ୍ତି ପାଞ୍ଚଗୁଣା ବୃଦ୍ଧିହେବ । ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଭାବର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଏପରି ହେବ ଯେ ସେଥିରେ ମନୁଷ୍ୟ ମହାପୁରୁଷ, ମହାମାନବ, ମହାନ୍ ଆତ୍ମା ହୋଇଯାଇ ପାରିବ ।

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୪୫

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ସୃଜନରେ କୀଟ,ପତଙ୍ଗ,ପଶୁ,ପକ୍ଷୀ ମନୁଷ୍ୟ ଆଦି ସକଳ ପ୍ରାଣୀ, ଆହାର,ନିଦ୍ରା, ଭୟ ଓ ମୈଥୁନ ସହିତ ଜୀବନ ଯାପନ କରିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ମନୁଷ୍ୟଠାରୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ସକଳ ସୁଖି, କାରଣ ମନୁଷ୍ୟ ପରି ସେମାନଙ୍କର ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ଇର୍ଷା,ଦ୍ବେଷ, ଛଳ, କପଟ, କ୍ରୋଧ, ଅସନ୍ତୋଷ, ଗର୍ବ, ଶୋକ, ବିୟୋଗଚିନ୍ତା ଆଦି ଆନ୍ତରିକ ବିଲକ୍ଷଣ ନାହିଁ । ତା ସତ୍ତ୍ୱେ ମନୁଷ୍ୟ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ, ତାର କାରଣ ମନୁଷ୍ୟ ଅନ୍ତଃକରଣରେ ଉପରୋକ୍ତ ବିଲକ୍ଷଣ ସହିତ ଅନେକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆନ୍ତରିକ ସୁଲକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଯଦି ଏହି ସୁଲକ୍ଷଣ ଗୁଡିକ ଠିକ୍ ରୂପେ ବିକସିତ ହୋଇଯିବ ତେବେ ବିଲକ୍ଷଣ ଗୁଡିକ ମନକୁ ମନ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧ୍ୟାନ ହୋଇଯିବ ଓ ମନୁଷ୍ୟ ତାର ଦୂର୍ଲଭ ମାନବ ଜୀବନର ଲାଭ ଉଠାଇ ପାରିବ । ଯୋଗସାଧନା ଦ୍ୱାରା ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଛପି ରହିଥିବା ଅଭୂତ ଶକ୍ତି ଜାଗ୍ରତ ହୋଇ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଦେବ ତୁଲ୍ୟ କରାଇଦେବ ।

ମାନବ ସଂସ୍କୃତିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟ ନିଜକୁ ଓ ତାର ଅନୁଗାମି ମାନଙ୍କୁ ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି ସହିତ ଆଦର୍ଶ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାକୁ ସର୍ବ ପ୍ରେରଣା ଦେବା ଉଚିତ ଓ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ପାଖରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ଉଚିତ । କାରଣ ଏହି ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି ଜୀବନର ସକଳ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦୂର କରିଥାଏ ଓ ଜୀବନକୁ ସର୍ବଧା ସୁସମ୍ପନ୍ନ ଭାବେ ନିର୍ମାଣ କରିଥାଏ । ଏହି ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧିର ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଧାର ହେଉଛି ଗାୟତ୍ରୀ । ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରର ୨୪ ଅକ୍ଷରରେ ଏପରି ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ

ସଂକଳନ - ଦେବେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ଜ୍ଞାନଭଣ୍ଡାର ରହିଛି ଯେଉଁ ଭଣ୍ଡାରରେ ଶୀକ୍ଷା, ଦୀକ୍ଷା, ଧର୍ମ, ନୀତି, ଦର୍ଶନ, ବିଜ୍ଞାନ, ଶିଳ୍ପ ଆଦି ଜ୍ଞାନ ପନ୍ଥାପୁ ମାତ୍ରାରେ ଫୁର୍ଣ୍ଣ ଥାଏ । ଏହି ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରି, ମାନବ ମହାମାନବରେ ପରିଣତ ହୋଇ ପାରିବ । ଏହି ମହାମନ୍ତ୍ର ଏପରି ଭାବରେ ରଚିତ ହୋଇଛି ଯେ ଏହାର ଉଚ୍ଚାରଣ ଓ ସାଧନାରେ ମନୁଷ୍ୟ ମନର ସୁସ୍ଥ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଲୁକାୟିତ ଥିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଶକ୍ତିମାନେ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଯିବେ, ଯେଉଁ କାରଣରୁ ଦୈବୀ ବରଦାନ ସଦୃଶ ମନୁଷ୍ୟ ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଯିବ । ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି ଜାଗ୍ରତ ହେବା ମାତ୍ରେ ମନରେ ଜମାଟ ବାନ୍ଧିଥିବା ସମସ୍ତ କୁସଂସ୍କାର ଆପେ ଆପେ ଦୂରେଇଯିବେ ଓ ମନୁଷ୍ୟ ଅନୁଭବ କରିବ ଯେପରି କୌଣସି ଅଜ୍ଞାତ ଶକ୍ତି ତା ମନରେ ଜ୍ଞାନ, ଆଲୋକ ଓ ଉତ୍ସାହ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଭାବରେ ବୁଦ୍ଧି କରି ଦେଉଛି ।

ଏହି ଏକ ଛୋଟ ମନ୍ତ୍ର ‘ଅମୃତଫଳ’ ନାମରେ ପରିଚିତ ଯେ ମଧୁରତ୍ୱ ଓ ଅମରତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କାରୀ । ଏହି ମନ୍ତ୍ରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅକ୍ଷରରେ ସଂସାରର ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନ-ବିଜ୍ଞାନ ବୀଜ ରୂପରେ ଛପି ରହିଛି ଓ ଏହା ବ୍ୟତୀତ ମନୁଷ୍ୟ ଅନ୍ତଃକରଣରେ ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି ଓ ଦିବ୍ୟମାର୍ଗର ପ୍ରେରଣା ଦେବାର କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟ ରଖିଛି । ସୁସମ୍ପନ୍ନ ଜୀବନ ଯାପନ ପାଇଁ ମନୁଷ୍ୟ ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଭୌତିକ ଉପାର୍ଜନ ସହିତ ଆତ୍ମିକ ଉନ୍ନତିପାଇଁ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ କାରଣ ମନୁଷ୍ୟପାଇଁ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ଆଭୂଷଣ ସେତେବେଳେ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ତାର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଠିକ୍ ରହିଛି । ଯଦି ଭୌତିକ ଉପାର୍ଜନ ଉପରେ ଆତ୍ମିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନ

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୪୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ରହେ ତେବେ ସମସ୍ତ ଭୌତିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ମନୁଷ୍ୟର ଉନ୍ନତି ପରିବର୍ତ୍ତେ ବିପତ୍ତିର କାରଣ ହୋଇଯାଏ । ଆତ୍ମିକ ଉନ୍ନତି ବିନା କେବଳ ଭୌତିକ ଉନ୍ନତି , ଅଳ୍ପବୁଦ୍ଧି ମନୁଷ୍ୟର ଅହଂକାର, ଇର୍ଷା, କୁରୁଚି, ବିଳାସତା , କୁ ଚିନ୍ତା ଓ ଶତୃତା ଆଚରଣ ବୃଦ୍ଧି କରିଦେବ । ଫଳରେ ସମସ୍ତ ଭୌତିକ ଉପାର୍ଜନ ଅସଦ୍ ମାର୍ଗରେ ବିନିଯୋଗ ହୋଇ ମନୁଷ୍ୟ ତଥା ଜଗତର ଅଶେଷ ଅହିତ କରିବ ।

ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କାମଧେନୁ କହନ୍ତି । କାମଧେନୁ ପରି ଆପଣ ବିପତ୍ତିରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ସହିତ ମନୁଷ୍ୟକୁ ସମ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଇଥାନ୍ତି । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଧନ, ବିଦ୍ୟା, ଚତୁରତା, ସହଯୋଗ , ଏହା ହେଉଛି ମନୁଷ୍ୟର ପଞ୍ଚ ସମ୍ପତ୍ତି , ଏଥିରୁ ସମସ୍ତ ବୈଭବ ସମ୍ଭବ । ସେହିପରି ପଞ୍ଚକୋଶ ହିଁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶକ୍ତିର ପଞ୍ଚଭଣ୍ଡାର ଓ ପଞ୍ଚକୋଶର ପରିମାର୍ଜିତ ସ୍ଥିତି ହିଁ ମନୁଷ୍ୟର ପଞ୍ଚ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସମ୍ପତ୍ତି । ଏହି କୋଶଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାର ଲାଭ କଲେ ଅନ୍ତଃଚେତନାର ପଞ୍ଚିକରଣ ହୋଇ ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ, ଆତ୍ମଦର୍ଶନ, ଆତ୍ମ ଅନୁଭବ, ଆତ୍ମଲାଭ ଓ ଆତ୍ମକଲ୍ୟାଣ ଆଦି ପଞ୍ଚ ସମ୍ପତ୍ତି ମିଳିଥାଏ ।

ଚିତ୍ରରେ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କର ଦଶଭୁଜ ଥିବାର କଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି , ବାମ ପଞ୍ଚଭୁଜ ସାଂସାରିକ ସମ୍ପତ୍ତିର ପ୍ରତୀକ ଓ ଦକ୍ଷୀଣ ପଞ୍ଚଭୁଜ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶକ୍ତିର ପ୍ରତୀକ । ସାଧକ ଏହି ଦଶ ଭୁଜରୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଲାଭ କରିଥାଏ ।

ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ- ଏହାର ଅର୍ଥ ନିଜକୁ ସମ୍ୟକରୂପେ ଜାଣିବା, ଶରୀର ଓ ଆତ୍ମାର ଭିନ୍ନତାକୁ ସମ୍ୟକରୂପେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବା । ଶରୀର ସମ୍ବନ୍ଧୀ

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୪୮

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଇନ୍ଦ୍ରିୟଭୋଗ୍ୟ ବିଷୟ ଉପରେ ଅତିଶୟ ଆଗ୍ରହ କାରଣରୁ ଶାରୀରିକ ତଥା ମାନସିକ ଶକ୍ତିର ଅଯଥା ଅପଚୟ ହୋଇଥାଏ ଓ ମନୁଷ୍ୟ ରୋଗ,ଶୋକ,ଯନ୍ତ୍ରଣା ଓ ଶାରୀରିକ କୁରୂପତା ଭୋଗ କରେ । ମାତ୍ର ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ ଲାଭରେ ମନର ଅସଂଯମତା ଦୂର ହୋଇ ,ଇନ୍ଦ୍ରିୟଭୋଗ୍ୟ ବିଷୟ ସମୁଦାୟର ଉପଯୋଗିତା ଓ ଅନୁପଯୋଗିତା ଉପରେ ସମ୍ୟକ ଜ୍ଞାନ ଆସିଯାଏ ଫଳରେ ତଦ୍‌ଜନିତ ରୋଗ ଶୋକ ଆଦି କଷ୍ଟ ତ ଦୂର ହୋଇଯାଏ, ତାହା ସହିତ ନିଜର ପ୍ରାରବ୍ଧ ଭୋଗ କରିବା ସହଜ ହୋଇ ଉଠେ ।

ଆତ୍ମଦର୍ଶନ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ହେଲା , ଆତ୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧିୟ ଜ୍ଞାନ ସମ୍ୟକରୂପେ ଲାଭ କରି ଆତ୍ମାର ସ୍ୱରୂପକୁ ସାକ୍ଷାତ କରିବା । ସାଧନାଦ୍ୱାରା ଆତ୍ମ-ସାକ୍ଷାତ୍‌କାର ହେଲେ ମନୁଷ୍ୟ ମନରେ ପ୍ରୀତି, ଶ୍ରଦ୍ଧା, ନିଷ୍ଠା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ସମ୍ବନ୍ଧିୟ ଭାବନା ବୃଦ୍ଧି ହେବାକୁ ଲାଗେ । ଭୌତିକବାଦୀତ୍ୱ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମବାଦୀତ୍ୱ ମଧ୍ୟରେ ଦୋଳାୟୀତ ହେଉଥିବା ମନୋଭୂମି ସ୍ଥିରତ୍ୱ ଅବସ୍ଥାକୁ ଆସିଯାଏ ଏବଂ ତା ସହିତ ନବୀନ ଗୁଣ,କର୍ମ ଓ ସ୍ୱଭାବ ପ୍ରକଟ ହେବାକୁ ଲାଗେ । ଆତ୍ମଦର୍ଶନର ଦ୍ୱିତୀୟ ଭୂମିକା ସ୍ୱରୂପ ଅନ୍ୟକୁ ଜାଣିବା, ବୁଝିବା ଓ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାର ସିଦ୍ଧି ମିଳି ଯାଏ ।

ସଂକଳନ - ଦେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

॥ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ନିଷ୍ଠା ଦୁଃସାଧ୍ୟ ॥

ଆନ୍ତରିକ ସ୍ଥିତିର ଅନୁକୂଳତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ପଞ୍ଚମୁଖୀ ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କର ପାଞ୍ଚସାଧନା ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ସାଧନା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିନେବା ଉଚିତ । କାରଣ ଯେଉଁ ସାଧକ, ନିଜ ମନୋଭୂମି ଅନୁରୂପ ସାଧନା ନିର୍ଣ୍ଣୟକରେ, ସେ ପ୍ରାୟ କେବେ ଅସଫଳ ହୁଏ ନାହିଁ । ମନୋଭୂମି ଅନୁରୂପ ସାଧନା କରିବା ଫଳରେ ତାହାର ପରିଣାମ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ବେଶି ସମୟ ଲାଗେ ନାହିଁ , ତତ୍କାଳ ଫଳ ଅନୁଭବ ମଧ୍ୟକୁ ଆସିଥାଏ । ସାଧନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲେ ସାଧକର ମନରେ ସାତ୍ତ୍ୱାକତା, ଶାନ୍ତି, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲତା, ଆଶା ଓ ଉତ୍ସାହର ଜାଗରଣ ହୁଏ । ଯେତେ ପ୍ରକାର କଷ୍ଟ, ଚିନ୍ତା,ଭୟ ମନକୁ ବିଚଳିତ କରୁଥାଉ ନା କାହିଁକି , ସେ ସବୁର ପ୍ରଭାବ କମ୍ ହେବାର ଅନୁଭବ ଧିରେ ଧିରେ ଆସିବାକୁ ଲାଗିବ । ଦୀର୍ଘଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜ ଲୋକଙ୍କ ପାଖରୁ ଦୂରରେ ରହୁଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଆସିଗଲେ ବା ବହୁଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହଜି ଯାଇଥିବା କେହି ହଠାତ୍ ମିଳିଗଲେ , ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ ମନକୁ ଆନ୍ଦୋଳିତ କରିଦିଏ , ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ଶରଣାପନ୍ନ ହୋଇ ଉପାସନା କଲେ ଠିକ୍ ସେହିପରି ଆନନ୍ଦ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ ।

ସଂସାରର ସୁଖ ଦୁଃଖ ଚକ୍ରର ନିୟମ ହିସାବରେ ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନରେ କେତେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତି ଆସିଥାଏ । ସାଧାରଣତଃ ମନୁଷ୍ୟ ଏସବୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ କେତେବେଳେ ସୌଭାଗ୍ୟର ସମୁଦ୍ରରେ ସନ୍ତରଣ

କରେ ତ କେତେବେଳେ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର ଖାତରେ ପଡି ଛଟପଟ ହେଉଥାଏ । ଏପ୍ରକାର ସ୍ଥିତିରେ ତା ଅନ୍ତଃକରଣ ଅବସ୍ଥାର ଭିନ୍ନତା ଯୋଗୁ ,ମନର ଭାରସାମ୍ୟତା ମଧ୍ୟ ସନ୍ତୁଳିତ ରହିପାରେ ନାହିଁ । ବିପରିତ ପରିସ୍ଥିତି ସବୁ ଏତେ ଦୁଃଖ ଦେଇ ନ ଥାନ୍ତି, ଯେତେ ଦୁଃଖ ସେମାନଙ୍କର ଆଶଙ୍କା, କଳ୍ପନା, ଭାବନା ଆଦି ମାନସିକ କାରଣରୁ ହୋଇଥାଏ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା ଦ୍ଵାରା ନିଜ ମନକୁ ସଂଯତ କରି ରଖିପାରିବ ଓ ସର୍ବ ମାର୍ଗରେ ଚାଲିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଗାୟତ୍ରୀ ମହାଶକ୍ତି ସର୍ବଦା ସହାୟ ହୋଇଥାନ୍ତି ବୋଲି ସ୍ଥିର ବିଶ୍ଵାସ ଧାରଣ କରି ପାରିବ , ତେବେ ସେ କେବେ ବି ଉପରୋକ୍ତ ସକଳ ବିପରିତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅଶାନ୍ତଚିତ୍ତ ହେବ ନାହିଁ କି ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ଦୁଃଖୀ ହେବନାହିଁ ଏବଂ ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ ଅନୁକମ୍ପା ଲାଭ କରିବାକୁ ସର୍ବଦା ଯତ୍ନଶୀଳ ରହିବ । ଏହି ସାଧନାରୁ ସେ ଏପରି ଆତ୍ମବଳ ଲାଭ କରିବ ଓ ଏପରି ଆନ୍ତରିକ ଦୃଢତା ଓ ଆତ୍ମ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ଲାଭ କରିବ ,ଯା ଫଳରେ ସେ ସମସ୍ତ କଠିନତା, ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ବା ଦୁଃଖକୁ ତୁଚ୍ଛ ମନେ କରିବ ଏବଂ ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଉତ୍ତମ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଥିବାର ମନେକରିବ ।

ଦଃଖ ସୁଖ , ଦିବା ରାତ୍ର ପରି ଏକ ସାଂସାରିକ ଚିତ୍ରପଟ । ପ୍ରାରକ୍ଷ ଭୋଗ ଅନିବାୟୀ ହେତୁ ସେଗୁଡିକ ଆସିବ ଓ ପ୍ରାରକ୍ଷ ଭୋଗ ସରିଗଲେ ସେଗୁଡିକ ଚାଲିଯିବ । ଗାୟତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କ କୃପାରୁ ଆତ୍ମବଳ ବୃଦ୍ଧି ହେବା କାରଣରୁ ତା ମନରେ ଆସିବ ଯେ ଏପରି କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ସାମୟିକ କାରଣରେ ସେ

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୫୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଅଶାନ୍ତ, ଅସନ୍ତୁଳିତ ଓ ଦୁଃଖି ରହିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । କାରଣ ଯେଉଁ ମାତା ତୁଳାକୁ ପର୍ବତ ଓ ପର୍ବତକୁ ତୁଳାପରି ଉତ୍ସାହ କରିପାରିବାର କ୍ଷମତା ରଖିଛନ୍ତି, ସେ ନିଶ୍ଚୟ ତାର ମାନସ ଆକାଶରୁ ବିପତ୍ତିର ଘନଘଟା ଦୂର କରି ଆଶା ଓ ଉତ୍ସାହର ଆଲୋକରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ କରିଦେବେ । ସେ ଏହିପରି ବିଶ୍ୱାସରେ ସର୍ବଦା ଆଶ୍ୱସ୍ତ ରହିବା ଉଚିତ ।

କାୟାକଳ୍ପ ସାଧନ ବିଦ୍ୟାରେ ଯୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅବିଚଳିତ ସଂଯମର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । କିନ୍ତୁ ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀଙ୍କ ଆରାଧନା କରିବା ଏକ ପ୍ରକାର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କାୟାକଳ୍ପ ସାଧନ କରିବା ସଦୃଶ । କାୟାକଳ୍ପ ସାଧନ ଶରୀର ସହିତ ସୀମିତ ନୁହେଁ , ବରଂ ଏହା ଶରୀର, ମସ୍ତିଷ୍କ, ଚିତ୍ତ, ସ୍ୱଭାବ ଓ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର ନବ ନିର୍ମାଣ କରି, ତା ସହିତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ମନୋବଳ ଏବଂ ସାଂସାରିକ ସୁଖ ସୌଭାଗ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିଥାଏ । ଏପରି ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଧନାରେ ଗଭୀର ଶ୍ରଦ୍ଧା ରୁଚି, ତପ୍ତରତା ଓ ସାବଧାନତା ରଖିବା ଉଚିତ ।

କେତେକ ଅନୁଭବି କହନ୍ତି ଯେ ଅନେକ ସମୟରେ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ଯାଦୁବିଦ୍ୟା ପରି ଅତାନନ୍ଦ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଦେଖାଯାଇଛି ଆଗତ ସମସ୍ତ ବିପତ୍ତି ଅପସରି ଯାଇଛି ଓ ଅଭିଷ୍ଟ ମନୋରଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି । ଗୀତାରେ ଭଗବାନ କହିଛନ୍ତି ସକଳ ନିଷ୍କାମ କର୍ମଯୋଗ କେବେ ନିଷ୍ଫଳ ଯାଏ ନାହିଁ , ସେହିପରି ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ନିଷ୍ଫଳ ହୁଏ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସାଧନା ସମୟରେ ଭକ୍ତିରେ ତନ୍ମୟତା ସହିତ କାମନା ରହିତ ରହି ପାରିଲେ ଶୀଘ୍ର ହିଁ ସଫଳତା

ସଂକଳନ - ଦ୍ଵେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ମିଳି ପାରିବ । ସନ୍ତାନ ତ ସର୍ବଦା ସକଳ ପଦାର୍ଥ କାମନା କରିଥାଏ ମାତ୍ର ମାତା କେବଳ ସେହି କାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥାନ୍ତି ଯାହା ସନ୍ତାନ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଓ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ବା ଯାହାଦ୍ୱାରା ସନ୍ତାନ ଉପକୃତ ହୋଇ ପାରିବ । ସେଥିପାଇଁ କେବଳ ଭକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଧନା ହିଁ ମନୁଷ୍ୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ତାର ସଫଳତା ବା କାମନା ସିଦ୍ଧି ମାତାଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ଉପରେ ଛାଡ଼ିଦେବା ଉଚିତ ।

ବେଦମୂର୍ତ୍ତି ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀରାମ ଶର୍ମା ମହୋଦୟ ,ତାଙ୍କର ଦୀର୍ଘ କାଳୀନ ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ କହନ୍ତି ,କାହାର ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା କେବେ ବି ନିଷ୍ଫଳ ଯାଏ ନାହିଁ କି ଓଲଟା ଫଳ ଦିଏ ନାହିଁ । ତେଣୁ କେବଳ ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ସ୍ଥିରତା, ବିବେକପୂର୍ଣ୍ଣ , ମନୋଯୋଗ ପୂର୍ବକ ସାଧନାର ଆବଶ୍ୟକ । ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନାରେ ଯେତିକି ଶ୍ରମ, ଧନ, ସମୟ ଓ ମନଯୋଗ ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଥାଏ , ସାଂସାରିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏ ସବୁର ଯାହା ମୂଲ୍ୟ ତା ଠାରୁ କାହିଁ କେତେ ଗୁଣ ମୂଲ୍ୟର ଲାଭ ସାଧକ ନିକଟକୁ ଫେରିଆସେ ।

॥ ସନ୍ଧ୍ୟାପାଞ୍ଚମାର ଆବଶ୍ୟକତା ॥

ସଜୀବ ହେଉ କି ନିର୍ଜୀବ ହେଉ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗତିଶୀଳ ବସ୍ତୁର ପ୍ରତିଦିନ କିଛି ନା କିଛି କର୍ମ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥାଏ ଯାହାକୁ ନିତ୍ୟକର୍ମ କହନ୍ତି । ସେହି କର୍ମଗୁଡ଼ିକ ଦୁଇ ପ୍ରକାର । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗତିଶୀଳ ବସ୍ତୁର ପ୍ରତ୍ୟହ

ସଂକଳନ - ଦ୍ୱେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୫୩

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

କିଛି ନା କିଛି ତତ୍ତ୍ୱ ତ୍ୟାଗ କରିବା ଓ କିଛି ନା କିଛି ନୁତନ ତତ୍ତ୍ୱ ଆହରଣ କରିବା ନିତ୍ୟ କର୍ମର ଅନ୍ତର୍ଗତ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗତିଶୀଳ ବସ୍ତୁ ନିଜର ଗତି ସର୍ବଦା ସ୍ଥିର ରଖିବା ପାଇଁ କେଉଁଠୁ ହେଲେ ନୁତନଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କରେ ନଚେତ୍ ତାର ଗତିଶୀଳତା ଧିରେ ଧିରେ ହ୍ରାସହୋଇ ଶେଷରେ ଅନ୍ତ ହୋଇ ଯାଇପାରେ । ପୁନଃ ଦୈନିକ କ୍ରୀୟା ଫଳରେ ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ଯେତେ ସବୁ ବୟର୍ଯ୍ୟ ବସ୍ତୁ ଜମା ହୋଇଯାଏ ତାହାର ନିଷ୍କାସନ କରିବା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଡେ । ଏହିପରି ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗତିଶୀଳ ବସ୍ତୁ ଶରୀରର , ନୁତନ ଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହ କ୍ରିୟା ଓ ବୟର୍ଯ୍ୟବସ୍ତୁ ନିଷ୍କାସନ କ୍ରିୟା ସର୍ବଦା ଚାଲିଥାଏ । ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଶରୀରରେ ଜମା ହେଉଥିବା ବୟର୍ଯ୍ୟବସ୍ତୁ ମୁଖ,ଆଖି, କାନ,ମୂତ୍ର,ପୁରିଷ ଓ ଚର୍ମ ଆଦି ଦ୍ୱାରା ଦେଇ ନିଷ୍କାସନ ହେଉଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟହ ଏହିସବୁ ବୟର୍ଯ୍ୟବସ୍ତୁ ଶରୀରୁ ନିଷ୍କାସନ ନ ହେଲେ ଶରୀର ସଙ୍କଟରେ ପଡିଯିବା ସହିତ ଶରୀରର କୁରୁପତା, ଅପରିଷ୍କାରତା ଓ ଦୁର୍ଗନ୍ଧତା ଏପରି ବଢିଯିବ ଯେ ଅନ୍ୟ କେହି ପାଖରେ ଠିଆ ହେବାକୁ ଘୃଣା କରିବେ । ଭୌତିକ କ୍ରିୟାଶୀଳତାର ଚର୍ମଗତ ମଇଳା ସ୍ନାନ ଶୌଚ ଦ୍ୱାରା ପରିଷ୍କାର ହୋଇଯାଏ ଓ ଅନ୍ତସ୍ଥ ନିର୍ମଳତା ଭୌତିକ ପେଶିମାନଙ୍କ ସଞ୍ଚାଳନ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଯାଏ । ସୂକ୍ଷ୍ମ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିଲେ, ଅନ୍ତଃକରଣ ତଥା ଆତ୍ମାର ସବୁଠାରୁ ଗତିଶୀଳ ବସ୍ତୁ ହେଉଛି ଚୈତନ୍ୟ । ଏହାର ମଧ୍ୟ ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚୟ ପାଇଁ ଆହାର ଓ ନିର୍ମଳତା ପାଇଁ ବୟର୍ଯ୍ୟବସ୍ତୁ ନିଷ୍କାସନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଆତ୍ମାର ଆହାର ହେଉଛି ସ୍ୱାଧ୍ୟାୟ, ଆତ୍ମଚିନ୍ତନ, ଉପାସନା

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୫୪

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

,ଧ୍ୟାନ, ସାଧନା ଯାହା ସର୍ବଦା ମିଳିବା ଉଚିତ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଆତ୍ମା ସର୍ବଦା ବଳବାନ୍ , ଚୈତନ୍ୟଶୀଳ ଓ କ୍ରିୟାଶୀଳ ରହେ । ଯିଏ ଏ ପ୍ରକାର ଆହାରରୁ ସ୍ୱ ଅନ୍ତଃକରଣକୁ ବଞ୍ଚିତ କରି ସାଂସାରିକ ଜଞ୍ଜାଳ ମଧ୍ୟରେ ବୁଡ଼ି ରହେ , ସେ ଯତେ ବି ସୁସ୍ଥ ଓ ବଳଶାଳୀ ହେଉ ନା କାହିଁକି, ଯେତେ ବି ଧନ ବୌଲତରେ ଧନି ହେଉନା କାହିଁକି ତାର ଆତ୍ମା ସର୍ବଦା ଅଭୁକ୍ତ ରହିଥାଏ । ଫଳରେ ସେ ନିର୍ବଳ , ନିଷ୍ଠେଜ ଓ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇପଡ଼େ । ସେଥିପାଇଁ ପୂର୍ବ ଶାସ୍ତ୍ରକାରମାନେ ମନୁଷ୍ୟପାଇଁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନଯାତ୍ରାରେ ଆତ୍ମ ସାଧନାକୁ ଅପରହାୟର୍ ନିତ୍ୟକର୍ମରୂପେ ଧରି ନେଇଛନ୍ତି । ଆତ୍ମିକ ସାଧନା , ଆହାର ସଂଗ୍ରହ ଓ ମଳ ନିଷ୍କାସନ କର୍ମ ଏକସଙ୍ଗେ କରିଥାଏ । ଆତ୍ମିକ ଭାବନା, ଆତ୍ମିକ ବିଚାର ଧାରା ଓ ଆତ୍ମିକ ସ୍ଥିତିକୁ , ବଳବାନ୍, ଚୈତନ୍ୟତ୍ୱ ଓ କ୍ରିୟାଶୀଳ କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ପଦ୍ଧତି ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ତାହାକୁ ସାଧନା କହନ୍ତି । ଏହି ସାଧନା ଆତ୍ମାକୁ ଆହାର ଯୋଗାଇଥାଏ ଓ ଦିନ ଯାକର ଯାହା କିଛି ସାଂସାରିକ ଜଞ୍ଜାଳ ଜନିତ ମଳ ବିକାର ମନ ଓ ଚିତ୍ତ ଉପରେ ଜମିଥାଏ ସେ ଗୁଡ଼ିକ ନିଷ୍କାସନ କରିଦିଏ । ଚର୍ମଗତ ମଳ ବିକାର ପରିଷ୍କାର ପାଇଁ ଦିନରେ ଦୁଇଥର ସ୍ନାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ଆତ୍ମାର ଆହାର ସଂଗ୍ରହ ଓ ମନ ଓ ଚିତ୍ତର ମଳ ବିକାର ନିଷ୍କାସନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ପାଦନକୁ ସନ୍ଧ୍ୟା କହନ୍ତି । ଆତ୍ମିକ ସାଧନା ପାଇଁ ପୂର୍ବ ଶାସ୍ତ୍ରକାରମାନେ ପ୍ରାତଃ, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଓ ଶାୟଃ ଇତ୍ୟାଦି ତ୍ରିସନ୍ଧ୍ୟାର ବିଧାନ କରିଛନ୍ତି । ରାତ୍ରୀ ଯାଇ ଦିବସ ଆସିବାର ସନ୍ଧି ସମୟ , ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଯାଇ ଅପରାହ୍ନ

ଫାକଲନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୫୫

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଆସିବାର ସନ୍ଧି ସମୟ ଓ ଦିବସ ଯାଇ ରାତ୍ରୀ ଆସିବାର ସନ୍ଧି ସମୟକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ସନ୍ଧି ବା ସନ୍ଧ୍ୟା କହନ୍ତି । ଆଜି କାଲିର ବ୍ୟସ୍ତ ବହୁଳ ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମରେ ତିନିବାର ସନ୍ଧ୍ୟା କରିବା ସମ୍ଭବ ନ ହୋଇପାରେ । ତେବେ ଆଦ୍ଭିକ ଉନ୍ନତି ଓ ଧାର୍ମିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମନେକରି ଏକବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ଉପାସନା କରାଯାଇପାରେ ।

ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ଓ ଧର୍ମ ନୀତି ଅନୁସାରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବିଧିରେ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ମାତ୍ର ତା ଠାରୁ ସରଳ ସୁଗମ ଓ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଉପାସନା ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା କରା ଯାଉଥିବା ବ୍ରହ୍ମ ସନ୍ଧ୍ୟା ଉତ୍ତମ । ଅନ୍ୟ ବିଧିର ସନ୍ଧ୍ୟା ଉପାସନାରେ ବହୁତ ମନ୍ତ୍ର ତଥା ଅନେକ ପ୍ରକାର ବିଧାନ ମନେରଖି ସ୍ମରଣ କରିବାକୁ ପଡେ । ମାତ୍ର ଗାୟତ୍ରୀ ସନ୍ଧ୍ୟା ଉପାସନାରେ କେବଳ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ମରଣ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ସମୟ ସନ୍ଧ୍ୟା ବନ୍ଦନ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ କିନ୍ତୁ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଆଖିରେ ରଖି ଏ ସମୟର ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟତୀକ୍ରମ କରାଯାଇ ପାରେ ।

॥ ଗାୟତ୍ରୀ ସାଧନା ଓ ନବଦୁର୍ଗା ॥

ଭୌଗୋଳିକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବର୍ଷରେ ଷଡରତ୍ନ ଭୋଗହୁଏ । କିନ୍ତୁ ସ୍ଥୁଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଶୀତ, ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଓ ବର୍ଷା ତିନୋଟି ଋତୁ ଅନୁଭବ ପରିସରକୁ ଆସିଥାଏ ।

ଫାକଲନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,
ପ୍ରଥମ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୫୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଦେଖା ଯାଇଛି ଯେ କମ୍ ହେଉ ବା ବେଶି ହେଉ ବୈଶାଖ ଠାରୁ ଆଶ୍ୱୀନ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରାବଣ ଓ ଭାଦ୍ରବ ମାସରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଥିଲେ ବି ବର୍ଷା ହୋଇଥାଏ ସେହିପରି କାର୍ତ୍ତିକ ଠାରୁ ଚୈତ୍ରମାସ ମଧ୍ୟରେ ମାଘ ଓ ଫାଲ୍ଗୁନ ମାସରେ ଶୀତ ଥିଲେ ବି ବର୍ଷା ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ବସ୍ତୁତଃ ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ଋତୁ ଅନୁଭୂତ ହୁଏ । ଯେପରି ଦିନ ଓ ରାତ୍ରୀର ମିଳନ ବେଳାକୁ ସନ୍ଧ୍ୟା କହନ୍ତି ସେହିପରି ଦୁଇ ପ୍ରଧାନ ଋତୁର ମିଳନ ବେଳାକୁ ନବଦୁର୍ଗା ପୂଣ୍ୟପର୍ବର ବେଳା କୁହାଯାଏ । ଦୁଇ ପ୍ରଧାନ ଋତୁର ମିଳନ ବା ସନ୍ଧ୍ୟା ଆଶ୍ୱୀନ ମାସରେ ଓ ଚୈତ୍ର ମାସରେ ଏପରି ବର୍ଷରେ ଦୁଇଥର ଆସେ । ପ୍ରଥମ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଶାରଦୀୟ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବାସନ୍ତୀ ଦୁର୍ଗାପୂଜା କରା ଯାଇଥାଏ । ସନ୍ଧ୍ୟା କାଳରେ ଯେପରି ଭୋଜନ, ପଠନ, ଶୟନ, ମୈଥୁନ ଆଦି ପଞ୍ଚକର୍ମ ବର୍ଜନ କରି ସନ୍ଧ୍ୟା ବନ୍ଦନ ରୂପକ ପୂଣ୍ୟକର୍ମ କରାଯାଏ । ସେହିପରି ଦୁଇ ପ୍ରଧାନ ଋତୁର ମିଳନ ବେଳା ଯାହାକୁ ନବଦୁର୍ଗା କୁହାଯାଏ ସେହି ନବଦିନ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ପଞ୍ଚକର୍ମ ବର୍ଜନ କରି ପୂଜାପାର୍ବଣ ଆଦି କରାଯାଏ । ମହାମାନ୍ୟ ପଣ୍ଡିତ ଶର୍ମା ଉଦ୍ଧାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ନବଦିନ ଅବଧି ସମୟରେ ଋତୁମାନେ ରଜସ୍ୱାଳା ହୋଇଥାନ୍ତି । ଯେପରି ରଜସ୍ୱାଳା ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆହାର ବିହାର ଓ ଆଚରଣ ଉପରେ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦିଆ ଯାଇଥାଏ, ସେହିପରି ଏହି ନବଦିନ ମଧ୍ୟରେ ନୀତି ନିୟମ ଉପରେ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଏ ।

ସଂକଳନ - ଦ୍ରୈମୋହ ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୫୭

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଜୀବନ ରକ୍ଷକ ଆୟୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁସାରେ ଦୁଇ ପ୍ରଧାନ ରତ୍ନର ସନ୍ଧି ସମୟର ପ୍ରଭାବ ମନୁଷ୍ୟ ମାନଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ଶାରଦୀୟ ସନ୍ଧି ସମୟକୁ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ‘ନିଗଡ଼ା’ ଓ ବାସନ୍ତୀୟ ସନ୍ଧି ସମୟକୁ ‘ଆମୁଲିଆ’ କହନ୍ତି । ଆହାର ପାନୀୟ ଆଚରଣ ଓ ଚଳଣୀରେ ଅନିୟମାବଳୀ ଯୋଗୁ ଯାହା ସବୁ ମଳ ବିକାର ଶରୀରରେ ଜମି ଯାଇଥାଏ ତାହା ଏହି ସନ୍ଧି ସମୟରେ ଜ୍ୱର, ସର୍ଦ୍ଦି, କାଶ ଓ ପତଳା ଝାଡ଼ା ଆକାରରେ ଶରୀରରୁ ନିଷ୍କାସନ ହେବାକୁ ଲାଗେ ଯାହାର ପ୍ରଭାବ କେତେକ ସହ୍ୟ କରିଯାନ୍ତି ତ କେତେକ ସହ୍ୟ କରି ନପାରି ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଆଶ୍ରୟ ଲୋଡ଼ନ୍ତି । ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ଛ ମାସର ଜମିଥିବା ମଳ ବିକାରର ପ୍ରଭାବ ପ୍ରଥମ ସନ୍ଧି ସମୟରେ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଛ ମାସର ପ୍ରଭାବ ଶେଷ ସନ୍ଧି ସମୟରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏହା ହିଁ ପ୍ରକୃତିର ନୀୟମ , କେବଳ ଜୀବ ଜଗତର ହିତ ସାଧନ ପାଇଁ । ଏହିପରି ରତ୍ନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମୟରେ ଶାରୀରିକ ମଳବିକାର ସ୍ୱତଃ ନିଷ୍କାସିତ ହେଉଥିବା ସମୟରେ ଯଦି ଗାୟତ୍ରୀ ପୂଜା ଉପାସନା କରି ଆତ୍ମିକ ମଳବିକାର ଦୂରିଭୁତ କରାଯାଇ ପାରେ ତେବେ ମନୁଷ୍ୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଶାରୀରିକ ତଥା ମାନସିକ କଷ୍ଟ ଲାଘବ କରିପାରିବ । ଏଥିପାଇଁ ନବଦୁର୍ଗା ଅନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଉପଯୁକ୍ତ । ଆଶ୍ୱୀନ ଶୁକ୍ଳ ପ୍ରତିପଦ ଠାରୁ ନବମୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ଚୈତ୍ର ଶୁକ୍ଳ ପ୍ରତିପଦ ଠାରୁ ନବମୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନବଦୁର୍ଗା ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରଶସ୍ତ ।

ସଂକଳନ - ଦେବେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,

ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧

॥ ତପସ୍ୟାର ବିଶେଷତା ॥

ଅଗ୍ନିର କାମ ହେଲା ସଂସାରର ସମସ୍ତ ପଦାର୍ଥକୁ ଜଳାଇ ଭସ୍ମ କରିଦେବା , ରୂପ ବଦଳାଇ ଦେବା ଓ ନମନୀୟ ପଦାର୍ଥକୁ ତରଳାଇ ଦେବା । ବିଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟ କହେ ଉତ୍ତାପ ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁକୁ କଠିନରୁ ତରଳ ଓ ତରଳରୁ ବାଷ୍ପୀୟ ଅବସ୍ଥାକୁ ରୂପାନ୍ତରୀତ କରିଦିଏ । ସଂସାରରେ ଏପରି କୌଣସି ବସ୍ତୁ ନାହିଁ ଯାହା ଉତ୍ତାପରେ ରୂପାନ୍ତରୀତ ନ ହେବ । ସେହିପରି ଜଣେ ତପସ୍ବୀର ତପଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟା ଅଗ୍ନି ସଦୃଶ ତାର ସମସ୍ତ ପାପରାଶିକୁ ଜଳେଇ ଭସ୍ମ କରିଦିଏ ଅଥବା ପାପ ଜନିତ ଦଣ୍ଡ ନମନୀୟ କରିଦିଏ, ଫଳରେ ନମନୀୟ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିବାକୁ ସହଜ ହୋଇଯାଏ । ଉଦାହରଣ ସ୍ବରୂପ ପାପ ଜନିତ ଦଣ୍ଡ ଯଦି ଏକ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭଶା ହୁଏ ତେବେ ତପଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟା ତାକୁ ଏକ ଛୋଟ ଆଘାତରେ ପରିଣତ କରି ଦେଇପାରେ । ତପଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟା ଦ୍ବାରା ଗୁରୁ ପ୍ରୀତହୋଇ କୃପା ପରବଶ ହେଲେ, ପଥର ପଡ଼ିବାର ଦଣ୍ଡ ଗୋଟିଏ ପତ୍ର ପଡ଼ିବା ଦ୍ବାରା ଶେଷ ହୋଇଯିବ । ସେହିପରି କଠିନ ପାପରାଶି ଜନ୍ମ ଜନ୍ମାନ୍ତରରେ ଭୋଗ ହେବାର ଥିଲେ ବି ତାହା ତପଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟା ଓ ଗୁରୁକୃପା ଦ୍ବାରା ଏହି ଜନ୍ମରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଦଣ୍ଡ ରୂପେ ଭୋଗ ହୋଇଯିବ, ତେଣୁ ମୃତ୍ୟୁପରେ ମୁକ୍ତି ହେଉ ବା ସ୍ବର୍ଗଲାଭ ହେଉ ବା ଉଚ୍ଚକୋଟି ଧନବାନ ପରିବାରରେ ଜନ୍ମ ନେବାର ପଥ ପରିଷ୍କାର ହୋଇଯିବ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷେ ତପଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟା ମଧ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟର ମନ, ଚିତ୍ତ ଓ ମନୋଭୂମି ପବିତ୍ର କରି

ବେଦମାତା ଗାୟତ୍ରୀ

୧୫୯

(ପ୍ରକାଶ ପଥେ)

ଶରୀରକୁ ପାପତାପରୁ ମୁକ୍ତ କରି ଗାୟତ୍ରୀ ପୂଜା ଉପାସନା ବା ଅନ୍ୟ ଦେବତା
ପୂଜା ଉପାସନା ପାଇଁ ଭିତିଭୂମି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଦିଏ ।

..... ଓଁ ଡର୍ ସର୍

ସଂକଳନ - ହେମେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାଶ ,
ସମୟ ୧୩.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୧୩.୦୪.୨୦୧୧